

Jaarstukken

2024

Inhoud

Inhoud	3
Aanbiedingsbrief	5
Leeswijzer	6
1 Bestuurlijke samenvatting	8
1.1 Bestuurlijke hoofdlijn	9
1.2 Financiële hoofdlijn	11
1.3 Projecten	14
2 Programmaplan	16
2.1 Bestuur en ondersteuning	17
2.2 Veiligheid	31
2.3 Verkeer, vervoer en waterstaat	34
2.4 Economie	38
2.5 Onderwijs	43
2.6 Sport, cultuur en recreatie	48
2.7 Sociaal domein	56
2.8 Volksgezondheid en milieu	69
2.9 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	75
3 Paragrafen	82
3.1 Lokale heffingen	83
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	88
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	94
3.4 Financiering	101
3.5 Bedrijfsvoering	108
3.6 Verbonden partijen	113
3.7 Grondbeleid	138
3.8 Openbaarheidsparagraaf	146
3.9 Demografische ontwikkelingen	146
4 Jaarrekening	149
4.1 Balans per 31 december 2024	149
4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024	154
4.3 Niet in de balans opgenomen	227
4.4 Gebeurtenissen na balansdatum	228
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	229
4.6 Rechtmatigheidsverantwoording	239
4.7 WNT-verantwoording	241
5 Bijlagen	243

5.1 Overzicht baten en lasten per taakveld	244
5.2 Kerngegevens	248
5.3 Risicobeheermatrix	252
5.4 Overzicht gecommiteerde reserve	267
5.5 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie	271
5.6 Specificatie gemeentefonds	284
5.7 Lijst van begrotingssubsidies	290
5.8 Lijst van gebruikte afkortingen	291

Aanbiedingsbrief

Wij presenteren u de jaarstukken van 2024. Hiermee neemt u kennis van de beleidsmatige en financiële resultaten over het jaar 2024.

In 2024 is verder gewerkt aan de drie thema's van de Zomernota 2023-2026. Alle mee- en tegenvallers, maar ook uitdagingen hebben geresulteerd in deze verantwoording.

Het verwachte resultaat (begrotingssaldo) in primitieve begroting was geraamd op € 5.877.100 voordelig. Door de diverse begrotingswijzigingen gedurende 2024 was het verwachte begrotingssaldo op 31 december 2024 € 2.300.400 voordelig. Dat is het vertrekpunt van het saldo van de jaarstukken 2024. Na het opstellen van de 2e Raadsrapportage hebben zich nog een aantal positieve incidentele ontwikkelingen voorgedaan waardoor het rekening resultaat € 3.454.750 hoger is dan geraamd.

Het rekeningresultaat van baten en lasten over 2024 is € 5.755.150 (€ 2.300.400 + € 3.454.750).

In de Jaarstukken wordt in hoofdstuk 1.2 onder het kopje financiële hoofdlijn een gedetailleerde toelichting geven op de diverse onderdelen van het resultaat ten opzichte van de begroting. In de onderstaande tabel staan de vijf grootste meevallers:

Top 5 meevallers:	(bedrag x 1.000)	pagina nummer
Opvang ontheemden Oekraïne *	1.192	66
Grondexploitatie en faciliterend grondbeleid	596	139
Wet werk en bijstand/BUIG	492	64
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	407	65
Rente-inkomsten schatkistbankieren	324	26
Totaal	3.011	

**) Voor de nieuwe opvanglocatie in Heibloem is de aangekochte grond (verplicht) geactiveerd en hiervoor wordt voorgesteld om een dekkingsreserve te vormen van € 454.000 via de resultaatsbestemming 2024. Hierna resteert een voordeel van € 738.000.*

De gemeente Leudal heeft naast de ambities en doelstellingen ook toekomstige uitdagingen. Het positieve resultaat is nodig om in de toekomst de kosten van grote investeringen en ontwikkelingen op te vangen. Denk hierbij aan het MIP, IHP, duurzaamheidsopgave, onderhoud wegen en rioleringen, etc. en de daarbij horende rentelasten investeringen.

Daarnaast zijn er ook onzekerheden in relatie tot de uitkeringen uit het gemeentefonds voor de komende jaren.

Wij bedankten onze inwoners, maatschappelijke partners, bedrijven en medewerkers die dit alles samen met ons mogelijk gemaakt hebben.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders.

Leeswijzer

In de Zomernota 2023 – 2026 zijn drie thema's vastgesteld. Deze drie thema's vormen de komende jaren de hoofdlijn voor de doorontwikkeling van onze gemeente.

Het document van Jaarstukken 2024 volgt de (programma)indeling van de Begroting 2024-2027. Dit is de eerste jaarrekening waarbij de programmastructuur gebaseerd is op de taakvelden. Ten opzichte van de Jaarrekening 2023 is de inrichting van dit document veranderd. De informatie uit het hoofdstuk overige uit de jaarrekening 2023 is nu te vinden in programma 1 en de afzonderlijke paragrafen. De heffingen en belastingen zijn terug te vinden in de paragraaf lokale heffingen. De overhead is te vinden in het programma 1 en de Algemene uitkering is terug te vinden in de bijlagen.

De Jaarstukken 2024 zijn als volgt opgebouwd:

In de bestuurlijke samenvatting worden de belangrijkste gebeurtenissen achtereenvolgens besproken in de bestuurlijke hoofdlijn, de financiële hoofdlijn en de projecten. Vervolgens komen de programma's aan bod. Deze zijn opgesteld aan de hand van de indeling op taakveld niveau. Dit is in lijn met de opzet van de Begroting 2024 – 2027.

Per programma wordt ingegaan op de drie W-vragen (Wat hebben we bereikt, Wat hebben we ervoor gedaan? en Wat heeft het gekost). Daarna volgt een overzicht van de reservemutaties, de investeringen, de indicatoren en worden de verbonden partijen benoemd.

De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken.

Vervolgens komt de jaarrekening zelf aan bod. Dit is de financiële verantwoording. Deze bestaat uit de Balans met toelichting, het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de rechtmatigheids- en WNT-verantwoording.

Tot slot zijn er nog diverse (verplichte) bijlagen toegevoegd.

In de tabellen van de programma's (2), paragrafen (3) en het overzicht baten en lasten per taakveld (5.1) zijn de min-bedragen (-) een voordeel of baat en de plus-bedragen een nadeel of last, tenzij expliciet anders vermeld. Bij de Balans (4) zijn vermeerderingen positieve bedragen en verminderingen negatieve bedragen.

Belangrijk bij het lezen van de jaarrekening is dat de thema's als een rode draad door de programma's en paragrafen lopen. Hoewel ze niet afzonderlijk terugkomen.

1 Bestuurlijke samenvatting

1.1 Bestuurlijke hoofdlijn

Besturen doen we samen én koersvast! Met trots en vastberadenheid hebben we in 2024 de ingezette lijn van de Zomernota 2023-2026 voortgezet. Aan de hand van de thema's Sociale Basis, Vitaal Buitengebied en Passend Wonen hebben we verder invulling gegeven aan onze lange termijn ambities. Dit met het oog op de huidige én toekomstige behoeften van onze samenleving, zodat we samen verder kunnen bouwen aan een 'Mooi leven in Leudal' voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en bezoekers.

Sociale basis

Wij vinden het belangrijk dat alle inwoners van Leudal zich thuis voelen en kunnen meedoen op een manier die bij hen past. Daarom hebben we in 2024 ingezet op het versterken van de eigen kracht van inwoners en hun sociale omgeving, een goede samenwerking tussen hulpverleners en organisaties voor lichte ondersteuning en het behoud van lokale maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg. Maar sociale basis gaat verder dan zorg. Het is het fundament van de samenleving om te zorgen voor fysieke en mentale gezondheid en daarmee ook voor gelijke kansen.

We hebben ingezet op het taalniveau van kinderen om onderwijsachterstanden te verkleinen, met een belangrijke rol voor; voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Ook het minima- en armoedebeleid heeft vorig jaar gepaste aandacht gekregen, onder andere op het gebied van vroegsignalering, het project Kansrijke Start, maar ook door samenwerking met de Stichting Urgente Noden.

Cultuureducatie en bewegingsonderwijs op scholen hebben leerlingen in aanraking gebracht met sport, kunst en cultuur, met extra ondersteuning voor kinderen met een beweegachterstand. De onderwijshuisvesting is verbeterd door samenwerking met schoolbesturen, inclusief duurzame en groene schoolpleinen. Het Integraal Huisvestingsplan biedt een langetermijnstrategie voor investeringen in onderwijshuisvesting. OBS Buggenum is heropend en uitbreidingen bij De Brink en de Widdonckschool zijn gerealiseerd. De gemeenteraad heeft besloten tot nieuwbouw voor St. Ursula op een unilocatie in Horn.

Samen met initiatiefnemers werken we aan toekomstbestendige voorzieningen. In Neeritter werden plannen voor een ontmoetingsplek stap-voor-stap geconcretiseerd en er is een voorbereidingskrediet toegekend voor een multifunctionele accommodatie in Heibloem. Hiermee stimuleren we vitale ontmoetingsplekken en samenwerking in dorpen.

Ontmoeting en samenwerking zijn tevens centrale uitgangspunten in de ontwikkeling van de Zorgboulevard. Samen met deelnemende zorg- en maatschappelijke organisaties hebben we verder vorm gegeven aan de visie voor de Zorgboulevard.

Vitaal buitengebied

Het buitengebied van Leudal is van grote waarde voor natuur, landbouw, recreatie en leefbaarheid. Met de ontwerp Omgevingsvisie en het strategisch ontwikkelprogramma PIO Weerterland geven we richting aan onze ontwikkelkansen. We stimuleren biodiversiteit met natuurbeheer en nieuwe aanplant. Door de verduurzaming van bedrijventerreinen verbeteren we het vestigingsklimaat. Zo versterken we de balans tussen economische ontwikkeling, beleving, natuur en omgevingskwaliteit.

Vitaliteit kan niet zonder veiligheid. Samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners hebben we verder invulling gegeven aan het Integraal Veiligheidsbeleidsplan. De focus lag op georganiseerde ondermijnende criminaliteit, jeugd en veiligheid, een veilige leef- en woonomgeving cybercrime.

Passend wonen

In 2024 is er gepaste aandacht geweest voor de Versnellingsagenda Wonen 2023-2025. Met het Herstructureringsfonds Woningbouw stimuleren we woningbouwprojecten en verruimen we particuliere nieuw- en verbouwmogelijkheden. Hiermee zet Leudal in op een actieve aanpak voor een toekomstbestendig en betaalbaar woningaanbod, ook voor starters. Mede aan de hand van woning- en woonkavelsplitsingen houden we onze dorpen nu en in de toekomst leefbaar met voldoende én passende woningen.

Binnen onze strategie voor de energietransitie en duurzaamheid hanteren we een brede aanpak die economische, sociale, en milieufactoren integreert. Zo integreren we onze duurzaamheidsinspanningen met de versnellingsagenda wonen, het accommodatiebeleid en het uitvoeringsplan mobiliteit.

Tastbare resultaten

We hebben oog voor ontwikkelingen en behoeften in onze samenleving. Dit is nodig om onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven te blijven verbeteren en aangehaakt te blijven op het gebied van technologie en wetgeving. We hebben geïnvesteerd in ons informatiemanagement en de technische en organisatorische maatregelen rond privacy en informatiebeveiliging zijn geborgd. Zo hebben we verder gebouwd aan een toekomstbestendige en toegankelijke digitale gemeente.

Tekenend voor 2024 was de toekenning van de Regio Deal aan Midden-Limburg. Deze bijdrage vanuit het Rijk maakt het mogelijk dat we in regioverband écht de schouders kunnen zetten onder de grote opgaven die voorliggen en een impuls geven aan juist die kenmerken die onze regio zo uniek en krachtig maken.

2024 gaat ook de boeken in als het jaar dat Schutterij St. Nicolaas uit Heythuysen het OLS naar Leudal heeft gehaald. Een prachtige Limburgse traditie waar wij als schuttersgemeente graag onze medewerking en ondersteuning aan hebben toegekend.

Bestuurlijke vernieuwing

Aan de hand van drie pijlers hebben we bestuurlijke vernieuwing verder gebracht. Zo hebben we de positie van jongeren verbeterd door verder invulling te geven aan de jongerenraad en we hebben voorbereidingen getroffen om de allereerste kinderburgemeester van Leudal aan te trekken. We hebben tevens stappen gezet om meer inzicht te krijgen in participatie onder meer via de intake tafel. Ook is er voorbereidend werk gedaan voor de Wet Versterking Participatie op decentraal niveau die per 1 januari 2025 in werking is getreden.

Terugkijkend op 2024 kunnen we stellen dat we voortvarend hebben bijgedragen aan onze belangrijkste ambitie: het zijn én blijven van een vitale plattelandsgemeente waar we onze identiteit aan ontlelen. Door samen te werken met inwoners, ondernemers en organisaties geven we vorm aan de toekomst van Leudal.

1.2 Financiële hoofdlijn

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat bedraagt € 5.755.150 positief.

Het begrotingssaldo in primitieve begroting was geraamd op € 5.877.100. Het begrotingssaldo ten tijde van de 1e Raadsrapportage was € 664.400. Het verwachte begrotingsresultaat per 31 december na de 2e Raadsrapportage en de septembercirculaire bedroeg € 2.300.400 voordelig. Het rekeningresultaat van baten en lasten is € 5.755.150. Per saldo is er een voordeel van € 3.454.750 ten opzichte van de begroting 2024 na wijzigingen.

Top 5 meevallers:	(bedrag x 1.000)	pagina nummer
Opvang ontheemden Oekraïne *	1.192	66
Grondexploitatie en faciliterend grondbeleid	596	139
Wet werk en bijstand/BUIG	492	64
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	407	65
Rente-inkomsten schatkistbankieren	324	26
Totaal	3.011	

*) Voor de nieuwe opvanglocatie in Heibloem is de aangekochte grond (verplicht) geactiveerd en hiervoor wordt voorgesteld om een dekkingsreserve gevormd te vormen van € 454.000 via de resultaatsbestemming 2024. Hierna resteert een voordeel van € 738.000.

In de onderstaande tabel zijn de verschillen groter dan € 25.000 van de realisatie 2024 ten opzichte van de begroting 2024-2027 na wijzigingen weergegeven.

(bedrag x 1.000)					
Onderwerp	Voordelig Nadelig				
Verwacht resultaat 2024(bijgestelde begroting)	2.300				
Realisatie 2024	5.755				
Afwijking t.o.v. verwacht resultaat	3.455				
Overzicht belangrijkste verschillen	Voordelig Nadelig Meerjarig Eenmalig Programma				
1 Onderhoud gebouwen		166		-166	alle prg
2 Energie	211			211	alle prg
3 KVS - vrn ambtelijke uren investeringen		86		-86	alle prg
4 Extra afschrijving pand in de verkoop		98		-98	1
5 Verbetering dienstverlening	32			32	1
6 ICT software	132			132	1
7 Diverse diensten ICT	60			60	1
8 Buitendienst knipen hagen		73		-73	1
9 Uitbesteed werk, deels door minder detachering		32		-32	1
10 Regionale samenwerking uitvoering S.D.	115			115	1
11 Rente-inkomsten schatkistbankieren	324			324	1
12 Algemene uitkering gemeentefonds	123			123	1
13 Begrotingssaldo		2.300		-2.300	1
14 Overig		9		-9	1

(bedrag x 1.000)					
Onderwerp	Voordelig Nadelig				
15 Preventie criminaliteit		42		-42	2
16 Overig	110			110	2
17 Gladheidbestrijding		32		-32	3
18 Projectgerelateerde gedragsbeïnvloeding	46			46	3
19 Openbare verhandingen	259			259	3
20 Civieltechnische kunstwerken	87			87	3
21 Overig		12		-12	3
22 Bedrijvenloket	26			26	4
23 Grond en pachtzaken	65			65	4
24 Overig	277			277	4
25 Overig	73			73	5
26 Maaiwerk groene sportterreinen		145		-145	6
27 Spuk sport	248			248	6
28 Minder subsidie muziek, toneel en zang	29			29	6
29 Gemeenschaps- en dorpshuizen	67			67	6
30 Monumenten en molens	49			49	6
31 Speelvoorzieningen	41			41	6
32 Openbaar groen	193			193	6
33 Landschapsbescherming	90			90	6
34 Overig	271			271	6
35 Gemeentelijk armoedebeleid	133			133	7
36 Hogere uitkering BUIG	203			203	7
37 Wet Werk en Bijstand	289			289	7
38 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen		124		-124	7
39 Loonkostensubsidie		29		-29	7
40 Versterken sociale basis	172			172	7
41 Kinderopvang	61			61	7
42 Wet Maatschappelijke Opvang		56		-56	7
43 Woningaanpassingen		30		-30	7
44 Hulpmiddelen	43			43	7
45 Huishoudelijke hulp Wmo	108			108	7
46 Begeleiding en dagbesteding Wmo	299			299	7
47 Beschermd wonen Wmo	58			58	7
48 Opvang ontheemden uit Oekraïne	1.192			1.192	7
49 Centrum voor jeugd en gezin	103			103	7
50 Overig	261			261	7
51 Riolering		365		-365	8
52 Overig		344		-344	8
53 Ruimtelijke plannen		69		-69	9
54 Grondexploitatie	280			280	9
55 Faciliterend grondbeleid	316			316	9
56 Overig	1.019			1.019	9
57 Afrondingsverschillen	2			2	
Totalen	7.467	4.012		3.455	
Totaal verschil t.o.v. verwachte resultaat	3.455				

In de bovenstaande tabel is + een voordeel en - een nadeel

1. Groot onderhoud vastgoed (incidenteel nadeel € 166.000)

In 2024 is het DJMOP vastgesteld en vanaf 2025 een voorziening gevormd voor het uitvoeren van groot onderhoud. Tevens is er een bedrag van € 7,5 miljoen vrijgemaakt voor investeringen in het verduurzamen van de portefeuille. Met dit besluit kunnen we de komende jaren planmatig aan de slag. Het programma wordt nog uitgewerkt in een uitvoeringsplanning per jaar vanaf 2025.

In het afgelopen jaar zijn de regulier geplande onderhoudswerkzaamheden voor het eerst volledig uitgevoerd dankzij voldoende interne capaciteit en kennis. Daarnaast zijn er in 2024 quick-wins en onderhoudsaanpassingen op het gebied van duurzaamheid bij de gemeenschapshuizen uitgevoerd. Dit leidt tot een incidentele overschrijding van € 166.000.

2. Energie (incidenteel voordeel €211.200)

In 2024 zijn de energiekosten € 329.000 lager dan geraamd. Door een defect van de warmtepomp bij BMV Roggel zijn de inkomsten van energie daardoor € 117.800 lager dan geraamd. Dit komt doordat de afrekeningen van voorgaande jaren in 2024 in mindering zijn gebracht op deze inkomsten. Per saldo is er een voordeel op energie van € 211.200. Bijna alle panden laten lagere energiekosten zien. Dit komt deels doordat de energieprijzen niet verder zijn gestegen, de weersomstandigheden door het jaar heen en door bewust om te gaan met energie. Alleen bij vastgoed in de verkoop en openluchtrecreatie is een overschrijding van energiekosten te zien.

3. Kostenverdeelstaat (incidenteel nadeel €86.500)

Bedrijfsposten worden op basis van een vaste verdeelsleutel toegerekend aan producten. De niet toe te rekenen overheadkosten blijven op het taakveld 0.4 overhead van Bestuur en Ondersteuning (programma 1) staan. Door de gehele begroting zijn hier verschillen ontstaan. Enerzijds omdat gedurende het jaar de kostenverdeelstaat begrotingstechnisch deels is aangepast op de formatieve wijzigingen en anderzijds omdat de bezetting (en daarmee samenhangend de doorverdeling) niet altijd gelijk is aan de begroting. Over de gehele begroting bezien heeft dit geen financiële gevolgen, maar zorgt dit alleen voor verschillen per programma. Daarnaast zijn er via de kostenverdeelstaat, conform besluiten, ook voor € 130.000 interne uren naar diverse kredieten geboekt. Dit is minder dan vooraf geraamd. Dit levert een nadeel van € 86.500 op de exploitatie.

Verschillen per programma (4 t/m 55)

De verklaringen van de verschillen per programma zijn binnen de programma's opgenomen onder de verschilverklaringen in hoofdstuk 2 programmaplan.

1.3 Projecten

Integraal Kindcentrum Leudal West

In 2024 zijn er heel wat stappen gezet om te komen tot start bouw van het Kindcentrum Leudal West in Ittervoort. Met dit nieuwe Kindcentrum willen we de functies 'onderwijs en bewegen' toekomstbestendig maken. In het gebouw is ruimte voor de fusieschool Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter, Hoera kindercentra, Stichting Bibliocenter en een sportzaal.

Na de vaststelling van het bestemmingsplan voor het Kindcentrum in het eerste kwartaal van 2024, is het bestemmingsplan in juli 2024 onherroepelijk geworden en de omgevingsvergunning vergund en onherroepelijk geworden in het vierde kwartaal van 2024.

Tegelijkertijd met de afronding van de planologische procedure hebben we in 2024 ook de Europese aanbestedingsprocedure doorlopen. De definitieve opdrachten aan de aannemers zijn verstrekt na het positieve raadsbesluit op 10 december 2024.

Aanvullende verkeersmaatregelen integraal kindcentrum Leudal West

In mei 2021 nam het college de eindrapportage 'Verkeersmaatregelen Leudal West' voor kennisgeving aan. Vervolgens zijn er financiële middelen toegekend door de gemeenteraad om de maatregelen met de prioriteit 'hoog' en 'normaal' uit te voeren.

De werkzaamheden aan de Brigittastraat te Ittervoort die momenteel in uitvoering zijn, zijn één van de werken die specifiek benoemd zijn in het bijbehorende collegebesluit. De werken zijn in 2024 aanbesteed. De opdracht is verstrekt.

Fietspad spoorbrug Buggenum

In 2024 zijn de bestuurlijke overleggen tussen provincie Limburg, gemeente Roermond en gemeente Leudal voortgezet. Aangezien er nog steeds geen dekking is voor een groot gedeelte van de kosten ter realisatie van een nieuwe langzaam verkeer verbinding over de Maas ter hoogte van Leeuwen - Buggenum, is er in 2024 een studie gedaan naar een alternatieve locatie. Hoewel de overspanning op de alternatieve locatie gehalveerd is, zorgt dit niet voor de gewenste afname van kosten. Daarnaast heeft de Gedeputeerde gevraagd naar een onderzoek waaruit blijkt dat het aantal fietsers op de huidige Louis Raemaekersbrug (N280) vermindert als gevolg van een nieuwe maaskruisende verbinding. De bestaande Louis Raemaekersbrug in Roermond voldoet niet aan de landelijke CROW-richtlijnen en de veiligheid van fietsers staat ter discussie. Een nieuwe maaskruisende verbinding zou dit knelpunt kunnen oplossen. Tijdens het eerstvolgende bestuurlijke overleg wordt besproken of een nieuwe Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) een antwoord kan geven op deze vraag.

Herinrichting oude kern Baexem

Cultuurhistorie, landschap en natuur maken de kern Baexem bijzonder aantrekkelijk om te wonen, te werken of te recreëren. De huidige doorsnijding van de N280 tast echter deze waarden en kwaliteiten in grote mate aan. Nu het de bedoeling is om de N280 zuidelijker te leggen, is er in 2015 een gebiedsvisie opgesteld voor de dorpsentree Baexem. Het idee is om opnieuw de aandacht te vestigen op de oorspronkelijke kwaliteiten van de kern. De uitvoering van deze herinrichting komt pas aan bod na realisatie van de N280, naar verwachting in 2026 - 2028.

Op vrijdag 24 juni 2022 hebben Provinciale Staten het provinciaal inpassingsplan (PIP) voor de N280 Leudal vastgesteld. Tegen dit besluit zijn diverse beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Tot op heden is er nog geen hoorzitting gepland bij de Raad van State. Start van de werkzaamheden aan de N280 is afhankelijk van deze beroepsprocedure.

Aanvullende verkeersmaatregelen Zevenellen

Omwonenden van het bedrijventerrein Zevenellen in Haalen maken zich zorgen over de bedrijven die zich willen vestigen op Zevenellen en over de bijbehorende verkeersstromen.

Leudal zet zich in voor een goede woon- en leefomgeving voor bestaande en nieuwe inwoners en neemt verkeerskundige maatregelen. Begin 2024 is een nieuw breed verkeersonderzoek afgerond en openbaar gemaakt. Aanvullend aan dit onderzoek is in 2024 nog gekeken naar de kruising Berikstraat - Roermondseweg ten aanzien van de veiligheid van overstekende fietsers.

Tijdens de begrotingsbehandeling zijn er financiële middelen ter beschikking gesteld om te starten met de uitvoering van de maatregelen.

2 Programmaplan

2.1 Bestuur en ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

In 2024 zijn er verdere stappen gezet om de drie pijlers van bestuurlijke vernieuwing verder te brengen. De positie van jongeren is verder verbeterd. Met de dorpsplatforms is besproken hoe verdere professionalisering vorm kan krijgen. Ten slotte heeft 2024 in het teken gestaan van voorbereidingen op de Wet Versterking Participatie op decentraal niveau, die per 1 januari 2025 in werking is getreden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuurlijke vernieuwing

In 2024 is er gewerkt aan de drie pijlers:

1. Verbeteren positionering jongeren: in 2024 hebben 7 jongeren zich aangemeld voor de jongerenraad. Er zijn hiervoor al een aantal vergaderingen geweest, waarbij de jongeren kennis hebben gemaakt met debatteren en verschillende onderwerpen waar de gemeente zich mee bezig houdt. In 2025 zullen deze jongerenraadsleden officieel worden geïnstalleerd, waarna ze gevraagd en ongevraagd advies mogen geven aan het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.
2. Professionaliseren werkwijze dorpsplatforms: op 2 na zijn alle dorpsplatforms, bezocht door een wethouder. Geagendeerde onderwerpen zijn zeer divers en specifiek voor het betreffende dorp. Samenwerking met andere dorpsplatforms is minimaal, conform de behoefte van de dorpsplatforms zelf. Samenwerking met de inhoudelijke medewerkers van de gemeente verloopt meestal naar tevredenheid. Een jaarlijks gesprek met de verantwoordelijk portefeuillehouder wordt gewaardeerd. In 2024 is het onderwerp bestuurlijke vernieuwing ambtelijk en bestuurlijk voorbereid en afgestemd. In de gesprekken met de dorpsplatforms, is nadrukkelijk de wijze van professioneel organiseren (bijv. door werkgroepen) en de mate van draagvlak binnen het dorp besproken. Dit is belangrijk voor het fungeren als professioneel stakeholder m.b.t. de aankomende Wet versterking Participatie op decentraal niveau.
3. Meer inzicht in participatie: de sjablonen van college- en raadvoorstellen zijn aangepast, waardoor er meer aandacht is voor de vorm van participatie en belangrijkste stakeholders. Voorbereidingen zijn getroffen voor training en ontwikkeling van de interne organisatie op het gebied van participatie. De intaketafel, als instrument voor het indienen van initiatieven heeft sinds 2022 meer dan 100 initiatieven behandeld. Medewerkers vanuit de afdeling Samenleving en Ruimte, behandelen de initiatieven, die door de initiatiefnemer zelf gepresenteerd worden. Er volgt een integrale beoordeling op kansrijkheid en de initiatiefnemer weet vroeg in het proces, of het initiatief kansrijk is en wat er nodig is in het vervolgproces.

Wet versterking Participatie op decentraal niveau

De pijlers van bestuurlijke vernieuwing bieden belangrijke input voor het inwerking treden van de Wet Versterking Participatie op decentraal niveau. De wet verplicht gemeenten participatie toe te passen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Ook het Uitdaagrecht, krijgt hier een plek. In 2024 zijn voorbereidingen getroffen en heeft een afvaardiging van de gemeenteraad, gefungeerd als klankbordgroep. Onderwerpen die als belangrijk zijn aangemerkt zijn:

- Bestuurlijke ambities m.b.t. participatie;
- Een transparant kader voor participatie in Leudal (insteek is dit in te richten via de initiatieventafel;
- Én een helder financieel kader voor participatie en initiatieven.

Vanaf 1 januari 2025 heeft de gemeente Leudal twee jaar de tijd om een verordening en aangepaste beleidsregels vast te stellen.

Wat heeft dat gekost?

Bestuur en ondersteuning		(bedrag x 1.000)		
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Bestuur	1.842	2.088	2.187	99
Burgerzaken	1.760	1.658	1.738	80
Beheer overige gebouwen en gronden	320	1.290	1.037	-253
Overhead	13.325	17.006	15.670	-1.336
Treasury	999	832	810	-22
OZB woningen	198	248	243	-5
OZB niet-woningen	84	106	104	-2
Belastingen overig	31	38	34	-4
Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	0	0	0
Overige baten en lasten	8.383	2.327	-5	-2.332
Vennootschapsbelasting (VpB)	20	20	24	4
Mutaties reserves	6.198	23.819	28.145	4.326
Res. van de rekening van baten en lasten	0	0	5.755	5.755
Totale Lasten	33.160	49.433	55.742	6.309
Baten				
Bestuur	-1	0	-4	-4
Burgerzaken	-669	-751	-780	-29
Beheer overige gebouwen en gronden	-19	-1.048	-621	427
Overhead	-1.220	-1.075	-1.151	-76
Treasury	-1.576	-1.538	-1.876	-338
OZB woningen	-4.948	-4.994	-4.999	-5
OZB niet-woningen	-2.183	-2.129	-2.128	1
Belastingen overig	0	-4	-4	0
Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-67.268	-70.925	-71.194	-269
Overige baten en lasten	0	-63	-63	0
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Mutaties reserves	-7.173	-22.903	-22.775	128
Res. van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Totale Baten	-85.057	-105.430	-105.595	-165
Resultaat	-51.897	-55.997	-49.853	6.144

Mutaties reserves programma Bestuur en ondersteuning

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Algemene reserve	I	Bestemming rekening-resultaat 2023	11.829	11.829	
T	Regiodeal	I	Bestemming rekening-resultaat 2023	800	800	
T	Bedrijfsvoering	I	Restant P-budgetten 2024		1.487	-1.487
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds	I	Storting tot maximale omvang	77	77	
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutaties	323	469	-146
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		185	-185
			Totaal toevoegingen	13.030	14.849	-1.819
O	Algemene reserve	I	Bestemming rekening-resultaat 2023 t.g.v. voorziening APPA	-171	-171	
O	Bedrijfsvoering	I	Mutaties P-budgetten	-572	-560	-12
O	Bedrijfsvoering	S	Afschrijvingen	-41	-41	
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutaties	-86	-86	
O	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	S	Afschrijvingen	-106	-106	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-138	-138	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-112	-112	
O	Verkoop vastgoed	I	Dekking boekverlies verkoop pand	-120		-120
			Totaal onttrekkingen	-1.346	-1.215	-131

Mutaties reserves programma Veiligheid

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T						
			Totaal toevoegingen			
O	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budget	-245	-245	
			Totaal onttrekkingen	-245	-245	

Mutaties reserves programma Verkeer, vervoer en waterstaat

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Onderhoud Jachthaven Hanssum	S	Erfpachtscanon	5	5	
T	Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	I	Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.500	4.500	
			Totaal toevoegingen	4.505	4.505	
O	Dekkingsreserve infrastructuur	I	Afschrijvingen	-225	-225	
O	Onderhoud overweg Napoleonsweg	S	Jaarlijkse bijdrage	-37	-38	1
			Totaal onttrekkingen	-263	-263	1

Mutaties reserves programma Economie

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Uitvoeringsplan R&T	S	Meeropbrengst toeristenbelasting	100	100	
T	Grondexploitatie	I	Overige grondverkopen	20	38	-18
T	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten		233	-233
			Totaal toevoegingen	120	371	-251
O	BMV Roggel	S	Afschrijvingen	-6	-6	
O	Uitvoeringsplan R&T	I	Bijdragen diverse projecten	-43	-36	-7
O	Algemene reserve	I	Bestemming rekeningresultaat 2023 t.g.v. projectsubsidie passend wonen	-250	-250	
			Totaal onttrekkingen	-299	-292	-7

Mutaties reserves programma Onderwijs

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Dekkingsreserve BMV Roggel	S	Jaarlijkse toevoeging	40	40	
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		16	-16
			Totaal toevoegingen	40	56	-16
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-56	-56	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-185	-116	-69
			Totaal onttrekkingen	-241	-172	-69

Mutaties reserves programma Sport, cultuur en recreatie

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Accommodatie Beach Sports Leudal	I	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit begrotingssaldo	175	175	
T	Monumentenzorg	I	Niet uitgegeven subsidiegelden	29	38	-9
T	Speeltuinenbeleid	I	Overhev. budgetten		117	-117
T	Speeltuinenbeleid	I	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit de Algemene reserve	3.000	3.000	
			Totaal toevoegingen	3.204	3.330	-126
O	Algemene reserve	I	Nieuw te vormen dekkingsreserve Speeltuinenbeleid	-3.000	-3.000	
O	Algemene reserve	I	Budget voor organisatie Oud Limburgs Schuttersfeest 2025	-250	-250	
O	Accommodatie Beach Sports Leudal	I	Vrijval 2024	-175	-61	-115
	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutatie Kerkenvisie	-25	-7	-18
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-63	-63	
O	Groenfonds	S	Afschrijvingen	-11	-11	
O	Groenfonds	I	Bijdrage overzwaluwwand Groot Buggenum Grathem	-2	-2	
O	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	S	Aanwending aflossing	-27	-27	
	Revolverend duurzaamheidsfonds	S	Afschrijvingen	-5	-5	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-286	-286	
			Totaal onttrekkingen	-3.843	-3.711	-132

Mutaties reserves programma Sociaal domein

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		154	-154
			Totaal toevoegingen		154	-154
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutatie Energietoelage	-148	-148	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-169	-169	
			Totaal onttrekkingen	-317	-317	

Mutaties reserves programma Volksgezondheid en milieu

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T						
			Totaal toevoegingen			
O	BMV Roggel	S	Afschrijvingen	-4	-4	
			Totaal onttrekkingen	-4	-4	

Mutaties reserves programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

(bedrag x 1.000)						
T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Fondsvorming Wijnaerden	I	Gebiedsontwikkeling	130	119	11
T	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten		1.079	-1.079
T	Groenfonds	I	Kwaliteitsbijdragen	101	182	-81
T	Grondexploitatie	I	Winstnemingen		281	-281
T	Grondexploitatie	I	Verkoop Vrm. Bevelanden		530	-530
T	Huidige woonwagens	I	Dekkingsreserve	1.155	1.155	
T	Overdracht WW locaties	I	Dekkingsreserve	1.000	1.000	
T	Uitbr.WW locaties Ell	I	Dekkingsreserve	100	100	
T	Uitbr. WW locaties Haelen	I	Dekkingsreserve	335	335	
T	Uitbr. WW locaties Roggel	I	Dekkingsreserve	100	100	
			Totaal toevoegingen	2.921	4.880	-1.959
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-1.155	-1.155	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-1.000	-1.000	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-100	-100	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-335	-335	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-100	-100	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten	-946	-946	
O	Grondexploitatie	I	Boekwaarde Op den Heuvel Neeritter		-214	214
O	Grondexploitatie	I	grondwaardering		-2	2
O	Huidige woonwagens	S	Afschrijvingen	-80	-75	-5
			Totaal onttrekkingen	-3.716	-3.927	211

0.1 - Bestuur

Bestuurlijke vernieuwing

Het budget van € 25.000 per jaar is in 2024 niet volledig besteed. Dit kan verklaard worden doordat 2024 vooral in het teken heeft gestaan van voorbereidingen op de aankomende wet. In 2025 zal het budget naar verwachting nodig zijn voor training en expertise van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie.

Organisatie- en dienstverleningsvisie

Via gecommiteerde reserve is het restant bedrag van € 14.500 voor organisatie- en dienstverleningsvisie overgeheveld naar 2025.

Wet open overheid

Om tijdig te voldoen aan de Wet open overheid is een projectplan opgesteld en een interne projectgroep samengesteld. Er is een externe projectleider ingehuurd. Leudal voldoet aan de eisen van de 1e tranche van de Wet open overheid. Daarnaast is de anonimiserings-software Datamask binnen de organisatie uitgerold. Op de beschikbare middelen van de Wet open overheid is er een overschot van € 170.800. Dit bedrag wordt via gecommiteerde reserve overgeheveld naar 2025.

0.2 - Burgerzaken

Legesproducten

In verband met de paspoortpiek hebben we extra aandacht besteed aan het tijdig aanschrijven van burgers, waardoor het aantal vernieuwingen hoger is geweest dan geraamd.

Hogere legesopbrengsten titel 1 € 43.800 en daardoor ook een hogere afdracht aan het rijk van € 40.200.

0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden

Vastgoed algemeen

Het nadelige verschil van € 166.000 op onderhoud vastgoed is toegelicht in de financiële hoofdlijn.

Vastgoed in de verkoop

Per saldo nadeel van € 98.000, voornamelijk veroorzaakt doordat er nog een extra afschrijving van een boekwaarde van het voormalig gemeentehuis Hunsel heeft plaatsgevonden. Verkoop van dit pand was wel reeds verwerkt.

0.4 - Overhead

Dienstverlening

Om de dienstverlening te verbeteren zijn de sjablonen van standaard documenten herschreven naar meer begrijpelijke taal. Verder zijn voorbereidingen getroffen om de toegankelijkheid van het online landschap van Leudal te verbeteren. De uitwerking daarvan vindt in 2025 plaats. Het budget Dienstverlening is in 2024 niet volledig besteed. Dit resulteert in een onderschrijding van € 32.200.

Uitbestede werkzaamheden ICT

In het verslagjaar zijn enkele nieuwe softwarepakketten geïmplementeerd. De bijbehorende jaarlijkse kosten voor het implementatiejaar zijn gedekt uit de investeringskredieten van de betreffende projecten. Daarnaast is in 2024 gestart efficiënt reorganiseren van het applicatielandschap ten behoeve van optimalisatie van bedrijfsprocessen. Dit heeft door het gefaseerd uitrollen geresulteerd in kostenbesparingen van diverse softwareoplossingen. Dit resulteert in een voordeel van € 131.800.

Overige diensten ICT

Door de vervanging van enkele softwarepakketten zijn de bijbehorende consultancy-uren opgenomen binnen de voor deze projecten gereserveerde investeringskredieten. In 2024 zijn niet alle consultancy-uren nodig geweest. Dit resulteert in een voordeel van € 60.200.

Verzekeringen

Op verzekeringen is er een onderschrijding van € 35.100. Dit komt doordat de taxatie van de brandverzekering gecrediteerd was aangezien dit reeds was opgenomen in het contract.

Vergoeding schade

Op schadevergoedingen is er een onderschrijding van € 26.500 doordat er minder schades uitbetaald dienden te worden.

Verzekeringen P&O

Door een verhoging van de premiekosten in 2024 en een naheffing over 2023 zijn er € 35.600 aan extra kosten. Daarnaast zijn er niet geraamde ontvangsten van € 22.000. Per saldo resulteert dit in een overschrijding van € 13.600.

Personele kosten

Door moeilijk invulbare vacatures, diverse personeelswijzigingen en dekkingen door diverse SPUKs was er in 2024 een overschot op loonkosten personeel van € 1.446.000. Dit bedrag is gestort in de reserve bedrijfsvoering.

Studie en opleiding

Op totaalniveau is er in 2024 een overschrijding van € 101.400 op het budget studie en opleiding.

Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn meer studies, opleidingen en trainingen gevolgd. Enerzijds om de kennis op niveau te brengen en te houden. Anderzijds om ervoor te zorgen, dat we aan de kwaliteitseisen blijven voldoen. Naast de reguliere opleidingsbehoefte van de afdeling, zorgt dit voor een overschrijding van € 53.900. Studie en opleiding zijn echter wezenlijk voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden én het binden en boeien van werknemers.

Daarnaast was er een overschrijding op de studiekosten dienstverlening. Deze overschrijding heeft in belangrijk mate te maken met extra investeringen in opleiding binnen Burgerzaken en team Communicatie. Bij burgerzaken zijn veel nieuwe mensen begonnen die we op een bepaald basis kwaliteitsniveau moeten brengen, naast de noodzakelijke jaarlijkse bijscholingen. Binnen team Communicatie is veel geïnvesteerd in coaching en training. Per saldo is er een overschrijding van € 47.545.

Het tekort van € 101.400 is onttrokken uit de reserve bedrijfsvoering.

Reiskosten

Bij de reiskosten en kosten woon-werk verkeer is er onderschrijding € 41.300. De verhoging van de kosten als gevolg van de CAO wijzigingen (1e raadsrapportage 2024) hebben voornamelijk een lager effect dan verwacht. Het overschot van € 41.300 is gestort in de reserve bedrijfsvoering.

Overige personele kosten

Bij de overige personele kosten is er een tekort van € 26.500. Dit zijn met name kosten die onder de werkkostenregeling vallen. Het tekort van € 26.500 is onttrokken uit de reserve bedrijfsvoering.

Wagenpark

Bij Lease auto's is er een onderschrijding van € 26.000 en bij verbruiksgoederen een onderschrijding van € 27.200. De uitbestede werkzaamheden zijn met € 52.900 overschreden. Per saldo is het resultaat een overschrijding van € 5.200.

Buitendienst

In de gemeentelijke vergoeding van het plantsoenonderhoud zijn taken opgenomen die voorheen door de buitendienst werden uitgevoerd maar die in 2024 zijn uitbesteed en betaald uit het reguliere groenbudget.

Het gaat hier om het knippen van de hagen, blokhagen en bodembedekkers. Deze begroting voor 2024 is hierdoor te hoog wat leidt tot lagere baten bij de buitendienst van € 73.000.

Er zijn minder detacheringskosten gemaakt voor de WSW, in 2024 zijn minder mensen beschikbaar dan begroot. Hierdoor zijn er taken deels uitbesteed wat leidt tot een overschrijding van de kosten van € 32.000.

Regionale samenwerking uitvoering sociaal domein

In de 2e raadsrapportage 2024 is op basis van regionale input een prognose gemaakt van de verwachte uitgaven en inkomsten. De afwijking ten opzichte van de prognose (voor het aandeel van Leudal) van € 115.000 is voornamelijk als volgt te verklaren:

1. kwartiermaker € 33.700 niet benut. De verwachting was dat de kwartiermaker in de 2e helft 2024 zou starten, dit is niet gebeurd.
2. in verband met inkoop en aanbestedingen is rekening gehouden met een stelpost voor inhuur/advies. Uiteindelijk is dit € 28.500 lager uitgevallen.
3. De salarislasten zijn 36.900 lager uitgevallen dan begroot onder andere door (tijdelijke) openstaande vacatures.

0.5 - Treasury

Hogere rente schatkistbankieren

In 2024 is rente ontvangen op de aangehouden middelen in het schatkistbankieren. De ontvangen rente is hoger dan geraamd door hogere rentepercentages. Dit resulteert in een voordeel van € 324.000.

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Uitkering uit het gemeentefonds

Op basis van de decembercirculaire 2024 ontvangt de gemeente Leudal in totaal € 269.000 meer dan geraamd. Door het tijdstip van publicatie van de circulaire in het jaar, kan de begroting hier niet op aangepast worden. Hiervan is € 146.000 gestort in de reserve voor taakmutaties. Per saldo een voordeel van € 123.000.

0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten

Rekeningresultaat

Het begrotingssaldo in primitieve begroting was geraamd op € 5.877.100. Het begrotingssaldo ten tijde van de 1e Raadsrapportage was € 664.400. De stand per 31 december na de 2e Raadsrapportage en de septembercirculaire bedroeg € 2.300.400 voordelig. Het resultaat van baten en lasten is € 5.755.150. Per saldo is er een voordeel van € 3.454.700.

2.1.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve		I/S Omschrijving		Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Algemene reserve	I	Bestemming rekening- resultaat 2023	11.829	11.829	
T	Regiodeal	I	Bestemming rekening- resultaat 2023	800	800	
T	Bedrijfsvoering	I	Restant P-budgetten 2024		1.487	-1.487
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds	I	Storting tot maximale omvang	77	77	
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds- taakmutaties	I/S	Taakmutaties	323	469	-146
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		185	-185
			Totaal toevoegingen	13.030	14.849	-1.819
O	Algemene reserve	I	Bestemming rekening- resultaat 2023 t.g.v. voorziening APPA	-171	-171	
O	Bedrijfsvoering	I	Mutaties P-budgetten	-572	-560	-12
O	Bedrijfsvoering	S	Afschrijvingen	-41	-41	
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds- taakmutaties	I/S	Taakmutaties	-86	-86	
O	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	S	Afschrijvingen	-106	-106	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-138	-138	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-112	-112	
O	Verkoop vastgoed	I	Dekking boekverlies verkoop pand	-120		-120
			Totaal onttrekkingen	-1.346	-1.215	-131

2.1.2 Investeringsen

(bedrag x 1.000)				
Investeringsen	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Zitmeubilair raadzaal	50	40	10	-10
Vergaderinstallatie raadzaal	33	34	-1	1
Digitalisering archieven VTH	200	80	120	
Vervanging beeldschermen overleg ruimten	9	9	0	
Financieel pakket	400	335	65	
HRM systeem	150	50	100	-50
Rx Mission (VTH applicatie)	169	169	0	
Module Bodem	25	9	16	
Document generator	60	29	31	
GBI	100	10	90	
Koppeling Ibz met Join	34	17	16	
APV en evenementen assistent	8	8	0	
Project Werken aan Kwaliteit	28	25	3	-3
Bedrijfsmiddelen I&A (software) 2023/2024	61	6	55	
Vervanging telefooncentrale	200	1	199	-100
Hybride werken: aanschaf devices 2023	198	198	0	
Hybride werken: aanschaf bureaustoelen 2023	13	13	0	
Bedrijfsmiddelen I&A (hardware) 2023/2024	73	73	0	
Vervanging mobiele telefoontoestellen 2023/2024	42	17	25	-25
Hybride werken: aanschaf devices 2024	10	10	0	
Hybride werken: aanschaf bureaustoelen 2024	9	9	0	
Aanpassingen overleg ruimten	85		85	
Aanschaf/implementatie RX.Launch	38		38	
Anonimiseertool Datamask	22	17	5	
Vervanging wagenpark 2022-2023	1.123	611	512	
Vervanging werkmaterieel 2020-2023	636	174	462	
Aanschaf elektrische laadpalen	118	100	18	
Aanschaf auto's voor de WSW	105		105	
Informatievoorziening 3 Decentralisaties 2022	100	19	81	
Totaal investeringen	4.096	2.062	2.034	-187

HRM systeem

De te verwachten kosten in 2025 zijn nog ongeveer € 50.000. Hierdoor kan dit krediet verlaagd worden met € 50.000.

Vervanging telefooncentrale

Gezien de nog te verwachten uitgaven wordt dit krediet verlaagd naar € 100.000.

Vervanging mobiele telefoontoestellen 2023/2024

De daadwerkelijke vervanging van de mobiele telefoontoestellen is € 25.400 lager uitgevallen dan verwacht.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2024	6,56	Eigen gegevens	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	6,32	Eigen gegevens	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2024	777,23	Begroting gemeente	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.
Externe inhuur	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	2024	11,1	Begroting gemeente	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de gemeente in dienst zijnde opdrachtgever, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
Overhead	% van totale lasten	2024	14,3	Begroting gemeente	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
Woonlasten éénpersoons huishouden	euro	2024	766	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoons huishouden	euro	2024	843	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
WOZ-waarde woningen	dzd euro	2024	337	CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

2.1.4 Verbonden partijen

- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- CSV Amsterdam BV
- Enexis NV
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
- Bank Nederlandse Gemeenten
- Waterleidingmaatschappij

2.2 Veiligheid

Wat hebben we bereikt?

In 2024 hebben we verdere invulling gegeven aan de speerpunten uit het Integraal Veiligheidsbeleidsplan (IVP) 2023-2026, met focus op ondermijnende criminaliteit, jeugd en veiligheid, een veilige woon- en leefomgeving en cybercrime. Samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners hebben we ingezet op preventie, bewustwording en handhaving om signalering te bevorderen en de weerbaarheid te vergroten. Daarnaast hebben we met diverse partijen samengewerkt om jeugd tijdig te ondersteunen, woninginbraken te voorkomen en digitale veiligheid te versterken.

Samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners waaronder de politie en de Veiligheidsregio Limburg-Noord hebben we verder uitvoering gegeven aan deze veiligheidsdoelen. Bewustwording en weerbaarheid stonden hierbij centraal.

Wat ondermijnende criminaliteit betreft zijn we aan de slag gegaan met preventie, bewustwording en handhaving. Met gerichte acties en voorlichting hebben we ingezet op het belang van signaleren en het vergroten van weerbaarheid van inwoners en ondernemers.

Ook op het gebied van jeugd en veiligheid hebben we vooruitgang geboekt. Door nauwe samenwerking met straatcoaches, jongerenwerk en andere ketenpartners hebben we tijdig gepaste ondersteuning kunnen bieden.

Binnen het speerpunt veilige woon- en leefomgeving hebben we ons gericht op een snelle en effectieve aanpak van incidenten en verstoringen van de openbare orde, onder andere door flexcontroles, donkere dagen offensieven en samenwerking met ketenpartners, ondernemers en inwoners. Daarnaast hebben we binnen dit speerpunt intensief ingezet op het voorkomen van woninginbraken (High Impact Crime) onder andere door vroegtijdig signalen op te vangen en gerichte interventies uit te voeren.

Tot slot hebben we aandacht besteed aan cybercriminaliteit en digitale veiligheid. Ook op dit onderdeel stond weerbaarheid en bewustwording centraal. In 2024 zijn met name de hogere groepen van basisscholen betrokken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

- Flexteam: Overlastsituaties zijn aangepakt door eigen casussen en meldingen van externe partners te onderzoeken. En integrale controles zijn uitgevoerd in samenwerking met de brandweer en politie om ondermijning en andere veiligheidsrisico's te bestrijden.
- Samen met Platform Veilig Ondernemen werd een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd om ondernemers in het buitengebied bewust(er) te maken van ondermijnende criminaliteit.
- Limburgse Norm: Stimuleren van integriteit en bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners om misbruik van overheidsdiensten en vastgoed door criminelen tegen te gaan.
- Onder inwoners en ondernemers is een enquête 'veilig buitengebied' gehouden.
- Een 'Kiek-Oet' informatiebijeenkomst werd georganiseerd (samen met Bureau Drugszaken) voor inwoners en ondernemers over ondermijnende criminaliteit.

2. Jeugd en veiligheid

- Voorlichting en preventie: Jongeren, ouders en verenigingen zijn geïnformeerd over de risico's van alcoholgebruik aan de hand van het preventie- en handhavingsplan Jeugd en Alcohol.

3. Veilige leef- en woonomgeving

- MAST-informatiebijeenkomsten: kennisdelingssessies hebben plaatsgevonden met Limburgse bestuurders en professionals over maatschappelijke onrust.
- De Leudalse Veiligheidsmiddag werd georganiseerd waarbij inwoners, ondernemers en ketenpartners samenkwamen om kennis en preventieve maatregelen te delen.
- Brandweer 150-jarig bestaan: er werd voorlichting gegeven over ondermijning in samenwerking met de 'drugslokbuis' van OOV Consultancy.
- Crisisbeheersing: Het hoogwaterplan werd geactualiseerd en een multidisciplinair kernteam is voorbereid om incidenten met impact op inwoners effectief te coördineren.
- Donkere Dagen Offensief: In samenwerking met de inwoners en politie zijn regelmatig controles en preventieve acties uitgevoerd om woninginbraken te voorkomen, onder andere in Grathem, Kelpen-Oler en Neeritter.
- WhatsApp-buurtpreventie: Preventiegroepen werden ondersteund en geactualiseerd, waardoor inwoners sneller verdachte situaties kunnen melden en de politie gericht actie kan ondernemen.
- Straatcoaches: In samenwerking met Group XL is straatcoaching richting jongeren (en hun omgeving) ingezet.

4. Cybercrime

- HackShield: Basisschoolkinderen werden aan de hand van een online game gestimuleerd om zichzelf en hun omgeving te beschermen tegen online gevaren en risico's.

Wat heeft dat gekost?

Veiligheid	(bedrag x 1.000)			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Crisisbeheersing en brandweer	3.494	3.538	3.448	-90
Openbare orde en veiligheid	1.222	1.311	1.036	-275
Totale Lasten	4.716	4.849	4.484	-365
Baten				
Crisisbeheersing en brandweer	-155	-157	-175	-18
Openbare orde en veiligheid	-10	-51	-86	-35
Totale Baten	-165	-208	-261	-53
Resultaat	4.551	4.641	4.223	-418

Preventie criminaliteit

De uitgaven voor Streetcare van € 41.600 zijn eind 2024 gedeclareerd bij de gemeente Venlo vanuit de IZA gelden (Integraal ZorgAkkoord). Tijdens het opstellen van de tweede raadsrapportage was het te declareren bedrag nog niet bekend.

2.2.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	
T						
		Totaal toevoegingen				
O		Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budget	-245	-245
		Totaal onttrekkingen		-245	-245	

2.2.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Vervanging bluswaterpompen	50	46	4	
Totaal investeringen	50	46	4	

2.2.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2023	0,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2023	2,9	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2023	1	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	2023	3,9	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Verwijzingen Halt	per 10.000 inw.	2023	5	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
Jongeren met delict voor rechter	%	2023	1	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

2.2.4 Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Limburg Noord

2.3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat hebben we bereikt?

Mobiliteit verbindt. In Leudal maken inwoners en ondernemers steeds bewuster de keuze óf zij van A naar B gaan, en zo ja, met welk vervoersmiddel. Inwoners en ondernemers kiezen bewust voor het vervoersmiddel, dat het beste aansluit bij de wensen voor de verkeersbeweging. Ons streven daarbij is, dat dit steeds duurzamere vormen van vervoer zijn. Hiervoor zetten wij ons actief in. De verkeersveiligheid is onze focus en prioriteit.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- De verkeersveiligheid en mobiliteit in de gemeente is verbeterd.
- Het Uitvoeringsplan Mobiliteit is vastgesteld.
- Het project 'Leudelen' is voorbereid (uitvoering in 2025).
- Het netwerk voor laadinfrastructuur is versterkt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Uitvoering van maatregelen voor verbetering van de verkeersveiligheid en mobiliteit

In 2024 zijn verschillende maatregelen genomen om de verkeersveiligheid en mobiliteit in de gemeente te verbeteren.

De auto-fietsverbinding bij de Kelperweg is aangepast om de veiligheid en doorstroming te verbeteren. Daarnaast zijn de fietsstroken op de Neerderweg opgewaardeerd, waardoor fietsers meer ruimte en veiligheid ervaren.

Ook zijn er concrete maatregelen en acties uitgewerkt binnen het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid (UVP). Dit programma sluit aan op het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) en richt zich op een structurele aanpak van verkeersveiligheidsknelpunten. Verder is er een aanvraag opgesteld bij de ontwerpregeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen. De beschikking hierover volgt in 2025.

Opstellen Uitvoeringsplan Mobiliteit

Dit plan vormt de basis voor een goed bereikbare en veilige leefomgeving, met extra aandacht voor duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid. In lijn met dit plan is in samenwerking met MLB extra geïnvesteerd in de programma's Doortrappen 60+ en Posifiets. Doortrappen 60+ richt zich op de verkeersveiligheid van oudere fietsers, terwijl Posifiets bedrijven stimuleert om medewerkers vaker de fiets te laten gebruiken. Daarnaast is verder ingezet op verkeersactieve scholen, zodat verkeerseducatie en bewustwording bij kinderen structureel aandacht krijgen.

Oriëntatie deelmobiliteit

Ten aanzien van het actiepoint uit de Zomernota 2023-2026 hebben we ons in 2024 verder georiënteerd op de mogelijkheden voor deelmobiliteit en is er een enquête over deelmobiliteit uitgezet om de behoefte onder inwoners en ondernemers te peilen.

Het project Leudelen is verder uitgewerkt en wordt in 2025 gerealiseerd.

Uitbreiding aantal laadpalen

Ook op het gebied van laadinfrastructuur zijn stappen gezet. Het netwerk van laadpalen is uitgebreid, waarbij ongeveer 200 laadlocaties zijn gevalideerd. Daarnaast heeft een participatieronde plaatsgevonden voor de eerste 21 locaties binnen de nieuwe concessie, zodat inwoners en ondernemers betrokken zijn bij de uitrol van laadinfrastructuur.

Wat heeft dat gekost?

Verkeer, vervoer en waterstaat	<i>(bedrag x 1.000)</i>			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Verkeer en vervoer	4.389	4.403	4.134	-269
Parkeren	12	12	12	0
Economische havens en waterwegen	66	66	65	-1
Openbaar vervoer	16	16	15	-1
Totale Lasten	4.482	4.496	4.226	-270
Baten				
Verkeer en vervoer	-237	-393	-451	-58
Parkeren	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	-5	-5	-5	0
Openbaar vervoer	0	0	0	0
Totale Baten	-242	-398	-456	-58
Resultaat	4.241	4.099	3.772	-327

Gladheidbestrijding

Afgelopen jaar is meer onderhoud uitgevoerd aan het materieel voor uitvoering van de gladheid. Enkele machines zijn toe aan vervanging, dit wordt in nieuwe beleidsplan (vaststelling medio 2025) opgenomen. Extra lasten € 32.000.

Reguleren openbare ruimte

Inschatting van projectgerelateerde gedragsbeïnvloeding niet haalbaar waardoor € 46.000 minder is uitgegeven. In 2025 nadat ambtelijke capaciteit op orde is wordt hierop wederom projectmatig ingezet.

Openbare verhardingen

Door weersomstandigheden is deelopdracht aanbrengen slijtlagen tot 2 keer toe uitgesteld. Bij nat wegdek kan een slijtlaag niet worden aangebracht. Werkzaamheden zijn noodzakelijk en budget wordt bij eerste rrap in 2025 bijgeraamd. Minder uitgegeven € 210.000. Hogere degeneratie inkomsten van € 49.000 door extra werkzaamheden nutsbedrijven.

Civieltechnische kunstwerken

De gemeente Leudal heeft 130 bruggen en duikerbruggen in beheer en onderhoud. Mede als gevolg van een gebrek aan personele capaciteit (ziekte) is het in 2024 niet mogelijk gebleken alle geplande onderhoudswerkzaamheden tot uitvoering te brengen. Per saldo een voordeel van € 87.000.

2.3.1 Reserves

(bedrag x 1.000)					
T/O Reserve	I/S Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	
T	Onderhoud Jachthaven Hanssum	S	Erfpachtscanon	5	5
T	Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	I	Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.500	4.500
			Totaal toevoegingen	4.505	4.505
O	Dekkingsreserve infrastructuur	I	Afschrijvingen	-225	-225
O	Onderhoud overweg Napoleonsweg	S	Jaarlijkse bijdrage	-37	-38
			Totaal onttrekkingen	-263	1

2.3.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2020	218	218	0	
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2021	203	203	0	
Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan; MIP 2021	263	263	0	
Subsidie SPUK		-54	54	
Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan; MIP 2021	263	209	54	
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2022	204	204	0	
GVVP investeringen; MIP 2022	26		26	
Aanv. verkeersmaatregelen Kindcentrum Leudal West	500	23	477	
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2023	211	136	75	
Gemeentelijk verkeersveiligheidsplan; MIP 2023	192	0	192	
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2024	215	0	215	
Velige schoolomgeving; UVP 2024-2027	200	194	6	
Vrachtverkeer weren dorpen; UVP 2024-2027	150		150	
Slimme verlichting fietspaden buitengebied; UVP 2024-2027	500		500	
Risicolocaties buitengebied; UVP 2024-2027	1.000		1.000	
Langzaam veiliger; UVP 2024-2027	2.500	2	2.498	
Deelmobiliteit; UVP; 2024-2027	100		100	
Realisatie fietspad N280-N273 ontbr.schakel Horn	1.597	1.455	142	
Bijdrage provincie	-608	-608	0	

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Realisatie fietspad N280-N273 ontbrekende schakel Horn	989	847	142	142
Reconstructie Molenweg/Maaslandweg Horn	399	399	0	
Reconstructie Maasweg-Hanssum Neer	329	334	-5	
Subsidie provincie	-59	-59	0	
Reconstructie Maasweg-Hanssum Neer	270	275	-5	-5
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2023	100	101	-1	-1
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	850	651	199	
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	135	-10	-10
Infrastructuurele werken; wegen MIP 2024	1	0	1	
Infrastructuurele werken; civielt. kunstwerken MIP 2024	300	0	300	
Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.803	28	4.775	
Bijdrage SPV subsidie	-303	-303	0	
Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.500	-275	4.775	
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	179	161	
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	1.144	742	402	
Bijdrage SPV subsidie	-212	-212	0	
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	932	530	402	
Reconstructie Kasteellaan, B.v.Broekstraat HAE	900	382	518	
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	931	0	931	
Onttrekking t.b.v. infrastr.werk Kindcentrum	-168	0	-168	
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	763	0	763	
Infrastructuurele werkzaamheden Kindcentrum Leudal W	915	0	915	
Bereikbaarheid Zevenellen biobased Agri	350	125	225	
Bijdrage provincie	-175	0	-175	
Bereikbaarheid Zevenellen biobased Agri	175	125	50	
Realisatie N 280 west	4.700	66	4.634	
Onderzoekskosten fietspad spoorbrug Buggenum	50	105	-55	
Bijdrage derden	0	-55	55	
Onderzoekskosten fietspad spoorbrug Buggenum	50	50	0	
Totaal	22.791	4.654	18.137	126

Realisatie fietspad N 280-N273 ontbrekende schakel Horn

Het fietspad is gerealiseerd. De uitgaven zijn lager dan verwacht.

2.3.3 Verplichte indicatoren

-

2.3.4 Verbonden partijen

-

2.4 Economie

Wat hebben we bereikt?

Wij kiezen voor een duurzame ontwikkeling van een toekomstbestendige economie, waarbij omvang niet de belangrijkste drijfveer is. We ondersteunen bedrijven die kansen adopteren en omgaan met toekomstige bedreigingen. We werken samen bij marktontwikkelingen en geven samen antwoord op sociaal-maatschappelijke opgaven.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- Het convenant Regio Deal Midden Limburg is tot stand gekomen.
- De Bedrijven Investeringszone Bedrijventerrein Ittervoort is verlengd en de samenwerking met ondernemers (in brede zin) is verbeterd.
- Een strategisch ontwikkelprogramma PIO Weerterland is opgesteld.
- Meerdere toeristisch-recreatieve projecten zijn gestart en gerealiseerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Regio Deal Midden Limburg

Begin 2024 werd een Regio Deal aan Midden Limburg toegekend. In samenwerking met publieke en private partners en belanghebbenden is de aanvraag geconcretiseerd in een convenant met het Rijk en de Provincie Limburg. Na akkoord van het Rijk en de Provincie Limburg hebben vertegenwoordigers van de SML-gemeenten regionale overlegtafels samengesteld en de uitwerking van uitvoeringsprogramma's, waaronder het uitvoeringsprogramma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt, opgestart.

Versterken dialoog en samenwerking met ondernemers

Het Ondernemersteam Leudal heeft tientallen ondernemers geholpen met antwoord te krijgen op uiteenlopende vragen. Enerzijds door deze zelf te beantwoorden en anderzijds door de ondernemer in verbinding te brengen met de juiste in- of externe deskundige(n). Met diverse agrariërs zijn we in gesprek om samen richting te geven aan de transitieopgave van hun onderneming waarbij we de ambities van de agrariër en de gemeente in balans brengen.

Ook hebben we in 2024 geïnvesteerd in de communicatie met ondernemend Leudal door actief te participeren in bijeenkomsten van diverse ondernemerscollectieven. Samen met de vertegenwoordigers van deze collectieven zijn gesprekken op gestart om de samenwerking voor de komende jaren te intensiveren: samen meer massa maken om ambities te verbinden en te verwezenlijken.

Een concreet resultaat in de samenwerking met ondernemers is de verlenging van de Bedrijven Investeringszone (BIZ) Bedrijventerrein Ittervoort. Na een verzoek daartoe van het bestuur van de Stichting BIZ Bedrijventerrein Ittervoort hebben wij meegewerkt aan de voorbereidingen om de BIZ in 2025 voort te zetten. Uw raad stelde daarvoor de verordening vast. In november 2024 bleek uit het vereiste draagvlakonderzoek dat een ruime meerderheid van de ondernemers de verlenging ondersteunt. De verlenging is op 1 januari 2025 ingegaan.

Faciliteren van vernieuwende ontwikkelingen buitengebied

In 2024 hebben we de ontwerp Omgevingsvisie ter inzage gelegd. Daarmee bieden we onder andere perspectief aan ontwikkelkansen in het buitengebied. Gelijktijdig hebben we in het samenwerkingsverband PIO Weerterland een strategisch ontwikkelprogramma voor het buitengebied opgesteld. Samen met de (ontwerp) Omgevingsvisie geeft dit richting en kader aan ontwikkelingen waarbij natuur, milieu én economische ontwikkelingen in balans zijn.

Ook hebben wij met inzet van Keyport een pilotprogramma opgezet voor agrariërs met een transitiewens/-opgave; 'Mijn Koers'. Met dit programma wordt een eerste groep agrariërs geholpen inzicht te krijgen in vernieuwende ontwikkelkansen passend bij hun persoonlijke ambities en rekening houdend met de mogelijkheden op en rondom de vestigingslocatie.

Versterken van het toeristisch profiel

In 2024 is in SML-verband een conceptprogramma uitgewerkt (Vitale Toeristische Regio) dat de basis vormt voor Regio Deal projecten vanaf 2025. Vanuit de grensoverschrijdende samenwerking Maas-Schwalm-Nette is het uitvoeringsproject "Buitenrijden" voorbereid. Dit project ziet toe op een kwaliteitsversterking van het grensoverschrijdende ruiternetwerk.

Lokaal is de uitvoering van het project Belevingsplekken Buggenumse Veld gestart. Met dit project wordt bijzonder erfgoed op een thematische en belevenisvolle wijze ontsloten voor recreatieve passanten. Daarnaast is geïnvesteerd in de ontwikkeling van twee nieuwe themaroutes "Dorpswandelingen Leudal" en de fietsroute "Het Rijke Roomse Leven".

Ontwikkelen van bedrijventerreinen

In 2024 zijn geen nieuwe bedrijventerreinen ontwikkeld. Wel is geïnvesteerd in de kwaliteit van het vestigingsklimaat door:

- de voortgang van de BIZ Bedrijventerrein Ittervoort te stimuleren, procesmatig te begeleiden en afspraken te maken over de focus en kwaliteit van de samenwerking.
- mee te werken aan de uitwerking van het Regio Deal project "verduurzaming bedrijventerreinen".

Wat heeft dat gekost?

Economie	<i>(bedrag x 1.000)</i>			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Economische ontwikkeling	361	648	378	-270
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	332	2.086	476	-1.610
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	344	362	344	-18
Economische promotie	292	343	306	-37
Totale Lasten	1.329	3.439	1.504	-1.935
Baten				
Economische ontwikkeling	0	0	-1	-1
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-220	-1.932	-350	1.582
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-103	-101	-85	16
Economische promotie	-961	-1.718	-1.703	15
Totale Baten	-1.284	-3.751	-2.139	1.612
Resultaat	44	-313	-636	-323

Nieuwe ontwikkelingen

De kostensoort 'overige diensten' betreft een algemeen budget dat in 2024 niet volledig nodig is gebleken. De kostensoort 'inhuur diensten' betreft de inhuur van een projectorganisatie voor het ontwikkelen van nieuwe woningbouwlocaties. In 2024 is dit bedrag niet volledig gebruikt. Dit is de reden waarom het resterende bedrag van € 233. 000 wordt toegevoegd aan de gecommiteerde reserve. Op die manier kunnen ook de komende jaren, via een projectmatige aanpak, nieuwe ontwikkelingen worden gecreëerd.

Bedrijvenloket

Het verschil van € 26.000 minder uitgaven is voornamelijk te verklaren door een onderbesteding op de afloop van de BIZ, heffing en doorbetalingen, van voorgaande jaren. In 2024 lag de prioriteit bij de Regio deal waardoor de reguliere B2B activiteiten niet volledig zijn uitgevoerd en het budget niet volledig nodig is verbruikt.

Promotie Toerisme

In 2024 is minder dan verwacht gebruik gemaakt van de mogelijkheid om toeristisch-recreatieve initiatieven te ontplooiën met een subsidiebijdrage van de gemeente (kostensoort 'subsidie verordening'), lagere kosten € 14.000.

De bijdrage voor het Leudal Magazine en het project communicatie, totaal € 22.000, worden gedekt uit de reserve Recreatie en Toerisme.

Grondexploitatie

Voor de toelichting grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Grond- en pachtzaken

Aan huren en erfpachtscanon is € 65.000 meer ontvangen dan geraamd.

De pachtnota is in 2024 aangepast en de pachtinkomsten fluctueren per jaar.

2.4.1 Reserves

(bedrag x 1.000)					
T/O Reserve		I/S Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil 2024
T	Uitvoeringsplan R&T	S	Meeropbrengst toeristenbelasting	100	100
T	Grondexploitatie	I	Overige grondverkopen	20	38
T	Gecommiteerde reserve	I	Overheveling budgetten		233
			Totaal toevoegingen	120	371
O	BMV Roggel	S	Afschrijvingen	-6	-6
O	Uitvoeringsplan R&T	I	Bijdragen diverse projecten	-43	-36
O	Algemene reserve	I	Bestemming rekeningresultaat 2023 t.g.v. projectsubsidie passend wonen	-250	-250
			Totaal onttrekkingen	-299	-292

2.4.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Kwaliteitsimpuls routestructuren	159	79	80	
Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal	77	3	74	
Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal 2016	103	12	91	
Totaal investerings	339	94	245	

Kwaliteitsimpuls routestructuren

Het restant is gelabeld om in 2025 te investeren in de realisatie van een MTB-route en de kwalitatieve ontsluit van routenetwerken (start- en rustpunten). Dit laatste als onderdeel van een regionaal project Midden Limburg en aansluitend bij het Noord Limburgse project "Eikpunten". In regioverband is afgesproken om te verkennen of het project deels gefinancierd kan worden vanuit de Regio Deal Midden Limburg. Het budget uit dit krediet kan dan dienen als cofinanciering.

Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal

Dit bedrag is gereserveerd om te investeren in de modernisatie en transformatie van Bezoekerscentrum Leudal. In 2024 is het ontwikkelingsperspectief onderzocht en is een plan voor modernisering opgesteld. In 2025 wordt het plan ter besluitvorming in procedure gebracht. Het krediet wordt hiervoor gehandhaafd.

Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal 2016

In 2020 is het nieuwe beleid recreatie en toerisme vastgesteld. Als vervolg hierop is in 2021 een (gewijzigd) uitvoeringsprogramma uitgewerkt en in uitvoering genomen. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 is het budget uitvoeringsprogramma 2016 gelabeld voor uitvoering van het nieuwe uitvoeringsprogramma. Het krediet wordt hiervoor gehandhaafd.

2.4.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	688,4	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	181,8	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Functiemenging	%	2023	48,4	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

2.4.3 Verbonden partijen

- Grenspark Maas-Schwalme-Nette
- Samenwerking Midden-Limburg
- Keyport
- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV
- IJzeren Rijn
- Euregio Rijn-Maas-Noord
- Routebureau Midden-Limburg

2.5 Onderwijs

Wat hebben we bereikt?

Elk kind verdient goed onderwijs in een goede onderwijsomgeving. Daarom bevorderen wij de kansengelijkheid en investeren wij in onderwijshuisvesting. Zo stimuleren we kinderen om hun talenten maximaal te ontwikkelen en te benutten.

Door in te zetten op het taalniveau van kinderen hebben we onderwijsachterstanden verkleind, door het faciliteren van cultuureducatie en bewegingsonderwijs op scholen zijn leerlingen in aanraking gekomen met sport, kunst & cultuur en hebben we samen met schoolbesturen ervoor gezorgd dat onderwijshuisvesting voldoet aan de huidige tijd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Onderwijsachterstanden

- In 2024 hebben we de samenwerking tussen kinderopvang, basisscholen, middelbare scholen en maatschappelijke partners, zoals het CJG verder versterkt. Dit is mogelijk gemaakt door de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en de rijksbijdrage van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).
- Ook hebben we in 2024 de werkgroepen rond voor- en vroegschoolse educatie (VVE) inclusief knooppunt-overleggen voortgezet. Door deze samenwerking verbeteren we de kansen van kinderen en jongeren en zetten we in op preventieve interventies.
- Daarnaast hebben kinderopvangorganisaties via het NPO tijdelijke subsidies aangevraagd voor activiteiten gericht op het verminderen van onderwijsachterstanden, zoals het project taalstimulering en extra ondersteuning van pedagogische coaches.
- Een belangrijk onderdeel van onze aanpak om onderwijsachterstanden te verkleinen is de inzet op voor- en vroegschoolse educatie (VVE): hebben we ouders gestimuleerd om hun kinderen tussen de 2 en 4 jaar oud deel te laten nemen aan het peuterprogramma en voor- en vroegschoolse educatie. Op 1 december 2024 hadden in Leudal minder kinderen een VVE-indicatie dan in voorgaande jaren. In 2024 ging het om 62 kinderen, waarvan 54 deelnamen aan het VVE- en peuterprogramma. Acht kinderen maakten hier om verschillende redenen geen gebruik van. Waar in voorgaande jaren wachtlijsten het grootste knelpunt vormden, is de wachttijd inmiddels afgenomen. Momenteel kunnen nog drie kinderen vanwege wachtlijsten niet deelnemen aan het VVE- en peuterprogramma. Met ingang van 2025 is een nieuw beleid en een nieuwe subsidieregeling van kracht, waardoor de wachtlijsten verder worden teruggedrongen en nog meer kinderen toegang krijgen tot de ondersteuning die zij nodig hebben.

2. Sport en bewegen

- Op grond van onderwijswetgeving en de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Leudal zijn wij verplicht om scholen gelegenheid te bieden voor bewegingsonderwijs. Dit hebben wij gedaan door beschikbaarstelling van de in de dorpen aanwezige gymzalen, sportzalen en sporthallen die eigendom zijn van de gemeente. Waar de gemeente geen eigenaar is van een dergelijke voorziening in het dorp, hebben wij de zaalhuur of een klokurenvergoeding betaald.

- De kennismaking met en de begeleiding naar aanbod van sport, kunst & cultuur is uitgevoerd door de inzet van de combinatiefunctionaris cultuur en de combinatiefunctionaris sport:
 - De combinatiefunctionaris cultuur heeft op alle basisscholen in Leudal cultuuraanbod verzorgd.
 - Voor alle basisscholen is een platform beschikbaar met daarop leerlijnen, tips en handvaten voor leerkrachten ter bevordering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.
- Verder hebben we op twee basisscholen in de gemeente Leudal de Motorisch Quotiënt (MQ)-scan voorbereid en afgenomen. Hiermee hebben we de kinderen met een beweegachterstand in beeld gebracht. Deze kinderen worden extra begeleid.

3. Onderwijshuisvesting

Gelet op de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor huisvesting van onderwijs hebben wij in overleg met de schoolbesturen samengewerkt aan goede onderwijshuisvesting:

- In 2024 hebben we het Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Hierin staat een stappenplan voor onderwijshuisvesting voor de komende 16 jaren. Het biedt een leidraad voor investeringen in de huisvesting. Het IHP is tot stand gekomen in samenwerking met alle schoolbesturen in onze gemeente.
- Bij taalschool De Brink - AZC Baexem is tijdelijke uitbreiding gerealiseerd in de vorm van een klaslokaal.
- Bij de Widdonckschool in Heibloem is een grote uitbreiding gerealiseerd. Zowel voor het SO als VSO zijn er meerdere nieuwe lokalen die vanaf schooljaar 2025/2026 in gebruik genomen worden.
- OBS Buggenum heeft eind augustus de deuren geopend. Daardoor is er weer aanbod van basisonderwijs in de kern Buggenum.
- De gemeente bekostigt het programma 'groenblauwe revolutie schoolpleinen' die de aanpak op de basisscholen voor de gemeente Leudal uitvoert. In Buggenum en Roggel zijn daarmee groene schoolpleinen gerealiseerd. In Grathem is een ontwerp opgeleverd voor een groen schoolplein. Ook hebben leerlingen kennis opgedaan over het belang van een groene omgeving, klimaatverandering en klimaat adaptieve maatregelen.

4. Huisvesting Sint Ursula

In de raadsvergadering van 6 februari 2024 is besloten om over te gaan tot een unilocatie in de vorm van nieuwbouw voor Sint Ursula. Ook is besloten dat in 2024 onderzoek moest worden gedaan naar de mogelijkheid voor een unilocatie in Horn en Heythuysen. Begin oktober heeft een raadsbijeenkomst plaatsgevonden over het locatieonderzoek en is input opgehaald om te komen tot een voorkeurslocatie. Daarover heeft de gemeenteraad op 10 december 2024 een besluit genomen: de voormalige sportvelden in Horn en als alternatief de huidige schoollocatie in Horn. Daarbij is ook een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld zodat de planvoorbereiding voor de nieuwbouw kan starten.

Wat heeft dat gekost?

Onderwijs	(bedrag x 1.000)			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	1.402	1.337	1.287	-50
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.517	2.499	2.509	10
Totale Lasten	2.920	3.835	3.796	-39
Baten				
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	0	-3	0	3
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-75	-996	-1.099	-103
Totale Baten	-75	-999	-1.099	-100
Resultaat	2.845	2.836	2.698	-138

Onderwijshuisvesting - ondersteuning onderwijsdossiers

Via de gecommiteerde reserve is het restant bedrag van € 6.200 voor tijdelijke ondersteuning onderwijsdossiers is overgeheveld via de gecommiteerde reserve.

Onderwijsbeleid- en ondersteuning

Vanaf 2021 heeft het Rijk niet-structurele middelen opgezet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Naast de incidentele subsidies die door scholen en kinderopvangorganisaties worden aangevraagd, hebben we een extra leerplichtambtenaar ingezet om preventief op verzuim in het voortgezet onderwijs in te spelen. De kosten van de inhuur van de leerplichtambtenaar van € 36.600 staan op de kostenverdeelstaat. Hierdoor ontstaat op het budget voor NPO een onderschrijding die wegvalt tegen de inhuur. De regeling loopt tot en met juli 2025. Het restant van de subsidiegelden is via de balans meegenomen naar 2025.

Leerlingenvervoer

Via de gecommiteerde reserve is het restant van € 10.000 voor de te verwachten kosten met betrekking tot een juridische procedure aanbesteding leerlingenvervoer in de 2e raadsrapportage 2024 overgeheveld naar 2025.

Onderwijsachterstandenbeleid

Het onderwijsachterstandenbudget wordt verstrekt als specifieke uitkering met een voorlopige en definitieve beschikking. In 2024 bleek het definitieve bedrag € 25.100 hoger dan het voorlopige bedrag. Een deel van de uitkering is gebruikt voor kinderopvangdiensten op het AZC in Baexem. Omdat de organisatie vanaf mei 2024 geen diensten heeft geleverd, moest € 10.200 van het voorschot worden terugbetaald. Volgens de regeling mogen de restant middelen worden ingezet in 2025. Het restant van de rijksvergoeding is via de balans meegenomen naar 2025.

Schoolstimulatie

We ontvangen financiële middelen van het Rijk voor het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC), met als doel voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) tot 23 jaar de hoogst haalbare en meest passende plek in het onderwijs of op de arbeidsmarkt te bieden. Daarnaast wordt zoveel mogelijk ingezet op vroegtijdige preventie om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen. In Leudal is een kleine daling zichtbaar in het totaal relatief verzuim. In het schooljaar 2023-2024 ging het om 82 jongeren ten opzichte van 98 jongeren in het vorige schooljaar. In 2024 ontvingen we het totale RMC-bedrag van € 68.700 niet eerder dan november waardoor we dit in de tweede raadsrapportage nog niet hebben begroot. Evenals bij onderwijsachterstandenbeleid is het restant via de balans meegenomen naar 2025.

2.5.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve		I/S Omschrijving		Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Dekkingsreserve BMV Roggel	S	Jaarlijkse toevoeging	40	40	
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		16	-16
			Totaal toevoegingen	40	56	-16
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-56	-56	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-185	-116	-69
			Totaal onttrekkingen	-241	-172	-69

2.5.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
1e Inrichting/onderwijsleerpakket OB Buggenum	158	126	32	
Kindcentrum Leudal West	9.755	923	8.832	
Uitbreiding onderwijshuisvesting De Ortolaan/De Widdonck	1.714	1.824	-110	
IHP St Ursula vervangende nieuwbouw	2.074		2.074	
Totaal investeringen	13.701	2.873	10.828	

IHP St Ursula vervangende nieuwbouw

Gelet op de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor de huisvesting van onderwijs is in februari 2024 door de gemeenteraad besloten om over te gaan tot één unilocatie en te kiezen voor een unilocatie in de vorm van nieuwbouw. In de gemeenteraad van 10 december 2024 is over de voorkeurslocatie besloten en is tevens een voorbereidingskrediet van € 2.074.000 beschikbaar gesteld zodat de planvoorbereiding voor de nieuwbouw kan starten.

2.5.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2023	1,5	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	1,2	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	24	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

2.5.4 Verbonden partijen

-

2.6 Sport, cultuur en recreatie

Wat hebben we bereikt?

Sociale basis gaat verder dan zorg. Het is het fundament van de samenleving om te zorgen dat we fysiek, mentaal en sociaal gezond zijn en blijven. Sport, cultuur en recreatie maken deel uit van dit fundament. Het verbindt onze inwoners en vergroot de leefbaarheid in onze dorpen en buitengebied. Daarom zetten wij er op in dat sport, cultuur en recreatie voor iedereen bereikbaar is en aansluit bij de vraag van onze inwoners.

Ontmoetingsplekken

Ontmoeten, sporten, bewegen, kunst en cultuur beoefenen, vinden doorlopend plaats in onze maatschappelijke accommodaties. In een aantal dorpen hebben we samen met initiatiefnemers stappen gezet naar de realisatie van passende toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties. In andere dorpen zijn er stappen gezet in toekomstbestendige samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld open clubs waarin de krachten van verenigingen gebundeld worden.

Kunst en Cultuur

Gefocust is op de kunst- en cultuurbeleving van kinderen en jongeren. Daarbij is een doorlopende culturele leerlijn voor kinderen van 0 tot 18 jaar voor kunstzinnige en culturele educatie gecreëerd. Ook is de mogelijkheid voor jongeren uit Leudal om hun talenten te ontwikkelen, uitgebreid. Door de inzet op cultuur hebben we een bijdrage geleverd aan de verbinding tussen onze inwoners en de leefbaarheid in onze dorpen.

Informeren en betrekken

De samenwerking met media zoals kranten, radio, televisie en online kanalen is voortgezet. We hebben zowel onze eigen media als die van onze partners veelvuldig ingezet om onze stakeholders te informeren en te betrekken bij het beleid en de taken van de gemeente.

Bibliotheek

Het educatieve en culturele aanbod van de bibliotheek is uitgebreid. Binnen dit aanbod komt kennis, ontwikkeling, educatie, contact en cultuur uit de samenleving samen. Daarbij is de dienstverlening aan onze inwoners geprofessionaliseerd. We hebben het aanbod, de hulp en het advies van de bibliotheek beter afgestemd op de wensen, behoeften en (hulp)vraag van onze inwoners. Ook werd de bibliotheek beter beschikbaar en bereikbaar voor onze inwoners.

Musea

Ook in 2024 waren de musea in de gemeente Leudal plekken voor informatie, beleving, verwondering en prikkeling van nieuwsgierigheid.

Natuurbeleving

De kwaliteit en kwantiteit van het openbaar groen en de bos- en natuurterreinen is gelijk gebleven, ofwel vergroot. We hebben de beeldkwaliteit van het dagelijks beheer, onderhoud en de technische staat van de openbare ruimte in beeld gebracht. Hieruit bleek dat 93,8% van alle metingen aan het gewenste ambitieniveau voldeed. Door het uitgevoerde beheer en nieuwe aanplant is de biodiversiteit van zowel de bermen als de gemeentelijke bos- en natuurterreinen vergroot. Daarmee is de toeristisch-recreatieve functie verbeterd.

Speelruimtebeleid

De kaders en richtlijnen met betrekking tot vergroenen en verduurzamen van de inrichting van speeltuinen in de gemeente Leudal zijn vastgesteld. Hiermee is de basis gelegd voor veilige, toegankelijke en goed onderhouden Speel-, Sport- en Ontmoetingsplaatsen (SSOP) die aansluiten bij de behoeften en wensen van onze inwoners.

Sport- en bewegen

Binnen verschillende leeftijds- en doelgroepen hebben we stappen gezet. Zo hebben we inwoners met een verhoogd valrisico in Haelen, Grathem en Heythuysen in beeld gebracht en begeleid naar passend aanbod. Basisschoolkinderen hebben kennis gemaakt met het sportaanbod bij verenigingen. Ook hebben we gesproken met inwoners met een afstand tot sporten en bewegen en hun geadviseerd over en begeleid naar passend aanbod. Als gemeente hebben we eveneens bijgedragen aan initiatieven die het aantal Leudalse inwoners die genieten van sporten en bewegen, vergroten. Tenslotte hebben we een bijdrage geleverd aan de vitaliteit van sportverenigingen.

Cultureel erfgoed

We hebben de beleving van cultureel erfgoed meegenomen in recreatieve plannen. Hiermee maken we cultureel erfgoed bereikbaar voor inwoners en bezoekers van Leudal.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Ontmoetingsplekken

Er is samen met onze inwoners, verenigingen en stichtingen gewerkt aan de ontwikkelopgaven uit het accommodatiebeleid 2020:

- In Neeritter is gewerkt aan de concretisering van de plannen voor een ontmoetingsplek.
- De gemeenteraad heeft een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor een multifunctionele accommodatie in Heibloem.
- De realisatie van Open Club 't Maasveld is voorbereid.
- Verder hebben we initiatieven als Hart voor Baexem, Open Club Haelen en Open Club Roggel ondersteund.
- Hiernaast hebben we in 2024 de eerste fase van de beleidsontwikkeling in de bestuursopdracht 'ontwikkeling ontmoetingsplekken' afgerond. Er heeft besluitvorming in het college plaatsgevonden over de afronding van deze fase en de invulling van de volgende fase.

Kunst en Cultuur

- De subsidieregeling Kunst en Cultuur is aangepast. Hierdoor kunnen vanaf 2025 ook kinderen onder de 4 jaar subsidie ontvangen voor de leskosten van cultureel en kunstzinnig onderwijs. Daarbij wordt vanaf 2024 verder ingezet op talentontwikkeling van jongeren uit Leudal. Ook worden culturele verenigingen gestimuleerd om zelf activiteiten te organiseren in de dorpen, wat de leefbaarheid bevordert.
- De basis is gelegd voor de samenwerking tussen Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, waarbij de verbinding tussen lokaal cultureel en kunstzinnig aanbod en regionale (talent)ontwikkeling wordt verstevigd. In 2025 wordt dit plan voorgelegd aan alle samenwerkende gemeenten.
- De inzet van de combinatiefunctionaris cultuur is verankerd tot en met 2026. Door de inzet van de combinatiefunctionaris cultuur hebben we in 2024 op alle basisscholen van Leudal de leerlingen kennis laten maken met verschillende vormen van kunst en cultuur.
- Om de leefbaarheid in de dorpen te behouden en te vergroten, kenden we in 2024 122 evenementensubsidies toe. Het merendeel hiervan betrof culturele evenementen.
- Ook hebben we een subsidie toegekend voor het Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS) en is de gemeente actief betrokken bij de organisatie hiervan.

Bibliotheekwerk

- Vooruitlopend op de wijziging van de Bibliotheekwet heeft de gemeente Leudal een SPUK uitkering ontvangen. Hiermee zijn de professioneel bemande openingstijden in de vestiging in Heythuysen verruimd van 0 naar 31 uur (voorheen werd deze 26 uur per week bemand door vrijwilligers). Ook is het programma van de bibliotheek verbreed, waarbij ingegaan wordt op de lokale (hulp)vragen van de inwoners.
- Doordat de wijziging van de Bibliotheekwet is uitgesteld naar 2026 is, is ook de besluitvorming over het bibliotheekbeleid uitgesteld naar 2025.
- Bij het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) kunnen inwoners terecht met vragen over de digitale wereld. In 2024 zijn de locaties in Ell, Horn, Ittervoort en Neer gesloten, omdat inwoners voornamelijk naar de vestiging in Heythuysen bleken te komen met hun vragen. De openingstijden van het IDO in Heythuysen zijn daarom verruimd in 2024. In 2024 zijn ook 12 cursussen over digitale vaardigheden gegeven.

Speelruimtebeleid

De kaders en richtlijnen met betrekking tot vergroenen en verduurzamen voor de inrichting van speeltuinen in de gemeente Leudal zijn vastgesteld. Hierbij is rekening gehouden met de demografische ontwikkelingen bij het inrichten van speeltuinen en zijn de behoeften van de inwoners nadrukkelijk meegenomen.

Sport- en bewegen

- We hebben aan Bureau Negen de opdracht gegeven om in te zetten op verschillende leeftijdsgroepen. Allereerst hebben we informatie verstrekt aan en inzicht gekregen in het valrisico van inwoners uit Haelen, Grathem en Heythuysen. Inwoners met een midden risico zijn door Negen begeleid en inwoners met een hoog risico zijn begeleid door fysiotherapeuten.
- Voor de basisschoolkinderen hebben we onder andere een sportkennismaking georganiseerd in samenwerking met sportverenigingen.
- Het kernteam van het sport- en beweegakkoord Leudal heeft geadviseerd over twaalf aanvragen die zijn ingediend in het kader van het sport-en beweegakkoord.
- De beweegmakelaar heeft een netwerk opgezet van partners die in direct contact staan met onze inwoners en hen geïnformeerd over de rol en inzet van de beweegmakelaar. Als inwoners vragen hebben op het gebied van sport- en bewegen dan worden zij nu doorverwezen naar de beweegmakelaar.
- Ook hebben we contact gehad met verenigingen met een ondersteuningsvraag en hen begeleid rondom het thema vitaal en toekomstbestendigheid.

Openbaar groen

- Het groen is beheerd en onderhouden op basis van het "Beheerplan Groen en wegen 2023-2026". Uitgangspunt (ambitieniveau) hierbij is kwaliteitsniveau B.
- De Buitendienst heeft in 2024 de eigen bomenploeg verder geprofessionaliseerd. Onder meer is een ETW-er (European Tree Worker) aangenomen. Daarnaast is in 2024 een begin gemaakt met het planmatig beheer van bomen.
- In het buitengebied zijn de gemeentelijke bermen en sloten onderhouden. Hierbij hebben we rekening gehouden met onder andere de verkeersveiligheid en de ecologische waarde van de bermen.
- In het najaar en de winterperiode november - december 2024 is de inboet van de bomen en plantsoenen uitgevoerd.

- Samen met de initiatiefnemers zijn de burgerinitiatieven voor het vergroenen van het Herman Meddensplein in Nunhem en het Krekelbergplein in Neeritter verder uitgewerkt tot een schetsontwerp. In 2025 worden deze plannen uitgevoerd.

Natuurbescherming en onderhoud

- De gemeentelijke bos- en natuurterreinen zijn onderhouden op basis van het Werkplan 2024. Er heeft in 2024 geen houtoogst plaatsgevonden.
- Door de provincie Limburg en Stichting het Limburgs Landschap is in 2023 het Steunpunt Landschapsbeheer opgericht. De gemeente Leudal vindt de binding met de vrijwilligers die actief zijn in de gemeente Leudal, de specifieke gebiedskennis en het ophalen van projecten uit de gemeenschap belangrijke aspecten die geborgd moeten worden bij het landschapsbeheer. In 2024 is de Hakhoutbrigade gemeente Leudal opgericht. Het doel van de Hakhoutbrigade is het duurzaam in stand houden van de gemeentelijke houtopstanden, landschapselementen, bos- en natuurterreinen en het bevorderen van de biodiversiteit. In 2024 is door de Hakhoutbrigade gemeente Leudal onderhoud uitgevoerd aan een gemeentebos aan de Baexemerweg in Horn, langs de N280.
- In 2024 zijn in het kader van het 37.000 bomenplan (aanplant extra bomen) weer een groot aantal bomen en struiken geplant en plannen voorbereid voor de aanplant in de periode november 2024 - maart 2025. Binnen de Aanplantregeling gemeente Leudal 2022-2024 zijn ruim 35 erven aangeplant.
- Daarnaast heeft in 2024 de provinciale viering van Boomfeestdag plaatsgevonden in Nunhem. Door de kinderen van de Taalschool in Baexem en de Widdonckschool in Heibloem zijn ruim 2.500 bomen en struiken geplant op de voormalige voetbalvelden in Nunhem.

Het versterken van recreatieve verbindingen in het Maasdal

- In 2024 is het project Belevingsplekken Buggenumse Veld gestart. Dit project zet in op het versterken van de belevingswaarde van het voor het Maasdal unieke landschap en natuur. Dit doen we met een themaroute die bijzondere plekken en wetenswaardigheden fysiek en thematisch met elkaar verbindt. (Zie ook programma 1.3.4)
- Daarnaast zijn in 2024 afspraken gemaakt met een nieuwe ondernemer die vanaf 2025 vanuit de haven in Neer rondvaarten gaat aanbieden. Hiermee versterken we de recreatieve functie van de haven in Neer als toegangspoort tot het aansluitende vrijetijdslandschap Buggenumse Veld.

Wat heeft dat gekost?

Sport, cultuur en recreatie		(bedrag x 1.000)		
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Sportbeleid en activering	522	611	568	-43
Sportaccommodaties	2.812	3.196	2.720	-476
Cult.presentatie, -productie en -partic.	1.498	1.826	1.634	-192
Musea	49	52	100	48
Cultureel erfgoed	223	212	164	-48
Media	725	836	830	-6
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.253	3.424	3.163	-261
Totale Lasten	9.082	10.158	9.179	-979
Baten				
Sportbeleid en activering	-232	-312	-328	-16
Sportaccommodaties	-270	-249	-536	-287
Cult.presentatie, -productie en -partic.	0	0	-6	-6
Musea	-11	-15	-3	12
Cultureel erfgoed	-16	-16	-16	0
Media	-218	-306	-306	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6	-24	-51	-27
Totale Baten	-754	-923	-1.246	-323
Resultaat	8.329	9.235	7.934	-1.301

Groene sportterreinen

Naast het feit dat er in 2024 een inhaalslag heeft plaatsgevonden van achterstallig onderhoud bij de sportaccommodaties is het jaar 2024 een extreem "groeizaam" jaar geweest waardoor er veel extra maaierwerkzaamheden, snoeiwerkzaamheden en extra onkruidbestrijding heeft plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een overschrijding van het budget van € 144.700.

Spuk sport

Jaarlijks wordt op het einde van het jaar bepaald, op basis van de uitgaven in het jaar, wat de bijdrage van het rijk is met betrekking tot de SPUK sport. Voor de exploitatie met betrekking tot de (groen) sportvelden en de sport- en gymzalen gaat het om een totaal bedrag van € 248.000.

Muziek, toneel, zang

Doordat in 2023 niet alle activiteiten hebben plaatsgevonden waarvoor muziekverenigingen een subsidie ontvingen, hebben zij in 2024 een deel van de subsidie moeten terugbetalen. Daarbij hebben een tweetal organisaties die cultuureducatie verzorgen een gedeelte van de subsidie van 2023 terugbetaald in 2024. Dit vanwege een lagere instroom van cursisten dan verwacht. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 29.000.

Cultuur overig

Voor het organiseren van het Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS) in 2025 is in 2024 door een raadsbesluit € 250.000 budget beschikbaar gesteld. Het restant bedrag van € 114.200 wordt via de gecommiteerde reserve meegenomen naar 2025.

Gemeenschaps- en dorpshuizen

In het accommodatiebeleid 2020 staan alle ontwikkelopgaven op het gebied van maatschappelijke accommodaties. We gaan hierbij uit van het initiatief van onze inwoners en verenigingen. Dit betekent dat het lastig is te schatten hoeveel initiatieven er in een jaar tot ontwikkeling komen en hoeveel budget er dus nodig is om deze initiatieven te begeleiden en te faciliteren. Verder is het budget bedoeld voor de beleidsontwikkeling. Het zwaartepunt van deze beleidsontwikkeling is verschoven van 2024 naar 2025 waardoor hiervoor minder budget is ingezet in 2024 dan ingeschat. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 66.700.

Monumenten en Molens

Een deel van het budget is bedoeld voor het op- en vaststellen van de Kerkenvisie. Hiervoor is het voorbereidende werk uitgevoerd (een analyse van de gebouwen en de cultuurhistorie) en wordt dit in 2025 tot een visie uitgewerkt. Het op- en vaststellen van de Kerkenvisie heeft vertraging opgelopen vanwege een gebrek aan deskundige capaciteit voor erfgoed en cultuurhistorie in 2024. Het budget voor inhuur en uitbestede werkzaamheden is niet volledig ingezet. De niet uitgegeven subsidiebijdrage is in de 2e raadrapportage 2025 reeds in de reserve gestort. Per saldo is er een overschot van € 49.000.

Speelvoorzieningen

Door vaststelling van het nieuwe beleidsplan wordt onder andere ingezet op gecentraliseerde speelterreinen. Daarom is in 2024 terughoudend omgegaan met vervanging van speelvoorzieningen. Er is hoofdzakelijk ingezet op noodzakelijke vervangingen vanwege veiligheid. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 41.000.

Openbaar groen

Vanwege het weer zijn diverse werkzaamheden in 2024 niet volledig uitgevoerd. Het gaat om een deel van de maaiwerkzaamheden van de berm en sloten, de omvormingen van plantsoenen en de inboet van bomen in het buitengebied. Daarnaast is de geplande aanplant van het voedselbos in Nunhem niet gerealiseerd. Pas in januari 2025 is een deel van het voedselbos in Nunhem aangeplant. Hierdoor zijn de uitgaven € 192.700 lager dan geraamd.

Landschapsbescherming

In 2022 is de gemeente Leudal terughoudend geweest met projecten die betrekking hebben op landschapsbeheer. Mede door het faillissement van Stichting IKL en de onduidelijkheid hoe de provincie Limburg het landschapsbeheer wilde gaan organiseren. In 2024 is niet het gehele budget nodig geweest voor het oppakken van projecten buiten de aanplantregeling.

Dit heeft geleid tot minder uitgaven à € 65.000.

Er zijn daarnaast extra, niet begrote baten ontvangen voor de aanplantregeling van € 25.000 (eigen bijdrage deelnemers aanplantregeling).

2.6.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve		I/S Omschrijving		Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Accommodatie Beach Sports Leudal	I	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit begrotingssaldo	175	175	
T	Monumentenzorg	I	Niet uitgegeven subsidiegelden	29	38	-9
T	Speeltuinenbeleid	I	Overhev. budgetten		117	-117
T	Speeltuinenbeleid	I	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit de Algemene reserve	3.000	3.000	
			Totaal toevoegingen	3.204	3.330	-126
O	Algemene reserve	I	Nieuw te vormen dekkingsreserve Speeltuinenbeleid	-3.000	-3.000	
O	Algemene reserve	I	Budget voor organisatie Oud Limburgs Schuttersfeest 2025	-250	-250	
O	Accommodatie Beach Sports Leudal	I	Vrijval 2024	-175	-61	-115
	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutatie Kerkenvisie	-25	-7	-18
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-63	-63	
O	Groenfonds	S	Afschrijvingen	-11	-11	
O	Groenfonds	I	Bijdrage overzwaluwwand Groot Buggenum Grathem	-2	-2	
O	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	S	Aanwending aflossing	-27	-27	
	Revolverend duurzaamheidsfonds	S	Afschrijvingen	-5	-5	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-286	-286	
			Totaal onttrekkingen	-3.843	-3.711	-132

2.6.2 Investeringsen

(bedrag x 1.000)				
Investeringsen	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Park Leudal Oost: voorbereidingskrediet	100	109	-9	
Raamkrediet investeringsen buitensport	323		323	
Nieuwe voetbalaccommodatie Kelpen-Oler	5.451	5.132	319	-319
Sportpark Maasveld Neer (incl. wieleromgeving)	4.570	1.787	2.783	
Subsidie Provincie Limburg	-750	-322	-428	
LED-verlichting RKVB Baexem	62	58	3	-3
LED-verlichting KSV Horn	66	63	4	-4
LED-verlichting TC Baexem	39	37	2	-2
Privatisering Accommodatie Beachs Sports Leudal	175	50	125	
Dorpshuis Neeritter	180	135	178	
DUMAVA-subsidie		-133		
MFA Heibloem (DUMAVA-subsidie)		-24	24	
Uitvoering vervanging gemeentebomen 2023	150	158	-8	8
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	25	25		
Vervanging gemeentebomen plantsoen 2024-2025	75	79	-4	4
Infrastructuurele werken: groen MIP 2024	138		138	
Uitvoering vervanging gemeentebomen plantsoen 2024-2025	175	2	173	
Speelvoorzieningsen 2024	300		300	
Totaal investeringsen	11.079	7.157	3.922	-316

Nieuwe voetbalaccommodatie Kelpen-Oler

De ontvangsten van de Specifieke Uitkering Sport waren hoger dan geraamd.

2.6.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Niet-sporters	%	2022	51,7	RIVM - Zorgatlas	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

2.6.3 Verbonden partijen

-

2.7 Sociaal domein

Wat hebben we bereikt?

In Leudal moet iedereen zich thuis kunnen voelen en meedoen naar vermogen. De behoefte en talent(ontwikkeling) van inwoners staan hierbij centraal. De uitgangspunten die we hierbij hanteren, zijn de eigen kracht en 'samenkracht' van de inwoners, een goed samenwerkend voorliggend veld voor lichte ondersteuning, maar daarnaast ook maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg. Zo zorgen we ervoor dat iedereen passende ondersteuning krijgt. In 2024 hebben we hier verder uitvoering aan gegeven waarbij we met name oog hebben gehad voor de transformatie van dure geïndiceerde zorg naar lokale vrije toegankelijk zorg. Dat heeft onder andere geleid tot uitbreiding van het aantal activiteiten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, uitbreiding van het aantal praktijkondersteuners bij huisartsen en een woonzorganalyse op Midden-Limburs niveau vastgesteld die in 2025 zal leiden tot een lokale woonzorgvisie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Samenwerking (Noord en) Midden-Limburg

In 2024 hebben we geïnvesteerd in de samenwerking tussen de gemeente Leudal, Nederweert en Weert (Midden-Limburg West) en in de samenwerking met de gemeenten Midden-Limburg Oost en Noord-Limburg. Binnen het sociaal domein hebben we gewerkt aan een efficiënter manier van samenwerken en het vergroten van ons zorgaanbod zodat onze inwoners nog betere en passende ondersteuning krijgen. De bestuurders van alle Noord- en Midden-Limburgse gemeenten hebben besloten om een kwartiermaker in te zetten om de mogelijkheid en eventuele uitbreiding van de samenwerking tussen Noord- en Midden-Limburg binnen het gehele sociale domein te verkennen. De kwartiermaker start in 2025 zijn onderzoek en stelt een onderzoeksrapport op.

Zorgboulevard

Met 14 zorg- en welzijnspartijen is gezamenlijk het manifest zorgboulevard opgesteld. Hierin hebben de samenwerkende partijen afspraken gemaakt over goed bereikbare zorg, dicht bij de inwoner. Uitgangspunten daarbij zijn: Positieve gezondheid, preventie en een zorgzame gemeenschap.

Mensontwikkelbedrijf (MOB)/re-integratie

Binnen het MOB wordt in het kader van inburgering de Module Arbeid en Participatie (MAP) aangeboden. In totaal zijn in 2024 achttien personen gestart aan MAP. Ook in 2024 zijn bij het MOB taallessen voor inburgeraars en statushouders die al langer in Leudal gevestigd zijn, uitgevoerd. In 2024 hebben 99 mensen een voorziening naar werk of naar participatie gehad. 99 mensen hebben een WSW dienstbetrekking bij Westrom, de Risse of NLW. 27 mensen krijgen begeleiding op de werkplek via een jobcoach.

In 2024 is de bedrijfsvoering van GR Westrom beëindigd overgenomen door gemeente Roermond onder de nieuwe naam Doon. We hebben daarom onderzocht wat dit betekent voor de doorontwikkeling van ons MOB. In het voorjaar van 2025 wordt de uitkomst hiervan verwacht.

Inburgering

Achttien personen zijn met inburgering gestart in 2023. Zie MOB voor taallessen en MAP.

Levensonderhoud

In 2024 is ingezet op verlaging van het aantal te verstrekken uitkeringen. Het uitkeringsbestand is gedaald van 327 in 2023 naar 317 in 2024. Gedurende het jaar zijn uiteraard ook weer mensen ingestroomd. De daling is bewerkstelligd door het verhogen van de uitstroom naar reguliere banen en door het stijgen van het aantal mensen met banen met loonkostensubsidie. Er heeft een uitstroom van 105 personen plaatsgevonden waarvan 41 naar werk. Het aantal banen met een loonkostensubsidie is in 2024 gedaald van 71 in 2023 naar 67 in 2024.

Armoedebeleid

In 2023 is het uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023-2025 vastgesteld. In 2024 is hier vervolg aan gegeven.

- In 2024 is gestart met het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor professionele lokale en regionale partners die werkzaam zijn op het gebied van armoede, in de vorm van een netwerklunch in het gemeentehuis. Zo willen we kortere lijntjes binnen de hulpverlening bewerkstelligen. Dit netwerk staat bekend als "Samen Werken Leudal" en is een uitwerking van de feedback opgehaald bij de armoedeconferentie van 2023.
- Het Financieel Informatie Punt (FIP) heeft een nieuwe naam gekregen, namelijk 't Vraagpunt. Het aantal Vraagpunten is in 2024 uitgebreid met twee, een bij het MensOntwikkelBedrijf en een in Grathem. Omdat er te weinig aanloop was in Ittervoort is 't Vraagpunt daar beëindigd.
- In 2024 is vanuit preventief oogpunt gestart met Kwikstart. Kwikstart is een app/website voor jongeren die 18 worden. Hierop kunnen jongeren die 18 worden inzien wat er voor hun verandert vanaf hun 18de verjaardag. Er is een pagina voor Leudal ingericht waarop specifieke informatie staat met betrekking tot regelingen binnen onze gemeente. In 2025 informeren we actief onze jongeren hierover.
- Stichting Urgente Noden (SUN) is sinds 2024 operationeel binnen gemeente Leudal. Inwoners met urgente noden uit de samenwerkende gemeenten die niet (of niet tijdig) een beroep kunnen doen op een voorliggende voorziening kunnen terecht bij SUN Midden-Limburg. SUN is er voor inwoners die tussen wal en schip zijn geraakt en/of in de armoedeval raken. Door de ondersteuning van SUN wordt de kwaliteit van leven voor inwoners met urgente noden verbeterd.
- In 2022 is het Leudals Taalakkoord ondertekend door Stichting Lezen en Schrijven, Bibliocenter, Synthese en de gemeente. Net als in 2023 is ook in 2024 het aantal partners verbonden aan het Leudals Taalakkoord uitgebreid. Zo zijn DFO '20, Huisartsenpraktijk Baexem, Dorpsraad Kelpen-Oler, Huiskamer Baexem en de Rabobank partners geworden binnen het Leudals Taalakkoord. Zij zetten zich in voor de aanpak van laaggeletterdheid in hun organisatie. Daarnaast zijn 38 personen, waarvan vier NT1'ers en 34 NT2'ers, gestart met het verbeteren van hun taalvaardigheden via Bibliocenter.
- In 2022 is door de Rijksoverheid de energietoeslag in het leven geroepen voor huishoudens die onder het bestaansminimum vallen. In 2022 is gestart met de uitvoering hiervan, dit is afgerond in 2023. In totaal waren dit 927 uitkeringen. Ook in 2023 konden huishoudens gebruik maken van de energietoeslag. De uitvoering hiervan is gestart in 2023 en liep door in 2024. In totaal zijn er tussen december 2023 en april 2024 130 uitkeringen toegekend.

- In 2024 is de samenwerking tussen de verschillende partijen binnen de vroegsignalering van schulden versterkt. Daarbij zijn de afspraken in het convenant vroegsignalering geëvalueerd en is de samenwerking geïntensiveerd tussen de verschillende partijen. Om meer mensen te bereiken binnen de vroegsignalering van schulden is in 2024 geëxperimenteerd met het gebruik van verschillende contactmethoden: bellen, huisbezoek, e-mail en een kaartje. Dit heeft geleid tot het beter bereiken van de doelgroep. Dit zetten we voort. Samen met het Algemeen Maatschappelijk Werk, Verder, Synthese en de woningcorporaties zijn een aantal verbeterpunten geconstateerd binnen de aanpak van schulden en de vroegsignalering. Deze verbeterpunten worden in 2025 verder uitgewerkt.
- In 2024 is de Leudalse Geldwijzer huis-aan-huis verspreid bij alle inwoners van de gemeente Leudal. In deze krant staan verschillende tips over omgaan met geld. Ook geeft de krant een breed inzicht in lokale hulpmogelijkheden, regelingen, en zowel professionele als vrijwillige (schuld)hulpverleners die in onze gemeente beschikbaar zijn.

Wmo

In 2024 hebben we een vervolg gegeven aan de (nieuwe) contracten voor hulp bij het huishouden en Wmo begeleiding en het inzetten van de structurele overleggen met de grootste aanbieders. Hierdoor hebben we meer sturing kunnen geven aan de inzet voor passende en betere ondersteuning, zo preventief mogelijk, zo kort mogelijk en zo lang als nodig. Het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners bevordert de leefbaarheid en de sociale cohesie in de samenleving.

Toegang Wmo

De toegang - de klantregisseurs van Uitvoering Sociaal Domein - bepaalt een groot gedeelte van het gebruik aan voorzieningen (indicaties). Daarmee heeft de toegang gestuurd op het terugverwijzen van ondersteuningsvragen die in het voorliggende veld kunnen worden opgepakt alsook op het tijdig afschalen van ondersteuning die door lichtere vormen kan worden vervangen. Daarnaast heeft de toegang zich ook intensief ingezet om de wachtlijsten binnen de Wmo terug te dringen. Eind 2024 was daarmee de wachttijd teruggebracht naar de norm van 2 weken die we hanteren.

Mantelzorg en vrijwilligers

Als Dementievriendelijk Leudal hebben we samen met onze vrijwilligers en (zorg)partners ingezet op het organiseren van veel (nieuwe) activiteiten voor onze mantelzorgers en vrijwilligers, zoals cursussen, sportactiviteiten bij een sportschool, informatiebijeenkomsten en andere ontmoetingsmomenten. De jaarlijkse aandacht en waardering voor onze mantelzorgers vond in 2024 weer fysiek plaats en werd opnieuw zeer gewaardeerd.

Hulp bij het huishouden en begeleiding volwassenen

De invoering van het abonnementstarief die is ingegaan per 1 januari 2019 blijft een aanzuigende werking hebben op maatwerkvoorzieningen in de Wmo. Concreet heeft zich dit vertaald in een toename van het aantal meldingen en aanvragen binnen de Wmo. Met name op het gebied van huishoudelijke hulp zien we een lichte maar blijvende stijging van de aanvragen. Leudal had gemiddeld in 2024 2% meer cliënten (zeven personen) dan in 2023 voor begeleiding zorg in natura. Ook waren er gemiddeld 5% meer cliënten (43 personen) met een indicatie voor hulp bij het huishouden zorg in natura dan het jaar ervoor.

Opvang en beschermd wonen volwassenen

De samenwerkende gemeenten hebben binnen de voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang een gezamenlijk regionale beleidsagenda opgesteld met daarbij regionale uitvoeringsafspraken die in 2025 verder uitgevoerd zullen worden. Aan de hand van deze vastgestelde beleidsagenda en de uitvoeringsafspraken blijven de kwaliteit en continuïteit van deze dienstverlening gewaarborgd binnen iedere gemeente.

Het afgelopen jaar hebben we ook geïnvesteerd in het onderzoeken van nieuwe mogelijkheden voor de inzet van nog betere en passende ondersteuning voor onze jongeren. Hieruit is een succesvolle pilot in Roggel ontstaan voor jongeren met een (zware) ondersteuningsbehoefte in combinatie met het o.a. leren zelfstandig wonen. Deze pilot wordt inmiddels in meerdere gemeenten binnen Noord en Midden Limburg verder uitgezet en wordt uitgevoerd in samenwerking met een aantal van onze gecontracteerde zorgaanbieders.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Per 15 mei 2024 is de gemeentelijke opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen in Haelen (80 plekken) gesloten. De daar opgevangen Oekraïense vluchtelingen zijn verhuisd naar de nieuwe gemeentelijke opvanglocatie op het Widdonckterrein in Heibloem (80 plekken). De gemeente huurt twintig woonunits voor een periode van twee jaar van Wonen Zuid. Na deze periode worden de woningen beschikbaar gesteld aan inwoners van onze gemeente die een huurwoning zoeken. Daarnaast zijn in 2024 143 Oekraïense vluchtelingen opgevangen in de particuliere opvang. Hiervan zijn uiteindelijk 30 personen weer vertrokken uit de gemeente.

We zijn in 2024 gestart met de voorbereiding tot het innen van de eigen bijdrage aan Oekraïense vluchtelingen verblijvend op de gemeentelijke opvang. De eerste vordering zal plaatsvinden in 2025.

Kansrijke Start

Het actieprogramma Kansrijke Start benadrukt het belang van de eerste 1000 dagen voor een gezonde, veilige en kansrijke ontwikkeling van een kind. De wijze waarop de regio Noord- en Midden-Limburg invulling geeft aan Kansrijke Start is uitgewerkt in een regionaal uitvoeringsplan 2020-2026. Deze regionale aanpak is gestoeld op het versterken van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein.

Het doel was om in 2024 zowel voor zorgprofessionals als voor (aanstaande) ouders producten te leveren. Hierbij was de regionale aanpak helpend bij de implementatie. Zo kwam onder meer het aanvragen van babystartpakketten van de Stichting babyspullen sinds 2024 regionaal beschikbaar. Middels een subsidie vanuit het IZA zijn we in 2024 gestart aan een adviesnotitie met betrekking tot de regionale implementatie Gezamenlijk Inschatten Zorg (GIZ). De GIZ wordt ingezet als instrument binnen het programma Kansrijke Start om zorgbehoefte van kwetsbare (aanstaande) ouders en kinderen op tijd in kaart te brengen en zo bij te dragen aan een goede start voor elk kind.

Samenhang jeugdhulp - onderwijs

Zowel onderwijs als jeugdhulp staat voor een grote opgave. Het onderwijs wil met inclusief onderwijs het onderwijs passend maken voor elk kind. Jeugdhulp staat voor de uitdaging om nog integraler te werken, kwaliteit te verbeteren en dat tegen een betaalbare prijs. De 7 Midden-Limburgse gemeenten zijn in gezamenlijkheid met Samenwerkingsverbanden en de MBO-instellingen in mei 2024 gestart met het project Samenhang Jeugdhulp Onderwijs Midden- Limburg 2024-2025. Het project bestaat uit verschillende fasen. Fase 1 is in 2024 afgerond en bestaat uit het gezamenlijk opstellen van visie en een samenwerkingsagenda met onderwijs- en jeugdhulppartners. Fase 2, waarin gezamenlijk gewerkt wordt aan de uitvoering van de samenwerkingsagenda, wordt in 2025 aangeboden aan de colleges van Midden-Limburg.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugdhulp 2023-2028 is na een lang proces van afstemming tussen jongeren, cliëntorganisaties, professionals, aanbieders, gemeenten en het rijk, halverwege 2023 tot stand gekomen. De agenda geeft voor de periode 2023-2028 de koers aan om voor de toekomst te kunnen blijven borgen dat onze meest kwetsbare jongeren de zorg kunnen blijven krijgen die nodig is. De agenda heeft dan ook als doel de knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken en het jeugdhulpstelsel financieel houdbaar te houden.

In 2024 hebben we hier met een aantal concrete zaken uitvoering aan gegeven. Denk aan de toepassing van contractstandaarden, het opstellen van de ontwikkelagenda voor de aanbesteding ambulant/wonen en het Project Samenwerking jeugdhulp-onderwijs Midden-Limburg.

In de Hervormingsagenda Jeugd zijn ook (financiële) afspraken gemaakt tussen rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Onderdeel van deze afspraken is een deskundigencommissie. Deze commissie is onafhankelijk en onderzoekt hoe het gaat met de uitvoering van de Hervormingsagenda en of de inspanningen worden geleverd die zijn afgesproken. Ook bekijkt zij of dit op de langere termijn het gewenste effect heeft op de uitgaven en zo niet, hoe daarmee om te gaan. Onder leiding van Tamara van Ark, presenteerde de commissie op 30 januari 2025 haar tussentijdse advies². Bij de voorjaarsbesluitvorming van het kabinet wordt besloten of (en zo ja, hoe) de financiële kant van het advies wordt gevolgd.

Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd is ook besloten om structureel in te zetten op Praktijkondersteuners Huisartsen Jeugd (POH-J). In 2024 is dit uitgebreid en worden vijf praktijken ondersteund door een POH-J. De bedoeling is om dit in 2025 verder uit te breiden. Bekostiging staat echter onder druk vanwege tekorten in de gespecialiseerde jeugdhulp.

Toekomstscenario Kind en Gezin

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, dit is opgenomen in de WMO en in de Jeugdwet. Door regionaal samen te werken willen de gemeenten in de regio Noord- en Midden Limburg in nauwe samenwerking met de partners een sluitende en integrale aanpak voor slachtoffers, daders en direct betrokkenen (zoals kinderen) van huiselijk geweld en kindermishandeling realiseren. In 2023 zijn besluiten genomen om de regionale afspraken te verstevigen met een samenwerkingsovereenkomst. De samenwerkingsovereenkomst bevat afspraken over visie- en beleidsvorming, taken en verantwoordelijkheden en financiële solidariteit.

In 2024 is door én voor gemeenten en zorg- en veiligheidspartners de regionale visie Samen voor Veilig afgerond. Deze visie borduurt voort op de lijnen van het huidige regionale meerjarenplan Geweld in Afhankelijkheidsrelaties Noord- en Midden-Limburg (2021) en combineert dat met de inzichten en leidende principes van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Het Toekomstscenario (2021) schetst op hoofdlijnen een nieuwe opzet voor de beschermingsketen, los van de bestaande organisatiegrenzen en met een andere manier van samenwerken tussen gezinnen/huishoudens, professionals en organisaties. De basis onder het toekomstscenario bestaat uit vier principes: (1) gezinsgericht, (2) rechtsbeschermend en transparant, (3) eenvoudig en (4) lerend. Daarbij wordt uitgegaan van een centrale rol voor het lokale team. Dat lokale team vormt de constante factor in de hulpverlening aan kind, gezin en huishouden waar geweld speelt en is dat ook in de borging van het herstel. De hulpverlener uit het lokale team kan dat niet altijd alleen en trekt waar nodig samen op met professional(s) met specifieke expertise die vanuit zogenoemde regionale veiligheidsteams (RVT) gaan werken.

In 2024 is ook gewerkt aan de uitwerking van de regionale visie Samen voor Veilig in een meerjarig programmaplan. Met multidisciplinaire werkgroepen is sinds de zomer van 2024 gewerkt aan een praktische vertaling van de visie naar een meerjarig programma. Dit programma biedt duidelijkheid over hoe we van 2025 tot en met 2030 in Noord- en Midden-Limburg in samenwerking uitvoering geven aan de verstevigde aanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Met het Programma Samen voor Veilig brengen we de basis beter op orde, zodat we nieuwe landelijke ontwikkelingen, zoals het Toekomstscenario als oplossing voor de knelpunten in de jeugdbeschermingsketen, later beter tot uitvoering kunnen brengen. Zowel de visie als het programmaplan worden in 2025 voorgelegd ter besluitvorming.

We besteden ambulante hulpverlening opnieuw aan

Met het oog op het behouden van de kwaliteit en, gezien de financiële situatie van enkele aanbieders, het beter borgen van de zorgcontinuïteit, is in het najaar 2024 besloten om het segment Wonen mee te nemen in de aanbesteding Ambulant die voorbereid wordt. De twee jeugdhulpregio's Midden-Limburg Oost en Midden-Limburg West kiezen ervoor om samen te werken, de aanbesteding van ambulante jeugdhulp en wonen als Midden-Limburg uit te voeren en samen een nieuwe overeenkomst per 1 januari 2026 in te laten gaan.

Wat heeft dat gekost?

Sociaal domein	(bedrag x 1.000)			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	0
Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0
PGB Jeugd	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0
PGB WMO	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	4.091	6.885	5.269	-1.616
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.162	2.164	2.223	59
Inkomensregelingen	6.778	8.072	7.693	-379
WSW en beschut werk	3.368	3.710	3.696	-14
Arbeidsparticipatie	1.513	1.590	1.604	14
Maatwerkvoorziening (WMO)	1.215	1.271	1.261	-10
Hulp bij het huishouden (WMO)	3.589	4.199	4.065	-134
Begeleiding (WMO)	3.201	3.702	2.910	-792
Dagbesteding (WMO)	190	190	732	542
Jeugdhulp begeleiding	2.508	2.558	2.098	-460
Jeugdhulp behandeling	391	426	442	16
Jeugdhulp dagbesteding	628	708	798	90
Pleegzorg	425	498	506	8
Jeugdhulp met verblijf overig	998	1.801	1.820	19
Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf	2.984	2.901	2.997	96
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	506	208	251	43
Gesloten plaatsing	316	255	292	37
Beschermd wonen (WMO)	73	162	180	18
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	20	19	19	0
Jeugdbescherming	915	1.089	1.089	0
Jeugdreclassering	14	0	0	0
Totale Lasten	35.887	42.410	39.945	-2.465

Baten				
Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	0
Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0
PGB Jeugd	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0
PGB WMO	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	-684	-3.776	-3.954	-178
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	-5	-77	-72
Inkomensregelingen	-5.405	-6.211	-6.275	-64
WSW en beschut werk	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	-75	-60	15
Maatwerkvoorziening (WMO)	-11	-11	-10	1
Hulp bij het huishouden (WMO)	-220	-270	-284	-14
Begeleiding (WMO)	0	2	0	-2
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	-13	-13
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0
Pleegzorg	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0
Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	-1.800	-1.850	-1.907	-57
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-600	-610	-610	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0
Totale Baten	-8.720	-12.806	-13.190	-384
Resultaat	27.168	29.604	26.757	-2.847

Gemeentelijk armoedebelaid

De kosten zijn € 101.300 lager dan verwacht. Er is minder geld uitgegeven aan bijzondere bijstand dan begroot. De betalingen per maand fluctueren sterk waardoor een trend lastig is te herkennen. In de tweede raadsrapportage is dit budget bijgesteld, maar nu blijkt dat deze prognose te hoog was.

De kwijtschelding gemeentelijke belastingen is 31.700 lager dan begroot. De begroting is gebaseerd op basis van een prognose van de BsGW. Jaarlijks bij de afrekening ontvangen we van de BsGW het daadwerkelijke bedrag aan kwijtscheldingen.

WWB

Er is meer BUIG subsidie ontvangen vanuit het Rijk dan verwacht. De definitieve beschikking wordt altijd in oktober ontvangen en was € 202.900 hoger dan de voorlopige beschikking. In 2024 is het uitkeringsbestand gedaald met 10 personen. Daarnaast is het aantal personen in de IOAW ook gedaald ten opzichte van 2023. Hierdoor is in totaal € 288.500 minder uitgegeven op de uitkeringen dan begroot.

Per saldo is er een nadeel op de baten en lasten BBZ van € 123.700. Dit wordt voor € 132.800 veroorzaakt doordat meer terugontvangen is van zelfstandigen dan geraamd (voordeel). Hierover moet een gedeelte terugbetaald worden aan het Rijk. Doordat de ontvangsten hoger waren dient ook meer terugbetaald te worden. Dit heeft geleid tot een nadeel ten opzichte van de raming. Tevens heeft er een afwikkeling plaatsgevonden vanuit voorgaande jaren (nadeel). Tot slot bedraagt de afrekening met het Rijk over 2022 € 43.800 nadelig. Dit bedrag moet worden terugbetaald en was niet begroot.

Loonkostensubsidie

In 2024 is het minimumloon omhoog gegaan. Hierdoor is er € 29.000 meer uitgegeven dan geraamd aan loonkostensubsidie.

Inburgering

Via de gecommiteerde reserve is het restant budget van € 99.000 voor Einde Lening, nog Inburgeringsplicht (ELIP), meegenomen naar 2025. In 2025 wordt dit ingezet voor inburgeraars uit de oude wet die onvoldoende geld hebben om de cursus af te maken. Hiervoor zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk.

Versterken sociale basis

Op dit onderdeel is er een overschrijding van de uitgaven van € 172.100. Dit wordt voor € 194.700 veroorzaakt door de afrekening van de brede spuk. Met betrekking tot de brede spuk geldt dat de gemeente op vijftien middelen vanuit het rijk ontvangt. Deze thema's vallen onder de programma's 6 (sport, cultuur en recreatie), 7 (sociaal domein) en 8 (volksgezondheid en milieu). In eerste instantie worden de rijksmiddelen ingezet voor een aantal specifieke projecten. Indien op het einde van het jaar blijkt dat de rijksmiddelen niet volledig zijn besteed, wordt beoordeeld of in reguliere gemeentelijke budgetten uitgaven zijn geweest die ook toegerekend mogen worden aan de brede spuk. Op deze manier wordt gezorgd dat de terugbetaling aan het rijk zo laag mogelijk is. In 2024 bestaat het bedrag van

€ 194.700 onder andere uit een deel dekking voor eigen ambtelijke inzet op de diverse projecten en het toerekenen van reguliere uitgaven aan de brede spuk. Daarnaast is er dekking voor de inhuur/salarislasten van de coördinator brede spuk.

Kinderopvang

Het bedrag in de begroting bestaat uit enerzijds subsidies voor het peuterprogramma en anderzijds de sociaal medische indicaties (SMI) inclusief vergoedingen van eigen bijdrage. Het verschil in de begroting en de daadwerkelijke kosten bedraagt € 49.200 voordeel. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bijdragen voor SMI een stuk lager uitvielen. Het gaat hier om een bedrag van € 29.700. Dit is te verklaren, doordat er minder SMI en vergoeding van eigen bijdrage zijn toegekend. Daarnaast is er een effect van 2023 van € 13.200 voordeel te zien. Dit komt doordat er een afrekening (terug te betalen) heeft plaatsgevonden na het opstellen van de tweede raadsrapportage. Tenslotte zijn de inspecties voor de kinderopvang € 11.900 lager uitgevallen dan vooraf ingeschat.

Algemene voorzieningen lokaal

In het verleden zijn incidentele middelen ontvangen naar aanleiding van Corona die zijn ingezet voor Eén tegen eenzaamheid. Het restant bedrag van € 55.100 wordt via de gecommitteerde reserve meegenomen naar 2025. De regeling loopt tot en met juli 2025.

Eerstelijnsloket Wmo

De inzet van sociaal medische advisering blijkt € 55.700 hoger uit te vallen dan voorzien was tijdens de tweede raadsrapportage. In december 2024 zijn er nog een tweetal facturen van totaal ruim € 50.000 ontvangen. Dit was niet voorzien.

Woningaanpassingen

Bij de tweede raadsrapportage is de inschatting geweest dat budget voldoende zou zijn. Nu blijkt dat de uitgaven iets hoger zijn, namelijk een overschrijding van € 29.700. In het budget voor woningaanpassing is geen trend te zien. Dit komt doordat er grote verschillen zijn tussen grote en kleine aanpassingen en het aantal aanpassingen.

Hulpmiddelen

De uitgaven van de reguliere hulpmiddelen vallen € 43.400 lager uit dan de actuele raming. Bij de tweede raadsrapportage is het budget bijgesteld met € 55.000 op basis van de uitgaven in het eerste half jaar. Dit blijkt achteraf dus een te hoge bijstelling. De maandelijkse facturatie fluctueert en in de prognose is tevens rekening gehouden met prijsstijgingen. De hulpmiddelen bestaan uit een aantal onderdelen zoals bruikleen, onderhoud, verstrekkingen, incidentele reparatie als gevolg van schade. Op elk van deze onderdelen blijkt dat de daadwerkelijke uitgaven lager zijn geweest dan verwacht.

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke hulp zorg in natura, onderschrijding van € 107.700. In de 2e rarap is er een prognose gemaakt en het budget verhoogd met € 610.000. De prognose was hoger dan de daadwerkelijke uitgaven. De prognose is gemaakt op basis van realisatie januari tot en met april 2024 + realisatie mei – december 2023 tegen gemiddelde prijs 2024.

We zien meer instroom dan is verwacht in 2024 binnen de huishoudelijke hulp. Wel zien we een afname van de PGB indicaties maar een duidelijke stijging binnen de ZIN indicaties.

Begeleiding en dagbesteding Wmo

Begeleiding en dagbesteding zorg in natura onderschrijding van per saldo € 298.900. In de 2e Raap is een prognose gemaakt en het budget verhoogd met € 430.000. De prognose was hoger dan daadwerkelijk. Prognose is dezelfde methode als bij Huishoudelijke hulp.

Gemiddeld ontving Leudal voor 318 cliënten Wmo begeleiding een factuur. Over 2023 waren dat er gemiddeld 296. Dat is een stijging van ruim 7%. Deze stijging was al zichtbaar in de laatste twee maanden van 2023. Over het hele jaar 2024 was het aantal cliënten per maand redelijk stabiel, met als laagste aantal in juni met 314 en het hoogste aantal in maart met 324.

Beschermd wonen Wmo

Met betrekking tot de pilot jongeren in de knel is per saldo € 58.100 gedeclareerd bij de gemeente Venlo vanuit de IZA gelden (Integraal ZorgAkkoord). Tijdens het opstellen van de tweede raadsrapportage was nog niet bekend dat dit mogelijk was.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Het restant van 2023 van € 661.500 wat via de gecommiteerde reserve was overgeheveld naar 2024, is ingezet voor aankoop en bouwrijp maken van de grond en inrichting van de nieuwe opvanglocatie in Heibloem. De aankoop van de grond is (verplicht) geactiveerd en daarom wordt voor het restant van € 454.000 een dekkingsreserve gevormd via de resultaatsbestemming 2024.

Daarnaast ontvangen we over 2024 een specifieke uitkering van het Rijk van € 1.934.100 voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit bedrag is voornamelijk gebaseerd op normbedragen per opvangplek. Hiervan is € 1.196.400 uitgegeven aan de opvang, zorg, onderwijs, leefgeld, buitengewone kosten van ontheemden uit Oekraïne, het meerdere van het bouwrijp maken van de grond en uitvoeringskosten bij de gemeente. Dit is inclusief € 55.900 van interne uren doorberekend aan de rijksuitkering (uitvoeringskosten). De salarissen van de medewerkers staan op de kostenverdeelstaat. Jaarlijks wordt achteraf bij de rekening bepaald wat de bestede uren zijn. Daarmee blijft in 2024 een restant bedrag van € 737.700 over. Dit bedrag valt vrij in het rekeningresultaat 2024.

Jeugdzorg

Op verschillende onderdelen van de segmenten en budgetten jeugdzorg zijn er over- of onderschrijdingen ten opzichte van de actuele raming. De baten zijn per saldo € 13.100 hoger dan geraamd en de lasten zijn per saldo € 2.000 lager dan geraamd. Per saldo een voordeel van € 15.100. Een aantal grotere afwijkingen in de lasten worden hierna weergegeven:

- Jeugdzorg zorg in natura onderschrijding van per saldo € 111.200. In de 2e raadsrapportage is op basis van de facturatie gegevens t/m juni een prognose gemaakt voor het hele jaar. Uit de realisatie 2024 blijkt dat bij bijvoorbeeld segment 4 vanaf juli het aantal jeugdigen is gedaald van ruim 400 in de eerste maanden, naar minder dan 390 vanaf september. Op het totaal van segment 4 is hierdoor een onderschrijding van € 287.500. Hier staat tegenover dat bij bijvoorbeeld LTA de eerste maanden een daling van het aantal jeugdigen was te zien, maar dat met name vanaf oktober weer meer jeugdigen zorg ontvangen. LTA is zeer specifieke zorg en kent altijd een zeer grillig verloop. Op LTA is een overschrijding van € 136.100.
- Jeugdzorg plus overschrijding van € 42.500. Op basis van de uitgaven tot en met juni is een inschatting gemaakt van de kosten voor jeugdzorg plus. Achteraf blijkt de daadwerkelijk bijdrage hoger dan verwacht.
- Correctie afrekening 2023 GI's overschrijding € 37.600. In de berekening van de afrekening subsidies 2023 is een fout gemaakt. Dit is pas in januari 2025 geconstateerd en vervolgens ook in de beschikking gecorrigeerd. Hierdoor ontstond er voor Leudal een nabetaling van € 37.600. Dit is nog in de jaarrekening 2024 verwerkt.

Centrum voor jeugd en gezin (CJG)

De uitgaven voor praktijk ondersteuners huisartsen (POH) jeugd van € 64.200 zijn eind 2024 gedeclareerd bij de gemeente Venlo vanuit de IZA gelden (Integraal ZorgAkkoord). Tijdens het opstellen van de tweede raadsrapportage was dit nog niet inzichtelijk.

De onderschrijving van de lasten van € 38.900 wordt veroorzaakt door een lagere afrekening 2023 met het CJG. Dit was pas bekend na de tweede raadsrapportage.

2.7.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve		I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		154	-154
			Totaal toevoegingen		154	-154
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutatie Energietoeslag	-148	-148	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-169	-169	
			Totaal onttrekkingen	-317	-317	

2.7.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings		Begroting	Realisatie	Restant Afvoeren
Zorgboulevard Leudal		100	34	66
Totaal investerings		100	34	66

2.7.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Netto arbeidsparticipatie	%	2023	71,7	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18 jr eo	2024	144,4	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende reïntegratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	2022	143,6	CBS - Participatie Wet	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2024	580	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
% kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	3	CBS Jeugd	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
% werkloze jongeren	%	2023	2	CBS Jeugd	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	13,2	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2024	x	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Jongeren met jeugdbescherming	%	2024	1,5	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Demografische druk	%	2024	78,4	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

2.7.3 Verbonden partijen

- Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)
- Westrom
- Omnibuzz

2.8 Volksgezondheid en milieu

Wat hebben we bereikt?

Een goed woon- en leefklimaat is opgebouwd uit een fijne woonomgeving met een divers landschap en een goede balans tussen milieu en bedrijvigheid. Het is voor inwoners steeds belangrijker om bewuster bezig te zijn met hun gezondheid. Hoe gezonder je bent, hoe beter je je voelt. De gemeente gaat niet over de individuele gezondheid van elke inwoner, maar kan wel de randvoorwaarden creëren zodat iedereen in Leudal een gezond leven kan leiden. Luchtkwaliteit, geur en verbetering van natuur en landschap, zijn daarom belangrijke thema's in de gemeente Leudal.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- Er is een geactualiseerd uitvoeringsplan voor het Schone Lucht Akkoord (SLA) vastgesteld en voor jaarschijf 2024 uitgevoerd.
- De beleidsregel "Intrekken omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten bij veehouderijen" is vastgesteld.
- Verdere verduurzaming van het Leudals bebouwd gebied heeft plaatsgevonden (en vindt plaats) door:
 - uitvoering van een communicatiecampagne,
 - vaststelling van een isolatieplan, gericht op verschillende doelgroepen;
 - woningbezoeken en uitvoering van verduurzamingsmaatregelen aan woningen;
 - vaststelling en uitvoering van een Duurzaam Meerjaren Onderhouds Programma (DMJOP).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Schone Lucht Akkoord

Er is een geactualiseerd uitvoeringsplan vastgesteld. De belangrijkste uitgevoerde maatregelen zijn:

- Landbouw: actualisatie van omgevingsvergunningen Milieu voor Integrated Pollution Prevention and Control-veehouderijen (IPPC-bedrijven; de grote vergunningplichtige veehouderijen);
- Landbouw: vaststelling van de beleidsregel "intrekken omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten bij veehouderijen";
- Houtstook: communicatie via website en social media (o.a. stookwijzer) en 40 overlastmeldingen afhandelen via BOA-inzet;
- Algemeen: doelen en ambities uit het SLA opnemen als onderdeel van de (ontwerp) Omgevingsvisie Leudal, Natuurlijk 2025-2040.

Verduurzamen woningen en klimaat en energie

- Door de Energiebespaarbrigade zijn circa 500 woningen bezocht waar advies is gegeven en/of kleine maatregelen zijn aangebracht om energie te besparen en de rekening te verlagen.
- Er is een isolatieplan opgesteld om alle koopwoningen in Leudal met een energielabel < D beter te isoleren.
- In RESNML-verband is samen met tien andere gemeenten een Europese aanbestedingsprocedure gestart voor het grootschalig isoleren van koopwoningen met energielabel < D. Het doel is voor 2030 ongeveer 2.000 woningen in Leudal te voorzien van één of meer isolatiemaatregelen.

- Samen met de gemeenten Weert, Nederweert en Cranendonck is een expertrapport opgesteld; "Het energiesysteem van de toekomst". De centrale vraag in dat kader is: "Hoe zorgen we ervoor dat we op elk gewenst moment kunnen beschikken over voldoende en betaalbare duurzame energie om te voorzien in onze energiebehoefte?".
- In de dorpen Ell en Heibloem is samen met de energiecoöperaties Leudal Energie en Zuidenwind gestart met het opzetten van een energiegemeenschap.
- Ter ondersteuning van de voornoemde projecten is er een communicatiecampagne voor heel Leudal voorbereid om interne en externe stakeholders te informeren en te stimuleren om deel te nemen aan lokale acties.

Voor de verduurzaming van gebouwen en accommodaties verwijzen wij, om dubbelingen te voorkomen, naar paragraaf 3.3.7.

Herzien Nota Ruimtelijke Kwaliteit

In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt de basis gelegd voor kwaliteitsverbetering en de compensatie van het verlies aan omgevingskwaliteit bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, in (met name) het buitengebied. De beleidslijn vraagt om aanpassing en nieuwe vormgeving. Enerzijds om beter aan te sluiten op de nieuwe instrumenten onder de Omgevingswet (het omgevingsplan, de omgevingsvisie en het programma). Anderzijds om inhoudelijk beter aan te sluiten op onze opgaven en ambities. De opgaven en ambities zijn opgenomen in de ontwerp Omgevingsvisie, die in december 2024 ter inzage is gelegd. De in 2024 uitgevoerde voorbereidingen voor de nieuwe beleidsinsteek, worden in 2025 in een programma en een beleidsregel vastgelegd.

Onderzoek differentiatie kernrandzones

Dit onderzoek is nog niet uitgevoerd. Afgelopen jaar is gewerkt aan de totstandkoming van de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie geeft richting en bepaalt het kader waarbinnen het onderzoek uitgevoerd kan worden. Nu de Omgevingsvisie in ontwerp ter inzage heeft gelegen, is dit onderzoek verder opgepakt.

Deelname aan beëindigingsregelingen voor veehouderijen

Diverse veehouderijen nemen deel aan de beëindigingsregelingen voor veehouderijen. Een aantal overweegt dit nog of wacht op besluitvorming van het Rijk om deel te kunnen nemen. Met de betrokken ondernemers worden de mogelijkheden voor beëindiging en/of herbestemming onderzocht.

Van afval naar grondstof

In 2022 is gestart met nieuw afvalbeleid op basis van het principe 'de vervuiler betaalt'. Het doel was om de hoeveelheid restafval drastisch te verminderen en afvalscheiding te bevorderen. Vanaf 2023 is er niet alleen aandacht voor de hoeveelheid restafval, maar ook voor de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde afvalstromen. Daarom wordt het pmd (plastic en metalen verpakkingen en drankkartons) vanaf 2024 huis-aan-huis ingezameld. De kwaliteit van pmd is in 2024 sterk verbeterd en voldoet nu aan de norm. In het verlengde van deze nieuwe inzamelmethode zijn in 2024 tijdens het project kroonringen circa 2.000 kroonringen aan lichtmasten bevestigd.

Daarnaast is in 2024 een goed beeld verkregen van het grote netwerk van vrijwilligers die structureel zwerfvuil opruimen in Leudal. Zij zijn eind 2024 extra in het zonnetje gezet. Tijdens het Dorp van de Maand werden bovendien zwerfvuilacties met basisscholen georganiseerd. Ook leerlingen van Scholengemeenschap Ursula verzorgen vanaf 2024 jaarlijks een zwerfvuilactie.

In 2024 was de e-waste race op de basisscholen zeer succesvol. Op scholen in Roerdalen, Maasgouw en Leudal werd twee keer zoveel e-waste - kapotte elektrische apparaten en stekkers/snoeren - ingezameld dan landelijk gezien de norm was. Onder het mom 'jong geleerd is oud gedaan' leren kinderen op jonge leeftijd alles over recycling en afvalpreventie. De race krijgt in 2025 een vervolg.

Steeds meer soorten afval kunnen als grondstof hergebruikt en gerecycled worden. Dit geldt ook voor de inzamelmiddelen. In 2024 zijn de eerste voormalige PMD containers gerefurbished. Nog bruikbare onderdelen zijn gebruikt om nieuwe ondergrondse containers te realiseren. Dit zijn allemaal stappen in de goede richting, namelijk naar een circulaire economie.

Wat heeft dat gekost?

Volksgezondheid en milieu		(bedrag x 1.000)		
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Volksgezondheid	1.798	1.824	1.823	-1
Riolering	3.564	3.609	3.985	376
Afval	3.946	4.282	4.777	495
Milieubeheer	1.695	1.506	2.360	854
Begraafplaatsen en crematoria	11	36	25	-11
Totale Lasten	11.014	11.257	12.970	1.713
Baten				
Volksgezondheid	-204	-246	-262	-16
Riolering	-4.873	-5.009	-4.950	59
Afval	-4.432	-3.919	-4.411	-492
Milieubeheer	0	-406	-682	-276
Begraafplaatsen en crematoria	-7	-7	-6	1
Totale Baten	-9.516	-9.587	-10.311	-724
Resultaat	1.498	1.670	2.660	990

Milieubeheer

De uit te voeren taken voor milieubeheer van de RUD worden verrekend bij de deelnemers en zijn voorafgaand aan het jaar niet bekend. Per saldo zijn er in 2024 € 43.000 meer baten dan begroot door uitgeleend personeel. En € 62.000 meer lasten aan te betalen diensten.

Ook is gekozen om voor complexe casussen extern advies in te winnen van specialisten. De noodzaak om over te gaan op externe specialisten wordt pas tijdens een procedure zichtbaar en is daarmee vooraf niet eenvoudig in te schatten.

Valpreventie

Valpreventie is één van de 15 onderdelen van de brede spuk. Ramingstechnisch is rekening gehouden met coördinatiekosten die via de kostenverdeelstaat (indirecte kosten) lopen. Realisatie technisch is dit via het budget van valpreventie verwerkt.

Daardoor is er een overschrijding op het budget voor valpreventie ontstaan van € 27.300 wat wegvalt door de onderschrijding op de doorbelasting vanuit de kostenverdeelstaat.

Aanpak Energiearmoede

Door het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt voor de aanpak energiearmoede. Het restant van niet uitgegeven middelen wordt overgeheveld naar 2025 ter besteding. Een gedeelte van de kosten is verantwoordt onder de personele kosten, bedrag € 202.000.

Capaciteit klimaat en energie

Door het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Het restant van niet uitgegeven middelen wordt overgeheveld naar 2025 ter besteding. Er zijn nog bijdragen ontvangen op deze middelen na de 2e raadsrapportage 2024, deze mutatie is niet begroot.

Ook is een gedeelte van de kosten verantwoordt onder de personele kosten, bedrag € 260.000.

Lokale aanpak isolatie

Door het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt voor de uitvoering van de lokale isolatie-aanpak. Het restant van niet uitgegeven middelen wordt overgeheveld naar 2025 ter besteding. De mutatie is budgettair neutraal.

Afvalinzameling- en verwerking

RD Maasland houdt bij het vaststellen van de jaarlijkse bijdrage vooraf rekening met de te verwachten inzamelvergoedingen voor PMD en glas, die achteraf door Verpact aan de gemeente worden uitgekeerd. Na ontvangst betalen wij deze vergoedingen door aan RD Maasland. Dat betekent dat de vergoedingen bij de baten staan en de doorbetaling aan RD Maasland bij de lasten, per saldo budgettair neutraal.

€ 41.000 loonkosten projectleider RD Maasland. Deze zijn niet opgenomen in de begroting van 2024. Vanaf 2025 maken deze kosten onderdeel uit van de begroting.

€ 55.880 meer verwerkingskosten GFT, aanbod is 6,6% hoger dan in 2023.

€ 55.330 afwikkeling DVL kwestie RD Maasland. Dit is het aandeel van Leudal in de eerste betaling die RD Maasland niet eerder heeft doorbelast aan de gemeenten.

€ 28.000 meer verwerkingskosten restafval, waarvan € 7.370 betrekking heeft op 2023.

Restant te weinig begroot restafval hoogbouw.

€ 65.000 niet begrote vergoeding zwerfvuil nabetaling Verpact over 2021 en 2022.

€ 46.700 meevallende papieropbrengst. De marktprijs was in 2024 relatief hoog.

€ 34.000 niet begrote bate ministerie prullenbakvergoeding.

Per saldo is er een tekort op het taakveld afval van € 3.100

Riool

Er is sprake van een overschot doordat er minder exploitatielasten waren dan geraamd en door de toerekening van extra comptabele kosten die niet worden geboekt. Doordat er minder is uitgegeven dan geraamd waren de BTW kosten ook lager. Tevens zijn er nog rioolrechten uit voorgaande jaren ontvangen die bijdragen aan het overschot (€ 55.137). Daarentegen waren de kosten voor de overhead juist hoger dan geraamd (€ 76.000) vanwege de stijgende personeelslasten.

2.8.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve	I/S Omschrijving		Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	
T						
		Totaal toevoegingen				
O	BMV Roggel	S Afschrijvingen	-4	-4		
		Totaal onttrekkingen	-4	-4		

2.8.2 Investerings

(bedrag x 1.000)				
Investerings	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Projecten regionale samenwerking (overheveling GOML)	-2	-65	63	
Uitvoering werkzaamheden riolering Roggel	450	450		
Reconstructie Molenweg/Maaslandweg Horn	180	173	7	7
Reconstructie Schoolstraat Grathem	331	321	10	10
Reconstructie Maasweg-Hanssum Neer	267	217	50	50
GRP 2022-2026 raamkrediet persleiding (MIP 2023)	15		15	
Vorbereidingskrediet diverse reconstructies 2023	100	89	11	
Uitvoering diverse rioleringswerken	85	56	29	
Renovatie pompgemaal Aziestraat Ittervoort	115		115	
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.325	1.149	176	
Bijdrage DPRA impulsregeling	-202	-202		
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.123	947	176	
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	117	8	
GRP 2022-2026 Raamkrediet vrijverval riolen (MIP 2024)	392		392	
GRP 2022-2026 Raamkrediet persleiding (MIP 2024)	79		79	
GRP 2022-2026 Raamkrediet milieumaatregelen (MIP 2024)	128		128	
GRP 2022-2026 Raamkrediet BRP (MIP 2024)	545		545	
Reconstructie Neerderweg Roggel	380	390	-10	
Subsidie stimuleringsregeling	-40	-40		
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	350	-10	-10
Reconstructie Kasteellaan, B.v Broekstraat Haelen	200	200		
Vorbereidingen Kaderrichtlijnen Water Maatregelen	160		160	
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	887		887	
DPRA Impulsregeling	-120		-120	
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	767		767	
Vorbereiding geluidsanering N 280	17		17	
Bijdrage rijk	-17	-17		
Vorbereiding geluidsanering N 280		-17	17	
Totaal	5.400	2.838	2.562	57

Vorbereiding geluidsanering N 280

De kosten van het nog op te stellen saneringsprogramma zijn nog niet bekend, maar vallen binnen het investeringsbudget.

2.8.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Huishoudelijk restafval	kg	2022	77	CBS	De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg)

2.8.3 Verbonden partijen

- Reinigingsdienst Maasland
- Bodemzorg Limburg
- Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) Limburg-Noord

2.9 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Wat hebben we bereikt?

Het is fijn wonen in Leudal. Dit willen wij zo houden en verbeteren. Daarbij gaat het om versterking van groen en natuur. Het levendig houden van het (agrarische) buitengebied. Ook gaat het om milieuvriendelijke manieren voor inwoners en ondernemers om stroom en warmte op te wekken. Fijn wonen in Leudal is meer dan alleen het juiste dak boven het hoofd hebben. Het gaat ook om elkaar ontmoeten, voor elkaar zorgen en een gevoel van verbondenheid ervaren. Wij streven naar actieve gemeenschappen met een passende mix van woonvormen, voorzieningen en bedrijvigheid.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- De eerste wijziging van het Omgevingsplan is vastgesteld.
- De ontwerp Omgevingsvisie 'Leudal, Natuurlijk!' is ter inzage gelegd.
- Er zijn 57 woningen gerealiseerd.
- Een herstructureringsfonds is geopend en gevuld voor financiële impuls aan woningbouwprojecten.
- De mogelijkheden voor particuliere nieuw- en verbouw zijn verruimd via de Versnellingsagenda Wonen.
- Meer starters worden gefaciliteerd via een starterslening door extra investeringskrediet voor startersleningen.

Ten aanzien van de woningbouwcijfers geven wij graag een iets uitvoerigere toelichting op het bereikte resultaat.

Vertragingen in de realisaties

Wij merken dat de voortgang van de bouw en de oplevering van woningen nog steeds vertraging oploopt. Dit is een landelijk probleem. Verplichte afstanden tot agrarische percelen waar gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt (spuitzones) en de stikstofproblematiek bemoeilijken nieuwe ontwikkelingen. Geplande realisaties vertragen door oplopende bouwkosten, krapte op de arbeidsmarkt, lange wachttijden voor een aansluiting op het energienet en/of slepende beroepsprocedures bij de Raad van State. Hierdoor is het aantal opgeleverde woningen in 2024 lager dan verwacht.

Er is veel beleidsruimte voor de bouw van nieuwe woningen. Daarbij geldt voor veel woningen zelfs een planologische mogelijkheid of realisatieovereenkomst. In lijn met landelijke problematiek, blijft de daadwerkelijke realisatie echter achter. In totaal zijn 57 woningen gerealiseerd, 42 via nieuwbouw en 15 door in pandige verbouwingen. Daarnaast zijn ook 19 onzelfstandige wooneenheden opgeleverd voor de huisvesting van internationale werknemers. Verder zijn 4 woningen gesloopt voor vervangende nieuwbouw.

Het nieuwe woonzorgcentrum aan de Bergerweg in Horn is een voorbeeld van een vertraagd project, dat net na de jaarwisseling is opgeleverd. Het gaat om 12 aanleunwoningen en 30 zorgseenheden in het huursegment. Deze woningen tellen volgend jaar mee. Per 1 januari 2025 zijn 100 woningen en 42 woonzorgseenheden vergund. Het merendeel daarvan is ook in aanbouw (zie 'start bouw in grotere projecten' hierna).

Onze inspanningen om bewust te sturen op betaalbare woningbouw zijn zichtbaar.

De grootste opgeleverde woningbouwplannen zijn:

- 8 huurappartementen aan de Brugstraat in Grathem (transformatie kantoor naar wonen),
- 20 sociale huurwoningen aan de Meijelseweg in Heibloem (tijdelijke woningen).

Verder gaat het om kleine ontwikkelingen van één tot vijf woningen.

Start bouw in grotere projecten

Hierna volgt een korte beschrijving van enkele projecten waarvan de bouw in 2024 is gestart. In het plan Vluchtpadenhof in Buggenum zijn 13 woningen in aanbouw. Hier komen in 16 levensloopbestendige koopwoningen. In CPO Grasheim in Grathem zijn 12 woningen vergund en in aanbouw. Aan de Roggelseweg in Haelen wordt een pand verbouwd tot 4 levensloopbestendige woningen. In het voormalige gemeentehuis Haelen is gestart met de transformatie naar 7 appartementen en enkele commerciële ruimten. In Hunsel wordt het voormalige gemeentehuis verbouwd tot 4 huurappartementen. Daarnaast hebben alle dorpen lopende plannen en/of zicht op nieuwe ontwikkelingen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het Omgevingsplan is technisch in beheer genomen en vervolgens gewijzigd

Per 1 januari 2024 trad de Omgevingswet in werking. Dit brengt een aantal verplichtingen met zich mee. Zo kunnen oude instrumenten als bestemmingsplannen en structuurvisies niet meer worden vastgesteld en is het instrument omgevingsvergunning flink gewijzigd. Tot 2032 betekent dit, dat wij met uw raad werken aan de totstandkoming van nieuwe instrumenten met als doel dat Leudal een leefbare, duurzame en gezonde gemeente blijft en ruimtelijke ontwikkelingen, mits zorgvuldig tot stand gekomen, mogelijk blijven.

Als eerste gemeente in Limburg namen wij ons Omgevingsplan technisch in beheer. Vervolgens heeft uw raad, met het oog op de realisatie van woningen, ons eerste Omgevingsplan vastgesteld. Daarbij behoorde Leudal tot een van de eerste gemeenten, die ook inhoudelijk hun omgevingsplan wijzigden. De wijziging geldt voor de ontwikkellocatie Beeklaan in Roggel. Inhoudelijk is dit een belangrijke stap in de gewenste opwaardering van het centrum van Roggel en de realisatie van 34 sociale huurwoningen. In procedurele zin is dit een belangrijke stap in de voorbereiding van de wijziging van het Omgevingsplan voor de woonkernen. De wijziging van het Omgevingsplan voor de woonkernen wordt verder vormgegeven in 2025 (ontwerp ter inzage) en vastgesteld in 2026.

Alle lopende verzoeken voor bestemmingsplannen zijn in 2024 afgerond. In november 2024 stelde uw raad het laatste bestemmingsplan in Leudal vast. Daarmee kwam een einde aan het tijdperk van bestemmingsplannen.

Lopende aanvragen voor omgevingsvergunningen onder oud recht (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; Wabo) zijn zoveel als mogelijk afgerond. Een aantal Wabo-aanvragen loopt nog vanwege de complexiteit van die aanvragen. Wij geven u nu cijfermatig inzicht in de besluitvorming op aanvragen voor vergunningen voor de fysieke leefomgeving.

- 11 milieuvergunningen (het verlenen van milieuvergunningen en de afhandeling van milieumeldingen vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de RUD LN);
- 6 besluiten over verzoeken om maatwerkvoorschriften;
- 2 hogere waarde besluiten (geluid);
- 54 meldingen Activiteitenbesluit / starten of wijzigen milieubelastende activiteit;
- 210 besluiten op aanvragen omgevingsvergunning.

De Omgevingsvisie is opgesteld

Onze opgaven en ambities voor de fysieke leefomgeving hebben wij vertaald in de ontwerp Omgevingsvisie 'Leudal, Natuurlijk!'. Een omgevingsvisie raakt een aantal programma's in deze jaarrekening, maar heeft de kapstok in het taakveld 'Leefomgeving'.

De (ontwerp) Omgevingsvisie van Leudal geeft richting aan ruimtelijke, sociale en economische ontwikkelingen en biedt een kader voor een leefbare, duurzame en gezonde gemeente. De Omgevingsvisie is een uitnodiging aan inwoners, ondernemers, verenigingen en andere partners om mee te bouwen aan een Leudal waarin het in 2040 nog steeds fijn wonen, werken en recreëren is. Wij hebben de visie dan ook ontwikkeld in samenspraak met deze partijen. Dit deden wij de afgelopen jaren via individuele, collectieve en expertbijeenkomsten. In de zomer van 2024 hebben wij een laatste consultatie gedaan op de visie in totaliteit.

De visie biedt antwoorden op uitdagingen als de energietransitie en klimaatverandering. Tegelijkertijd bieden trends en ontwikkelingen kansen voor Leudal. De steeds verder groeiende regio Eindhoven ondersteunt onze woningbouwambitie, waarbij een treinstation in onze gemeente goed zou aansluiten. Het buitengebied geeft ruimte aan onder andere een vitale agrarische sector, uitnodigende recreatieve parels en passende zorgvoorzieningen. Bij de realisatie van ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk dat de 16 unieke dorpen en het uitgestrekte buitengebied van Leudal hun eigen identiteit en kwaliteiten kunnen behouden. De visie wordt in 2025 vastgesteld.

Actief inzetten op grote projectlocaties

Eén van de grootste opgaven in de Omgevingsvisie is een passend thuis voor iedere inwoner. Wij hebben het afgelopen jaar opnieuw belangrijke stappen gezet naar een goed gevulde portfolio met passende woningbouwplannen. Wij kiezen bewust voor een actievare aanpak. Onze focus ligt op het benutten van eigen grondposities en het ontwikkelen van prominente locaties die midden in een dorp vrijkomen. Daarnaast zetten we ambitieus in op het ontwikkelen van enkele grootschalige uitbreidingsplannen. Dit doen wij samen met (lokale) ontwikkelaars, woningcorporaties en inwoners.

De Versnellingsagenda Wonen is ons afwegingskader. Zo blijft het bouwen in alle dorpen mogelijk en vooral gericht op de betaalbare segmenten, huur en koop. In 2024 hebben wij nieuwe plannen toegevoegd voor zo'n 280 woningen, verspreid over de gemeente. Deels gaat het om nieuwbouw, deels om in pandige transformaties.

Voor de invulling van de voormalige voetbalvelden in Hunsel en Kelpen-Oler is een marktconsultatie doorlopen. Dit hebben we in samenspraak met een vertegenwoordiging uit het dorp uitgevoerd. Dit proces is een goed voorbeeld van een integrale aanpak vanuit betrokken inwoners, waarbij woningbouw niet alleen voorziet in de behoefte maar ook inspeelt op de leefbaarheid en een duurzame invulling van locaties voor de toekomst. In beide plannen komt een mix van diverse woningtypen en prijsklassen (sociaal en betaalbaar). In andere dorpen waar we grondposities hebben, starten soortgelijke trajecten (Ell, Nunhem, Horn).

Het totaalproject Bouwen Kleine Kernen zetten we voort via Bouwstroom Limburg. Deze gezamenlijke inkoop en gestandaardiseerde productie vergemakkelijkt de realisatie van sociale huurwoningen. Het vergroot ook de kansrijkheid en financiële haalbaarheid van kleine aantallen sociale huurwoningen per projectlocatie.

Ons nieuwe Herstructureringsfonds Woningbouw is een belangrijk instrument om gewenste ontwikkelingen te stimuleren. De eerste storting van € 6,7 miljoen is gedaan. De beleidsregel voor concrete subsidieaanvragen wordt in 2025 uitgerold. Daarmee waarborgen we betaalbare woningbouw voor onze inwoners.

Wij hebben in samenwerking met de Omgevingsdienst een projectorganisatie ingericht om enerzijds aanvragen sneller en efficiënter te kunnen afhandelen en anderzijds grote prioritaire locaties versneld te kunnen voorbereiden.

Woning- en woonkavelsplitsingen

Naast de grote projecten bieden wij ook extra ruimte voor individuele plannen. Mogelijkheden voor woning- en woonkavelsplitsingen zijn verruimd en structureel verankerd in de Versnellingsagenda Wonen.

Alternatieve woningbouw voor andere doelgroepen

Wij zijn gestart met de voorbereidingen om onze woonwagencentra één voor één over te dragen aan de woningcorporaties. Dit proces is in 2025/2026 afgerond.

Startersleningen blijven vaak nodig voor aankoop eerste woning

In 2024 is € 600.000 extra investeringskrediet beschikbaar gesteld om starters te blijven ondersteunen met een starterslening van maximaal € 56.000. Dit kan voor de aankoop van een eerste woning tot € 280.000. Door de stijgende huizenprijzen wordt het aanbod woningen dat in aanmerking komt steeds beperkter. Eind 2024 hebben wij de provincie toestemming gevraagd om een hogere koopsom te mogen hanteren, namelijk € 310.000. Begin 2025 pasten we onze verordening hierop aan. Per jaar verlenen we zo'n 20-25 startersleningen. We ondersteunen niet alleen eigen starters, maar trekken ook jongeren uit de regio (terug) naar Leudal.

Behoefte monitoren

Wij hebben samen met de regiogemeenten een woonzorganalyse uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de behoefte aan wonen met zorg en ondersteuning. De uitkomsten geven een beeld van de huisvestingsopgave van verschillende zorgdoelgroepen. Aanvullend zijn we gestart met een woningmarktonderzoek. De uitkomsten van beide onderzoeken gebruiken we als bouwsteen voor het (verplichte) Volkshuisvestingsprogramma, dat wij in 2025 vaststellen.

Wat heeft dat gekost?

Volkshuisv., leefomgev.+ sted. vernieuw.	(bedrag x 1.000)			
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Geboekt 2024 t/m periode	Realisatie - begroting
Lasten				
Ruimte en leefomgeving	2.335	3.412	2.807	-605
Grondexploitatie (niet- bedrijventerrein)	103	2.952	578	-2.374
Wonen en bouwen	1.872	2.201	1.948	-253
Totale Lasten	4.311	8.565	5.333	-3.232
Baten				
Ruimte en leefomgeving	-38	-286	-638	-352
Grondexploitatie (niet- bedrijventerrein)	-52	-2.822	-1.043	1.779
Wonen en bouwen	-998	-1.232	-1.207	25
Totale Baten	-1.088	-4.341	-2.888	1.453
Resultaat	3.223	4.224	2.446	-1.778

Ruimtelijke plannen

Pers saldo is € 69.000 meer ontvangen aan exploitatiebijdragen dan begroot. Deze waren met het opmaken van de 2e raadsrapportage nog niet bekend.

Buitengebied

Op de kostensoorten 'inhuur diensten' en 'projectkosten' zijn minder uitgaven gedaan dan begroot. Dit heeft grotendeels te maken met de gewijzigde politieke koers van het Rijk en Provincie als het gaat om de inzet van middelen voor verplaatsing of beëindiging van intensieve veehouderijen. De gebiedsgerichte aanpak is daarom nog niet gestart. Na vaststelling van de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied, wordt opnieuw ingezet op het actief inspelen op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Reden waarom het restantbedrag van € 117.000 naar de gecommiteerde reserve gaat.

Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet duurt nog tot 2032. Afgelopen jaar is ingezet op de totstandkoming van de Omgevingsvisie, het technisch in beheer nemen van het Omgevingsplan en het ontwikkelen van de eerste wijziging van het Omgevingsplan. Dit bracht relatief geringe kosten met zich mee. De komende jaren wordt gewerkt aan de wijziging Omgevingsplan voor de Woonkernen en daarna - in vier fasen - het Buitengebied en de Bedrijventerreinen. Daarnaast verwachten we een of meer thematische wijzigingen door te voeren. De totale kosten daarvoor worden begroot op ruim € 1 miljoen. Het is daarom wenselijk het restantbedrag van € 577.000 naar de gecommiteerde reserve te brengen.

Beheer woonwagencentra

Naar aanleiding van een juridisch geschil over de kwaliteit van drie door ons aangekochte woonwagens in 2020 in Heythuysen heeft de Rechtbank een expertiserapport vastgesteld. De bevindingen uit het expertiserapport zijn in Q4-2024 in opdracht van ons conform dit rapport hersteld. De gemaakte kosten hebben wij voorgefinancierd en worden in 2025 verhaald op de andere partij conform de uitspraak van de rechtbank.

Het restantbedrag van € 183.000 wordt meegenomen in de gecommiteerde reserve.

Grondexploitatie en faciliterend grondbeleid

Voor de toelichting grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid

2.9.1 Reserves

(bedrag x 1.000)						
T/O Reserve		I/S	Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
T	Fondsvorming Wijnaerden	I	Gebiedsontwikkeling	130	119	11
T	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten		1.079	-1.079
T	Groenfonds	I	Kwaliteitsbijdragen	101	182	-81
T	Grondexploitatie	I	Winstnemingen		281	-281
T	Grondexploitatie	I	Verkoop Vrm. Bevelanden		530	-530
T	Huidige woonwagens	I	Dekkingsreserve	1.155	1.155	
T	Overdracht WW locaties	I	Dekkingsreserve	1.000	1.000	
T	Uitbr.WW locaties Ell	I	Dekkingsreserve	100	100	
T	Uitbr. WW locaties Haelen	I	Dekkingsreserve	335	335	
T	Uitbr. WW locaties Roggel	I	Dekkingsreserve	100	100	
			Totaal toevoegingen	2.921	4.880	-1.959
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-1.155	-1.155	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-1.000	-1.000	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-100	-100	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-335	-335	
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve WW	-100	-100	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten	-946	-946	
O	Grondexploitatie	I	Boekwaarde Op den Heuvel Neeritter		-214	214
O	Grondexploitatie	I	grondwaardering		-2	2
O	Huidige woonwagens	S	Afschrijvingen	-80	-75	-5
			Totaal onttrekkingen	-3.716	-3.927	211

2.9.2 Investeringsen

(bedrag x 1.000)				
Investeringsen	Begroting	Realisatie	Restant	Afvoeren
Uitbreiding locatie Molenzicht met 4 woonwagens	520	763	-243	
Uitbreiding locatie Molenzicht met 4 standplaatsen	284	430	-146	
Realisatie standplaats WWC Roggel	100	57	43	
Realisatie standplaats WWC Bosrand Haelen	335	230	105	
Realisatie standplaats WWC EII	100	30	70	
Overdracht woonwagengzaken	1.000	76	924	
Regeling ruimte voor ruimte (HE)	197	182	15	
Bijdrage provincie	-40		-40	
Regeling ruimte voor ruimte (HE)	157	182	-25	
Centrumvisie Heythuysen	1.327	1.321	6	
Bijdrage provincie		-88	88	
Centrumvisie Heythuysen	1.327	1.233	94	
Invoering startersleningen	1.975	1.675	300	
Aflossingen leningen	-1.975		-1.975	
Invoering startersleningen		1.675	-1.675	
Totaal	3.823	4.676	-853	

2.9.3 Verplichte indicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde	Bron	Beschrijving
Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2023	2,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	67,5	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

2.9.3 Verbonden partijen

-

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

3.1.1 Algemeen

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden. De gemeente is daarbij beperkt in de soorten belastingen die ze mag heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de gemeentewet. Naast de belastingen, heft de gemeenten rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van diensten niet overschrijden. De uitvoering van de meeste belastingen van de gemeente Leudal wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsWG).

In Leudal worden de volgende belastingen en rechten geheven:

Belastingen	Rechten
Onroerendezaakbelasting	Afvalstoffenheffing
Toeristenbelasting	Rioolheffing
	Leges
	Begraafrechten

3.1.2 Beleid en tariefstelling

Voor het heffen van de lokale heffingen hanteert de gemeenteraad enkele algemene uitgangspunten. De uitgangspunten hebben betrekking op:

- de heffingen zijn zoveel als mogelijk 100% kostendekkend;
- mutaties in de WOZ-waarden worden verrekend in het tarief;
- kwijschelding is enkel van toepassing voor de afvalstoffenheffing.

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
Heffing	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
OZB	-7.123	-7.127	4	-7.796	-8.334	-8.598
Rioolheffing	-4.933	-4.940	7	-4.866	-4.868	-4.869
Afvalstoffenheffing	-3.649	-3.649	0	-3.681	-4.812	-5.027
Toeristenbelasting	-1.616	-1.612	-4	-1.287	-1.485	-1.485
Baatbelasting	-4	-4	0	-4	-4	-4
Leges	-1.832	-1.822	-10	-1.816	-1.816	-1.816
Begraafrechten	-7	-6	-1	-7	-7	-7
Totaal	-19.164	-19.160	-4	-19.457	-21.326	-21.806

3.1.3 Onroerende-zaakbelastingen

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden in Leudal geheven bij eigenaren van woningen en niet-woningen en bij gebruikers van niet-woningen. Als grondslag voor deze belastingen wordt de waarde in het economische verkeer bepaald van elke onroerende zaak (de WOZ-waarde). De WOZ-waarde wordt jaarlijks door de BsGW vastgesteld op basis van de voorhanden zijnde verkoopcijfers en marktinformatie. Jaarlijks ontvangen de belastingplichtigen een WOZ-beschikking met daarop de WOZ-waarde. Deze WOZ-waarde dient als heffingsmaatstaf voor de onroerendezaakbelasting.

3.1.4 Rioolheffing

In Leudal wordt de rioolheffing opgelegd aan de eigenaar van een perceel door middel van een vast bedrag per zelfstandig gedeelte. Er vindt een beperkte differentiatie in het tarief plaats, waarbij voor alle percelen, die onderdeel uitmaken van een omsloten terrein bestemd voor verblijfsrecreatieve doeleinden, een tariefstelling van maximaal 60% wordt toegepast.

Met het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026 (GRP) zijn ook de kaders voor de tariefstelling van de rioolheffing voor 2024 vastgesteld. Het tarief voor 2024 bedroeg € 282,51 per perceel of zelfstandige gedeelte daarvan. Voor de verblijfsrecreatieve doeleinden bedroeg dit tarief € 169,50. Voor percelen met een WOZ-waarde minder dan € 30.000 bedroeg het tarief € 141,25.

Zoals vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan 2022-2026 worden positieve exploitatieresultaten toegevoegd aan de voorziening riolering voor de financiering van toekomstige vervangingsinvesteringen riolen. In 2024 is er sprake van een gerealiseerd exploitatie overschot van € 602.137 ten opzichte van de ramingen. Dit bedrag wordt dan ook extra gestort in de voorziening riolering.

Het overschot is te verklaren doordat er minder exploitatielasten waren dan geraamd en door de toerekening van de extra comptabele kosten;

Doordat er minder is uitgegeven dan geraamd waren de BTW kosten ook lager;

Tevens zijn er nog rioolrechten uit voorgaande jaren ontvangen ad € 55.137, deze zijn gestort in de voorziening riolen.

Daarentegen zijn de kosten voor de overhead hoger dan geraamd (€ 76.000) vanwege de stijgende personeelslasten.

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Rioolheffing	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Kosten taakveld	3.501	3.382
Storting voorziening	91	547
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-75	-10
Netto kosten	3.517	3.919
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	304	380
Marktconforme rente	233	233
BTW	709	352
Totale kosten	4.763	4.884
Opbrengst heffingen	-4.933	-4.884
Dekking	-104%	-100%

3.1.5 Afvalstoffenheffing

Sinds 2022 wordt er op basis van een nieuwe inzamelsystematiek ingezameld. Het huishoudelijk afval binnen de 16 kernen wordt ingezameld volgens de diftar-systematiek waarbij de differentiatie bepaald wordt door het volume van de restafvalcontainer (vastrecht) in combinatie met het aantal ledigingen. De inzameling van huishoudelijk afval wordt uitgevoerd door de Reinigingsdienst Maasland.

In het kader van de tariefstelling afvalstoffenheffing worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- kostendekking van 100%;
- verdeling van de kosten in vaste en variabele kosten, waarbij de differentiatie plaatsvindt op basis van de verwerkingskosten van het rest- en gft-afval;
- vastrecht wordt opgelegd in het lopende belastingjaar 2024;
- het aantal ledigingen wordt na afloop van het belastingjaar 2024 opgelegd, deze staan op de belastingaanslag van belastingjaar 2025.

Bij het vaststellen van de tarieven voor de afvalstoffenheffing gaan we uit van 100% kostendekkendheid. Veel factoren zijn van invloed op de werkelijke kosten in dat jaar. De gerealiseerde kostendekkendheid in 2024 bedraagt 68%. Dit percentage is lager dan de 100% kostendekkendheid door de € 60 euro korting voor alle inwoners van Leudal die via de afvalstoffenheffing loopt. De totale kosten waren in 2024 hoger dan geraamd (€ 473.000). Dit verschil is vooral te verklaren door de toerekening van extra comptabele kosten. De toerekening van overhead is hoger dan geraamd (€ 39.000) door stijgende personeelslasten. Daarnaast wordt alle btw toegerekend terwijl dit in voorgaande jaren niet altijd werd gedaan (€ 481.000).

Afvalstoffenheffing	(bedrag x 1.000)	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Kosten	4.281	4.777
Inkomsten (excl. heffingen)	-270	-762
Netto kosten	4.011	4.015
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	131	170
Kwijtschelding	83	32
BTW	472	953
Totale kosten	4.697	5.170
Opbrengst heffingen	-3.535	-3.532
Dekking	75%	68%

3.1.6 Toeristenbelasting

In artikel 224 van de Gemeentewet is geregeld dat toeristenbelasting kan worden geheven voor personen die niet in de gemeente wonen, maar wel hier verblijven. Deze personen zijn niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens ingeschreven. Het gehanteerde tarief per overnachting bedroeg in 2024 € 1,30.

In 2024 is een bedrag van € 1.182.000 aan toeristenbelasting ontvangen. Dit is iets minder dan begroot (€ 1.289.000). Dit is gedeeltelijk te wijten aan het regenachtige hoogseizoen in 2024, waardoor er minder boekingen zijn geweest bij de toeristische accommodaties. Daarnaast moeten de forfaits nog worden opgelegd. Deze zullen in mei 2025 worden opgelegd en staan geraamd op € 62.181. Hierdoor zal het verschil tussen begroting en realisatie nog kleiner worden.

3.1.7 Baatbelasting

Er lopen nog twee baatbelastingen van geringe omvang. Het betreft de baatbelasting aardgas buitengebied sector Napoleonsweg en de baatbelasting riolering buitengebied- fase 1. De opbrengst is stabiel.

3.1.8 Leges

De legesopbrengsten voor diensten die de gemeente op verzoek levert, worden verantwoord binnen diverse programma's van de begroting. De gemiddelde kostendekkendheid van alle leges is 76%

<i>(bedragen x 1.000)</i>		
Berekening kostendekkendheid leges 2024	Bedrag 2024	Dekking
Kosten totaal	2.491	
Baten totaal	-1.898	
Kostendekkking leges		
Dekking titel 1 Algemene dienstverlening		86%
Dekking titel 2 Omgevingsvergunningen		71%
Dekking titel 3 Europese dienstenrichtlijn		16%

3.1.9 Begraafrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten voor de begraafplaats.

<i>(bedrag x 1.000)</i>			
Begraafrechten	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Begraafrechten	-7	-6	1
	-7	-6	1

De BsGW behandelt kwijtscheldingsverzoeken. Voor 2024 zijn hiervoor de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Hantering van kwijtscheldingsnorm van 100%.
- Kwijtschelding heeft alleen betrekking op de afvalstoffenheffing (basisbelastingbedrag).
- Automatische kwijtschelding vindt plaats conform toetsing door Inlichtingenbureau.

Over 2024 bedroeg het aantal verzoeken om kwijtschelding 406 (in 2023: 1.232). Er werd voor een bedrag van € 32.187 kwijtgescholden (in 2023: € 44.599).

3.1.11 Woonlasten

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de woonlasten in de afgelopen jaren.

Jaar	OZB*	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal eigenaar	Totaal gebruiker	Eigenaar en gebruiker
2019	-254,29	-282,51	-159,60	-536,80	-159,60	-696,40
2020	-259,45	-282,51	-190,20	-541,96	-190,20	-732,16
2021	-286,69	-282,51	-225,80	-569,20	-225,80	-795,00
2022	-283,02	-282,51	-233,00	-565,53	-233,00	-798,53
2023	-301,96	-282,51	-256,57	-584,47	-256,57	-841,04
2024	-309,04	-282,51	-288,94	-591,55	-288,94	-880,49

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Algemeen

Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat substantiële risico's leiden tot een bijstelling van de uitvoering van programma's. We gaan zorgvuldig om met risico's en maken bewuste afwegingen bij het aangaan van risico's en nemen passende beheersmaatregelen. Als een risico's zich voordoet kunnen we dit dragen. Een gezond weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de uitvoering van het beleid stagneert. De risicobeheermatrix is het instrument om bovenstaande inzichtelijk te maken. Deze wordt twee keer per jaar geactualiseerd.

Deze paragraaf geeft inzicht in de weerstandscapaciteit, weerstandsvermogen en de financiële kengetallen.

3.2.2 Weerstandscapaciteit

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit; dit zijn middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die materieel van invloed kunnen zijn op de meerjarige financiële positie.

De omvang van het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang bij een financiële tegenvaller. Door alert te zijn op het weerstandsvermogen, voorkomen we dat elke financiële tegenvaller leidt tot bezuinigingen.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente de beschikking heeft/kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente bestaat uit twee onderdelen.

Het eerste deel betreft de weerstandscapaciteit van het vermogen, ook wel incidentele weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit kan slechts eenmalig worden ingezet om tegenvallers op te vangen.

Het tweede deel is de weerstandscapaciteit van de exploitatie, ook wel de structurele weerstandscapaciteit genoemd. Deze capaciteit kan permanent worden ingezet om tegenvallers op te vangen. Belangrijkste componenten hiervan voor Leudal zijn de post (structureel) onvoorzien en de ruimte tot 100% kostendekkendheid van leges en heffingen.

Voor beiden wordt als voorwaarde gesteld dat de inzet plaatsvindt zonder dat het bestaande beleid in gevaar komt. Vooral om die laatste reden is de algemene reserve in de weerstandscapaciteit van het vermogen de belangrijkste component.

Voor de gemeente Leudal bestaat de weerstandscapaciteit uit:

- de algemene reserve;
- het saldo jaarrekening (bij begroting post onvoorzien en begrotingsruimte);
- de stille reserves;
- de onbenutte belastingcapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is:

<i>(bedrag x 1.000)</i>				
	Realisatie 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Algemene reserve 31-12-	17.543			23.011
Algemene reserve 1-1-		17.543	17.543	
Onvoorzien/saldo rekening	12.629	51	0	5.755
Begrotingsruimte		6.734	2.300	
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onbenutte belastingcapaciteit	4.395	3.682	3.639	3.631
Totaal	34.567	28.010	23.482	32.397

De weerstandscapaciteit van de gemeente Leudal is € 877 per inwoner (aantal inwoners 36.108).
In de begroting 2024 is deze geraamd op € 775 per inwoner (aantal inwoners 36.150).

3.2.3 Risico's

Inventarisatie risico's

Voor de jaarrekening 2024 is de risicobeheermatrix opgesteld en opgenomen in de bijlage.

De risico's in de risicobeheermatrix bestaan uit structurele risico's en incidentele risico's. Ook is een berekening gemaakt van het weerstandsratio voor zowel de incidentele als ook de structurele risico's. Dit is opgenomen in deze paragraaf.

3.2.4 Onderlinge relatie

Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit

Als een risico zich voordoet wordt het weerstandsvermogen van de organisatie aangesproken. De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen onze weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde financiële risico's. In de Nota reserves en voorzieningen gemeente Leudal 2023-2026 is de ideale bandbreedte vastgesteld voor de weerstandsratio. Voor de gemeente Leudal is dit een ratio tussen 1 en de 1,4.

In 2024 zijn de incidentele risico's € 2.327.000 en de structurele risico's € 2.475.000.

Onderstaande tabel geeft inzicht in zowel het incidentele als het structurele weerstandsvermogen.

Incidenteel weerstandsvermogen	<i>(bedrag x 1.000)</i>			
	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve stand 1-1-	17.543	23.261	22.341	20.209
Incidentele begrotingsruimte (o.b.v.) jaarstukken 2024 en begroting 2025)	-17.306	2.048	-5.001	442
Incidentele risico's	2.327	3.005	3.005	3.005
Ideale bandbreedte	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4
Weerstandsvermogen o.b.v. algemene reserve	0,10	8,42	5,77	6,87
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	2.327	3.005	3.005	3.005

Structureel weerstandsvermogen		(bedrag x 1.000)			
	2024	2025	2026	2027	
Onbenutte belastingcapaciteit	3.631	3.324	2.909	2.786	
Onvoorzien structureel	0	0	0	0	
Structurele begrotingsruimte (o.b.v. jaarstukken 2024 en begroting 2025)	23.061	873	4.332	-1.167	
Structurele risico's	2.475	1.610	1.610	1.830	
Ideale bandbreedte	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4	>=1,0 en <=1,4	
Weerstandsvermogen o.b.v. algemene reserve	10,78	2,61	4,50	0,88	
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	2.475	1.610	1.610	1.830	

Inzicht in de reserves en voorzieningen

Voor het meerjarige verloop van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de jaarrekening.

3.2.5 Financiële kengetallen

Als gemeente zijn we verplicht de onderstaande vijf financiële kengetallen op te nemen in de jaarrekening en begroting. Deze kengetallen geven samen een beeld van de financiële ontwikkelingen in de gemeente. De samenhang tussen de kengetallen hierin is belangrijk. De kengetallen en beoordeling zijn bedoeld om de financiële positie inzichtelijk te maken en kunnen daarnaast gebruikt worden als vergelijking tussen gemeenten.

Bij ultimo jaar	Begroting na			Beoordeling Leudal
	Realisatie 2023	wijziging 2024	Realisatie 2024	
			Bandbreedte	Realisatie jaar
Netto schuldquote	18%	26%	10%	Cat A <90% Cat B >90 < 130% Cat C > 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15%	24%	6%	Cat A <90% Cat B >90 < 130% Cat C > 130 %
Solvabiliteitsratio	53%	56%	56%	Cat A > 50% Cat B >20 < 50% Cat C <20 %
Structurele exploitatieruimte	17%	16%	18%	Cat A > 0% Cat B 0% Cat C < 0 %
Grondexploitatie	2%	4%	1%	Cat A <20% Cat B >20 < 35% Cat C > 35%
Belastingcapaciteit	89%	82%	82%	Cat A <95% Cat B >95 < 105% Cat C > 105 %

In de tabel wordt per kengetal aangegeven in welke categorie de gemeente Leudal zit. Hierbij wordt alleen het kengetal in het begrotingsjaar als waarde genomen voor de toekenning van de categorie. Categorieën zijn als volgt:

A = Goed

B = Voldoende

C = Onvoldoende

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast (aflossing en rente) drukt op de exploitatie, met andere woorden hoeveel schuld kan een gemeente dragen. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de totale jaarlijkse baten en wordt uitgedrukt in een percentage van de totale jaarlijkse baten. Het kengetal is hiermee gevoelig voor schommelingen in de baten. De signaalwaarden voor de netto schuldquote zijn als volgt:

- < 90% gezonde positie
- > 100% Vanaf 100% blijft er te weinig leencapaciteit over om financiële tegenvallers op te vangen
- > 130% Vanaf 130% is er sprake van een hoge schuld.

De netto schuldquote van de gemeente Leudal voor 2024 is 10% en zit ver onder de grens van 90%. Dit betekent dat er voldoende ruimte is om leningen aan te trekken als dit nodig is. Met de te verwachten investeringen binnen onze gemeente is het gunstig dat deze indicator laag is.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Hierdoor wordt inzichtelijk wat het aandeel van verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen van de gemeente Leudal voor 2024 is 6% en zit ver onder de grens van 90%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële termijn verplichtingen op lange termijn te voldoen. Dit kengetal geeft het eigen vermogen weer als percentage van het balanstotaal. De uitkomst van het kengetal geeft aan welk deel van het gemeentebezit is afbetaald doordat er geen schuld op rust. Hoe lager de ratio hoe meer het bezit met schulden is belast.

Gemeenten hebben een vermogensbuffer nodig voor het opvangen van tegenvallers. De maat voor een voldoende solvabiliteit is een ratio groter dan 20% (VNG)

In de Nota Reserves en Voorzieningen gemeente Leudal 2023-2026 wordt een gewenst solvabiliteitsrisico benoemd van circa 40%. Voor 2024 is dit 56% en daarmee ruim voldoende. We zijn in staat om aan onze lange termijnverplichtingen te voldoen vanuit het eigen vermogen. Met het oog op toekomstige grote investeringen is het belangrijk dit kengetal te beoordelen, deze zal dan gaan dalen.

Structurele exploitatieruimte

Om vast te kunnen stellen of er sprake is van een structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt er onderscheid gemaakt in structurele en incidentele lasten.

De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te delen door de totale baten. Dit wordt uitgedrukt in een percentage. Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Structurele baten en lasten zijn baten en lasten die jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Incidentele baten en lasten zijn posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden.

Voor de gemeente Leudal is de ratio in 2024 18% en daarmee positief; de structurele lasten zijn ruim gedekt door structurele baten. Gelet op de korting op het gemeentefonds in 2026, mogelijke

bezuinigingen binnen het Rijk (met betrekking tot het gemeentefonds) en de investeringen die gepland staan, is een overschot een positieve ontwikkeling.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal grondexploitatie geeft in een percentage weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. Binnen onze gemeente hebben we relatief weinig grote grondexploitaties. Hierdoor lopen we minder risico op grote tekorten als grondposities in waarde dalen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen en wordt bepaald door de totale WOZ-waarde van alle woningen en niet-woningen in de gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit geeft aan hoeveel ruimte de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale extra inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Voor de gemeente Leudal is de belastingcapaciteit in 2024 82% en daarmee is er voldoende ruimte om mogelijke toekomstige tekorten op te vangen binnen de begroting.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) presenteert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.3.1 Algemeen

Onderhoudslasten kunnen op diverse programma's voorkomen. Het gaat meestal om grote en structurele bedragen. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. De uitvoering van het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Veel plannen zijn in 2023 vastgesteld. 2024 is het eerste jaar volledige jaar voor de meerjarige plannen. Daarmee is het ook een jaar waar we kunnen toetsen of de meerjarige plannen goed geraamd zijn. Een eerste actualisatie van de meerjarige plannen kan dus plaats vinden. Deze zijn vervolgens gekoppeld aan de diverse beleidsnota's. Voor een nadere toelichting inzake onderhoud gemeentelijke gebouwen inclusief sportaccommodaties wordt wederom verwezen naar de paragraaf vastgoed.

In 2023 zijn de beheerplannen van de verschillende disciplines naast elkaar gelegd en zijn ook andere activiteiten (bijvoorbeeld kabels en leidingen) en projecten (bijvoorbeeld verkeersveiligheid) in de openbare ruimte over elkaar heen gelegd. Dit heeft geleid tot een totaalplanning waarmee we drie jaar vooruit kijken. In 2024 hebben we daar de vruchten van geplukt: projecten en beheer zijn beter op elkaar afgestemd. Dit heeft geleid tot het stroomlijnen en combineren van werkzaamheden, een betere relatie met de nutsbedrijven en minder ad hoc werkzaamheden. We zijn beter in control.

Prgr	Omschrijving	Vaststelling raad	Frequentie	Volgende actualisatie	Voorziening	Financieel in de begroting	Achterstallig onderhoud
2	Wegen 2023-2026	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee
8	GRP 2022-2026	2021	1 x p. 5 jaar	2026	Ja	Ja	Nee
2	Kunstwerken 2023-2026	2023	1 x p. 4 jaar	2027	Nee	Ja	Nee
2	Openbare verlichting 2023-2026	2023	1 x p. 4 jaar	2027	Nee	Ja	Nee
6	Groen 2023-2026	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee
1	Gemeentelijk 2023-2026 vastgoed	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee

3.3.2 Wegen

Een belangrijk speerpunt is dat wij insteken op een (meer) data- en plangerichte aanpak voor het onderhoud van de openbare ruimte. Daarbij is extra ingezet op een integrale aanpak van de beheer en onderhoudsmaatregelen. Op basis van weginspecties en de jaarlijkse inspectie van een gedeelte van de rioleringen (jaarlijks circa 10% van het areaal) voeren we steeds meer trendanalyses uit waarmee we het onderhoud en de reconstructies beter kunnen plannen. Zo kunnen verwachtingen beter gecontroleerd worden en combinaties gezocht in de integrale aanpak van de openbare ruimte (bijvoorbeeld naast onderhoud ook verkeersmaatregelen combineren met kabels en leidingen, etc.). In het vastgestelde beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is een eerste aanzet gegeven voor deze bovenstaande aanpak. In het plan is het vastgestelde kwaliteitsniveau B voor het onderhouden van het groen en wegen van toepassing. Voor het beheer en de ontwikkeling van groen geldt daarnaast dat sterk ingestoken wordt op klimaatadaptatie en biodiversiteit.

In onderstaande tabel is ons reguliere onderhoud 2024 opgesplitst naar onderhoudsvorm, nominale vierkante meters en percentage van het totale areaal aan wegen afgezet tegen het jaar 2023.

	Onderwerp	Areaal	Eenheid	Uitvoering 2024		Percentage % 2023	Percentage % 2024
				2023	2024		
1	Asfalt (deklagen)	1.001.434	m2	5828	3992	0,6 %	0,4 %
2	Slijtlagen/Splitten	1.262.037	m2	30120	44000	2,4 %	3,5 %
3	Onverharde wegen	238.132	m2	38545	51700	16,2 %	21,7 %
4	Freesvakken	1.001.434	m2	7610	1630	0,7%	0,2 %
5	Reconstructies elementenverhardingen	509.326	m2	Geen data	4309		

De projecten "reconstructie Winterstraat" en "Reconstructie Neerderweg" zijn in 2024 gerealiseerd. Beide projecten zijn gefinancierd vanuit wegen en riolering. Daarnaast zijn onder andere de wegen Roligt/Blenkert, Hollander, Uffelsestraat, Schansstraat Kampstraat en Hunnissenstraat voorzien van een nieuwe slijtlaag. Helaas zijn door de extreme natte weersperiodes niet alle geplande conserveringsmaatregelen uitgevoerd. Deze schuiven door en komen hiermee ten taste van het budget 2025.

De vervanging van de deklagen zijn conform planning uitgevoerd. Ook is een nieuwe deklaag aangebracht bij de reconstructie van de Kelperweg inclusief aanpak vrijliggend fietspad.

<i>(bedrag x 1.000)</i>					
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud wegen	1.371	1.113	1.336	1.336	1.332
Vervangingsinvestering infrastructurele werken	1.971	1.971	1.971	1.971	1.971

3.3.3 Riolering

In het Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2022-2026 is vastgelegd hoe we onze gemeentelijke Watertaken willen invullen. Hoe beheren wij onze voorzieningen (rioleringen) zo goed mogelijk? Dat is belangrijk voor onze leefomgeving en het milieu. Droge voeten in onze huizen en bedrijven en schoon en helder water zijn de thema's in het GRP 2022-2026. Deze klimaatambities voor het 'water- en klimaatbestendig zijn' zijn tevens vastgelegd in het Waterketenplan 2021-2025, met als doel in 2050 een klimaat robuust Leudal, waar het goed wonen en werken is. Tevens zijn de maatregelen en verbeteringen aan het rioolstelsel, zoals verwoord in het huidige GRP, in de lopende planperiode uitgevoerd en voorbereid.

In het vigerend Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) is de rioolheffing gebaseerd op langjarige planperiode. In het GRP is een voorziening opgenomen om de jaarlijkse schommelingen te nivelleren.

In 2024 zijn onder andere de projecten reconstructie Winterstraat en Reconstructie Neerderweg gerealiseerd. Ook is het vervangen en renoveren van een aantal IBA's (Individueel Behandeling Afvalwater) en het renoveren van het pompgebouw op het bedrijventerrein Ittervoort afgerond.

Het jaar 2024 was een nat jaar met veel regenval en hierdoor extreem hoge grondwaterstanden. Hierdoor is er extra capaciteit en middelen gestoken in het oplossen van overlast, verborgen gebreken en schades. Zo zijn bijvoorbeeld enkele sinkholes ontstaan door de hoge grondwaterstand. Deze zijn adequaat en met voorrang opgepakt. Door de hoge grondwaterstanden en de hevige regen is extra inzet gegaan naar het beheer en onderhoud van onze sloten en duikers. In 2024 zijn ook weer verdere stappen gezet in Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen. Zo zijn plannen voor afkoppeling van hemelwater en het sanering van overstorten in voorbereiding zodat deze projecten de komende jaren kunnen worden gerealiseerd.

	<i>(bedrag x 1.000)</i>				
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud riolering	1.412	1.457	1.351	1.364	1.374
Vervangingsinvestering riolering (G.R.P)	1.851	144	1.851	1.851	1.851

3.3.4 Civieltechnische kunstwerken

De gemeente Leudal heeft 130 bruggen en duikerbruggen in beheer en onderhoud. Het beheerplan civieltechnische kunstwerken 2022-2026 is de basis voor het onderhoud aan onze civieltechnische kunstwerken voor de komende jaren.

Mede als gevolg van een gebrek aan personele capaciteit (ziekte) is het in 2024 niet mogelijk gebleken alle geplande werkzaamheden tot uitvoering te brengen. De gebleken kwetsbaarheid van de organisatie is een aandachtspunt in 2025.

	<i>(bedrag x 1.000)</i>				
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud civieltechnische kunstwerken	221	48	274	284	284
Vervangingsinvestering civieltechnische kunstwerken	300	0	0	0	0

3.3.5 Openbare verlichting

In het voorjaar 2024 is gestart met het voor onze gemeente tot nog toe grootste vervangingsproject van lampen en armaturen in de openbare verlichting. Er zijn circa 1000 verlichtingsarmaturen vervangen. Daarnaast zijn er circa 1700 bestaande armaturen omgebouwd naar LED verlichting. Inmiddels bestaat circa 93% van ons areaal aan openbare verlichting uit LED verlichting.

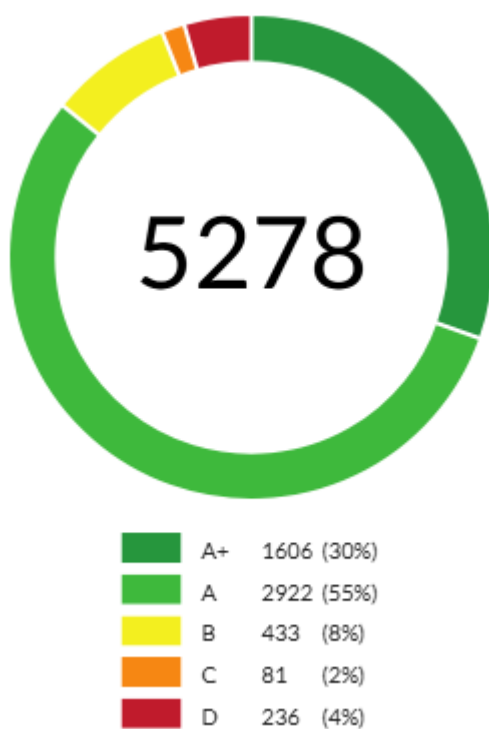
Afgelopen jaar is in reconstructieplannen en nieuwe plannen, waaronder de Winterstraat en omgeving in Neer, Grasheim Grathem, Arenbos Heythuysen en het plan "Maasveld" in Neer verlichting aangepast, vervangen of uitgebreid.

	(bedrag x 1.000)				
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud openbare verlichting	182	202	112	112	112
Vervangingsinvestering openbare verlichting	215	0	216	221	221

3.3.6 Groenvoorziening

Openbaar Groen

In 2024 is het groen beheerd en onderhouden op basis van het "Beheerplan Groen en wegen 2023-2026". Uitgangspunt (ambitieniveau) hierbij is kwaliteitsniveau B. In de maanden juni en september is door Beheeraccent een monitoring uitgevoerd om de beeldkwaliteit van het dagelijks beheer en onderhoud en de technische staat van de openbare ruimte in beeld te brengen. Op basis van beide onderzoeken bleek dat 93,8 procent van alle metingen aan het gewenste ambitieniveau voldeed. Zoals ook te zien in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1. Percentage score metingen 2024

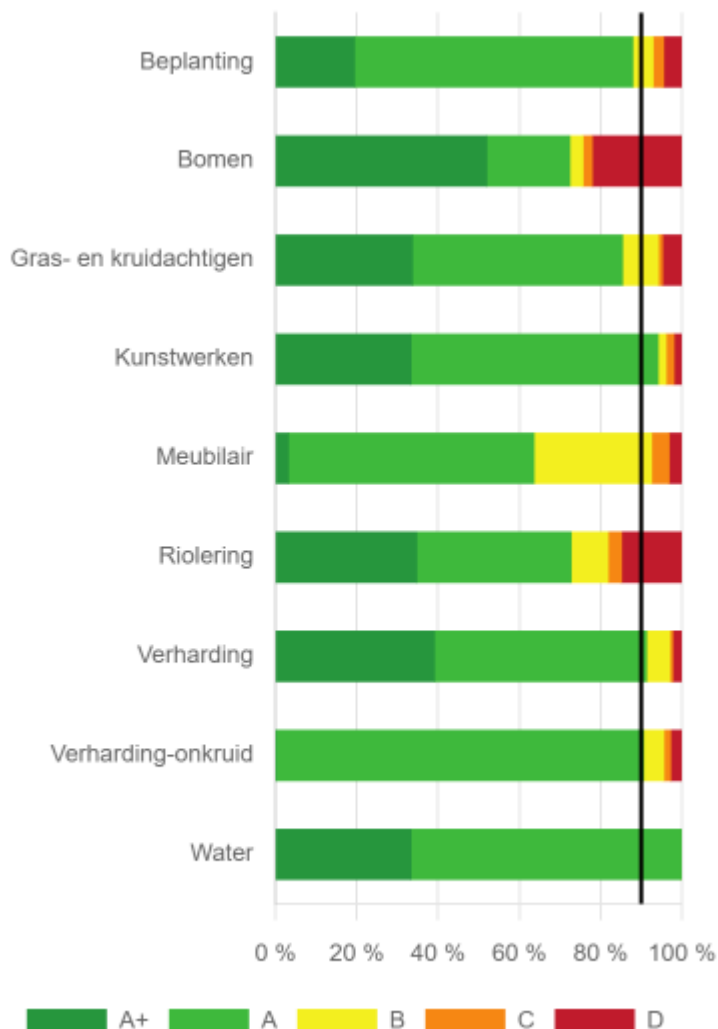
Uit de monitoring komt echter ook naar voren dat het onderhoud van het openbaar groen niet overal en altijd aan het ambitieniveau voldoet. Dit heeft met name betrekking op:

- onkruid in plantsoenen en boomspiegels;
- overgroei van bosplantsoen, bodembedekkers en heesters;
- snoeibeeld van hagen en bodembedekkers;
- waterlot aan bomen;
- grashoogte op gazons en overgroei van gras op verharding;
- onkruid op verhardingen, in goten en rondom obstakels.

Het snoeibeeld van hagen en bodembedekkers is deels te verklaren doordat de metingen zijn uitgevoerd vlak voor het knippen van de hagen, blokhagen en bodembedekkers.

De Buitendienst heeft in 2024 de eigen bomenploeg verder geprofessionaliseerd. Onder meer is een ETW'er (European Tree Worker) aangenomen. Daarnaast is in 2024 een begin gemaakt met het planmatig beheer van bomen.

In onderstaande afbeelding zijn de gemiddelde scores in 2024 per categorie weergegeven.

Afbeelding 2. Gemiddelde scores 2024 per categorie

In het buitengebied zijn de gemeentelijke bermen en sloten onderhouden, waarbij rekening is gehouden met onder andere de verkeersveiligheid en de ecologische waarde van de bermen. Daarnaast draagt het bermbeheer ook bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Studiegroep Leudal en IVN monitoren jaarlijks een gedeelte van de gemeentelijke wegbermen.

In het najaar en de winterperiode november - december 2024 is de inboet van de bomen en plantsoenen uitgevoerd.

In het kader van het vergroenen van (school)pleinen zijn in 2024, samen met de initiatiefnemers, de burgerinitiatieven voor het vergroenen van het Herman Meddensplein in Nunhem en het Krekelbergplein in Neeritter, verder uitgewerkt tot een schetsontwerp. Beide initiatieven zijn gepresenteerd aan de Commissie Fysiek. De gemeenteraad heeft voor 2025 geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering van beide plannen.

Natuurbescherming en -onderhoud

Bosgroep Zuid-Nederland

De gemeentelijke bos- en natuurterreinen zijn onderhouden op basis van het Werkplan 2024. In de gemeentelijke bos- en natuurterreinen is de biodiversiteit vergroot en is de toeristisch-recreatieve functie verbeterd. Er heeft in 2024 geen houtoogst plaatsgevonden.

Landschapsbeheer

Door de provincie Limburg en Stichting het Limburgs Landschap is in 2023 het Steunpunt Landschapsbeheer opgericht. De gemeente Leudal vindt de binding met de vrijwilligers die actief zijn in de gemeente Leudal, de specifieke gebiedskennis en het ophalen van projecten uit de gemeenschap belangrijke aspecten die geborgd moeten worden bij het landschapsbeheer. In 2024 is de Hakhoutbrigade gemeente Leudal opgericht. Het doel van de Hakhoutbrigade is het duurzaam in stand houden van de gemeentelijke houtopstanden, landschapselementen, bos- en natuurterreinen en het bevorderen van de biodiversiteit. De Hakhoutbrigade gemeente Leudal wordt begeleid door 2 vrijwilligers die de cursus Hakhoutmentoren van het Steunpunt Landschapsbeheer van het Limburgs Landschap hebben gevolgd. In 2024 is door de Hakhoutbrigade gemeente Leudal onderhoud uitgevoerd aan een gemeentebosje, gelegen aan de Baexemerweg in Horn, langs de N280.

37.000 bomenplan

In 2024 zijn weer een groot aantal bomen en struiken geplant, en plannen voorbereid voor de aanplant in de periode november 2024 - maart 2025, in het kader van het 37.000 bomenplan (aanplant extra bomen). In het kader van de Aanplantregeling gemeente Leudal 2022-2024 zijn ruim 35 erven aangeplant.

Daarnaast heeft in 2024 de provinciale viering van Boomfeestdag plaatsgevonden in Nunhem. Door de kinderen van de Taalschool de Brink in Baexem en de Widdonckschool in Heibloem zijn ruim 2.500 bomen en struiken geplant op de voormalige voetbalvelden in Nunhem. Het thema van Boomfeestdag 2024 was 'Opgroeien met bomen'. Kinderen die opgroeien in het groen bewegen meer, ervaren minder stress, ademen schonere lucht in, kunnen zich beter concentreren op school en hebben meer sociale contacten. De kinderen kregen hulp van de Gouverneur, burgemeester en wethouder. De gekozen inrichting en de soorten bomen en struiken zorgen voor een goede en duurzame verbinding tussen de kern Nunhem en natuurgebied Leudal en een fraaie en duurzame invulling voor de voormalige voetbalvelden. Ook draagt deze aanplant bij aan het vergroenen en vergroten van de biodiversiteit.

Volkstuinen

De volkstuintjes zijn nagenoeg allemaal verhuurd. De graspaden op de volkstuinencomplexen zijn frequent gemaaid. De braakliggende volkstuintjes zijn éénmalig gefreesd of gemaaid.

<i>(bedrag x 1.000)</i>					
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud groen	2.377	2.175	2.286	2.286	2.286
Vervangingsinvesteringen groen	313	2	138	138	138

3.3.7 Gebouwen en sportaccommodaties

In 2024 is het DJMOP vastgesteld en een voorziening gevormd voor het uitvoeren van groot onderhoud. Tevens is er een bedrag van € 7,5 miljoen vrijgemaakt voor investeringen in het verduurzamen van de portefeuille. Met dit besluit kunnen we de komende jaren planmatig aan de slag. Het programma wordt nog uitgewerkt in een uitvoeringsplanning per jaar vanaf 2025.

In het afgelopen jaar zijn de regulier geplande onderhoudswerkzaamheden voor het eerst volledig uitgevoerd dankzij voldoende interne capaciteit en kennis. Daarnaast zijn er in 2024 quick-wins en onderhoudsaanpassingen op het gebied van duurzaamheid bij de gemeenschapshuizen uitgevoerd.

<i>(bedrag x 1.000)</i>					
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
In begroting opgenomen:					
Onderhoud gebouwen o.b.v. DMJOP	1.598	1.765			
Planmatig onderhoud o.b.v. DMJOP			1.855	1.855	1.855
Overig onderhoud: dagelijks, correctief/contractueel en wettelijke regelgeving			660	682	662

3.4 Financiering

3.4.1 Algemeen

De financieringsfunctie heeft betrekking op het beleid voor de financieringsrisico's en de verwachtingen hierin. Verantwoord financieren en tijdig beschikbaar hebben van financieringsmiddelen tegen zo gunstig mogelijke prijzen. Hierbij wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden (kasgeldlimiet en renterisiconorm) en de aard van de financieringsbehoefte (kort versus lang)

We geven inzicht in de financieringsbehoefte, in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Centraal staat het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

De wettelijke kaders hiervoor zijn vastgelegd in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido), de wet Houdbare gemeentefinanciën (Hof), het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Daarnaast is de Financiële verordening Gemeente Leudal 2023 en het Treasurystatuut 2023 Gemeente Leudal van toepassing.

3.4.2 Rente risicobeheer

Het is belangrijk om risico's gestructureerd en systematisch te managen en te wegen.

Rentefluctuaties hebben niet alleen gevolgen voor de rentelasten of -opbrengsten bij het aantrekken en/of uitzetten van gelden, maar ook voor de koersen van obligaties.

Hieronder worden de verschillende risico's toegelicht.

Renterisico

Het beheersen van het renterisico wordt gedaan door het berekenen van de kasgeldlimiet voor schulden korte termijn en de renterisiconorm voor langlopende schulden. Het doel van deze kengetallen is om decentrale overheden te behouden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties. Er wordt een grens gesteld aan de structuur van de leningen, niet aan de hoogte.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een grens aan leningen met een looptijd van maximaal één jaar (kort geld) die gemeenten hanteren voor de financiering van lopende uitgaven om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. De limiet voor het afsluiten van kortlopende geldleningen mag wettelijk maximaal 8,5% bedragen van het begrotingstotaal. Door het hanteren van een limiet wordt voorkomen dat er uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten. Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente laag is met een risico van een stijgende rente bij herfinanciering. Bij een overschrijding gedurende drie achtereenvolgende kwartalen moet de gemeente maatregelen nemen.

De ruimte onder de kasgeldlimiet is het totale bedrag waarmee de netto-vlokkende schuld mag worden verhoogd voordat de grens van de kasgeldlimiet wordt bereikt. Voor de gemeente Leudal is er in 2024 ruim voldoende ruimte onder de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet	(bedrag x 1.000)			
	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024	3e kwartaal 2024	4e kwartaal 2024
Begrotingstotaal per 1 januari	106.315	106.315	106.315	106.315
Limiet percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Normbedrag	9.037	9.037	9.037	9.037
Netto vlottende positie				
Vlottende schuld		19	177	
Vlottende middelen	-27.198	-27.679	-33.613	-42.497
Netto saldo	-27.198	-27.660	-33.436	-42.497
Onder- overschrijding normbedrag				
Ruimte onder de kasgeldlimiet	36.235	36.697	42.473	51.534
Overschrijding kasgeldlimiet				

Renterisiconorm

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een looptijd van langer dan een jaar te beperken en beheersbaar te houden. Het renterisico in een bepaald jaar mag wettelijk niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat het jaarlijks verplichte totaal aan aflossingen en de renteherzieningen kleiner dan 20% van het begrotingstotaal moet zijn. Door een goede spreiding te behouden in de looptijd van de leningenportefeuille wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentetarieven. Voor de gemeente Leudal is er in 2024 voldoende ruimte onder de renterisiconorm.

Renterisico	(bedrag x 1.000)	
	Begroting 2024	Realisatie 2024
Begrotingstotaal per 1 januari	106.315	137.181
Limiet percentage	20,00%	20,00%
Renterisiconorm	21.263	27.436
Rente herziening		
Aflossingen	7.024	7.024
Renterisico	7.024	7.024
Onder- overschrijding normbedrag		
Ruimte onder de renterisiconorm	14.239	20.412
Overschrijding van de renterisiconorm		

Liquiditeitsrisico

Liquiditeit richt zich op de vraag of de gemeente genoeg geldmiddelen heeft om op de korte termijn de facturen, salarissen en aflossingen op leningen te betalen zonder dat daarvoor aanvullende financiering moet worden aangetrokken. Het risico bij liquiditeit is dat de gemeente over onvoldoende middelen beschikt om aan bovengenoemde verplichtingen te voldoen.

De gemeente Leudal hanteert het systeem van totaalfinanciering. Dit betekent dat alle uitgaven worden opgeteld en alle inkomsten hier tegenover worden gezet. Als blijkt dat de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten, is er sprake van een financieringsbehoefte. Bij totaalfinanciering zijn leningen niet gekoppeld aan specifieke uitgaven of investeringen, maar aan het saldo van wat de gemeente in totaal uitgeeft en binnenkrijgt.

Een goed inzicht in het verloop van inkomsten en uitgaven leidt tot een goeie sturing op de benodigde liquiditeiten voor de komende jaren, de aan te trekken externe financiering en de ontwikkeling van de rentekosten.

Gemeenten zijn in het kader van schatkistbankieren verplicht hun overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag aan te houden in de rijksschatkist. Door deze maatregel hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. De drempel voor verplicht schatkistbankieren is voor gemeenten 2% van het begrotingstotaal, als het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Ook zijn er mogelijkheden om overtollige middelen uit te lenen aan overige decentrale overheden, met inachtneming van wet- en regelgeving.

Financieringspositie per	(bedrag x 1.000)		
	Begroting 2024	Balans 01-01-2024	Balans 31-12-2024
Activa			
Vaste activa	129.016	118.414	122.767
Grondexploitaties	1.558	2.792	1.577
Saldo	130.574	121.206	124.344
Passiva			
Reserves	74.542	77.457	95.456
Voorzieningen	6.520	6.403	8.033
Langlopende geldleningen	58.736	58.736	51.712
Saldo	139.798	142.596	155.202
Financieringstekort			
Financieringsoverschot	9.224	21.390	30.858

Aan het begin van het begrotingsjaar 2024 werd een theoretisch financieringsoverschot berekend van afgerond € 9 miljoen, waarbij ervan uit wordt gegaan dat alle in de meerjarenbegroting opgenomen investeringen volgens planning worden uitgevoerd.

In de komende begrotingsperiode dalen de reserves. Deze worden onder andere ingezet ter dekking van een herstructureringsfonds, een dekkingsreserve voor de investeringen duurzaamheid en sloop/tijdelijke huisvesting van de onderwijslocaties uit het IHP (Integraal Huisvestingsplan).

In de komende meerjarenperiode vinden er grote investeringen plaats. In 2023 is reeds een langlopende geldlening aangetrokken van € 15 miljoen, met het oog op grote investeringsprojecten. Dit is niet voldoende om de geplande investeringen in de komende jaren te financieren. Vanaf 2026 zullen er nieuwe leningen aangetrokken moeten worden die leiden tot nieuwe rentelasten. Op dit moment is het nog niet zeker wanneer de leningen aangetrokken moeten worden en wat de hoogte van de rentelasten zijn. In de risicoparagraaf is het renterisico opgenomen.

Bij het aantrekken van leningen houden we rekening de vereisten uit wet- en regelgeving voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Voor een bedrag van maximaal € 9 miljoen (kasgeldlimiet) kan dit met kortlopende geldleningen en voor het overige met langlopende leningen.

Koersrisico

Koersrisico is het risico op een daling van de marktwaarde van de financiële activa. Omdat onze gemeente de "Essent-gelden" heeft belegd in obligaties zijn de koersrisico's op het einde van de looptijd beperkt. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de balans zijn de obligaties gewaardeerd tegen de aankoopprijs (als de hoger is dan de nominale waarde) of tegen de nominale waarde (als deze hoger ligt dan de aankoopprijs). Als de beleggingen niet worden verkocht voor de einddatum dan is er nauwelijks sprake van een koersrisico.

Onze vermogensbeheerder volgt de marktontwikkelingen nauwlettend en informeert de gemeente hierover periodiek. Daarnaast staat de Wet Schatkistbankieren alleen mutaties in de beleggingsportefeuille toe onder voorwaarden. Door de ingezette beleidslijn van uw gemeenteraad wordt de beleggingsportefeuille stapsgewijs afgebouwd. Liquide middelen die de komende jaren naar de gemeente terugvloeien in het kader van de afronding van de Essent verkoop worden om die rede niet herbelegd. In plaats daarvan worden die vrijvallende middelen aangewend als intern financieringsmiddel.

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Beleggingen	Begroting 2024	Realisatie 2024
Nominale waarde	2.308	2.308
Vrijval nominale waarde		
Saldo	2.308	2.308
Gerealiseerde boekwinst beleggingen		
Geldlening		
Verstreckte hybride lening aan Enexis	3.017	3.017
Aflossing (vanaf jaar 2030)		
	3.017	3.017

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Vrijvalkalender	Belegging	Boekwinst
Jaar		
2024		
2025	1.900	150
2026	408	22
2027		
	2.308	172

3.4.3 Leningen en garanties

De gemeente Leudal heeft leningen afgesloten om investeringsuitgaven te kunnen doen. Jaarlijks wordt aan de hand van een liquiditeitsprognose beoordeeld of de leningenportefeuille nog voldoende is, of dat er nieuwe leningen aangetrokken moeten worden.

(bedrag x 1.000)			
Leningenportefeuille per 1 januari	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Vaste geldleningen	58.736	58.736	58.736
Bij: opgenomen geldleningen			
Af: reguliere aflossingen	- 7.024	- 7.024	- 7.024
Af: vervroegde aflossingen			
Saldo 31-12-	51.712	51.712	51.712
Gemiddeld rentepercentage geldleningen	2,51%	2,51%	2,51%

In 2024 zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

3.4.4 Rentetoerekening

De rentetoerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

Volgens wet- en regelgeving wordt de interne rente exact berekend. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa, die integraal zijn gefinancierd. Het percentage bedraagt 0,50% voor 2024.

(bedrag x 1.000)				
Renteschema	Begroting 2024	%	Realisatie 2024	%
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.587	2,51%	1.384	2,51%
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-1.011		-1.247	
Saldo rentelasten en rentebaten	576		137	
Doorbelaste rente naar de grondexploitatie	-22	1,66%	-52	1,70%
Doorbelaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0		0	
Rentebaat verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0		0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-22		-52	
Rente over eigen vermogen	0		0	
Rente over voorzieningen	0		0	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	554		84	
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-645		-592	
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-91		-508	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		554		84
Boekwaarde vaste activa 1-1-2024		129.016		118.414
Gemiddelde rente		0,43%		0,07%
Keuze voor de omslag rente		0,50%		0,50%

Er mag geen rente over het eigen vermogen aan de grondexploitaties worden toegerekend. De rente van de grondexploitaties in 2024 wordt niet via de systematiek van de renteomslag berekend maar kent een andere voorgeschreven berekeningsmethodiek. Vanaf 2025 is de regelgeving gewijzigd en is het verplicht de rente van de grondexploitaties via de methode van renteomslag te berekenen.

Rentetarief grondexploitatie		<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Balans per 1-1-	Aantal	Begroting 2024	Aantal	Realisatie 2024
Rente vaste schulden	20	2,51%	20	2,51%
Rente kasgeldleningen				
Gewogen gemiddelde rente		2,51%		2,51%
Voorzieningen		6.520		6.403
Langlopende schulden		58.736		58.736
Kasgeldleningen (kort)		-		-
Overige kortlopende schulden		2.765		992
Banksaldi		-		-
Overlopende passiva		8.589		13.924
Vreemd vermogen		76.611		80.054
Eigen vermogen		80.235		89.307
Balanstotaal		156.845		169.361
Rentetarief grondexploitatie		1,23%		1,21%
Marktrente (afgerond binnen een marge van 0,5%)		1,70%		1,70%

3.4.5 EMU saldo

In de wet Hof zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. De decentrale overheden leveren een gelijkwaardige bijdrage aan het naleven van de EMU-normen (Economische en Monetaire Unie).

De schuldontwikkeling van gemeenten worden gemonitord en mogen niet te hoog oplopen. Er geldt een begrenzing van het bedrag waarmee de netto schuld van de gezamenlijke gemeenten jaarlijks mag toenemen.

Gemeenten krijgen een individuele EMU-referentiewaarde voor het tekort in een jaar.

Voor het sturen op de ontwikkeling van de gemeenteschuld luidt het advies als volgt:

'Let bij het opstellen van de begroting op de ontwikkeling van de hoogte van uw gemeenteschuld. Te hoge schulden zijn slecht voor de financiële gezondheid van de gemeenten. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentie waarde een rol gaan spelen.'

Onderstaande tabel geeft inzicht in het EMU-saldo.

(bedrag x 1.000)							
					Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
EMU-SALDO					12.190	-10.520	9.877
EMU-SALDO referentiewaarde					-3.347	-4.861	-4.861
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde					15.537		14.738
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde						-5.659	
Mutaties 1 januari t/m 31 december	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	(+)	-27	-1.415	260
			Uitzettingen	(+)	62	-18.290	
		Vlottende activa	Uitzettingen	(+)	23.148		11.492
			Liquide middelen	(+)	168	2.161	-2
			Overlopende activa	(+)	851		-4.140
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	(-)	8.451	-7.024	-7.024
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	(-)	-1.774		2.392
			Overlopende passiva	(-)	5.335		2.365
(Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa							

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Algemeen

De bedrijfsvoering van de gemeente ondersteunt het primaire proces. De bedrijfsvoering maakt het mogelijk dat Leudal samen bouwt aan een duurzame, dienstverlenende en vitale toekomst. De belangrijkste aspecten binnen bedrijfsvoering zijn organisatieontwikkeling, communicatie, financiën, juridische zaken, personeelszaken, archivering, informatievoorziening, ICT en huisvesting. We bewaken de samenhang en streven naar een verdere optimalisering van integraliteit en doelmatigheid van onze werkprocessen.

3.5.2 Communicatie

In 2024 zijn op het gebied van communicatie belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van strategische, bestuurlijke en doelgroepgerichte communicatie. Dat jaar stond in het teken van het versterken van de interne communicatiekracht, het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en het verbeteren van de afstemming tussen bestuur, organisatie en samenleving.

De communicatie-inzet is afgestemd op de strategische visie, het coalitieakkoord, de omgevingsvisie en de Zomernota. Aan de hand van deze centrale kaders is actief bijgedragen aan de realisatie van beleidsdoelen en het versterken van de verbinding tussen onze organisatie en onze samenleving.

Doorontwikkeling communicatie

Op basis van vijf strategische pijlers is invulling gegeven aan de doorontwikkeling van communicatie.

1. Versterking van interne communicatieadvisering.

Door nauwere samenwerking met beleidsadviseurs sluiten communicatieadviezen beter aan op projecten en programma's. Denk hierbij aan de versnellingsagenda wonen, armoedebeleid en project- en procesmatig werken. De integratie van communicatie in de vroege fases van beleid en uitvoering heeft bijgedragen aan een effectievere en heldere informatievoorziening.

2. Bestuurlijke communicatie verstevigd.

De ondersteuning van bestuurlijke communicatie is verder ontwikkeld. Dit doen we vanuit het coalitieakkoord en de drie centrale thema's uit de Zomernota. Een voorbeeld hiervan is dat communicatieadviseurs regelmatig aansluiten bij de portefeuillehoudersoverleggen van de bestuurders, om zo vroegtijdig mee te denken en te adviseren.

3. Inzet op heldere P&C-communicatie.

De communicatie rondom de Planning- en Controlcyclus is verbeterd, met extra aandacht voor toegankelijke en begrijpelijke informatie over de begroting en jaarrekening.

4. Doelgroepgerichte en herkenbare communicatie.

Mede op basis van belevingsonderzoeken is de communicatie steeds beter afgestemd op de wensen en behoeften van inwoners en belanghebbenden. We zoeken continue naar een goede balans tussen online en offline communicatie, zodat informatie breed toegankelijk is. Concrete acties die hieraan bijdragen zijn onder andere: het herschrijven van de brieven aan onze inwoners op basis van de training Begrijpelijk schrijven en Heldere voorstellen en de doorontwikkeling gemeentemagazine in samenwerking met Synthese.

5. Interne communicatiebewustwording.

Vorig jaar is ingezet op organisatiebrede communicatiebewustwording. De positionering van de vakgroep communicatie binnen de organisatie is verstevigd. Dit aan de hand van trainingen en gerichte interne communicatieondersteuning. Maar ook door de presentatie van onze communicatieambities voor 2025 bij het MT en teamleiders

Belangrijke ontwikkelingen in 2024

- Resultaten uit belevingsonderzoek communicatie

Het belevingsonderzoek onder inwoners gaf waardevolle inzichten in hoe onze communicatie wordt ervaren en waar verbeteringen nodig zijn. Deze inzichten zijn ingezet bij het aanscherpen van onze communicatiestrategie.

- Digitale toegankelijkheid en online doorontwikkeling

In 2024 hebben we verdere stappen gezet in het verbeteren van onze digitale communicatie, met een focus op een gebruiksvriendelijkere en beter toegankelijke website. Dit draagt bij aan een transparante en toegankelijke dienstverlening richting onze samenleving.

- Samenwerking met de samenleving versterkt

Door een goede samenwerking met dorpsraden als informatieplatform, maatschappelijke organisaties en lokale media hebben we de verbinding met inwoners verder versterkt. Dit heeft geleid tot effectievere en meer interactieve communicatie met onze inwoners.

Met deze ontwikkelingen is vanuit communicatie een solide basis gelegd voor de komende jaren. De ingezette koers zorgt ervoor dat communicatie structureel bijdraagt aan een open, betrokken en toegankelijke gemeente.

3.5.3 Personeel en organisatie

In 2024 hebben we volop aandacht gegeven aan het centraal stellen van de medewerkers middels onze 3 HR-pijlers.

Strategische personeelsplanning/ competentiegericht sturen

Competentiegericht sturen is opgenomen in de jaargesprekken. Het afgelopen jaar heeft Strategische Personeelsplanning organisatie breed aandacht gekregen. Er is in de verschillende afdelingen gekeken naar de opbouw van functies, ontwikkelingen en doorstroom.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid heeft afgelopen jaar de nodige aandacht gekregen: er is beleid ontwikkeld en er zijn een aantal concrete maatregelen ingezet. Leidinggevendenden hebben een training gevolgd op het vlak van verzuimbegeleiding. Er zijn een aantal inspiratiesessies georganiseerd voor medewerkers, er is de mogelijkheid voor medewerkers om een leasefiets aan te schaffen. Als werkgever streven we ernaar dat medewerkers zelf de regie nemen op duurzame inzetbaarheid, dit is vastgelegd in ons beleid en dragen we nu organisatie breed uit naar onze medewerkers.

Aantrekkelijk werkgeverschap

In 2024 is uitvoering gegeven aan het binden en boeien van medewerkers. Zo krijgen medewerkers die hybride werken een koffie of thee pakket, krijgen medewerkers die met het OV reizen de reiskosten volledig vergoed, mogen medewerkers die structureel vrijwilligerswerk verrichten twee werkdagen per jaar inzetten als vrijwilligerswerk. Daarnaast kunnen medewerkers die een studieschuld hebben bij DUO een tegemoetkoming krijgen door de werkgever indien zij een vast contract hebben. In 2024 hebben we een goed bezochte meet & greet georganiseerd.

Salariskosten

In 2024 is voor een totaal aan € 20,6 miljoen begroot aan loonkosten. De totale lasten van loonkosten in 2024 waren € 19,3 miljoen. Hierdoor is er een overschot op de loonkosten in 2024 van ruim € 1,2 miljoen. Dit heeft met name te maken met de vele vacatures in de organisatie die ontstaan door de steeds krappere arbeidsmarkt voor een groot aantal in te vullen functies. Het restant is gestort in de reserve bedrijfsvoering. Hier wordt met name specifieke, specialistische inhuur voor projecten uit betaald. De reserve bedrijfsvoering wordt ook gebruikt voor de flexibiliteit in de organisatie (flexibele schil).

Inhuur personeel

In 2024 is voor € 2.882.900 aan inhuur geraamd. De realisatie is € 2.414.700. Per saldo is € 468.200 niet ingezet. Ook bij inhuur blijkt de voornaamste reden voor de onderschrijding dat het lastig is op de krappe arbeidsmarkt om geschikte inhuur te vinden. Dit betrof deels minder inhuur bij projecten. Het restant van het reguliere inhuurbudget € 253.900 is gestort in de reserve bedrijfsvoering.

Personele lasten	(bedrag x 1.000)		
	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Salariskosten	19.837	20.606	19.313
Inhuur personeel	1.093	2.883	2.415
Totaal	20.930	23.489	21.727

3.5.4 Informatievoorziening

In 2024 hebben we verder geïnvesteerd in de informatievoorziening van de gemeente. Dit is belangrijk om onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven te verbeteren en aan te passen aan de snelle ontwikkelingen in technologie en wetgeving.

We hebben gewerkt aan het digitaliseren van onze diensten, zodat inwoners en ondernemers zaken makkelijker en sneller kunnen regelen. Een voorbeeld hiervan is de BinnenBeter app. Ook hebben we stappen gezet om onze informatiehuishouding beter te organiseren, waaronder de cloud migratie van het zaakstelsel en het digitaliseren van dossiers. Aan de hand van vastgestelde beleidsstukken wordt op verschillende gebieden gewerkt aan de kwaliteit van de informatiehuishouding. Dit zorgt ervoor dat we kunnen gaan voldoen aan nieuwe wetten en regels en dat informatie goed bewaard en toegankelijk blijft. Hiervoor is onder andere anonimiseer software uitgerold binnen de organisatie.

Daarnaast hebben we gewerkt aan de verdere professionalisering van informatiemanagement. De complete hardware infrastructuur is vervangen en rationalisering van enkele applicaties heeft plaatsgevonden. Dit helpt ons om efficiëntere keuzes te maken en beter samen te werken binnen de organisatie. Door gezamenlijk te kijken naar grote wijzigingen op het gebied van informatievoorziening is meer inzicht gekomen in het applicatielandschap en projecten die uitgevoerd (gaan) worden. Ook hebben we het project "Werken aan kwaliteit" (ZaakGericht Werken) voortgezet om onze werkprocessen te verbeteren.

Met deze stappen hebben we verder gebouwd aan een moderne, veilige en toegankelijke digitale gemeente.

3.5.5 Informatieveiligheid en privacy

In 2024 hebben we volop ingezet om technische en organisatorische maatregelen te borgen. Dit om de privacy en informatiebeveiliging te kunnen verzekeren. Datalekken en informatiebeveiligingsincidenten moeten immers voorkomen worden. De (Europese) wet- en regelgever onderstreept het belang van privacy en informatiebeveiliging. Dit is zichtbaar in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)/Wet politiegegevens (Wpg), maar ook de NIS 2-richtlijn/Cyberbeveiligingswet en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.0 (BIO 2.0). Hierin staan verplichte maatregelen die geïmplementeerd moeten worden voor netwerk- en informatiesystemen. Deze preventieve maatregelen hebben we voorbereid dan wel ingevoerd.

Zo is het strategische informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd en in lijn gebracht met deze nieuwe wet- en regelgeving. Hierin zijn de strategische kaders geschetst van informatiebeveiliging op het gebied van *beschikbaarheid*, *integriteit* en *vertrouwelijkheid* van informatie. Om te bepalen of voldaan wordt de gestelde informatiebeveiligingseisen op grond van de BIO, vindt jaarlijkse toetsing plaats. Dit gebeurt via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) verantwoording.

Privacy en informatiebeveiliging zijn onderdeel van alle processen. De privacy officer (PO) en Chief Information Security Officer (CISO) informeren en trainen alle medewerkers doorlopend met interne bewustwordingsprogramma's.

Het college van B&W is eindverantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens. Praktisch is dit eigenaarschap belegd bij proceseigenaren. Zij dienen in hun proces de eisen rondom privacy en informatiebeveiliging te borgen in samenhang met specifieke wet- en regelgeving. Een continu proces. In 2024 is dit eigenaarschap verder geprofessionaliseerd.

De verplichte Data Protection Impact Assessments (DPIA's) zijn uitgevoerd.

3.5.6 Financiën

Vanaf 1 januari 2024 is het nieuwe financiële pakket iFinanciën in gebruik genomen. Het oude financiële pakket is overgegaan in iFinanciën en werd niet langer ondersteund. In het najaar is gestart met het werken met verplichtingen en factureren via iFinanciën. Het inrichten van de rapportages van het financiële pakket is niet volledig voltooid in 2024.

In 2024 is de financiële verordening aangepast in verband met rechtmatigheid en de rapporteringsgrens op advies van de accountant. De nieuwe financiële verordening zal per 1 januari 2025 ingaan.

Door ziekte en personele wijzigingen zijn er gedurende 2024 weinig doorontwikkelingen geweest in de Planning en Control cyclus. De doorontwikkeling van de P&C-cyclus blijft een continue proces. In november 2024 heeft er een evaluatie plaatsgevonden met het Auditcomité over de P&C-cyclus. Het Auditcomité was tevreden over de (procedure van de) P&C-producten in 2024.

Naar aanleiding van de toekomstige investeringen in de begroting 2025 en de korting op het gemeentefonds in 2026 wordt gekeken naar de langetermijnopgave van gemeente Leudal. Bij de kadernota 2026 wordt gekeken naar een realistischere doorkijk op de lange termijn. Hierbij wordt gekeken naar (vervangings)investeringen van bijvoorbeeld wegen, riool, IHP, MIP, etc. en de bijbehorende rentelasten. Daarnaast word gekeken ook naar meerjarige loon- en prijsontwikkelingen.

3.5.7 Rechtmatigheid

Bij de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2024 zijn afwijkingen geconstateerd binnen het begrotingscriterium die de verantwoordingsgrens van € 1.314.300 overschrijden. Deze afwijkingen zijn als acceptabel beoordeeld binnen het vigerende financiële beleid en de door de raad vastgestelde tolerantiekaders. Niettemin zijn zij, gelet op het overschrijden van de verantwoordingsgrens, opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Er is geen sprake van niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de bijbehorende regelgeving.

Begrotingscriterium

Binnen het begrotingscriterium zijn afwijkingen geconstateerd die de verantwoordingsgrens overstijgen, maar binnen de beleidsmatige kaders van de financiële verordening vallen. Deze afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt. Om die reden is een nadere toelichting niet vereist. De afwijkingen hebben betrekking op de volgende onderdelen:

- *Programma 8 Volksgezondheid en Milieu*
Een overschrijding van de lasten ten hoogte van € 1.712.563. Deze afwijking past binnen het door de gemeenteraad opgestelde beleid en is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording aangezien dit voornamelijk lasten zijn waar aanvullende baten tegenover staan. Verschilverklaring van de grootste afwijkingen is als volgt:
 - Beheer riolering storting in de voorziening € 455.588
 - Beheer riolering storting in de voorziening voorgaande jaren € 55.137
 - Diverse SPUK regelingen € 767.585
 - Afvalinzameling € 434.253
- *Investeringsbudgetten:*
een overschrijding van € 39.000 op diverse investeringsbudgetten. Deze afwijking blijft ruimschoots onder de verantwoordingsgrens en is eveneens acceptabel binnen het gemeentelijk beleid.

Voorwaardecriterium

Binnen het voorwaardecriterium is een bedrag van € 73.200 als onrechtmatig aangemerkt. Deze onrechtmatigheid betreft één dossier dat niet Europees is aanbesteed. Bij het opstellen van de desbetreffende beheersovereenkomst is de relevante Europese regelgeving niet in acht genomen, hetgeen heeft geleid tot een onrechtmatige uitgave.

Ter beheersing van het risico op herhaling wordt per kwartaal een analyse uitgevoerd. In dat kader vindt een integrale toetsing plaats, gericht op het tijdig signaleren van mogelijke overschrijdingen van aanbestedingsnormen, zodat – waar mogelijk – corrigerende maatregelen kunnen worden getroffen.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen deelnemingen door de gemeente in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen) en privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen etc.).

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overdragen aan verbonden partijen. De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken niet zelf meer uit.

Een bestuurlijk belang bestaat als de gemeente enige zeggenschap kan uitoefenen via een bestuurszetel of stemrecht.

Een financieel belang houdt in dat:

- de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij;
- financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente;
- de door de gemeente verstrekte geldleningen die niet door derden zijn gegarandeerd en waarbij de gemeente haar geld kwijt is als de verbonden partij de lening niet kan terugbetalen.

Het beleid is vastgelegd in de nota verbonden partijen (2011). De nota biedt kaders en handvatten in de samenwerking met verbonden partijen. In de strategische visie sprak de raad uit dat de gemeente in samenspraak en in samenwerking met bewoners en bedrijven, met de regio en de provincie, de kansen die zich in Leudal voordoen wil benutten. De strategische visie is tot stand gekomen door overleg met de (buur)gemeenten en de oriëntatie van het college op regionale samenwerking.

Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap					
Bank Nederlandse Gemeenten					
Vestigingsplaats	Den Haag				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.BNG.nl				
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De gemeente Leudal bezit 143.052 aandelen die dividendopbrengsten genereren. Gemeente Leudal ziet haar aandelenbezit als een duurzame belegging.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	€ 354 (0,26%)				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 4.721	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 110.819
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 4.777	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 123.164
Resultaat	€ 294				
Ontwikkelingen	De BNG streeft naar efficiënte en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door het aangaan van financieringen van maatschappelijke doelen. De BNG heeft een hoge kredietwaardigheid en is hierdoor in staat om tegen aantrekkelijke tarieven financiering aan te trekken voor de korte en lange termijn met een redelijk rendement voor de aandeelhouders (geen winstmaximalisatie). Zij fungeert hierbij als financier en als sparringpartner. Het kompas naar impact blijft richtinggevend voor hun strategie. de BNG blijft zich inspannen om de CO2-voetafdruk van de leningenportefeuille te laten dalen en de maatschappelijke impact te laten stijgen.				
Risicobeheer	Het risicomanagement is gericht op het handhaven van een veilig risicoprofiel, wat tot uiting komt in de hoge externe kredietratings van de bank. Een strict kapitaalbeleid en beperking van diensten en tegenpartijen zoals vastgelegd in de statuten en de afwezigheid van een handelsboek beperken de risicobereidheid van de bank.				

Bodemzorg Limburg					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.bodemzorglimburg.nl/				
Doelstelling	Bodemzorg Limburg is een zelfstandige organisatie met de gemeenten in Limburg als aandeelhouders, die invulling geeft aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid van gemeenten voor gesloten stortplaatsen. Namens de gemeenten neemt Bodemzorg Limburg de 'eeuwigdurende' zorg voor deze stortplaatsen op zich. De kerntaken van Bodemzorg Limburg zijn enerzijds het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen in Limburg en anderzijds het renderend maken van het vermogen dat daarvoor beschikbaar is gesteld. Met betrekking tot het beheer zijn voorzieningen aangebracht die ervoor zorgen dat mogelijk in deze locaties aanwezige verontreinigingen zich niet verspreiden naar de omgeving. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor het in stand houden van deze voorzieningen. In de gemeente Leudal bevindt zich geen voormalige stortplaats, we zijn alleen organisatorisch aandeelhouder en betalen geen gemeentelijke bijdrage. We ontvangen een het jaarverslag, maar niet een begroting.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder				
Financieel belang					
Bijdrage	n.v.t.				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 8.959	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 32.451
Eigen vermogen	31-12-2024		Vreemd vermogen		
Resultaat	n.n.b. jaarstukken worden in mei verspreid				
Ontwikkelingen	In Leudal ligt geen inmiddels gesloten stortplaats, zodat Nazorg Limburg geen rol speelt in ons beleid.				

Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieu hygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieu hygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren, is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDO (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. In de afgelopen jaren is dit veroorzaakt door de krediet-crisis en de lage rentestand. Ongeveer 9 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van 25 eurocent per inwoner stort. De financiële controle wordt door de accountant uitgevoerd en de uitkomsten worden gerapporteerd aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2019/2020 inventariseert Bodemzorg Limburg welke gesloten stortplaatsen de Limburgse gemeenten eventueel nog aan Bodemzorg Limburg overdragen. Na de inventarisatie zullen de financiële consequenties hiervan in beeld worden gebracht en worden deze voorgelegd in de Algemene Aandeelhoudersvergadering 2020. Daarnaast is Bodemzorg Limburg voornemens om zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.
--------------	--

CSV Amsterdam BV					
Vestigingsplaats	Den Bosch				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website					
Doelstelling	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. Namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland"); c. Het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	0,60338%				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 84	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 64
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 8.580	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 7
Resultaat	€ 8.096				
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de Aandeelhouderscommissie, de gerechtelijke procedure voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Na afwikkeling van deze gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Op 7 oktober 2024 heeft de rechtbank uitspraak gedaan in deze procedure, waarbij zij CSV in het gelijk heeft gesteld en de belastingdienst heeft veroordeelt om de opgelegde naheffingsaanslag afvalstoffenheffing in 2014 en de in rekening gebrachte rente terug te betalen. Na afwikkeling hiervan in 2025 zijn er geen rechten en plichten meer die zijn voortgekomen uit de verkoop van Attero en zullen de voorbereidingen worden getroffen om de vennootschap op te heffen en te liquideren				
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.				

Enexis NV					
Vestigingsplaats	Den Bosch				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.enexis.nl				
Doelstelling	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	dividend 903.150 aandelen; 0,60338%				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 5.320	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 5.140
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 5.538	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 5.949
Resultaat	€ 254.000				
Ontwikkelingen	Vastgesteld strategisch plan met focus op kerntaken met drie hoofddoelen: 1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes. Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe; 2. Iedereen altijd toegang tot energie. Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten; 3. Klanten weten wat Enexis te bieden heeft. Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen. Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties. In de toekomst wordt het strategisch plan aangepast in verband met de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening.				

Risicobeheer	
--------------	--

Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV

Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.oml.nl/				
Doelstelling	Ontwikkelingsmaatschappij (OML) heeft tot doel namens de aandeelhoudende gemeenten om het vestigingsklimaat te verbeteren en de regionale economische structuur te versterken. Zij doet dit door: • Ontwikkeling van bedrijventerreinen/verkoop van bedrijfskavels • Beheer bedrijventerreinen • Herstructurering van bedrijventerreinen • Advies en begeleiding				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	Aandelenkapitaal				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 26.197	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.301
Eigen vermogen	31-12-2024	€	Vreemd vermogen	31-12-2024	€
Resultaat	€				
Ontwikkelingen	In 2024 is verder uitvoering gegeven aan de ontwikkeling van de haven op Zevenellen. De oude havenkade, de ondergrondse gangen en de havenkraan op Zevenellen zijn gesloopt. Tegelijkertijd is er gestart met het ontwerp van de nieuwe havenkades, conform afspraak met de potentiële kopers. In het kader van de SPUK verduurzaming bedrijventerreinen zijn in 2024 afspraken gemaakt over de verduurzaming/vergroening van bedrijventerrein Ittervoort en het versterken van de organisatiegraad op het bedrijventerrein Windmolenbos vanaf 2025.				
Risicobeheer	De exploitatie wordt sterk beïnvloedt door de ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector.				

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV					
Vestigingsplaats	Borssele				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website					
Doelstelling	Onderdeel van Essent was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV uit Zeeland heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE bij de rechter aangevochten. Er liepen zowel een kort gedingprocedure als bodemprocedure. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV ("PBE") had het 50% belang in EPZ bij Energy Resources Holding (ERH) ondergebracht. In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, ERH alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	€ 0				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.444	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 32
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 0	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 0
Resultaat					
Ontwikkelingen	Het bestuur van de vennootschap heeft met het Ministerie van Klimaat en Energie, ZEH Energy BV en Energy Resources Holding BV in februari 2024 overeenstemming bereikt over de terugtreding van PBE als contractpartij uit het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Daarmee resteren er geen openstaande contractuele verplichting meer en kan PBE als vennootschap worden ontbonden. De voorbereidingen voor het opheffen van de vennootschap en uit te keren resterende liquide middelen is in 2024 afgerond. PBE is eind 2024 opgeheven en geliquideerd.				
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.				

Waterleidingmaatschappij					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	https://www.wml.nl/				
Doelstelling	Het voorzien van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater tegen een zo laag mogelijke prijs.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	13 van in totaal 500 aandelen				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2023	€ 201	Vreemd vermogen	01-01-2023	€ 390
Eigen vermogen	31-12-2023	€ 206	Vreemd vermogen	31-12-2023	€ 394
Resultaat	€ 4.562				
Ontwikkelingen	De kerntaak van WML is om in alle omstandigheden te zorgen voor voldoende drinkwater, van goede kwaliteit en onder de juiste druk. WML is tevens verantwoordelijk voor het veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Hiertoe beschermt WML waterbronnen en voert zij wettelijke veiligheidscontroles uit op collectieve drinkwaterinstallaties van bedrijven en instellingen. De missie van WML is dat heel Limburg kan rekenen op betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat. WML stimuleert duurzaam gebruik van water. In het kader van tarieftoezicht voldoet WML aan het wettelijk kader voor de totstandkoming van drinkwatertarieven.				
Risicobeheer	Risicomanagement en auditing zijn onderdeel van de reguliere planning & control cyclus van de organisatie. Jaarlijks wordt gerapporteerd over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Daarnaast monitoren proceseigenaren zelf periodiek de getroffen beheersmaatregelen en sturen hierop (bij). Door enerzijds de vraag om risicobeheersing vanuit de maatschappij, diverse ontwikkelingen en anderzijds de vraag vanuit de eigen WML-organisatie blijft er een behoefte aan controle en aantoonbare beheersing van risico's. Om aan deze vraag te voldoen zijn de afgelopen jaren binnen WML instrumenten ontwikkeld en maatregelen getroffen om risico's voor de bedrijfsvoering van WML te mitigeren.				

Gemeenschappelijke regeling					
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.bsgw.nl				
Doelstelling	BsGW is een uitvoeringsgerichte organisatie die de belastingheffing en invordering van gemeenten en waterschappen uitvoert. Doel van het samenwerkingsverband is om de belastingheffing en invordering op een kwalitatief hoog niveau en doelmatig te realiseren. Gemeenten en het waterschap verwerken als zelfstandige overheden ieder hun eigen decentrale belastingen. Deze organisaties voeren voor de heffing en invordering van hun belastingen nagenoeg dezelfde processen uit. Hiervoor maken zij voor een belangrijk deel gebruik van dezelfde gegevens en gegevensbronnen. Samenwerking tussen het waterschap en gemeenten biedt dan ook de nodige voordelen: veel werk wordt niet meer dubbel gedaan en de belastingheffing wordt efficiënter en dus goedkoper. Daarnaast biedt BsGW een verdergaande digitalisering om burgers en bedrijven beter te bedienen, zoals dat van de uitvoeringsprocessen van lokale overheden wordt verwacht. De gemeente Leudal is per 1 januari 2013 deelnemer van BsGW.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	In algemeen bestuur is namens Leudal 1 wethouder afgevaardigd.				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 576				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ -2.835	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 11.816
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 5.224	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 11.561
Resultaat	€ 3.723				
Ontwikkelingen	Ontwikkelingen De beleidsdoelstellingen voor 2024 zijn gerealiseerd. Speerpunten voor 2025 zijn: - het harmoniseren van processen en heffingsystematieken (proces reeds in 2023 aangevangen); - het aantal bezwaren / beroepen en daarmee samenhangende proceskosten proberen verder terug te dringen; - daling kosten deelnemers; - minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening; - vergroting digitale dienstverlening; - verbetering archiefbeheer.				
Risicobeheer					

Euregio Rijn-Maas-Noord					
Vestigingsplaats	Mönchengladbach				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://euregio-rmn.de/				
Doelstelling	Doel is het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, ruimtelijke ordening, opleiding en onderwijs, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van subsidiemiddelen INTERREG (vierde periode). Het levert een bijdrage aan programma 4, Economie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Twee leden				
Financieel belang					
Bijdrage	€ 11				
Financieel					
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		n.v.t.
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		n.v.t
Resultaat					
Ontwikkelingen	In 2020 is de Euregio visie 2023 vastgesteld die een leidraad biedt voor de koers van de Euregio de komende jaren. Dit gebeurt onder andere door een grenslandagenda, het grensinformatiepunt en financiering van projecten middels INTERREG-middelen. Deze koers is nog steeds actueel.				
Risicobeheer	N.v.t.				

Grenspark Maas-Schwalm-Nette					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	www.grenspark-msn.nl				
Doelstelling	Het doel van het Grenspark is om van het landschappelijk waardevolle grensgebied één regionale grensoverschrijdende identiteit te maken. Dit gebeurt door de recreatieve mogelijkheden binnen de gebieden aan weerszijde van de grens te promoten en te verbeteren. Het coördineert en voert daartoe grensoverschrijdende projecten uit, o.a. met subsidies van de EU. Het levert een bijdrage aan programma 2.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang					
Financieel belang	Bijdrage voor grensoverschrijdende projecten Nederland-Duitsland				
Bijdrage	€ 6				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	-/- € 37	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 138
Eigen vermogen	31-12-2024	€	Vreemd vermogen	31-12-2024	€
Resultaat					
Ontwikkelingen	In 2024 heeft het Grenspark Maas-Schwalm-Nette verder gewerkt aan het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, rekening houdend met het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur- en cultuurlandschappen. Door het coördineren van de Interreg projecten Erfgoedontsluiting en Buitenrijden draagt het Grenspark bij aan het verbeteren van mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijden van de grens. Doel van het project Buitenrijden is om het hele Grenspark toegankelijk te maken voor recreatieve ruiters via bewegwijzerde paden, rustplaatsen aan te leggen en grensbelemmeringen te verzachten.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.				

ICT Noord- en Midden-Limburg					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.ictnml.nl				
Doelstelling	Het ten dienste van de deelnemers verzorgen en veilig distribueren van actuele, betrouwbare en complete informatie op het gebied van geo-informatie en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering voor nu en in de toekomst. ICT NML is opgericht in het belang van het verzorgen en ondersteunen van de deelnemers op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en geografische informatie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Afvaardiging in AB				
Financieel belang	Bijdrage volgens verdeelsleutel.				
Bijdrage	€ 543				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 611	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.106
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 1.603	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 1.464
Resultaat	€ 600 (ICT module) / € 0 (Geo module, na afrekening van tekort € 315)				
Ontwikkelingen	Met ingang van 01-01-2024 is ECGeo toegetreden tot de GR ICT NML. ICT NML is nu verantwoordelijk voor twee samenwerkingsmodules ICT en ECGeo. De gemeente Leudal neemt alleen deel voor de ECGeo module. ECGeo is volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering van ICT NML. In 2024 is ingezet op de doorontwikkeling van interne processen en applicaties en borgen van dienstverlening voor de deelnemende gemeenten met minimale impact. 2024 is een overgangsjaar. Er is een ambitiedocument opgesteld voor de komende drie jaar wat vanaf 2025 uitgevoerd wordt.				
Risicobeheer	Risicomanagementbeleid is de basis voor een continue proces van risico's in beeld krijgen, kwantificeren en afwegen welke beheersmaatregelen genomen moeten worden. Er wordt gebruik gemaakt van een risicomanagementinformatiesysteem om de risico's in kaart te brengen, te analyseren en de financiële impact te bepalen. Deze bevindingen worden door het MT getoetst.				

Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)					
Vestigingsplaats	Venray				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	www.sociaaldomein-limburgnoord.nl				
Doelstelling	Regionale samenwerking op het gebied van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg & Preventie op hoofdlijnen. Dit met als doel om: • de continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek te waarborgen; • de regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie te waarborgen				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het AB				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 76				
Financieel					
Eigen vermogen	31-12-2023	€ 275	Vreemd vermogen	31-12-2023	€ 14.296
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 270	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 10.701
Resultaat	€ 395				
Ontwikkelingen	• het actueel houden van het regionale beleidsvisie op het gebied van BW MO B&P • bewaken dat de toegang tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie binnen de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten op een uniforme wijze geregeld is en blijft • bewaking van het budgettaire kader van de programma BW MO B&P • getrouwe en rechtmatige verwerking van de geldstromen binnen het programma BW MO B&P				
Risicobeheer	De risico's die binnen de MGR en de module Opdrachtgeven op dit moment onderkend worden, naast het niet realiseren van te leveren prestaties, kunnen als volgt worden beschreven: • Risico op onvoorziene budgetoverschrijdingen: o Kans: 25%, impact € 150.000 • Bedrijfscontinuïteit / onvoldoende gekwalificeerd personeel: o Kans: 20%, impact € 300.000 • Niet adequaat inspelen op nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving binnen het sociaal domein: o Kans: 20%, impact € 100.000 • Rechtszaken inkooptrajecten: o Kans: 80%, impact € 100.000				

Omnibuzz					
Vestigingsplaats	Geleen				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.omnibuzz.nl/				
Doelstelling	Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen: Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden Continu werken aan kwaliteitsverbetering Hierbij aansluiten bij al ingezette kanteling in het sociale domein Vervoersuitgaven beheersbaar houden Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begroting en grip op de interne organisatie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemende gemeenten hebben 1 stem in het algemeen bestuur				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 625				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 3.005	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.490
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 1.423	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 7.608
Resultaat	€ 631				
Ontwikkelingen	Speerpunten: · Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren. · Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer · Omnibuzz als slimme organisatie. - Verbetering van het huidige vervoer met oog voor kwaliteit, beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector. - Overleg met de Provincie Limburg over een integrale aanpak middels de uitwerking van het Ontwikkelplan OV. - Evaluatie en optimalisatie van de website ikwilvervoer.nl. - Doorontwikkeling van MijnOmnibuzz. - Overleg met gemeenten over de invulling van het relatiebeheer en de overlegstructuur. - Verdere uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, afhankelijk van besluitvorming individuele gemeenten. - Doorontwikkeling van informatie- en kennismanagement. - Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, conform het goedgekeurde auditplan. - Structurele controle en bijsturen van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus. - Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor digitale toegankelijkheid, privacy, informatiebeveiliging en de archiefwet.				
Risicobeheer	De belangrijkste ontwikkeling die van invloed kunnen zijn op het meerjarenperspectief zijn: - Een mogelijke nieuwe pandemie.				

Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) Limburg-Noord					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.rudlimburgnoord.nl/				
Doelstelling	Het doel van de vorming van de Gemeenschappelijke Regeling voor de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is om een hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te bereiken.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het AB				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 96				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 721	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.673
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 1.038	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 2.075
Resultaat	€ 322				

Ontwikkelingen	Vóór 1 april 2026 moeten we komen tot een robuuste omgevingsdienst die (zoveel als mogelijk) gaat voldoen aan de robuustheidscriteria, geformuleerd in het kader van het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH). Voor de monitoring op de voortgang, moet de RUD Limburg Noord daarvoor rapportages aanleveren aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De volgende deadlines zijn daarvoor gesteld in 2025-2026 door het Ministerie: • 2e rapportage: periode 1 december 2024 – 31 mei 2025, aanleveren uiterlijk 30 juni 2025 • 3e rapportage: periode 1 juni 2025 – 30 november 2025, aanleveren uiterlijk 30 december 2025 • Eindrapportage: uiterlijk 15 april 2026 In maart 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de RUD Limburg Noord een plan van aanpak vastgesteld. In het Algemeen Bestuur (AB) van 17 oktober jl. is een projectopdracht vastgesteld om te komen tot die robuuste omgevingsdienst. In januari 2025 is een programmamanager aangesteld die meteen is gestart met het opzetten van de projectorganisatie en een verdere concretisering van de projectopdracht. Het 'Projectteam Robuuste omgevingsdienst LN' is met de uitvoering van deze projectopdracht aan de slag. Het traject robuuste RUD gaat plaatsvinden in 3 fasen: Fase 1: 1 juli is bedrijfsplan vastgesteld (richten) Fase 2: is functieboek en organisatie ingericht (inrichten) Fase 3: 1 april 2026 start de ODLN (verrichten) De programmamanager geeft nu sturing aan een vijftal werklijnen: 1. Taken 2. HRM 3. Financiën 4. Bedrijfsvoering 5. Juridisch Het bedrijfsplan op hoofdlijnen ligt er voor 1 juli 2025 waarbij centraal staat dat we bouwen aan een robuuste organisatie die tijdig voldoet aan de landelijke eisen. Door de oprichting van de projectorganisatie ontstaan er de komende periode twee "sporen": going concern (organisatieverbetering met de winkel open) en de projectmatige doorontwikkeling naar een robuuste Omgevingsdienst. Voor de going concern zijn dit de ontwikkelingen: - Aanpassing in proces van het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP). - Een beleidsadviseur wordt aangesteld (1 fte), die aan de slag gaat met de doorontwikkeling, prioritering en innovatie op de uitvoering/RUP/uitvoeringsprotocollen. (€100.000 en de €130.000) - Realiseren van een innovatiebudget voor projecten (2025: € 100.000 en vanaf 2026 € 250.000). - Voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken. - Informatie gestuurd werken. Dat komt tot uitdrukking in het in Q1 2025 in gebruik nemen van de centrale RUD-tenant van Rx.Mission - De focus voor 2026 ligt op het verder door ontwikkelen van de organisatie op het gebied van informatievoorziening: - de nadruk liggen op het verbeteren van de datakwaliteit van Inspectieview Milieu. - er zal gefocust worden op het verder ontwikkelen op het beter kunnen voldoen aan de informatiebehoefte, daarbij te denken aan de Wet Open Overheid (Woo) en zaaksystemen ook voor interne controles. - Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn taken en bevoegdheden vanuit de Wet bodembescherming (wbb) van provincies naar gemeenten verschoven. Door de werkgroep Bodem is in
----------------	---

	beeld gebracht dat er minimaal 2,0 fte structureel aan bodemtoezicht zal moeten worden aangetrokken en 0,5 fte voor informatievoorziening binnen de RUD Limburg Noord. Deze worden geworven en in dienst bij een deelnemer genomen. - De impact van de Wet kwaliteitsborging Bouwen (Wkb) op de begroting van de RUD Limburg Noord is, mede gezien ons netwerkconstruct vooralsnog beperkt. - Het energieteam bestaat vanaf 1 januari 2025 uit 6,49 fte. De SPUK-regeling voor de bekostiging loopt 2026 af. Als er geen aanvullende regeling komt, zullen deze kosten in de meerjarenbegroting opgenomen worden ten laste van de deelnemers. (€ 650.000 à € 700.000) - Voor enkele onderwerpen moet beleidsmatig worden gekeken wat deze voor impact op de werkzaamheden van de RUD LN hebben. In de loop van 2025 wordt dat bekend.
--	--

Risicobeheer	
--------------	--

Reinigingsdienst Maasland					
Vestigingsplaats	Haelen				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.rdmaasland.nl/				
Doelstelling	De reinigingsdienst Maasland voert taken uit op het gebied van inzameling huishoudelijke afvalstoffen, verwijderen van veegvuil, kolkslib en inzameling van bedrijfsafvalstoffen en levert een bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen in programma 8..				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in zowel het DB als het AB				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 2.763				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.168	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 5.178
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 1.798	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 5.455
Resultaat	- € 57				
Ontwikkelingen	RD Maasland heeft in 2024: - PMD huis-aan-huis ingezameld, deze nieuwe methode in Q1 gemonitord en inwoners daar waar nodig extra geïnformeerd - PMD meldingen afgewikkeld - de kwaliteit van GFT in de hoogbouw gemonitord en daar waar nodig extra gecommuniceerd - mede uitvoering gegeven aan het project kroonringen - een succesvolle e-waste race op basisscholen georganiseerd - de eerste gerefurbishte ondergrondse containers geplaatst - naar behoefte extra gecommuniceerd over afvalscheiding op probleemlocaties - voorbereidingen getroffen om per 1-1-2025 Afval Samenwerking Limburg in Haelen te vestigen. Door personeelwisselingen en de voorbereiding van de toetreding van Horst aan de Maas en Beesel zijn de volgende resultaten niet behaald in 2024: - dienstverleningsovereenkomst met huidige deelnemende gemeenten en werkelijke kostentoerekening - dashboard voor beleidsmedewerkers voor continue monitoring alle afvalstromen.				
Risicobeheer	De gemeenschappelijke regeling biedt voldoende mogelijkheden om het functioneren van de organisatie te optimaliseren en in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen. De kosten van de gemeenschappelijke regeling zijn inzichtelijk waardoor de risico's beperkt en voldoende beheersbaar zijn. Risicomanagement is voor deze organisatie permanent een agendapunt.				

Veiligheidsregio Limburg Noord					
Vestigingsplaats	Venlo				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://vrln.nl/				
Doelstelling	- De veiligheidsregio voert taken uit op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen). - De GGD maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio en voert wettelijke taken uit vanuit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). - Ook taken op het gebied van maatschappelijke opvang, verslavingszorg en bemoeizorg (WMO) worden uitgevoerd.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemende gemeenten hebben 1 stem in het algemeen bestuur. Afvaardiging burgemeester namens Leudal				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 4.659				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 11.268	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 58.135
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 8.236	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 53.807
Resultaat	€ 3.716				
Ontwikkelingen					
Risicobeheer	In de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is bepaald dat VRLN een weerstandsvermogen aanhoudt op basis van een vastgesteld risicoprofiel. Dit profiel wordt om de drie jaar geactualiseerd. De berekende weerstandscapaciteit is € 1.250.000 en wordt aangehouden als algemene reserve.				

Westrom					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.westrom.nl/				
Doelstelling	• Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (WsW) • Zoveel mogelijk inwoners arbeid bieden in een beschutte werkomgeving. In de komende jaren wordt de sociale werkvoorziening afgebouwd				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	De 5 gemeenten in Midden-Limburg zijn eigenaar van Westrom. In het dagelijks bestuur is Leudal vertegenwoordigd door 1 wethouder. In het algemeen bestuur door 2 wethouders.				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 229				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 4.669	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.430
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 7.176	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 2.180

Resultaat	€ 2.507
Ontwikkelingen	Met ingang van 1-1-2025 is de bedrijfsvoering van de Westrom overgedragen aan het gemeente Roermond onder de naam Doon. De doelgroep Wsw blijft in de GR Westrom en wordt tewerkgesteld bij Doon. De re-integratieactiviteiten PW (detacheringen, nieuw beschut werk, re-integratie) worden overgedragen aan Doon. De 4 buitengemeenten kunnen deze activiteiten inkopen bij Doon. Er is echter geen enkele verplichting.
Risicobeheer	Op basis van de financiële onderhandelingen bij de overdracht van de bedrijfsvoering is een doorberekening gemaakt waaruit blijkt dat de kosten lager zijn dan de eerdere berekende gemeentelijke bijdrage.

Overig					
IJzeren Rijn					
Vestigingsplaats	Venlo				
Rechtsvorm	Overig				
Website	https://www.prorail.nl/projecten/ijzeren-rijn				
Doelstelling	Gemeenten en instanties werken samen aan het creëren van zo veel mogelijk beïnvloedingsruimte om veiligheidsrisico's en aantasting van de leefbaarheid vanwege heringebruikname van het historische tracé van de IJzeren Rijn zo veel mogelijk te verminderen.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Afhankelijk gesteld van gevergde noodzaak				
Financieel belang					
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		n.v.t.
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		m.v.t.
Resultaat					
Ontwikkelingen	Het internationale dossier, inhoudende het voeren van gesprekken en het afronden van onderzoeken, heeft stil gelegen. Dit vanwege landelijke verkiezingen in zowel België als Nederland. In Nederland werd net voor de zomer 2024 overeenstemming bereikt over het regeerakkoord. In Vlaanderen gebeurde dit begin 2025. De onderhandelingen over de realisatie van 3RX / IJzeren Rijn worden in 2025 weer opgestart.				
Risicobeheer					

Samenwerking Midden-Limburg					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Overig				
Website					
Doelstelling	Per 1-1-2015 is de Samenwerkingsovereenkomst Midden-Limburg van start gegaan middels een bestuursovereenkomst tussen de 7 Midden-Limburgse gemeenten. Doel van de bestuursovereenkomst SML is: • Het organiseren van een netwerkstructuur die voor bundeling en coördinatie zorgt van projecten en trajecten op economisch, sociaal en fysiek terrein • Het in de overeenkomst bepaalde laat de publiekrechtelijke positie en de bevoegdheden van overheden onverlet				
Belangen:					
Bestuurlijk belang					
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan Roermond die de budgetten namens de regio beheert. Bijdrage € 0,60 per inwoner proces- en organisatiekosten en € 1,00 per inwoner investeringsagenda Midden-Limburg.				
Bijdrage	€ 57				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024		Vreemd vermogen	01-01-2024	
Eigen vermogen	31-12-2024		Vreemd vermogen	31-12-2024	
Resultaat					
Ontwikkelingen	De investeringsagenda Midden-Limburg is een vertaling van de eerder vastgestelde visie "Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg". Deze investeringsagenda helpt om de brede welvaart in onze regio op een hoger peil te brengen. Samen met Keyport, OML, Ons WCL en andere organisaties wordt Midden-Limburg op de kaart gezet. In 2024 is aan SML een Regio Deal toegekend. Daarop is de aanvraag uitgewerkt in een convenant met het Rijk en de Provincie Limburg en is in samenwerking met de triple helix gestart aan de uitwerking van thematische uitvoeringsprogramma. Voor de werkvelden Economie, Ruimte, Mobiliteit & Infrastructuur, Recreatie & Toerisme heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten en de investeringsagenda Midden-Limburg.				

Stichting / Vereniging					
Keyport					
Vestigingsplaats	Weert				
Rechtsvorm	Stichting / Vereniging				
Website	www.keyport.nl				
Doelstelling	Keyport is de samenwerking tussen ondernemers, overheid en onderwijs (triple helix), een manier van werken om de economische structuur in en voor de regio te versterken. Keyport bundelt en regisseert de krachten van ondernemers, overheid, onderwijs en kennisinstellingen en fungeert als de centrale visie waarin de drie partijen zich herkennen.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang					
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage van € 2,47 per inwoner conform het Keyport Routeplan 2021-2024.				
Bijdrage	€ 89				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 30	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.173
Eigen vermogen	31-12-2024	€	Vreemd vermogen	31-12-2024	€
Resultaat	€				
Ontwikkelingen	Vanuit haar centrale positie brengt Keyport het regionale bedrijfsleven in verbinding met overheid en onderwijs. Vanuit de dialoog en samenwerking met onder andere economische samenwerkingsverbanden in Leudal, ontwikkelt en organiseert Keyport activiteiten en projecten gericht op arbeidsmarktoptimalisatie, versterken van ondernemerschap en innovatie. In 2024 hebben bedrijven uit Leudal deelgenomen aan Keyport projecten en activiteiten zoals AgroLeeft 3.0, Beleef je Loopbaan, KOERS, De Verduurzamingskoers, circulair ondernemen, Spark Tech Lab en Businessversneller. Ook heeft Keyport in 2024 in samenwerking met haar partners de koers uitgezet voor de jaren 2025 t/m 2028.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en uitvoeringsmiddelen.				

Routebureau Midden-Limburg					
Vestigingsplaats	Venlo				
Rechtsvorm	Stichting / Vereniging				
Website	https://www.routebureau limburg.nl/				
Doelstelling	• Het Routebureau staat garant voor een kwalitatief hoogstaand en actueel fietsknooppuntennetwerk. • Het routebureau zorgt voor goede ontsluiting van routeinformatie naar de promotie-organisaties. • Uniformiteit in bewegwijzering. • Het tegengaan van verrommeling van het landschap. • Vergaren van informatie omtrent routes • Initiëren van vernieuwing en gezamenlijke aanpak in Noord- en Midden-Limburg				
Belangen:					
Bestuurlijk belang					
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage t.b.v. onderhoud en beheer van het fietsnetwerk Bijdrage €0,48 per inwoner in 2024				
Bijdrage	€ 17				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 83	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 110
Eigen vermogen	31-12-2024	€	Vreemd vermogen	31-12-2024	€
Resultaat	€				
Ontwikkelingen	Het Routebureau werkt verder aan de ambities en doelen zoals omschreven in het businessplan 2021-2024. Het Routebureau staat garant voor kwalitatief hoogstaande routenetwerken en draagt zorg voor goede ontsluiting van routeinformatie naar de promotieorganisaties, zodat het gebruik van recreatieve routes door zowel inwoners als dag- en verblijfstoeristen bevorderd wordt. In 2024 heeft het Routebureau in samenwerking met de aangesloten gemeenten het Businessplan 2025-2028 opgesteld en uniform kaartmateriaal ontwikkelt. Groepen vrijwilligers hebben 2 keer de recreatieve routenetwerken gecontroleerd en klein onderhoud uitgevoerd om de kwaliteit te borgen. Het groter onderhoud zoals maaien en vervangen van bewegwijzering is uitgevoerd door een aannemer.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage				

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Algemeen

Inleiding

Voor diverse gemeentelijke activiteiten is grond- en vastgoed nodig. Gemeentelijke plannen op onder meer het gebied van wonen, werkgelegenheid en recreatie hebben consequenties voor het grond- gebruik in de gemeente. Dat betekent in veel gevallen dat het bestaande gebruik veranderd dient te worden. Zeggenschap over grond en vastgoed is dan ook van groot belang voor het verwezenlijken van publieke voorzieningen en initiatieven in de fysieke leefomgeving.

Een goede werking van de grond- en vastgoedmarkt is belangrijk om maatschappelijk gewenst ruimtegebruik te bevorderen en de kwaliteit van het ruimtegebruik te verhogen. Wij voeren daarom grond- en vastgoedbeleid met het doel veranderingen in het grond- en vastgoedgebruik te sturen. Zo kunnen we het bereiken van onze doelen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economie, werkgelegenheid, maatschappelijke ontwikkeling en verkeer en vervoer veilig stellen. Het grond- en vastgoedbeleid is een ondersteunend middel om ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Doel

Grond- en vastgoedbeleid is geen doel op zich.

Grond- en vastgoedbeleid is doelgericht ingrijpen van de overheid op de grond- en vastgoedmarkt om te komen tot een efficiënte en rechtmatige verdeling van onroerend goed en van lasten en baten bij de ontwikkeling ervan. De doelstelling is, in beginsel, driedelig.

- Wij grijpen in op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik beter te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik (c.q. ruimtelijke ontwikkeling). Denk aan genoeg betaalbare huur- en koopwoningen, ruimte voor bedrijvigheid en maatschappelijke voorzieningen.
- Het beleid is gericht op het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik en de marktwerking op de grond- en vastgoedmarkt.
- Het beleid is gericht op de verdeling van lasten en baten (tussen gemeente en grondeigenaren) die ontstaan door overheidsinterventies, zoals bestemmingswijzigingen en investeringen. Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.

In de ontwerp omgevingsvisie 'Leudal, natuurlijk' en overige beleidsnota's leggen wij ruimtelijk beleid en doelstellingen, samenhangend met de ontwikkelingsopgaven van wonen, werken, voorzieningen en (ruimtelijke) projecten vast. Het Grond- en vastgoedbeleid borgt een eenduidige en transparante beleidslijn voor het sturen en beheersen van ruimtelijke projecten. Het is een middel om beleidsinhoudelijke doelstellingen te verwezenlijken voor gebruik, beheer en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Ook is het (voeren van) Grond- en vastgoedbeleid ook een belangrijk instrument voor het bereiken van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet.

Herziening Nota Grond- en vastgoedbeleid

Nieuw beleid is vastgesteld in 2023. Met het vaststellen van het nieuw beleid wordt beoogd de instrumenten van het grond- en vastgoedbeleid zo in te zetten dat we onze ambities en opgaven in de fysieke leefomgeving, optimaal kunnen realiseren. Om dat mogelijk te maken hebben wij gekozen voor het toepassen van situationeel grond- en vastgoedbeleid.

Onderstaand wordt kort ingegaan op de bestaande ontwikkelingen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) de 'notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken' in 2023 geactualiseerd. Deze notitie is op een aantal punten sterk afwijkend van de vorige notitie. De belangrijkste wijzigingen en toevoegingen (die toegepast dienen te worden ingaande de jaarstukken 2024) zijn de volgende.

- De notitie is geactualiseerd voor wat betreft de begrippen en bijbehorende definities. Denk hierbij aan het vervallen van exploitatieplan en de nieuwe begrippen omgevingsplan.
- Wijziging kostenverhaal faciliterend grondbeleid.
- Aanpassingen op basis van voortschrijdend inzicht sinds de notitie Grondbeleid uit 2019. Naar aanleiding van voortschrijdend inzicht heeft de commissie BBV de volgende aanpassingen doorgevoerd:
 - De voorwaarden voor warme gronden zijn aangepast naar aanleiding van de praktijksituaties met ingang van boekjaar 2022.
 - Voorbereidingskosten bij zowel actieve als facilitaire grondexploitaties mogen na vijf jaar ook worden voorzien in plaats van te worden afgeboekt. Daarmee wordt gehandeld in lijn met de afschrijvingstermijn van vijf jaar voor immateriële activa, worden risico's voor de gemeente beperkt, maar blijft de mogelijkheid bestaan om deze kosten alsnog te betrekken in een nog voorziene bouwgrondexploitatie of kostenverhaal.
 - De commissie BBV heeft vanaf 2016 in notities en beantwoorde vragen over grondbeleid ernaar gestreefd om waar mogelijk aan te sluiten bij de fiscale regelgeving. Inmiddels blijkt dat de fiscale praktijk daar van afwijkt bij de jaarwinstbepaling. Als gevolg daarvan voert de commissie BBV de volgende aanpassingen door:
 - De rentetoerekening aan actieve grondexploitaties wordt vereenvoudigd door toe te staan dat de in een gemeente reeds gehanteerde omslagrente ook wordt toegepast bij actieve grondexploitaties.
 - Winstnemering via de percentage of completion-methode (POC-methode), dat wil zeggen op basis van de betrouwbaar geraamde winst naar rato van de realisatie van verkopen en kosten, vindt pas plaats als de resterende looptijd van een grondexploitatie tien jaar of minder is.
 - Binnen een gemengde exploitatie met bouwgrondexploitatie- en faciliterende projecten mag het resultaat gesaldeerd worden indien de deelgebieden onlosmakelijk in de ontwikkeling met elkaar verbonden zijn.

Uitvoering grondbeleid

In de praktijk was in de afgelopen jaren vooral het faciliterende Grondbeleid het adagium. In het nieuwe Grond- en vastgoedbeleid van de gemeente Leudal is ervoor gekozen situationeel Grond- en vastgoedbeleid toe te passen, zodat per geval de strategie afgewogen kan worden. Het zou bijvoorbeeld vanuit ruimtelijk-, maatschappelijk- of volkshuisvestelijk oogpunt op een gegeven moment wenselijk kunnen zijn om toch over te gaan tot actief grondbeleid. Om deze keuze op basis van objectieve criteria te kunnen maken wordt in de nieuwe nota aan het grond- en vastgoedbeleid een afwegingskader toegevoegd.

Op grond van de nieuwe nota grond- en vastgoedbeleid heeft onze gemeente diverse instrumenten tot haar beschikking. Gedacht dient te worden aan: het grondprijnsbeleid, uitgiftebeleid voor bouwgrond en reststroken, verkoopbeleid 'gronden niet voor de openbare dienst bestemd', verwervingsbeleid, kostenverhaal, activeren van de (grond)exploitaties en periodiek bijstellen van de (grond)exploitaties als gevolg van de ontwikkelingen en risico's gedurende de looptijd van de exploitatie. Deze instrumenten zijn nader uitgewerkt in de nieuwe nota en worden in overeenstemming met het vastgestelde beleidskader toegepast.

In het kader van de uitvoering grondbeleid gaan we onderstaand in op de (grond)exploitaties die in 2024 in uitvoering of afgerond zijn.

- Baexem - Witte huis
De gronden zijn eind 2024 verkocht en overgedragen aan de koper. Er dienen in 2025 nog werkzaamheden uitgevoerd te worden, zoals aanleggen opritten en aansluiting aan het riool tot de erfgrens. De verwachting is dat de exploitatie in 2025 kan afgesloten.
- Grathem - Sportlaan
Eind 2023 is de exploitatie geactiveerd. In 2024 zijn de kavels in eigendom overgedragen aan de koper. In 2025 worden de werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken uitgevoerd. Op basis van de huidige inzichten kan er in 2024 met redelijke zekerheid een winstneming plaats vinden van € 200.000 ten gunste van de reserve grondbedrijf. Naar verwachting zal de exploitatie in 2026 worden afgesloten.
- Haler - Pinxtenstraat
Voor een gedeelte van de voormalige basisschool locatie Pinxtenstraat Haler is in samenspraak met het dorpsoverleg, de woningbouwcorporatie en een private ontwikkelaar gewerkt aan een kwalitatief plan dat voorziet in de realisatie van vijf levensloopbestendige woningen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is het bestemmingsplan gewijzigd en de exploitatie geactiveerd. Naar verwachting wordt het plan in 2025 gerealiseerd en kan de exploitatie daarna worden afgesloten.
- Haler - Gruttostraat
De kavels zijn verkocht en overgedragen aan de kopers. De werkzaamheden in het kader van de openbare ruimte dienen nog plaats te vinden. Deze werkzaamheden worden in 2025 uitgevoerd en na afronden van de werkzaamheden kan de exploitatie worden afgesloten.
- Heythuysen - Bevelanden fase 1
De infrastructuur voor fase 1 deel 1 is nagenoeg afgerond, maar met de infrastructuur voor fase 1 deel 2 dient nog aangelegd te worden. Dit gebeurt wanneer de bouw van de objecten op deze locatie nagenoeg gereed zijn. Verder dient er een verbindingsweg aangelegd te worden die het ruimte voor ruimte gebiedsdeel Den Hoeck ontsluit/verbindt met Bevelanden fase 1 deel 2. De verwachting is dat dit uitgevoerd zal worden in 2025.
- Heythuysen - Ruimte voor Ruimte Bevelanden 'Den Hoeck'
In 2022 is een anterieure overeenkomst gesloten, dit zodat de gronden in 2024 overgedragen konden worden aan de ontwikkelaar. Ter voorbereiding op de overdracht heeft de raad het bestemmingsplan RvR kavels gewijzigd vastgesteld begin 2023. Hiertegen is beroep ingesteld. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft hierover in 2024 uitgesproken, dat het bestemmingsplan in stand blijft. In de loop van 2024 is een allonge tussen de gemeente en de exploitant aangegaan, zodat de overdracht van de gronden plaats kan vinden. De verkoop en overdracht van de gronden vond plaats eind 2024. Hiermee hebben partijen aan hun verplichtingen voldaan en wordt het ruimte voor ruimte project afgesloten met een resultaat van € 529.598 ten gunste van de reserve grondexploitatie.
- Heythuysen - Burgemeester J. van Sonlaan
Voor het realiseren van dit plan is er een overeenkomst gesloten met een derde partij. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het plan in 2026 gerealiseerd zal worden in overeenstemming met de overeenkomst.
- Heibloem - P. van Donstraat
De kavels zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. En de openbare ruimte is ook helemaal afgerond. De exploitatie wordt afgesloten en het restant van de winst (€ 81.244) kan worden genomen ten gunste van de reserve grondexploitatie.
- Hunsel – herontwikkeling sportvelden
In 2024 is de exploitatie geactiveerd en zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd teneinde de gronden bouwrijp te maken in 2025. Afhankelijk van de verkoop verwachten we dat de exploitatie in 2026 kan worden afgesloten.

- Neerritten op den Heuvel - Zilleveld/Linderveld
In Neeritter wordt het woningbouwplan Zilleveld tot realisatie gebracht. Dit woningbouwplan is in het verleden gestart door een van de project B.V.'s van Nieuwe Borg. In 2014 zijn zowel de project B.V.'s als het moederbedrijf van Nieuwe Borg failliet verklaard. Door het faillissement van Nieuwe Borg is uitvoering van alle afspraken c.q. overeenkomsten niet meer aan de orde. Dit leidde ertoe, dat het openbaar gebied niet werd aangelegd. De gemeente heeft in oorsprong geen verplichting tot het aanleggen c.q. afronding van het openbaar gebied. Maar de bewoners vragen de gemeente om hulp en realisatie van het openbaar gebied. In 2021 heeft de gemeente besloten het openbaar gebied binnen het plangebied Zilleveld in Neeritter voor eigen rekening en risico aan te leggen en de gronden daartoe aan te kopen uit de faillissementsboedel. Deze werkzaamheden zijn in 2023 en 2024 uitgevoerd en leiden conform het eerder vastgestelde raadsbesluit tot een onttrekking uit de reserve grondexploitatie in 2024. Daarnaast is er een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar, waarmee beoogd wordt extra woningen in Neeritter (Zilleveld en Linderveld) te realiseren. Dit voor rekening en risico van de ontwikkelaar.
- Baexem - Kloosterterrein Mariabosch
In 2022 heeft de provincie voor dit project (Beleidskader ISV 3) subsidie verleend. Bij ontvangst van de verleende subsidie heeft de gemeente deze middelen doorgezet naar de ontwikkelaar. Begin 2024 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg vastgesteld, dat de ontwikkelaar niet aan de gestelde resultaatverplichtingen heeft voldaan, waardoor het voorschot terugbetaald dient te worden aan de provincie. De terugbetaling aan de provincie heeft reeds plaats gevonden eind 2024. Parallel hieraan wordt een allonge op de overeenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaar aangegaan ten behoeve van de realisatie van het plan door de ontwikkelaar.
- Ittervoort - Bedrijventerrein Ittervoort fase 4
Het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Ittervoort vierde fase is 22 december 2020 vastgesteld. Er zijn beroepschriften ingediend. Er is nog geen duidelijkheid over het vervolg. Voor de voorlopige realisatieplanning gaan we ervan uit dat er in het eerste kwartaal een uitspraak ligt. Op basis van een positieve uitspraak starten we in het tweede kwartaal van 2025 met de aanbesteding voor archeologie en in het derde kwartaal met de uitvoeren van het proefsleuven onderzoek. De aanbesteding voor het bouwrijp maken volgt dan ook in het tweede/derde kwartaal van 2025. Parallel aan deze stappen wordt gewerkt aan het sluiten van de koopovereenkomsten met de kandidaat kopers. Het streven is het project af te ronden in 2027.
- Ittervoort - Uitbreiding winkelgebied aan de Napoleonsweg (supermarkt locatie)
Er is een principe overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar voor de verkoop van de supermarktllocatie in Ittervoort. In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd voor het winkelgebied Ittervoort. Het streven is het project in 2026 af te ronden.
- Heythuysen - Arenbos
Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. Er dienen nog afrondende werkzaamheden (zoals verleggen rioolaansluitingen en het afronden van de aanleg openbare verlichting) te worden uitgevoerd. Naar verwachting worden de werkzaamheden begin 2025 afgerond en kan de exploitatie in 2025 worden afgesloten.
- Heythuysen - Brandweerkazerne
In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd om de gronden bouwrijp te maken voor de realisatie van de nieuwe brandweerkazerne voor de kernen Heythuysen en Roggel. De verwachting is de verkoop en overdracht van de gronden te realiseren in 2025 en de werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken in 2025 - uiterlijk 2026 - af te ronden. Hierna kan de exploitatie worden afgesloten.

3.7.2 Exploitatieresultaat

Prognose van te verwachten resultaten

Voor woningbouwplannen en de locaties voor bedrijventerreinen, die de gemeente exploiteert en/of waar de gemeente financiële verplichtingen heeft, wordt een grondexploitatie geopend. Van elke exploitatie is een opzet of berekening gemaakt van toekomstige uitgaven en inkomsten.

Op deze wijze wordt het saldo op eindwaarde verkregen. Dit is het bedrag dat na uitvoering van een plan op de einddatum resteert aan winst of verlies. In de cyclus voor de jaarrekening worden jaarlijks de meerjarenplanning van de exploitaties geactualiseerd en door het college van B&W ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Uit de meerjarenplanning blijkt het financiële verloop en de ontwikkeling van de exploitaties.

(bedrag x 1.000)						
Onderdeel	Boekwaarde 01-01-2024	Rente 2024	Uitgaven	Inkomsten	tussentijdse Winst(+)/ verliesname(-)	Boekwaarde 31-12-2024
Woningbouw in exploitatie						
uit:						
gemeentelijke bouwgrond in exploitatie	-479	-8	326	-1.915	281	-1.796
Faciliterend grondbeleid	293	5	717	-1.061	316	270
Bedrijventerrein in exploitatie	3.271	56	47	0		3.374
Totaal	3.085	53	1.090	-2.976	597	1.847

(bedrag x 1.000)							
Onderdeel	Boekwaarde voor winstneming	Winst(+) /verlies nemning(-) 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Raming resterende uitgaven	Raming resterende inkomsten	Raming eindsaldo	Jaar afsluiting
Algemeen							
Diversen	2	-2	0				
Woningbouw							
Verkoop losse percelen	-40		-40			-40	
Baexem Witte huis	-114		-114	103		-11	2025
Heibloem P. van Donstraat	-81	81	0			0	2024
Heythuysen J. van Sonlaan	3		3	12	-531	-515	2025
Heythuysen De Bevelanden 1	-615		-615	587		-27	2025
Haler Pinxtenstraat	54		54	157	-213	-1	2025
Vrm. sportvelden Hunsel	77		77	1.201	-1.281	-3	2025
CPO Grasheim Grathem	-1.208	200	-1080	779		-301	2026
Gruttostraat Haler	-82		-82	37		-45	2025
Bedrijventerreinen			0			0	
Heythuysen BT Arenbos	-147		-147	75		-72	2025
Brandweerkazerne							
Noorderbaan HH	0		0	191	-363	-172	2025
Ittervoort, BT fase IV	3.434		3434	5.068	-8.502	0	2026
Supermarktontwikkeling Ittervoort	87		87	3.779	-3.866	0	2025
Totaal	1.370	280	1.577	11.989	-14.756	-1.187	

Woningbouw(gemeentelijke exploitaties) in exploitatie vooruitzichten

De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming bedraagt € -943.817. De contante waarde (2024) bedraagt € -899.570 (na raadsbesluit).

Bedrijventerreinen in exploitatie vooruitzichten

De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming bedraagt € -244.505. De contante waarde (2024) bedraagt € -237.410 (na raadsbesluit).

De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming (in het kader van de woningbouw en bedrijventerreinen) bedraagt € -1.188.322. De contante waarde (2024) bedraagt € -1.136.980 (na raadsbesluit).

Exploitaties door derden

Op grond van de wijziging BBV dienen wij in deze paragraaf in te gaan op de aanduiding van de wijze waarop de gemeente grondbeleid uitvoert. Daarnaast dienen wij in te gaan op de actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie. De exploitaties door derden worden op grond van de wijziging BBV niet gezien als grondexploitaties, maar als puur kostenverhaal. Dit leidt tot een vordering op de balans. In de toekomst worden deze vorderingen opgenomen op de balans en daar toegelicht.

(bedrag x 1.000)							
Onderdeel	Boekwaarde voor winstnem ing	Winst(+) /verliesnem ing(-) 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Raming resteren de uitgave n	Raming resterende inkomsten	Raming eindsaldo	Jaar afsluiti ng
Woningbouw (exploitaties derden)							
Beeklaan Roggel Vrm.	-102		-102	638	-543	-7	2026
Bevelanden fase II	-530	530	0				2024
Baexem Mariabosch	372		372				***
Neeritter Op den Heuvel - Zilleveld & Lindeveld	214	-214	0				***
Totaal	-46	316	270	638	-543	-7	

Meerjarenplanning resterende uitgaven en inkomsten gemeentelijke exploitaties (bedrag x 1.000)								
Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Woningbouw in exploitatie:								
uitgaven	3							3
inkomsten	-2.024							-2.024
Bedrijventerrein in exploitatie:								
uitgaven	5.561	2.889	662					9.112
inkomsten	-6.262	-6.469						-12.731
Totaal	-2.722	-3.580	662					-5.640
Uitgaven	5.564	2.889	662					9.115
Inkomsten	-8.286	-6.469						-14.755
Saldo	-2.722	-3.580	662					-5.640

3.7.3 Reserves in relatie tot risico's

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. Enerzijds de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
2. Anderzijds alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente Leudal bestaat uit de reserve grondexploitatie en het algemeen gemeentelijk weerstandsvermogen wat onderdeel uitmaakt van de risicoparagraaf.

De reserve grondexploitaties is voor de gemeente Leudal de eerste buffer en heeft volgens de Nota Grondbeleid de volgende functies:

- Verrekenen van winsten en verliezen van de exploitaties;
- Afdekking van risico's;
- Buffer voor het voeren van een actieve grondpolitiek;
- Bepaalt de grens voor het voeren van een actieve grondpolitiek.

Het behalen van winsten is geen doel op zich, maar wel heel belangrijk om de reserve grondexploitatie op peil te houden en zodoende tegenvallers op te vangen. Het beleid bij winstnemingen is gebaseerd op het principe van voorzichtigheid.

Risico's grondexploitaties

Risico's van grondexploitaties worden afgedekt door de reserve grondexploitaties. Het kwalificeren van risico's wordt gebaseerd op enerzijds het risico en de kans dat het risico zich openbaart en anderzijds het bedrag dat daarmee gemoeid gaat. Bovendien moet de vraag worden beantwoord of het saldo van de reserve grondexploitaties voldoende is om de risico's af te dekken. De reserve bedraagt na onttrekkingen en storting eind 2024 € 3,949 miljoen. Op basis van de huidige en toekomstige inschatting van de risico's wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de reserve toereikend is. Dit blijkt ook uit de onderstaande tabel waarin de risico's zijn gekwantificeerd.

De belangrijkste risico's zijn:

1. Financiële resultaten van de afwikkeling van het faillissement van Nieuwe Borg.
2. Kostendekkendheid van de grote(re) exploitaties: de uitbreiding van het bedrijventerrein Ittervoort fase IV.
- 3.

<i>(bedrag x 1.000)</i>	
Risico's grondexploitatie	Bedrag
Afzetrisico' als gevolg van marktvertraging	181
Risico's m.b.t. kostendekkendheid plannen	1.553
Risico's haalbaarheid plannen als gevolg van de marktsituatie en stijgende kosten	934
Risico 's niet nakoming van overeenkomsten	888
Onvoorziene risico's	393
Totaal	3.949

3.8 Openbaarheidsparagraaf

3.8.1 Algemeen

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is bedoeld om de openheid en transparantie van de overheid te bevorderen en onderhouden. Dit betekent dat de gemeente informatie over wat zij doet en waarom, uit eigen beweging openbaar en toegankelijk moet maken of als iemand daarom vraagt. De Woo regelt welke overheidsinformatie openbaar is en hoe iemand die kan aanvragen. Hoofregel is dat overheidsinformatie openbaar is, behalve als er een reden is waarom dat niet kan.

De Woo kent drie hoofdonderdelen:

- actieve openbaarmaking: de gemeente moet sommige informatie uit zichzelf openbaar maken;
- passieve openbaarmaking: de overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt (openbaarmakingsplicht op verzoek);
- informatiehuishouding op orde: overheidsinformatie moet goed te vinden zijn.

3.8.2 Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht om documenten uit 11 informatiecategorieën actief openbaar te maken. In 2024 is de implementatie van de actieve openbaarmaking van de Woo verder uitgerold. Hierbij is de wettelijke fasering gevolgd. De gemeente Leudal voldoet tijdig aan de eerste tranche van de Woo. Dit betekent dat de gemeente Leudal vóór 1 november 2024 is aangesloten op de landelijke Woo-index, een Woo-contactpersoon heeft aangewezen en de verplichte informatiecategorieën van de eerste tranche openbaar maakt.

In 2024 is anonimiseersoftware ingekocht en uitgerold in de organisatie. Het is cruciaal dat het verwijderen van gegevens niet terug te draaien is. Door de aanschaf van de anonimiseersoftware kan iedereen in de organisatie eenvoudig, veilig en snel teksten anonimiseren en hanteren we één veilige werkwijze in het beschermen van gevoelige gegevens. Dit is wezenlijk voor een succesvolle implementatie van de actieve openbaarmaking van de Woo.

3.8.3 Passieve openbaarmaking

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om publieke informatie bij een bestuursorgaan indienen (Woo-verzoeken). Het proces van de passieve openbaarmaking is in Leudal ingeregeld. De gemeentelijke website bevat informatie over de passieve openbaarmaking en voor het aanvragen door burgers/bedrijven is een digitaal formulier beschikbaar.

In 2024 zijn verschillende maatregelen geïntroduceerd die een positief effect hebben op de afhandeltermijn van Woo-verzoeken. Insteek is om Woo-termijnen zoveel mogelijk te halen en hierin is een positieve ontwikkeling te zien.

3.8.4 Informatiehuishouding op orde

In 2024 is er verder geïnvesteerd in en gewerkt aan de informatiehuishouding. Door te kijken naar grote wijzigingen op het gebied van informatievoorziening is meer inzicht gekomen in het applicatielandschap en projecten die uitgevoerd (gaan) worden. Ook hebben we het project "Werken aan kwaliteit" voortgezet om onze werkprocessen te verbeteren.

Aan de hand van vastgestelde beleidsstukken wordt op verschillende gebieden gewerkt aan de kwaliteit van de informatiehuishouding. Dit zorgt ervoor dat we kunnen gaan voldoen aan nieuwe wetten en regels en dat informatie goed bewaard en toegankelijk blijft. Dit blijft een doorlopend proces en aandachtsgebied de aankomende jaren.

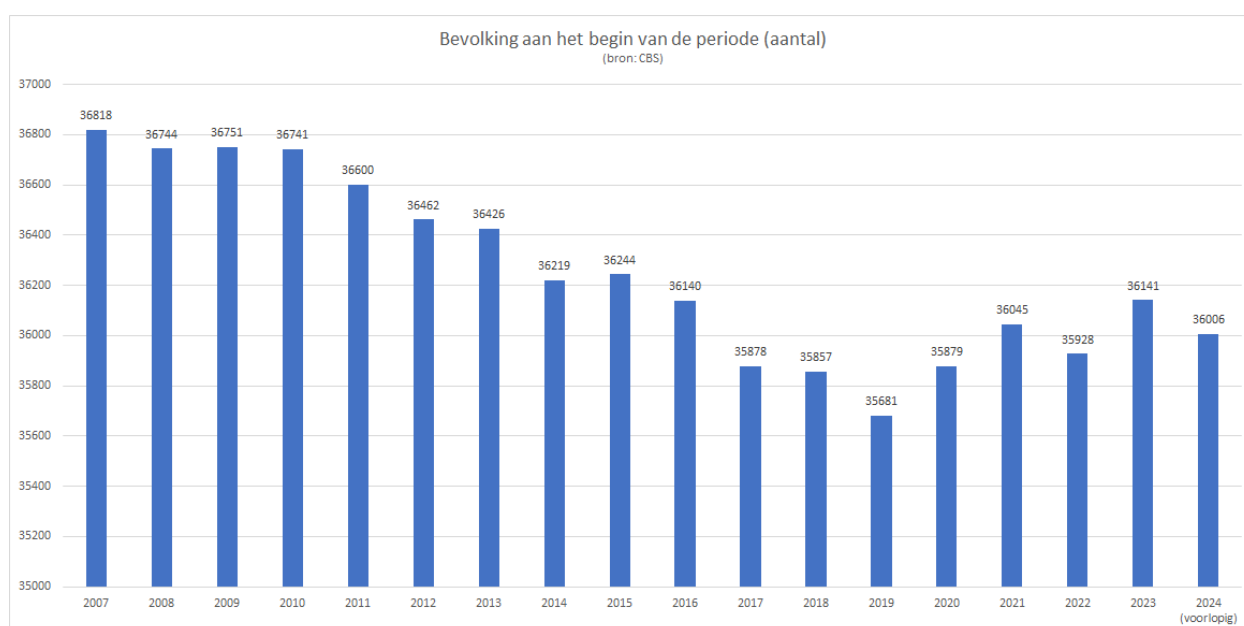
3.9 Demografische ontwikkelingen

3.9.1 Algemeen

De demografische ontwikkelingen hebben invloed op (bijna) alle beleidsvlakken. Denk aan woningbouw, arbeidsmarkt, welzijn, verenigingsleven, accommodatiebeleid, onderwijs en zorg. Juist daarom zijn demografische ontwikkelingen integraal onderdeel van onze gehele visievorming en beleidsuitvoering. Dat betekent concreet dat de demografische ontwikkelingen onder andere in de strategische visie en de omgevingsvisie landen. Het is hierbij niet de vraag of de demografie verandert, maar welke strategie wij kiezen om hier op de juiste manier mee om te gaan.

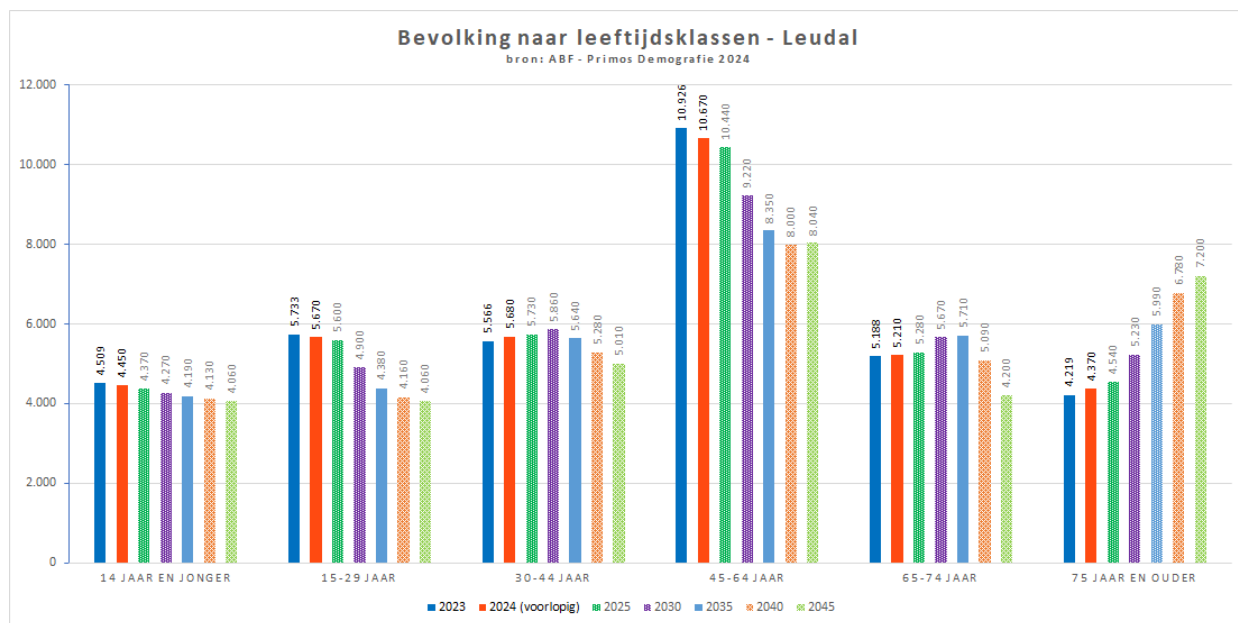
Bevolkingsontwikkeling

Sinds het ontstaan van de gemeente Leudal is het bevolkingsaantal licht gedaald van 36.818 inwoners in 2007 naar 36.006 inwoners in 2024 (voorlopig aantal).

Prognose

Volgens de Regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2022-2050 van het CBS zullen vooral de grotere en middelgrote steden (met ten minste 100.000 inwoners) tot 2035 groeien, net als diverse randgemeenten rondom de grote steden. Kleinere gemeenten aan de randen van het land krijgen op basis van autonome ontwikkeling de komende jaren naar verwachting juist te maken met krimp. Demografische veranderingen hebben gevolgen voor Leudal. We hebben volgens de prognose van het CBS in de toekomst niet alleen te maken met een afnemende bevolkingsomvang, maar ook met minder jongeren en meer senioren.

Bevolking naar leeftijdsklassen Leudal, aantallen	2024 (voorlopig)	2025	2030	2035	2040
< 14 jaar	4.450	4.370	4.270	4.190	4.130
15-29 jaar	5.670	5.600	4.900	4.380	4.160
30-44 jaar	5.680	5.730	5.860	5.640	5.280
45-59 jaar	10.670	10.440	9.220	8.350	8.000
60-74 jaar	5.210	5.280	5.670	5.710	5.090
> 75 jaar	4.370	4.540	5.230	5.990	6.780
Totaal Leudal	36.050	35.960	35.150	34.260	33.440

4 Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december 2024

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Activa	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	188	188
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo agio/disagio	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	82	109
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	106	79
Materiële vaste activa	108.225	112.317
Investerings met een economisch nut	58.762	60.402
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.887	33.584
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	16.575	18.332
Financiële vaste activa	10.001	10.261
Kapitaalverstrekkingen	3.147	3.147
Leningen	3.240	3.213
Overige langlopende leningen	1.478	1.765
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd één jaar of langer	-	-
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.137	2.137
Totaal vaste activa	118.414	122.767
Vlottende activa		
Voorraden	2.792	1.577
Grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.792	1.577
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Vooruitbetalingen	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	42.259	53.751
Vorderingen op openbare lichamen	5.499	6.739
Verstekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
Overige verstekte kasgeldleningen	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31.861	42.139
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	2.956	3.172
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
Overige vorderingen	1.943	1.702
Overige uitzettingen	-	-
Liquide middelen	419	418
Kassaldi	9	9
Banksaldi	410	409
Overlopende activa	6.257	2.117
Te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen	1.884	3
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.373	2.114
Totaal vlottende activa	51.727	57.863
Totaal activa	170.141	180.630

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
Passiva	31-12-2023	31-12-2024
Vaste passiva		
Eigen vermogen	90.087	101.211
Algemene reserve	17.543	23.011
Bestemmingsreserves	59.915	72.445
Gerealiseerd resultaat	12.629	5.755
Voorzieningen	6.403	8.033
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	58.736	51.712
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.736	37.712
- binnenlandse bedrijven	-	-
- openbare lichamen	15.000	14.000
- overige binnenlandse sectoren	-	-
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgsommen	-	-
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Totaal vaste passiva	155.225	160.957
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	992	3.384
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	992	3.384
Overlopende passiva	13.924	16.289
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	7.908	4.384
Ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen	5.304	11.207
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	712	699
Totaal vlottende passiva	14.915	19.673
Totaal passiva	170.141	180.630
Gewaarborgde geldleningen/garantstellingen	49.190	54.491

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 13 maart 2018 de uitgangspunten voor het financieel beleid, evenals de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffend balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Waardering & afschrijving vaste activa

In het tweede lid, onder a, van artikel 212 van de Gemeentewet is opgenomen dat de financiële verordening in elk geval de regels voor waardering en afschrijving van activa bevat. Hieraan is in artikel 7 van de financiële verordening van de gemeente Leudal invulling gegeven. Voor de bepalingen over afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen van de immateriële en materiële vaste activa wordt in de verordening verwezen naar de bijlage bij de verordening. In de bijlage zijn naast de methodiek de afschrijvingstermijnen voor de verschillende categorieën, immateriële vaste activa, materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa met maatschappelijk nut, opgenomen. Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht. Het BBV laat een aanzienlijke beleidsvrijheid aan gemeenten voor het zelf vaststellen van de eigen afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen. Natuurlijk geldt hierbij wel het criterium dat gemeenten de afschrijvingsmethodiek en afschrijvingstermijn van een actief moeten afstemmen op de verwachte gebruiksduur.

1. Een vast actief met een verkrijgings-/vervaardigingsprijs van minder dan € 10.000 wordt niet geactiveerd.
2. Gronden en terreinen en financiële vaste activa, met uitzondering van activa in eigendom van derden, worden onafhankelijk van de waarde geactiveerd.
3. Het saldo van agio en disagio kan lineair in 5 jaar afgeschreven worden.
4. Kosten voor het afsluiten van geldleningen komen direct ten laste van de exploitatie.
5. Activa waarvan het voornemen is dat deze vervreemd gaan worden en die niet meer in gebruik zijn worden niet meer afgeschreven.
6. Activa waarbij sprake is van financiële lease, worden geactiveerd. De som van de gedurende de resterende looptijd jaarlijks te betalen leasetermijnen wordt als schuld opgenomen op de balans.
7. De immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven overeenkomstig de bij deze verordening in bijlage 1 opgenomen afschrijvingstabel.
8. Afschrijving van een vast actief vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering, in gebruik name of aanschaf van het actief.
9. Indien een vast actief wordt afgeschreven, wordt als restwaarde nihil gehanteerd.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 10 december 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 1.314.300) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 1.314.300 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Voor de toelichting op de balans zijn alle bedragen afgerond op een veelvoud van € 1.000.

4.2.1 Vaste activa

De waardering van de vaste activa geschiedt op basis van historische kostprijs, waarbij duurzame waardevermindering onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking wordt genomen.

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen: de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

4.2.1.1 Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbedragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Kosten voor het afsluiten van geldleningen komen direct ten laste van de exploitatie.

Het saldo van agio en disagio kan lineair in 5 jaar afgeschreven worden.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden conform raadsbesluit geactiveerd. De geactiveerde bedragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen. De verleende bijdragen worden geactiveerd indien de daadwerkelijke investering bijdraagt aan de publieke taak.

De immateriële vaste activa worden onderscheiden in:

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	82	109
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	106	79
Totaal immateriële vaste activa	188	188

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

<i>(bedrag x 1.000)</i>							
	Boek- waarde 31-12- 2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	(Extra) afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2024
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo van agio en disagio	0						0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	82	34			-6		109
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	106			-27			79
Totaal immateriële vaste activa	188	34		-27	-6		188

4.2.1.2 Materiële vaste activa

Algemeen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Overige investeringen met een economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen verwijzen wij naar bijlage 1: Afschrijvingstabel, van de financiële verordening gemeente Leudal 2023, laatste publicatie 11 december 2023.

Afschrijving van een vast actief vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering, in gebruik name of aanschaf van het actief.

Indien een vast actief wordt afgeschreven, wordt als restwaarde nihil gehanteerd.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering of voor het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie "de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven".

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder vaste activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.

Investeringsbijdragen van derden die gerelateerd zijn aan de investering worden in mindering gebracht op de desbetreffende investering; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Investerings met een economisch nut		
- Gronden uitgegeven in erfpacht	602	602
- Overige investeringen met een economisch nut	58.161	59.800
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	32.887	33.584
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	16.575	18.332
Totaal materiële vaste activa	108.225	112.317

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	4.705	4.779
Woonruimten	900	1.258
Bedrijfsgebouwen	44.748	44.783
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.222	5.277
Vervoermiddelen	574	739
Machines, apparaten en installaties	1.790	1.494
Overige materiële vaste activa	1.221	1.470
Totaal overige investeringen met een economisch nut	58.161	59.800

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	(bedrag x 1.000)							
	Boek- waarde 31-12- 2023	Balans- correctie	Investe- ringen	Des- investe- ringen	(Extra) afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2024
Gronden en terreinen	4.705	-380	454					4.779
Woonruimten	900		407		-50			1.258
Bedrijfsgebouwen	44.748		2.193		-1.867	-291		44.783
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.222		1.727		-337	-335		5.277
Vervoermiddelen	574		186		-21			739
Machines, apparaten en installaties	1.790		203		-499			1.494
Overige materiële vaste activa	1.221		516		-268			1.470
Totaal overige investeringen met een economisch nut	58.161	-380	5.687		-3.042	-626		59.800

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen worden de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

In 2024 heeft er een balanscorrectie plaatsgevonden bij de niet in exploitatie zijnde gronden (NIEGG) van € 380.000. € 58.000 is overgeheveld naar voorraden, categorie onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie en € 322.000 is overgeheveld naar uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, categorie overige vorderingen, waaronder faciliterend grondbeleid.

De belangrijkste investeringen met een economisch nut staan in het hierna genoemde overzicht vermeld:

	(bedrag x 1.000)			
Investering	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2024
Vervanging wagenpark	1.123	186		611
Financieel pakket	400	149		335
Widdonckterrein te Heibloem		454		
1e Inrichting/onderwijsleerpakket OB Buggenum	158	126		126
Uitbreiding AZC-school Baexem		119	-119	
Kindcentrum Leudal West	9.755	124		923
Uitbreiding Onderwijshuisvesting De Ortolaan/De Widdonck	1.714	1.820		1.824
Sportpark 't Maasveld (incl. wieleromgeving)	3.820	1.404	-322	1.465
Dorps huis Neeritter	180	36	-133	2
Uitbreiding Molenzicht met 4 woonwagens	520	331		763
Realisatie standplaats WWC Bosrand Haelen	335	225		228

De betaling van de kosten voor uitbreiding AZC-school Baexem worden gedekt uit de ontvangen rijksmiddelen OHBA (Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers 2022).

Voor Sportpark 't Maasveld is een 1e voorschotsubsidie veilige wieleromgeving van € 322.000 ontvangen van de Provincie Limburg.

Voor Dorps huis Neeritter is in 2024 een DUMAVA-subsidie ontvangen van € 133.000. De subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) komt eigenaren van bestaand maatschappelijk vastgoed tegemoet in de kosten om te verduurzamen.

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<i>(bedrag x 1.000)</i>				
Investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2024
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.325	1.149	-202	948
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	117		117
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	390	-40	350
Reconstructie Kasteellaan, B. v. Broekstraat Haelen	200	200		200

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

<i>(bedrag x 1.000)</i>							
	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	(Extra) afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	32.887	1.954		-1.015	-242		33.584
Totaal investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	32.887	1.954		-1.015	-242		33.584

Onder bijdragen van derden worden de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld:

<i>(bedrag x 1.000)</i>				
Investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2024
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.325	1.149	-202	948
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	117		117
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	390	-40	350
Reconstructie Kasteellaan, B. v. Broekstraat Haelen	200	200		200

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	16.575	18.332
Overige materiële vaste activa	0	0
Totaal investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	16.575	18.332

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Boek- waarde 31-12- 2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	(Extra) afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:							
- Infrastructuur	8.942	2.215		-316	-672		10.169
- Overige	7.633	923		-336	-57		8.163
Overige materiele vaste activa	0						0
Totaal investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	16.575	3.138		-652	-729		18.332

Onder bijdragen van derden worden de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Toelichting (extra)afschrijvingen

Bij de vaststelling van de begroting 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd om de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut in één keer af te schrijven en te dekken uit reserves.

Met de BBV-wijziging van 5 maart 2016 zijn de verslaggevingsvoorschriften voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut gewijzigd. Vanaf boekjaar 2017 moeten deze investeringen op dezelfde wijze worden behandeld en verantwoord als investeringen met economisch nut. Dit betekent dat alle investeringen die zijn c.q. worden gedaan vanaf 1 januari 2017 op dezelfde wijze worden verantwoord en aan dezelfde eisen dienen te voldoen wat betreft waardering, activering en afschrijving.

De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt nadrukkelijk alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan. Voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die zijn gedaan tot en met 2016 gelden de "oude" regels, zodat gemeenten hierop bijvoorbeeld desgewenst en voor zover passend binnen het BBV versneld kunnen afschrijven.

Vanaf 2017 worden de nieuwe investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut afgeschreven conform de verwachte levensduur, zoals vermeld in de voor dat jaar geldende financiële verordening gemeente Leudal 2, bijlage 1: Afschrijvingstabel.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

<i>(bedrag x 1.000)</i>				
Investering	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2024
Beleidsplan Openbare verlichting 2021	203	190		203
Beleidsplan Openbare verlichting 2022	204	204		204
Beleidsplan Openbare verlichting 2023	211	136		136
Veilige schoolomgeving: UVP 2024-2027	200	194		194
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	850	625		638
Vorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	135		135
Fietsvoorziening Leudalweg	4.500	28	-303	-275
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	179		178
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	832	742	-212	529
Reconstructie Kasteellaan, B. v. Broekstraat Haalen	900	382		382

De extra afschrijvingen van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut zijn als volgt vanuit de reserves gedekt:

<i>(bedrag x 1.000)</i>	
Reserve	Extra afschrijvingen gedekt uit reserve
Reserve Openbare verlichting	29
Dekkingsreserve Infrastructuur	196

Bij de toelichting reserves wordt aangegeven welke hiervoor (naar verwachting) beschikbaar zullen zijn.

4.2.1.3 Financiële vaste activa

Algemeen

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

In de beleggingsportefeuille worden obligaties gewaardeerd tegen de aankoopprijs indien deze lager ligt dan de nominale waarde; indien de aankoopprijs hoger ligt dan de nominale waarde vindt waardering tegen de nominale waarde plaats.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

De financiële vaste activa worden onderscheiden in:

(bedrag x 1.000)		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	3.110	3.110
- Gemeenschappelijke regelingen	37	37
- Overige verbonden partijen	0	0
Leningen aan:		
- Openbare lichamen	0	0
- Woningcorporaties	0	0
- Deelnemingen	3.017	3.017
- Overige verbonden partijen	223	196
Overige langlopende leningen	1.478	1.765
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd één jaar of langer	0	0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.137	2.137
Totaal financiële vaste activa	10.001	10.261

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

(bedrag x 1.000)							
	Boek- waarde 31-12- 2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	(Extra) afschrij- vingen	Aflos- singen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2024
Kapitaalverstrekkingen aan:							
- Deelnemingen	3.110						3.110
- Gemeenschappelijke regelingen	37						37
- Overige verbonden partijen	0						
Leningen aan:							
- Openbare lichamen	0						0
- Woningcorporaties	0						0
- Deelnemingen	3017						3.017
- Overige verbonden partijen	223				-27		196
Overige langlopende leningen	1.478	300			-13		1.765
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0						0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rente-typische looptijd één jaar of langer	0						0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd één jaar of langer	2.137						2.137
Totaal financiële vaste activa	10.001	300			-40		10.261

Kapitaalverstrekkingen

Participaties in aandelenkapitaal zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs dan zal er afwaardering plaatsvinden.

Onderstaand zijn de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen weergegeven.

(bedrag x 1.000)		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Deelnemingen:		
Enexis Holding NV	151	151
Publiek Belang Electra BV	63	63
NV Waterleiding Maatschappij Limburg	59	59
Bank Nederlandse Gemeenten NV	354	354
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV	2.483	2.483
Kleine deelnemingen < € 1.000	1	1
Totaal financiële activa - deelnemingen	3.110	3.110

Overige langlopende leningen

Om starters op de woningmarkt te faciliteren heeft de gemeenteraad op 5 juli 2011 besloten tot invoering van startersleningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN).

Omdat wij starters willen blijven ondersteunen met startersleningen, heeft de gemeenteraad op 24 september 2024 ingestemd met voten van € 600.000 extra krediet om deze startersregeling 3 jaar te continueren (tot en met 2027).

In 2024 heeft een 1e deelstorting van € 300.000 plaatsgevonden in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten voor het verstrekken van startersleningen.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De waardering van de beleggingen vindt plaats tegen verkrijgingsprijs tot een maximum van de nominale waarde. Het verschil tussen verkrijgingsprijs en nominale waarde leidt bij vrijval van de obligatie tot een boekwinst.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de balans-, nominale- en de marktwaarde weer:

(bedrag x 1.000)			
	Boekwaarde 31-12-2024	Nominale waarde 31-12-2024	Marktwaarde 31-12-2024
Beleggingsportefeuille	2.137	2.308	2.324

4.2.2 Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

4.2.2.1 Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt deze afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien:

Redelijk zekerheid bestaat over de te realiseren winst, dit vanuit het voorzichtigheidsprincipe. Hetgeen betekent dat: de boekwaarde per 31 december positief is, dus hogere inkomsten dan uitgaven, en het plan voor meer dan 85% is afgerond, en in de exploitatie na de winstneming een buffer (post onvoorzien en resterende winstraming) resteert van minimaal 25% van de nog te maken kosten (concrete uitgaven).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor complexen waarvoor een verlies wordt verwacht, wordt dit verlies geormerkt ten laste van de reserve grondexploitatie.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boek- waarde 31-12- 2023	Van niet in exploitatie genomen gronden	Investe- ringen	Opbreng- sten	Winst/ verlies	Voorzie- ning verlies- latend complex	(bedrag x 1.000) Boek- waarde 31-12- 2024
Woningbouw	-479	58	255	-1.910	280		-1.796
Bedrijventerreinen	3.271		103				3.374
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	2.792	58	358	-1.910	280		1.577

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boek- waarde 31-12- 2023	Van niet in exploitatie genomen gronden	Investe- ringen	Opbreng- sten	Winst/ verlies	Voorzie- ning verlies- latend complex	(bedrag x 1.000) Boek- waarde 31-12- 2024
Woningbouw							
Baexem, Witte huis	180		13	-306			-114
Heibloem, P. van Donstraat	-81		-1		81		
Heythuysen, Burg. Jan van Sonlaan	3						3
Heythuysen, De Bevelanden 1	-637		22				-615
Heythuysen, Walk	0						
Haler, Gruttostraat	-81		-1				-82
Haler, Pinxtenstraat	53		1				54
Grathem, CPO Grasheim	77	23	165	-1.545	200		-1.080
Voormalige sportvelden Hunsel	2	35	41				77
Losse percelen	5		14	-58			-40
Diverse			2		-2		
Bedrijventerreinen							
Heythuysen, Arenbosch	-147						-147
Ittervoort, Fase IV	3.344		90				3.434
Ittervoort, Napoleonsweg	73		13				87
Roggel, Laak	0						
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	2.792	58	358	-1.910	280		1.577

Met betrekking tot de bouwgronden in exploitatie worden de volgende bijzonderheden toegelicht op de balans:

Baexem - Witte huis

De gronden zijn eind 2024 verkocht en overgedragen aan de koper. Er dienen in 2025 nog werkzaamheden uitgevoerd te worden, zoals aanleggen opritten en aansluiting aan het riool tot de erfgrans. De verwachting is dat de exploitatie in 2025 kan worden afgesloten.

Grathem - Sportlaan

Eind 2023 is de exploitatie geactiveerd. In 2024 zijn de kavels in eigendom overgedragen aan de koper. In 2025 worden de werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken uitgevoerd. Op basis van de huidige inzichten kan er in 2024 met redelijke zekerheid een winstneming plaats vinden van € 200.000 ten gunste van de reserve grondbedrijf. Naar verwachting zal de exploitatie in 2026 worden afgesloten.

Heibloem - P. van Donstraat

De kavels zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. En de openbare ruimte is ook helemaal afgerond. De exploitatie wordt afgesloten en het restant van de winst (€ 81.244) kan worden genomen ten gunste van de reserve grondexploitatie.

Heythuysen – Arenbos

Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. Er dienen nog afrondende werkzaamheden (zoals verleggen rioolaansluitingen en het afronden van de aanleg openbare verlichting) te worden uitgevoerd. Naar verwachting worden de werkzaamheden begin 2025 afgerond en kan de exploitatie in 2025 worden afgesloten.

4.2.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Algemeen

Uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening betreft met name de vorderingen op debiteuren inzake sociale uitkeringen en de vorderingen op de overige gemeentelijke debiteuren.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boek- waarde 31-12- 2024	Voorzie- ning Oninbaar- heid	(bedrag x 1.000)	
	Balans- waarde 31-12- 2024	Balans- waarde 31-12- 2023		
Vorderingen op openbare lichamen	7.388		7.388	5.499
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Overige verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	42.139		42.139	31.861
Rekening-courantverhouding met het Rijk				
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	3.172		3.172	2.956
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Overige vorderingen:				
Debiteuren niet-overheid	799	-6	793	724
Debiteuren sociale zaken	659	-20	638	926
Faciliterend grondbeleid	270		270	293
Overige uitzettingen				
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	54.427	-26	54.401	42.259

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overtollige middelen dienen in principe in de schatkist aangehouden te worden. Hierop zijn vier uitzonderingen:

- Nazorgfondsen zoals ingesteld op basis van de Wet Milieubeheer;
- Middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst;
- Bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012);
- Een drempelbedrag.

Een drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van het begrotingstotaal) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij die onder het drempelbedrag gerekend kunnen worden. Per kwartaal mag het gemiddelde van deze middelen niet boven het drempelbedrag uitkomen. Overtollige middelen op de BNG rekening worden dagelijks automatisch naar de schatkist afgeroomd.

Uit onderstaande tabel, die inzicht geeft in de benutting van het drempelbedrag, blijkt dat de gemeente in 2024 binnen deze drempel is gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		Verslag-jaar				(bedrag x 1.000)
(1)	Drempelbedrag	2.126				
		kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	215	210	184	195	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.912	1.916	1.942	1.931	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag		Verslag-jaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	106.315				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	106.315				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van	Drempelbedrag	2.126				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
		kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.545	19.151	16.912	17.929	
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92	
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	215	210	184	195	

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf [Financiering](#).

Overige vorderingen - faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verhaald op de private partijen. Er is dus geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. Feitelijk schiet de gemeente kosten voor die op basis van een overeenkomst worden teruggevorderd bij een derde partij, dan wel op basis van het exploitatieplan mogelijk in de toekomst kunnen worden teruggevorderd van een derde partij.

	Boek- waarde 31-12- 2023	Van niet in exploitatie genomen gronden	Investe- ringen	Opbreng- sten	Winst/ verlies	Voorzie- ning verlies- latend complex	(bedrag x 1.000) Boek- waarde 31-12- 2024
Faciliterend grondbeleid:							
Baexem Mariabosch (Gelissen Vastgoed BV)	62		1	309			372
Neeritter Op den Heuvel-Zilleveld/Linderveld	231		66	-83	-214		
Heythuysen, De Bevelanden II-Den Hoeck		322		-852	530		
Roggel, Beeklaan			44	-146			-102
Overige vorderingen	293	322	111	-772	316		270

Met betrekking tot het faciliterend grondbeleid worden de volgende bijzonderheden toegelicht op de balans:

Neeritter op den Heuvel - Zilleveld/Linderveld

In Neeritter wordt het woningbouwplan Zilleveld tot realisatie gebracht. Dit woningbouwplan is destijds gestart door een van de project-B.V.'s van Nieuwe Borg. In 2014 zijn zowel de project B.V.'s als het moederbedrijf van Nieuwe Borg failliet verklaard. Door het faillissement van Nieuwe Borg konden de gemaakte afspraken en overeenkomsten niet meer worden uitgevoerd. Hierdoor werd het openbaar gebied niet aangelegd. De gemeente heeft in oorsprong geen verplichting tot het aanleggen c.q. afronding van het openbaar gebied. De bewoners vroegen de gemeente echter om hulp bij de realisatie van het openbaar gebied. In 2021 heeft de gemeente besloten het openbaar gebied binnen het plangebied Zilleveld in Neeritter voor eigen rekening en risico aan te leggen en de gronden daartoe aan te kopen uit de faillissementsboedel. Deze werkzaamheden zijn in 2023 en 2024 uitgevoerd en leiden conform het eerder vastgestelde raadsbesluit tot een onttrekking uit de reserve grondexploitatie in 2024. Daarnaast is er een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar, waarmee beoogd wordt extra woningen in Neeritter (Zilleveld en Linderveld) te realiseren. Dit voor rekening en risico van de ontwikkelaar.

Heythuysen - Ruimte voor Ruimte Bevelanden 'Den Hoeck'

In 2022 is een anterieure overeenkomst gesloten, zodat de gronden in 2024 overgedragen konden worden aan de ontwikkelaar. Ter voorbereiding op de overdracht heeft de raad het bestemmingsplan RvR kavels gewijzigd vastgesteld begin 2023. Hiertegen is beroep ingesteld. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft hierover in 2024 uitgesproken, dat het bestemmingsplan in stand blijft. In de loop van 2024 is een allonge tussen de gemeente en de exploitant aangegaan, zodat de overdracht van de gronden plaats kan vinden. De verkoop en overdracht van de gronden vond plaats eind 2024. Hiermee hebben partijen aan hun verplichtingen voldaan en wordt het ruimte voor ruimte project afgesloten met een resultaat van € 529.598 ten gunste van de reserve grondexploitatie.

4.2.2.3 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Het saldo van de liquide middelen bestaan uit de volgende componenten:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kassaldi	9	9
Banksaldi	410	409
Totaal liquide middelen	419	418

4.2.2.4 Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.884	3
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.373	2.114
Totaal overlopende activa	6.257	2.117

Onderdeel van de overlopende activa zijn bedragen die nog ontvangen moeten worden over een voorgaand boekjaar.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>			
	Saldo 31-12-2023	Bestedingen/ vrijval	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2024
Europese overheidslichamen	0			0
Rijk:				
Regeling Opvang ontheemden Oekraïne 2023	1.844	661	-2.506	0
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	40	3	-40	3
Overige Nederlandse overheidslichamen	0			0
Totaal van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.884	664	-2.545	3

4.2.3 Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.2.3.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen van gemeente op de balans bestaat uit gerealiseerde resultaat van het overzicht van baten en lasten, de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	17.543	23.011
Bestemmingsreserves	59.915	72.445
Gerealiseerd resultaat	12.629	5.755
Totaal eigen vermogen	90.087	101.211

Het verloop van de reserves in 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

Omschrijving		(bedrag x 1.000)					
		Boek- waarde 31-12- 2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Bestem- ming resultaat 2023	Verminde- ring ter dekking van afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12- 2024
R.0	Algemene reserve	17.543		6.361-	11.829		23.011
Bestemmingsreserves:							
Dekkingsreserves:							
D.1	Accommodatie RKVB Baexem	498	40			-19	479
D.2	Tennisaccommodatie Galgenberg	740				-69	671
D.3	BMV Ell	984				-27	957
D.4	De Bombardon Heythuysen	1.180				-47	1.133
D.5	Postkoets Horn	1.651				-50	1.601
D.6	BMV Roggel	2.798				-126	2.712
D.7	BMV Heythuysen	780				-24	756
D.8	BMV Grathem	695				-20	675
D.9	SG St. Ursula	442				-15	427
D.10	Gemeentehuis Leudal	2.457				-74	2.382
D.11	Verbouw gemeentewerf Hunsel	602				-38	565
D.12	Infrastructuur	2.297				-196	2.100
D.13	Gebouwenaanpassingen de Widdonck	295				-16	280
D.14	Centrumvisie Heythuysen	651				0	651
D.15	Onderwijshuisvesting de Ortolaan/de Widdonck	1.714		1.714			
D.16	Speeltuinenbeleid		3.000		3.000		
D.17	Overdracht woonwagencentra		1.000		1.000		
D.18	Huidige woonwagens		1.155		-75	1.080	
D.19	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell		100			100	
D.20	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen		335			335	
D.21	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel		100			100	
D.22	Fietsvoorziening Leudalweg		4.500			4.500	
D.23	Accommodatie Beach Sports Leudal		175		-61	115	
D.24	Duurzaamheid					-	
	Totaal dekkingsreserves	17.783	10.405	-	-	856-	27.332
Overige financieel technisch reserves:							
F.1	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	223		27-			196
F.2	Onderhoud overweg Napoleonsweg	111		38-			73
	Totaal overige financieel technische reserves	334	-	64-	-	-	270

Overige Bestemmingsreserves:							
O.1	Onderhoud jachthaven Hanssum	183	5				187
O.2	Monumentensubsidie	288	38				327
O.3	Groenfonds	612	182	2-		-11	781
O.4	Grondexploitatie	3.316	849	215-			3.949
O.5	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	25.586				-106	25.480
O.6	Egalisatiereserve Gemeentefonds	1.328	77				1.405
O.7	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	1.660	469	241-			1.889
O.8	Bedrijfsvoering	2.621	1.487	560-		41-	3.507
O.9	Gecommitteerde reserve	1.617	1.784	1.617-			1.784
O.10	Revolverend duurzaamheidsfonds	17				-5	12
O.11	Openbare verlichting	2.164				-29	2.135
O.12	Verkoop vastgoed	433					433
O.13	Econom. investeringsagenda Leudal	1.100					1.100
O.14	Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	370	100	36-			434
O.15	Fondsvorming Wijnaerden	501	119				620
O.16	Regiodeal	-			800		800
O.17	Herstructureringsfonds	-					-
Totaal overige bestemmingsreserves		41.798	5.110	2.672-	800	192-	44.844
Totaal bestemmingsreserves		59.915	15.515	2.737-	800	1.048-	72.445
Totaal reserves		77.457	15.515	9.098-	12.629	1.048-	95.456

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de "afschrijvingen" staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De hierna opgenomen toelichtingen geven de aard en de reden van iedere reserve weer, evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Het meerjarig verloop van de reserves 2024-2027 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Omschrijving		(bedrag x € 1.000)			
		Werkelijke boekwaarde 31-12-2024	Geraamde boekwaarde 31-12-2025	Geraamde boekwaarde 31-12-2026	Geraamde boekwaarde 31-12-2027
R.0	Algemene reserve	23.011	22.091	19.959	19.959
Bestemmingsreserves:					
Dekkingsreserves:					
D.1	Accommodatie RKVB Baexem	479	459	440	421
D.2	Tennisaccommodatie Galgenberg	671	602	534	465
D.3	BMV Ell	957	931	904	878
D.4	De Bombardon Heythuysen	1.133	1.086	1.038	991
D.5	Postkoets Horn	1.601	1.551	1.501	1.451
D.6	BMV Roggel	2.712	3.506	3.381	3.255
D.7	BMV Heythuysen	756	732	709	685
D.8	BMV Grathem	675	654	634	613
D.9	SG St. Ursula	427	413	398	383
D.10	Gemeentehuis Leudal	2.382	2.308	2.233	2.159
D.11	Verbouw gemeentewerf Hunsel	565	527	489	452
D.12	Infrastructuur	2.100	1.904	1.707	1.511
D.13	Gebouwenaanpassingen de Widdonck	280	264	249	233
D.14	Centrumvisie Heythuysen	651	625	599	572
D.15	Onderwijshuisvesting de Ortolaan/de Widdonck	1.714	1.646	1.577	1.508
D.16	Speeltuinenbeleid	3.000	3.000	2.940	2.850
D.17	Overdracht woonwagenzaken	1.000	1.000	960	920
D.18	Huidige woonwagens	1.080	1.012	944	878
D.19	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	100	100	96	92
D.20	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	335	335	322	308
D.21	Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel	100	96	92	88
D.22	Fietsvoorziening Leudalweg	4.500	4.500	4.500	4.320
D.23	Accommodatie Beach Sports Leudal	115			
D.24	Duurzaamheid		7.780	7.749	7.686
	Totaal dekkingsreserves	27.332	35.030	33.996	32.720
Overige financieel technisch reserves:					
F.1	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	196	169	143	116
F.2	Onderhoud overweg Napoleonsweg	73	36		
	Totaal overige financieel technische reserves	270	206	143	116

Overige Bestemmingsreserves:					
O.1	Onderhoud jachthaven Hanssum	187	192	196	201
O.2	Monumentensubsidie	327	327	327	327
O.3	Groenfonds	781	781	781	781
O.4	Grondexploitatie	3.949	3.949	3.949	3.949
O.5	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	25.480	10.316	9.847	9.524
O.6	Egalisatiereserve Gemeentefonds	1.405	1.405	1.405	1.405
O.7	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	1.889	2.042	2.196	2.314
O.8	Bedrijfsvoering	3.507	2.492	2.301	2.110
O.9	Gecommitteerde reserve	1.784			
O.10	Revolverend duurzaamheidsfonds	12	12	12	12
O.11	Openbare verlichting	2.135	2.075	2.015	1.954
O.12	Verkoop vastgoed	433	433	433	433
O.13	Economische investeringsagenda Leudal	1.100	400	400	400
O.14	Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	434	521	608	695
O.15	Fondsvorming Wijnaerden	620	620	620	620
O.16	Regiodeal	800	1.125	750	375
O.17	Herstructureringsfonds		6.695	6.695	6.695
Totaal overige bestemmingsreserves		44.844	33.385	32.535	31.794
Totaal bestemmingsreserves		72.445	68.621	66.674	64.630
Totaal reserves		95.456	90.712	86.633	84.590

R.0 algemene reserve

Reserve R.0		82001000 Algemene reserve
Doel (aard en reden)	De Algemene reserve is bedoeld als buffer (onderdeel van de weerstandscapaciteit) voor het opvangen van financiële tegenvallers. Hiermee kan de gemeente onverwachte substantiële kosten dekken. De risico's worden jaarlijks bij de begroting gekwantificeerd.	
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden gevormd door batige saldi.	
Soort	Reserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2007
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximaal	Minimaal: 0,8 tot 1 van de incidentele weerstandscapaciteit vermeerderd met éénmaal de structurele risico's. Op basis van de begroting 2024, is het minimum van de reserve tussen de € 2.298.800 en € 2.509.000. Maximaal: niet van toepassing.	
Storting	Overschot op de jaarrekening. Daarnaast ook de overschotten op of opheffing van andere reserves en voorzieningen. Tot slot mogelijke storting indien het minimum is bereikt.	
Onttrekking	Op basis van specifieke voorstellen, incidentele dekking bij de begroting of kadernota of ingeval van tekort op de jaarrekening.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	17.543	17.543		23.011	22.091	19.959
Bestemming rekeningresultaat 2023 (Rb 02-07-2024)	11.829	11.829				
Totaal toevoegingen	11.829	11.829				
Storting in nieuw te vormen dekkingsreserves (Rb 04-07-2023):						
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	-100	-100				
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	-335	-335				
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel	-100	-100				
Storting in nieuw te vormen dekkingsreserves (Rb 04-07-2023 -Kadernota 2024-2027):						
Speeltuinenbeleid	-3.000	-3.000				
Overdracht woonwagengzaken	-1.000	-1.000				
Huidige woonwagens	-1.155	-1.155				
Bestemming rekeningresultaat 2023 t.g.v. voorziening APPA	-171	-171				
Bestemming rekeningresultaat 2023 t.g.v. Projectsubsidie Passend Wonen	-250	-250				
Storting ineens om reserve BMV Roggel op dekkingsniveau te brengen				-920		
Dekking IHP St. Ursula tijdelijke huisvesting en sloopkosten					-1.488	
Afboeking restant boekwaarde St. Ursula					-644	
Organisatie Oud Limburgs Schutterfeest 2025	-250	-250				
Totaal onttrekkingen	-6.361	-6.361		-920	-2.132	
Stand reserve 31-12-	23.011	23.011		22.091	19.959	19.959

D.1 Accommodatie RKVB Baexem

Reserve D.1		82002001 Accommodatie RKVB Baexem
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kapitaallasten nieuwbouw accommodatie RKVB Baexem. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve Als er een reserve wordt ingezet om een investering te dekken moet dit volgens de voorschriften uitgevoerd worden in de vorm van jaarlijkse compensatie van de afschrijvingslasten door de inzet van de betreffende reserve. De investering in één keer ten laste van de reserve brengen is niet toegestaan.	
Looptijd	Start datum: 01-01-2015 Eind datum: 31-12-2049	
Benodigd minimaal/ maximaal peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	498	498		479	459	440
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-19	-19		-19	-19	-19
Totaal onttrekkingen	-19	-19		-19	-19	-19
Stand reserve 31-12-	479	479		459	440	421

D.2 Tennisaccommodatie Galgenberg

Reserve D.2		82002002 Tennisaccommodatie Galgenberg
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten huisvesting tennisverenigingen Haelen en Horn. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2015 Eind datum: 31-12-2049	
Benodigd minimaal/ maximaal peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	740	740		671	602	534
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-69	-69		-69	-69	-69
Totaal onttrekkingen	-69	-69		-69	-69	-69
Stand reserve 31-12-	671	671		602	534	465

D.3 BMV EII

Reserve D.3	82002003 BMV EII
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten nieuwbouw BMV EII. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2016 Eind datum: 31-12-2060
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	984	984		957	931	904
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-27	-27		-27	-27	-27
Totaal onttrekkingen	-27	-27		-27	-27	-27
Stand reserve 31-12-	957	957		931	904	878

D.4 Bombardon Heythuysen

Reserve D.4		82002004 Bombardon Heythuysen
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten nieuwbouw gemeenschapshuis de Bombardon te Heythuysen. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2004
	Eind datum:	31-12-2048
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.180	1.180		1.133	1.086	1.038
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-47	-47		-47	-47	-47
Totaal onttrekkingen	-47	-47		-47	-47	-47
Stand reserve 31-12-	1.133	1.133		1.086	1.038	991

D.5 Postkoets Horn

Reserve D.5		82002005 Postkoets Horn
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten verbouwing Postkoets te Horn. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2012
	Eind datum:	31-12-2056
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.651	1.651		1.601	1.551	1.501
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-50	-50		-50	-50	-50
Totaal onttrekkingen	-50	-50		-50	-50	-50
Stand reserve 31-12-	1.601	1.601		1.551	1.501	1.451

D.6 BMV Roggel

Reserve D.6		89001515 BMV Roggel
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kapitaallasten nieuwbouw BMV Roggel. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2012
	Eind datum:	31-12-2056
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is. gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	2.798	2.798		2.712	3.506	3.381
Jaarlijkse toevoeging	40	40				
Storting ineens om reserve op dekkingsniveau te brengen				920		
Totaal toevoegingen	40	40		920		
Afschrijvingslasten	-126	-126		-126	-126	-126
Totaal onttrekkingen	-126	-126		-126	-126	-126
Stand reserve 31-12-	2.712	2.712		3.506	3.381	3.255

D.7 BMV Heythuysen

Reserve D.7		82002007 BMV Heythuysen
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten nieuwbouw BMV Heythuysen (schoolgebouw, bibliotheek en kinderopvang). De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2012
	Eind datum:	31-12-2056
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	780	780		756	732	709
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-24	-24		-24	-24	-24
Totaal onttrekkingen	-24	-24		-24	-24	-24
Stand reserve 31-12-	756	756		732	709	685

D.8 BMV Grathem

Reserve D.8		82002008 BMV Grathem
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten nieuwbouw BMV Grathem. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2013 Eind datum: 31-12-2057	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	695	695		675	654	634
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-20	-20		-20	-20	-20
Totaal onttrekkingen	-20	-20		-20	-20	-20
Stand reserve 31-12-	675	675		654	634	613

D.9 SG St. Ursula Heythuysen

Reserve D.9		82002009 SG St. Ursula Heythuysen
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten verbouw scholengemeenschap St. Ursula te Heythuysen. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2009
	Eind datum:	31-12-2053
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	442	442		427	413	398
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-15	-15		-15	-15	-15
Totaal onttrekkingen	-15	-15		-15	-15	-15
Stand reserve 31-12-	427	427		413	398	383

D.10 Gemeentehuis Leudal

Reserve D.10		82002010 Gemeentehuis Leudal
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten voor het realiseren van de centrale huisvesting Gemeentehuis Leudal. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2012
	Eind datum:	31-12-2056
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand reserve 1-1-	2.457	2.457		2.382	2.308	2.233
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-74	-74		-74	-74	-74
Totaal onttrekkingen	-74	-74		-74	-74	-74
Stand reserve 31-12-	2.382	2.382		2.308	2.233	2.159

D.11 Verbouw gemeentewerf Hunsel

Reserve D.11		82002011 Verbouw gemeentewerf Hunsel
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten verbouw gemeentewerf te Hunsel. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2015 Eind datum: 31-12-2039	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	602	602		565	527	489
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-38	-38		-38	-38	-38
Totaal onttrekkingen	-38	-38		-38	-38	-38
Stand reserve 31-12-	565	565		527	489	452

D.12 Infrastructuur

Reserve D.12		82002012 Infrastructuur
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Vanaf 01-01-2017 is het niet meer toegestaan om de investeringen van maatschappelijk nut (o.a. wegen) vervroegd af te schrijven. Vanaf 2017 moeten de kapitaallasten van deze investeringen in de begroting worden opgenomen. Om geen financiële nadelen van deze wijziging te ondervinden is bij het vaststellen van de Begroting 2017 voorgesteld om in 2017 een dekkingsreserve infrastructuur in te stellen.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	2017
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse afschrijvingskosten van de investeringen Infrastructuur tot 2020.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	2.297	2.297		2.100	1.904	1.707
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-196	-196		-196	-196	-196
Totaal onttrekkingen	-196	-196		-196	-196	-196
Stand reserve 31-12-	2.100	2.100		1.904	1.707	1.511

D.13 Gebouwaanpassingen de Widdonck

Reserve D.13		82002013 Gebouwenaanpassingen de Widdonck	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 12 december 2017 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de gebouwenaanpassingen naar aanleiding van de verhuizing van De Ortolaan te Heythuysen naar De Widdonck te Heibloem.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum: 01-01-2018 Eind datum: 31-12-2062		
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	295	295		280	264	249
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-16	-16		-16	-16	-16
Totaal onttrekkingen	-16	-16		-16	-16	-16
Stand reserve 31-12-	280	280		264	249	233

D.14 Centrumvisie Heythuysen

Reserve D.14		82002014 Centrumvisie Heythuysen	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 9 november 2021 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met investering Centrumvisie Heythuysen.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum: 09-11-2021 Eind datum: 31-12-2047		
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	651	651		651	625	599
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten				-26	-26	-26
Totaal onttrekkingen				-26	-26	-26
Stand reserve 31-12-	651	651		625	599	572

D.15 Onderwijshuisvesting de Ortolaan/de Widdonck

Reserve D.15		82002015 Onderwijshuisvesting de Ortolaan/de Widdonck	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 30 mei 2023 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de uitbreiding onderwijshuisvesting de Ortolaan/de Widdonck in Heibloem.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum:	30-05-2023	
	Eind datum:	31-12-2048	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.714	1.714		1.714	1.646	1.577
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-69	0	-69	-69	-69	-69
Totaal onttrekkingen	-69		-69	-69	-69	-69
Stand reserve 31-12-	1.646	1.714	-69	1.646	1.577	1.508

D.16 Speeltuinenbeleid

Reserve D.16		82002016 Speeltuinenbeleid
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Gelet op de achterstanden bij het vervangen van de speeltuinen en het nog op te stellen beleid, is in de raadsvergadering van 4 juli 2023 ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor een bedrag van € 3.000.000. De afschrijvingslasten van de nieuwe speeltuinen worden hieruit gedekt.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 04-07-2023 Eind datum: 31-12-2042	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				3.000	3.000	2.940
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	3.000	3.000				
Totaal toevoegingen	3.000	3.000				
Afschrijvingslasten					-60	-90
Totaal onttrekkingen					-60	-90
Stand reserve 31-12-	3.000	3.000		3.000	2.940	2.850

D.17 Overdracht woonwagencentra

Reserve D.17		82002017 Overdracht woonwagenzaken
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Gelet op de aard van de investering overdracht woonwagenzaken, is in de raadsvergadering van 4 juli 2023 ingestemd om een dekkingsreserve te vormen. Indien de overdracht plaatsvindt kunnen de resterende afschrijvingslasten direct ten laste worden gebracht van deze dekkingsreserve, zonder dat dit tot een boekverlies in de exploitatie leidt.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	04-07-2023
	Eind datum:	bij plaatsvinden overdracht
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				1.000	1.000	960
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	1.000	1.000				
Totaal toevoegingen	1.000	1.000				
Afschrijvingslasten					-40	-40
Totaal onttrekkingen					-40	-40
Stand reserve 31-12-	1.000	1.000		1.000	960	920

D.18 Huidige woonwagens

Reserve D.18		82002018 Huidige woonwagens
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	Aangezien de woonwagens op termijn overgedragen gaan worden aan de woningcoöperaties, is in de raadsvergadering van 4 juli 2023 ingestemd om een dekkingsreserve te vormen op basis van de huidige boekwaarde. Indien de woonwagens definitief overgaan kunnen de resterende afschrijvingslasten direct ten laste worden gebracht van deze dekkingsreserve. De geraamde kapitaallasten vallen vrij ten gunste van het begrotingssaldo.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 04-07-2023 Eind datum: bij plaatsvinden overdracht	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				1.080	1.012	944
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	1.155	1.155				
Totaal toevoegingen	1.155	1.155				
Afschrijvingslasten	-80	-75		-68	-67	-67
Totaal onttrekkingen	-80	-75		-68	-67	-67
Stand reserve 31-12-	1.076	1.080		1.012	944	878

Reserve D.19		82002019 Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 4 juli 2023 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de investering uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum: 04-07-2023 Eind datum: 31-12-2048		
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				100	100	96
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	100	100				
Totaal toevoegingen	100	100				
Afschrijvingslasten					-4	-4
Totaal onttrekkingen					-4	-4
Stand reserve 31-12-	100	100		100	96	92

D.20 Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen

Reserve D.20		82002020 Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 4 juli 2023 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de investering uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum:	04-07-2023	
	Eind datum:	31-12-2048	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				335	335	322
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	335	335				
Totaal toevoegingen	335	335				
Afschrijvingslasten					-13	-13
Totaal onttrekkingen					-13	-13
Stand reserve 31-12-	335	335		335	322	308

D.21 Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel

Reserve D.21		82002021 Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.	
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 4 juli 2023 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de investering uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	04-07-2023
	Eind datum:	31-12-2048
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				100	96	92
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 04-07-2023)	100	100				
Totaal toevoegingen	100	100				
Afschrijvingslasten				-4	-4	-4
Totaal onttrekkingen				-4	-4	-4
Stand reserve 31-12-	100	100		96	92	88

D.22 Fietsvoorziening Leudalweg

Reserve D.22		82002022 Fietsvoorziening Leudalweg	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 6 februari 2024 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen voor de dekking van de afschrijvingslasten die verband houden met de investering realisatie van het vrij-liggend fietspad langs de Leudalweg.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum:	06-02-2024	
	Eind datum:	31-12-2051	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				4.500	4.500	4.500
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 06-02-2024)	4.500	4.500				
Totaal toevoegingen	4.500	4.500				
Afschrijvingslasten						-180
Totaal onttrekkingen						-180
Stand reserve 31-12-	4.500	4.500		4.500	4.500	4.320

D.23 Accommodatie Beach Sports Leudal

Reserve D.23		82002023 Accommodatie Beach Sports Leudal	
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.		
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 28 mei 2024 is ingestemd om een dekkingsreserve te vormen ter hoogte van de investeringswaarde van € 175.000 inclusief btw in verband met het éénmalige karakter.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum:	28-05-2024	
	Eind datum:	31-12-2025	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.		
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.		
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				115		
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 28-05-2024)	175	175				
Totaal toevoegingen	175	175				
Afschrijvingslasten	-175	-61	115	-115		
Totaal onttrekkingen	-175	-61	115	-115		
Stand reserve 31-12-		115	115			

D.24 Duurzaamheid

Reserve D.24		82002024 Duurzaamheid (gebouwen)
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten verduurzaming gebouwen	
Historische achtergrond	Verduurzamingsopgave gemeentelijk vastgoed naar klimaatneutraal.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2025
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Vorming van de reserve door eenmalige storting van de geblokkeerde reserve. Er vinden geen verdere stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				7.780	7.780	7.749
Nieuw te vormen dekkingsreserve (Rb 05-11-2024)	7.780	7.780				
Totaal toevoegingen	7.780	7.780				
Afschrijvingslasten					-31	-62
Totaal onttrekkingen					-31	-62
Stand reserve 31-12-	7.780	7.780		7.780	7.749	7.686

F.1 Kapitaalverstrekking Gemeenschapshuizen

Reserve F.1		82003001 Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen
Doel (aard en reden)	Jaarlijkse aflossing van afgesloten leningen aan gemeenschapshuis Neer en gemeenschapshuis Heibloem.	
Historische achtergrond	Bij de bouw en inrichting van de gemeenschapshuizen in Neer en Heibloem is voor de hiervoor afgesloten leningen een reservering voor hetzelfde bedrag opgenomen.	
Soort	Bestemmingsreserve Overig financieel technische reserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2018 Eind datum: 31-12-2062	
Benodigd minimaal/ maximaal peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de (restant) boekwaarde van de specifiek aangewezen kapitaalverstrekking, per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse aflossing lening.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	223	223		196	169	143
Totaal toevoegingen						
Aflossing gemeenschapshuis:						
Neer	-9	-9		-9	-9	-9
Heibloem	-17	-17		-17	-17	-17
Totaal onttrekkingen	-27	-27		-27	-27	-27
Stand reserve 31-12-	196	196		169	143	116

F.2 Onderhoud overweg Napoleonsweg

Reserve F.2		82003002 Onderhoud overweg Napoleonsweg
Doel (aard en reden)	Een gelijkmatige verdeling van de kosten voor onderhoud overweg Napoleonsweg.	
Historische achtergrond	In 2005 is een afkoopsom van € 585.000 van de Provincie voor dit onderhoud gestort in deze reserve. De jaarlijkse onderhoudsbijdrage aan Prorail wordt hieruit bekostigd.	
Soort	Bestemmingsreserve Overig financieel technische reserve	
Looptijd	Start datum: 2005 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	De jaarlijkse onderhoudsbijdrage aan Prorail.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	111	111		73	36	
Totaal toevoegingen						
Jaarlijkse bijdrage overweg Napoleonsweg	-37	-38	1	-37	-36	
Totaal onttrekkingen	-37	-38	1	-37	-36	
Stand reserve 31-12-	74	73	1	36		

O.1 Onderhoud jachthaven Hanssum

Reserve O.1		82004001 Onderhoud jachthaven Hanssum
Doel (aard en reden)	Op basis van de erfpachtovereenkomst met de watersportvereniging Hanssum is de gemeente verplicht zorg te dragen voor het op diepte/bevaarbaar houden van de haven en komen de kosten voor rekening van de gemeente.	
Historische achtergrond	Op basis van de erfpachtovereenkomst met de watersportvereniging Hanssum is de gemeente verplicht zorg te dragen voor het op diepte/bevaarbaar houden van de haven en komen de kosten voor rekening van de gemeente.	
Soort	Op basis van de erfpachtovereenkomst met de watersportvereniging Hanssum is de gemeente verplicht zorg te dragen voor het op diepte/bevaarbaar houden van de haven en komen de kosten voor rekening van de gemeente.	
Looptijd	Start datum: vóór 2007 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	De toevoeging dient voldoende te zijn om de lasten van het onderhoud aan de haven te dekken. De toevoeging bestaan uit: - jaarlijkse erfpachtcanon van watersportvereniging Hanssum en - jaarlijkse erfpachtcanon van Peulen Neer.	
Onttrekking	De huidige onttrekking bestaat uit de dekking van de onderhoudslasten. Naar behoefte op basis van uitvoeringsprogramma opgenomen in het onderhoudsplan.	
Algemene opmerkingen	Jaarlijks wordt de erfpachtcanon van watersportvereniging Hanssum Neer gestort minus de jaarlijkse onderhoudskosten (B&W-besluit 22-06-2010). Met ingang van maart 2011 wordt ook jaarlijks de erfpachtcanon Peulen Neer gestort minus jaarlijkse onderhoudskosten (B&W-besluit 25-01-2011).	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	183	183		187	192	196
Erfpachtcanon Hanssum Neer	3	3		3	3	3
Erfpachtcanon Peulen Neer	1	1		1	1	1
Totaal toevoegingen	5	5		5	5	5
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	187	187		192	196	201

O.2 Monumentensubsidie

Reserve O.2		82004002 Monumentensubsidie
Doel (aard en reden)	De reserve is bestemd om verplichtingen jegens eigenaren van gemeentelijke monumenten op te kunnen vangen en voor het opvangen van fluctuaties in het jaarlijks subsidiebudget monumenten (raadsbesluit 31-08-2010). Dit betreft subsidies voor restauratie van gemeentelijke monumenten.	
Historische achtergrond	In de loop van 2012 zijn in Leudal een 120-tal bouwwerken aangewezen als gemeentelijk monument. De eigenaren van deze monumenten hebben de mogelijkheid om op basis van de "Subsidieverordening cultuurhistorisch erfgoed Leudal" monumentensubsidie aan te vragen. Jaarlijks is er voor monumentensubsidie een budget beschikbaar van € 65.540. Dit structurele budget zal, indien het in enig jaar niet geheel wordt uitgegeven, gestort worden in de reserve monumentensubsidie. De subsidietoekenningen gelden voor een periode van 6 jaar volgens de systematiek van Provincie en Rijk (bijv. 2014-2019, 2020-2025).	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-09-2010 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Gelet op de aard van de reserve geldt er geen minimum of maximum peil voor de reserve.	
Storting	Restant jaarlijks beschikbaar budget monumentensubsidie.	
Onttrekking	Subsidietoekenningen boven jaarlijks beschikbaar budget monumentensubsidie.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	288	288		327	327	327
Niet uitgegeven subsidiegelden	29	38	-9			
Totaal toevoegingen	29	38	-9			
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	317	327	-9	327	327	327

0.3 Groenfonds

Reserve 0.3		80024003 Groenfonds
Doel (aard en reden)	Financiële bijdrage aan projecten die de kwaliteit van het buitengebied verbeteren.	
Historische achtergrond	Het Groenfonds is een doelfonds, gericht op de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Op die manier wordt de causaliteit tussen ingreep en kwaliteitsverbetering bewaakt. Het fonds is transparant in de inkomsten en uitgaven van de bijdragen. Kan een initiatiefnemer zelf geen compensatie realiseren dan kan hij een financiële bijdrage leveren aan projecten, die de kwaliteit van het buitengebied verbeteren. Door deze werkwijze is het mogelijk om bijdragen te bundelen en op die manier grotere kwaliteitsverbeterende projecten te realiseren.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2007 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Gelet op de aard van de reserve geldt er geen minimum of maximum peil voor de reserve.	
Storting	Bijdragen van derden indien woningbouwplan niet rechtstreeks in bestemmingsplan is opgenomen.	
Ottrekking	Op de projectenlijst groenfonds staan de projecten vermeld waaraan een bijdrage wordt verstrekt. Op grond van artikel 4 van de Financiële verordening van de gemeente Leudal 2023 geldt dat uitgaven in de loop van het begrotingsjaar, die niet in de begroting zijn opgenomen en hoger zijn dan € 50.000, door het college van Burgemeester en Wethouders voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen, worden voorgelegd aan de raad ter autorisatie. Het college van B&W kan jaarlijks tot een bedrag van € 50.000 uitgaven uit dit fonds doen, zonder de raad vooraf te informeren. Uiteraard voor zover deze uitgaven passen binnen de doelstelling van de reserve.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	612	612		781	781	781
Kwaliteitsbijdragen diversen	101	182	-81			
Totaal toevoegingen	101	182	-81			
Afschrijvingslasten	-11	-11				
Bijdrage overzwaluwwand Groot Buggenum Grathem	-2	-2				
Totaal onttrekkingen	-13	-13				
Stand reserve 31-12-	700	781	-81	781	781	781

O.4 Grondexploitatie

Reserve O.4		82004004 Grondexploitatie
Doel (aard en reden)	De reserve grondexploitaties heeft een relatie met het Grondbeleid. Deze reserve vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitatie (geen inkomensfunctie). Het is ingesteld voor: - Verrekenen van winsten en verliezen van de grondexploitaties; - Afdekken van de risico's verbonden aan de grondexploitaties; - Buffer voor het voeren van een actieve grondpolitiek.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter financiering "groene" projecten ter compensatie bij woningbouwontwikkeling buiten bestemmingsplannen ("groen voor rood").	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2007 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Jaarlijks vindt de actualisatie plaats van alle bouwgrondcomplexen en wordt de verwachte eindwaarde berekend. Op het moment dat een verlies wordt geprognosticeerd, wordt een voorziening getroffen tegen de contante waarde van dat geprognosticeerde verlies. Hierdoor is het nader bepalen van een (minimale c.q. maximale) norm en het doen van verdere stortingen niet aan de orde. Eventuele vrijval van middelen kan eerst worden bepaald als complexen definitief worden afgesloten. Minimum of maximum afstemmen op jaarlijkse risico-inschatting.	
Storting	Deze reserve wordt gevoed door: - winstnemingen uit grondexploitaties en - opbrengsten van incidentele grondverkoop < 1.000 m2 buiten de grondexploitaties. De toevoeging was afhankelijk van de exploitatieopzetten, uitkomsten van de diverse grondcomplexen en de aanwezige gronden en risico's die gelopen worden bij actief en faciliterend grondbeleid, zoals conform de nota Grondbeleid in de gemeente Leudal wordt uitgevoerd.	
Onttrekking	Bij afsluiten van verlieslatende grondexploitaties.	
Algemene opmerkingen	Jaarlijks vindt een beoordeling plaats van de verwachte verliezen bouwgrondexploitatie en wordt het saldo van deze reserve tegen contante waarde daarop afgestemd. Op dit moment is de reserve gereserveerd voor het compenseren van verliesgevende complexen op het moment van afsluiting.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	3.316	3.316		3.949	3.949	3.949
Overige grondverkoop	20	38	-18			
Verkoop grond vrm. BevelandenII		530	-530			
Winstneming Heibloem, P. van Donstr.		81	-81			
Winstneming CPO Grasheim Grathem		200	-200			
Totaal toevoegingen	20	849	-829			
Boekwaarde O.d. Heuvel, Zillenveld en Linderveld		-214	214			
Grondwaardering Stecgroep		-2	2			
Totaal onttrekkingen		-215	215			
Stand reserve 31-12-	3.336	3.949	-614	3.949	3.949	3.949

O.5 Boekwinst Essent

Reserve O.5		82004005 Geblokkeerde reserve (tot 2023 Boekwinst Essent)
Doel (aard en reden)	Afschrijving van investeringen met maatschappelijk nut.	
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 15 december 2009 is ingestemd tot het vormen van een nieuwe reserve "Reserve boekwinst Essent". Deze reserve is ontstaan uit de verkoop van de aandelen Essent, waarvan de liquide middelen in een beleggingsportefeuille zijn ondergebracht.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	2009
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimaal: € 20.000.000	Maximaal: niet bepaald
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Op basis van specifieke voorstellen.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	25.586	25.586		25.480	10.316	9.847
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-106	-106		-115	-115	-35
Vorming nieuwe reserve Duurzaamheid				-7.780		
Vorming nieuwe reserve Herstructureringsfonds				-6.695		
Implementatie informatiewetgeving (incl. WOO) projectkosten				-574	-354	-289
Totaal onttrekkingen	-106	-106		-15.164	-469	-324
Stand reserve 31-12-	25.480	25.480		10.316	9.847	9.524

O.6 Egalisatiereserve gemeentefonds

Reserve O.6		82004006 Egalisatiereserve Gemeentefonds	
Doel (aard en reden)	Buffer voor het opvangen van fluctuaties in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.		
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld door de raad aangewezen middelen.		
Soort	Bestemmingsreserve		
Looptijd	Start datum:	01-01-2010	
	Eind datum:	niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimaal egalisatiedeel: niet bepaald Maximaal egalisatiedeel: € 1.405.434. Maximum is vastgesteld op 2% van het gemiddelde niveau van de algemene uitkering over de periode van zes jaar op basis van de bedragen in de meicirculaire. Voor 2024 berekend over de periode van 2023 tot en met 2028.		
Storting	Storting wordt gedaan op basis van voordelen in het gemeentefonds in het lopende jaar of voorgaande jaren, tot het maximum is bereikt.		
Onttrekking	De gelden worden aangewend ter egalisatie van nadelen in het gemeentefonds in het lopende jaar of voorgaande jaren.		
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.		

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.328	1.328		1.405	1.405	1.405
Storting tot maximaal (meicirculaire 2024)	77	77				
Totaal toevoegingen	77	77				
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12- Egalisatie-deel	1.405	1.405		1.405	1.405	1.405

O.7 Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties

Reserve O.7		82004007 Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties
Doel (aard en reden)	Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.	
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld door de raad aangewezen middelen.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2023
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.	
Storting	Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.	
Onttrekking	Onttrekkingen vinden plaats bij voorstellen ten aanzien van de gereserveerde nog niet ingezette middelen voor taakmutaties.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.660	1.660		1.889	2.042	2.196
TK Robuust rechtsbeschermingssysteem	41	41		41	42	42
TK Systeemleren	20	20		21	21	21
TK Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	24	24		24	24	
TK Wet Goed Verhuurderschap				25	25	24
TK Rijksvaccinatieprogramma	6	6		7	6	6
DU Uitvoeringskosten Omgevingswet	205	205				
DU Wet betaalbare huur	27	27		35	29	16
TK Wet op de lijkverzorging (Wlb)					7	7
TK Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven		146	-146			
Totaal toevoegingen	323	469	-146	153	154	117
TK Energietoeslag	-148	-148				
TK Kerkenvisie t.b.v. inhuur	-25	-7	-18			
TK Wet Goed Verhuurderschap t.b.v. inhuur	-36	-36				
Vrijval taakmutaties voorgaande jaren	-50	-50				
Totaal onttrekkingen	-259	-241	-18			
Totaal stand reserve 31-12-	1.724	1.889	-164	2.042	2.196	2.314

Specificatie Taakmutaties	t/m	(bedrag x 1.000)				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Klimaatmiddelen	141					
Wet open overheid	115					
Robuust rechtsbeschermingssysteem	111	41	41	42	42	
Systeemleren	41	20	21	21	21	
Uitvoering klimaatakkoord	117					
Invoeringskosten Omgevingswet	730					
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	95	24	24	24		
Rijksvaccinatieprogramma		6	7	6	6	6
Wet Goed Verhuurderschap			25	25	24	24
Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	51					
Uitvoeringskosten Omgevingswet		205				
Wet betaalbare huur		27	35	29	16	13
Wet op de lijkverzorging (Wlb)				7	7	7
Kerkenvisie	18					
Landelijke beëindigingsreg. veehouderijbedrijven		146				
Totaal	1.419	469	153	154	117	51

O.8 Bedrijfsvoering

Reserve O.8		82004008 Bedrijfsvoering
Doel (aard en reden)	Reservering van niet benutte middelen voor bedrijfsvoering beschikbaar houden voor personeel en de ontwikkeling van de bedrijfsvoering.	
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden gevormd door storting van niet-bestede herindelingsgelden.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2008 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Overschotten binnen de personele budgetten.	
Onttrekking	Gebruik voor of tekort op personele budgetten.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	2.621	2.621		3.507	2.492	2.301
Restant loonkosten		1.192	-1.192			
Restant inhuur		254	-254			
Restant reiskosten		41	-41			
Totaal toevoegingen		1.487	-1.487			
Afschrijvingslasten	-41	-41		-41	-41	-41
IPPC inrichtingen	-124	-85	-40	-174		
Projectgelden EZ	-133	-84	-49	-57		
Inhuur	-227	-227		-673	-150	-150
Restant 2023 HR-beleid	-87	-18	-69	-69		
Tekort centraal opleidingsbudget		-18	18			
Tekort studiekosten		-101	101			
Tekort overig		-27	27			
Totaal onttrekkingen	-613	-602	-12	-1.015	-191	-191
Stand reserve 31-12-	2.008	3.507	-1.499	2.492	2.301	2.110

0.9 Gecommitteerde reserve

Reserve 0.9		82004009 Gecommitteerde reserve
Doel (aard en reden)	Het oormerken van relevante restant budgetten in enig dienstjaar om de uitgestelde dienst (product) in het volgend dienstjaar te kunnen realiseren.	
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden ingesteld.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2007
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Exploitatie voorgaand begrotingsjaar.	
Onttrekking	Realiseren uitgestelde dienst (product).	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.617	1.617		1.784		
Storting diversen ten laste van exploitatie 2024 (Rb 5-11-2024)		1.784	-1.784			
Totaal toevoegingen		1.784	-1.784			
Aanwending stortingen 2023 Aanwending stortingen 2024	-1.617	-1.617		-1.784		
Totaal onttrekkingen	-1.617	-1.617		-1.784		
Stand reserve 31-12-		1.784	-1.784			

O.10 Revolverend duurzaamheidsfonds

Reserve O.10		82004010 Revolverend duurzaamheidsfonds
Doel (aard en reden)	Dekking duurzame maatregelen ten behoeve van gemeentelijk vastgoed (dekking tekorten op de exploitatie in de aanloopfase).	
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 25 juni 2013 is ingestemd met het instellen van een reserve revolverend duurzaamheidsfonds. Het fonds is gevoed uit ontvangen SLOK-gelden (€ 40.000) en LES-subsidie (€ 20.000).	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2013 Eind datum: 31-12-2033	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Subsidies.	
Onttrekking	Afschrijvingslasten duurzame maatregelen t.b.v. vastgoed.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	17	17		12	12	12
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten Ledverlichting en zonneboilersysteem sporthal Horn	-5	-5				
Totaal onttrekkingen	-5	-5				
Stand reserve 31-12-	12	12		12	12	12

O.11 Openbare verlichting

Reserve O.11		82004011 Openbare verlichting
Doel (aard en reden)	Het gelijkmatig verdelen van de kosten voor onderhoud openbare verlichting.	
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 2 augustus 2016 is bij bestemming rekeningresultaat 2015 ingestemd met het instellen van een reserve openbare verlichting. Bij de vaststelling van de nota openbare verlichting was op advies van onze vorige accountant een voorziening gevormd met als doel om de kosten van openbare verlichting gelijkmatig te verdelen. Uit de accountantscontrole 2015 kwam naar voren dat uit deze voorziening ook energiekosten en reguliere onderhoudskosten werden gehaald. Dit is volgens de BBV niet toegestaan. Om te voldoen aan de BBV is de voorziening openbare verlichting ad. € 538.676 in 2015 vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Omdat deze gelden de komende jaren nodig zijn, is een reserve openbare verlichting ingesteld.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2016 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar	
Storting	Jaarlijkse storting uit reserve Boekwinst Essent ter dekking van de afschrijvingslasten openbare verlichting tot 2023.	
Onttrekking	Jaarlijkse afschrijvingslasten van de investeringen openbare verlichting tot 2023.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing	

<i>(bedrag x 1.000)</i>						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	2.164	2.164		2.135	2.075	2.015
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-29	-29		-60	-60	-60
Totaal onttrekkingen	-29	-29		-60	-60	-60
Stand reserve 31-12-	2.135	2.135		2.075	2.015	1.954

O.12 Verkoop vastgoed

Reserve O.12		82004013 Verkoop vastgoed
Doel (aard en reden)	De totale boekwaarden van de pilotpanden bedroeg per 1-1-2020 bijna 1,2 miljoen. Uit de gesprekken met de vastgoedbeheerders blijkt dat de panden niet altijd goed onderhouden zijn en al geruime tijd te koop staan voor waarden rond de boekwaarde. Gezien voornoemde zaken, het feit dat de gemeente op een ander manier haar vastgoed wil verkopen en om de doorlooptijd bij verkopen te verminderen is voorgesteld om een reserve in te stellen.	
Historische achtergrond	In 2019 is een start gemaakt om een viertal panden aan te wijzen als pilot locaties voor het anders in de markt zetten van ons vastgoed. Aan de hand van een aantal gunningscriteria wordt een koper geselecteerd. Hierbij is niet langer de prijs leidend, maar zijn andere aspecten zoals maatschappelijke meerwaarde van groter belang. Gezien het feit dat de prijs niet meer leidend is bij de verkoop, kan het derhalve voorkomen dat een pand voor minder dan de boekwaarde verkocht gaat worden. Een incidenteel boekverlies is dan het gevolg, waar zoals gebruikelijk een dekking tegenover dient te staan. De boekwaarden per 1-1-2020 van de panden is als volgt: 1. Boerderij Bruggerhof € 437.465* 2. Voormalig Rabobankgebouw Heythuysen € 577.391 3. Voormalig gemeentehuis Haelen € 73.714 4. Voormalig gemeentehuis Hunsel € 87.235 Totaal € 1.175.805 *In de boekwaarde van de boerderij is een bedrag van € 199.953 voor grond opgenomen. Het is op dit moment onduidelijk of deze bij het pand hoort of onderdeel is van de omliggende percelen. Voorzichtigheidshalve is voor nu de volledige boekwaarde van het pand en de grond opgenomen. Het bedrag kan niet hoger worden dan hier aangegeven."	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	11-02-2020
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	€ 650.000	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.	
Onttrekking	Incidenteel boekverlies verkocht pand.	
Algemene opmerkingen	De beslissingsbevoegdheid om onttrekkingen te plegen te mandateren aan het college, onder voorwaarde dat het college die onttrekkingen achteraf jegens de gemeenteraad verantwoordt bij de eerste daarop volgende raadsrapportage in het kader van de planning & controle cyclus. Na afronding van de pilotprojecten, vloeit het restant terug naar de reserve Essentgelden.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	433	433		433	433	433
Totaal toevoegingen						
Dekking boekverlies verkoop pand Dorpstraat 51	-120		-120			
Totaal onttrekkingen	-120		-120			
Stand reserve 31-12-	313	433	-120	433	433	433

O.13 Economische investeringsagenda Leudal

Reserve O.13		82004014 Economische investeringsagenda Leudal
Doel (aard en reden)	Om als gemeente sturing te geven aan belangrijke ontwikkeling voor Leudal, is een bedrag gereserveerd voor de economische investeringsagenda Leudal. Projecten worden voorgelegd aan de gemeenteraad, waarbij gedacht kan worden aan; Burgerinitiatieven Vrijkomende locaties Ontwikkelingen in het buitengebied Garantstellingen.	
Historische achtergrond	Tijdens de raadsvergadering van 13 juli 2021, is als onderdeel van de resultaat bestemming € 1.100.000 beschikbaar gesteld voor de economische investeringsagenda Leudal.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 13-07-2021 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Bij de jaarstukken is € 1.100.000 gestort in de reserve als onderdeel van de resultaatbestemming 2020.	
Onttrekking	Onttrekkingen vinden plaats bij voorstellen ten aanzien van de economische investeringsagenda Leudal.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	1.100	1.100		1.100	400	400
Totaal toevoegingen						
Overheveling naar reserve Regiodeal (Rb 12-11-2024)				-700		
Totaal onttrekkingen				-700		
Stand reserve 31-12-	1.100	1.100		400	400	400

O.14 Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme

Reserve O.14		82004015 Uitvoeringsplan toerisme en recreatie
Doel (aard en reden)	Bij opbrengsten met betrekking tot de toeristenbelasting hoger dan € 858.000, met een maximum van € 100.000 per jaar, worden toegevoegd aan deze reserve. Hierbij kunnen initiatieven die voortvloeien uit het uitvoeringsplan recreatie en toerisme ondersteund dan wel uitgevoerd worden.	
Historische achtergrond	Deze reserve is een vervolg op het convenant met een vaststelling in 2016. Deze reserve geeft op een andere manier invulling aan de besteding van de meeropbrengsten toeristenbelasting. In de raadsvergadering van 13 juli 2021 heeft de raad ingestemd met de vorming van deze reserve en de wijze om te komen tot een storting in deze reserve.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 13-07-2021 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Jaarlijks bij de jaarstukken worden de inkomsten van de toeristenbelasting bekend. Opbrengsten meer dan € 858.000 met een maximum van € 100.000 worden toegevoegd aan deze reserve.	
Onttrekking	Onttrekking gebeurt bij voorstellen ten aanzien van het uitvoeringsplan recreatie en toerisme.	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing	

	<i>(bedrag x 1.000)</i>					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	370	370		434	521	608
Meeropbrengst toeristenbelasting met een maximum van € 100.000	100	100		100	100	100
Totaal toevoegingen	100	100		100	100	100
Bijdrage projectplan Datahub Limburg	-7	-7		-7	-7	-7
Project "Vitaal en Onderscheidend"	-8	-8				
Belevingsplekken Buggenums veld (Rb 2-7-2024)	-6		-6	-6	-6	-6
Subsidie PP Coordinator	-13	-13				
Subsidie projecten communicatie en inventarisatie	-10	-8	-1			
Totaal onttrekkingen	-43	-36	-7	-13	-13	-13
Stand reserve 31-12-	427	434	-7	521	608	695

O.15 Fondsvorming Wijnaerden

Reserve O.15		82004016 Fondsvorming Wijnaerden
Doel (aard en reden)	De verbetering van de recreatieve infrastructuur, toerisme en natuur gedurende de gehele winning, zoals uitgewerkt in het beheer-eindplan van Wijnaerden.	
Historische achtergrond	In artikel 5 en 7 van de realisatieovereenkomst zijn afspraken gemaakt inzake de te leveren maatschappelijke meerwaarde en de vorming van een fonds voor de verbetering van de recreatieve infrastructuur, toerisme en natuur gedurende de gehele winning, zoals uitgewerkt in het beheer-eindplan van Wijnaerden. Kuypers zal daartoe, in dit door de gemeente te beheren fonds, een bijdrage van € 0,20 per ton te winnen zand en grind uit het project Wijnaerden storten.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2022 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Maximum: € 2.000.000	
Storting	Jaarlijks wordt door Kuypers Kessels een overzicht verstrekt ten aanzien van de grondwinning in het gebied. Op basis van deze gegevens vindt uitbetaling plaats, die in de reserve zal worden gestort.	
Onttrekking	Onttrekking gebeurt bij voorstellen die voldoen aan het gestelde in het visiedocument Wijnaerden.	
Algemene opmerkingen	De raad heeft het college gemandateerd om uitgaven tot maximaal € 10.000 te doen, waarbij verantwoording achteraf plaats mag vinden.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-	501	501		620	620	620
Gebiedsontwikkeling Wijnaerden 2023	130	119	11			
Totaal toevoegingen	130	119	11			
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	631	620	11	620	620	620

O.16 Regiodeal

Reserve O.16		82004017 Regiodeal
Doel (aard en reden)	Stimuleren van de brede welvaart in Midden Limburg door, samen met de andere SML-gemeenten, uitvoering te geven aan het convenant Regiodeal Midden Limburg.	
Historische achtergrond	Op 22 augustus 2024 hebben de 7 regiogemeenten (SML), Provincie Limburg en diverse Rijksministeries het convenant Regiodeal Midden Limburg goedgekeurd. Hierin hebben de partijen afspraken gemaakt over de ambities, doelen en beoogde resultaten. Voor de financiering van de uitvoering heeft het Rijk een bijdrage van € 20 mln. toegekend onder voorwaarde dat de regio een gelijk bedrag ter beschikking stelt. Hiervan stelt de Provincie Limburg € 10 mln. beschikbaar. De 7 regiogemeenten staan samen garant voor de overige cofinanciering ter hoogte van € 10 mln., verdeeld op basis van het aantal inwoners. Voor onze gemeente betekent dit 1,5 mln. euro. Tijdens de raadsvergadering van 2 juli 2024 is, als onderdeel van de resultaat bestemming, € 800.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Regiodeal Midden Limburg en aanvullend € 700.000 uit de reserve O.14 Economische Investeringsagenda Leudal.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum: 01-01-2025 Eind datum: 31-12-2028	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Maximum: € 1.500.000	
Storting	Vanuit de resultaatbestemming jaarstukken 2023 € 800.000 en overheveling vanuit de reserve economische investeringsagenda € 700.000	
Onttrekking	Door middel van voorstellen voor de regiodeal	
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-				800	1.125	750
Bestemming resultaat jaarrekening 2023 in een nieuw te vormen bestemmingsreserve (Rb 02-07-2024)	800	800				
Bijdrage vanuit de reserve Economische investeringsagenda (Rb 02-07-2024)				700		
Totaal toevoegingen	800	800		700		
Gemeentelijke bijdrage Regiodeal				-375	-375	-375
Totaal onttrekkingen				-375	-375	-375
Stand reserve 31-12-	800	800		1.125	750	375

O.17 Herstructureringsfonds

Reserve O.17		82004018 Herstructureringsfonds
Doel (aard en reden)	Impuls creëren voor versnelling in de woningbouwrealisaties. Aanverwante doelen daarbij zijn het creëren van een duurzame bebouwde leefomgeving en (op termijn) herstructurering van bedrijventerreinen.	
Historische achtergrond	Woningbouw (en op termijn de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen) te versnellen door bijvoorbeeld zelf gronden kopen en ontwikkelen, lagere prijzen stimuleren door het (mits staatssteunrechtelijk mogelijk) afdekken van een onrendabele top, de openbare ruimte groen en klimaatbestendig inpassen en parkeer- en verkeersruimte creëren etc. Kortom, passende ruimtelijke ontwikkelingen van de grond krijgen die bijdragen aan onze dorpse karakteristiek en de kernkwaliteiten groen en ruimte in de bebouwde omgeving versterken.	
Soort	Bestemmingsreserve	
Looptijd	Start datum:	01-01-2025
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.	
Storting	Storting vindt plaats door het opleggen en invorderen van ruimtelijke kwaliteitsbijdragen van initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen	
Onttrekking	De onttrekkingen vinden plaats t.b.v. uitvoering van de Versnellingsagenda Wonen en de Omgevingsvisie	
Algemene opmerkingen	De ontwikkelingsplanning wordt verder vormgegeven in een daartoe vast te stellen Uitvoeringsprogramma.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand reserve 1-1-					6.695	6.695
Storting in nieuw te vormen reserve t.b.v. uitvoering van de Versnellingsagenda Wonen en de Omgevingsvisie (Rb 12-11-2024)				6.695		
Totaal toevoegingen				6.695		
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-				6.695	6.695	6.695

4.2.3.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kennen voorzieningen naar de situatie per ultimo geen negatieve stand.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een donatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

De rioolvoorziening en afvalvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk. Ditzelfde geldt voor de afvalvoorziening, waarbij dit vereiste inzicht niet aanwezig is en de voorziening is gevormd op basis van artikel 44, lid 2 BBV.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De in de balans opgenomen voorzieningen worden onderscheiden in:

	<i>(bedrag x 1.000)</i>	
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.685	2.919
Voorzieningen ter egalisering van kosten	3.311	3.913
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	0	0
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.407	1.201
Totaal voorzieningen	6.403	8.033

Het verloop van de voorzieningen in 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht per voorziening weergegeven:

Omschrijving		(bedrag x 1.000)				
		Boekwaarde 31-12-2023	Toe- voegingen	Vrijval	Ont- trekkingen	Boekwaarde 31-12-2024
Voorzieningen:						
Voor verplichtingen, verliezen en risico's:						
V.3	Afrekening BBZ-leningen niet-starters	150				150
V.4	APPA Pensioenen	1.535	1.337		-103	2.769
Ter egalisatie van kosten:						
V.1	Riolerings Leudal	3.311	602			3.913
V.5	Onderhoud gem. gebouwen en accommodaties					-
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven						
-						
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:						
V.2	Compensatiegelden Nunhems	1.407			-205	1.201
Totaal voorzieningen		6.403	1.939	-	-308	8.033

In de kolom "vrijval" worden de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Het meerjarig verloop van de voorzieningen 2024-2027 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Omschrijving		(bedrag x € 1.000)			
		Werkelijke boekwaarde 31-12-2024	Geraamde boekwaarde 31-12-2025	Geraamde boekwaarde 31-12-2026	Geraamde boekwaarde 31-12-2027
Voorzieningen:					
Voor verplichtingen, verliezen en risico's:					
V.3	Afrekening BBZ-leningen niet-starters	150	150	150	150
V.4	APPA Pensioenen	2.769	2.769	2.769	2.769
Ter egalisatie van kosten:					
V.1	Riolerings Leudal	3.913	3.994	4.070	4.140
V.5	Onderhoud gem. gebouwen en accommodaties		195	749	1.472
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:					
V.2	Compensatiegelden Nunhems	1.201	1.201	1.201	1.201
Totaal voorzieningen		8.033	8.310	8.940	9.732

De hierna opgenomen toelichtingen geven de aard en de reden van iedere voorziening weer, evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

V.1 Rioleringen

Voorziening V.1		83002001 Riolering
Doel (aard en reden)	Dekking van investeringen (afschrijvingslasten) en onderhoudslasten met betrekking tot onderhoud en vervanging van bestaande vrijverval riolering, drukriolering, technische installaties en IBA's overeenkomstig het GRP. Doel is om sterke fluctuaties in de tariefstelling te voorkomen.	
Historische achtergrond	De voorziening is ingesteld door overheveling van reserves riolering voormalige gemeenten.	
Soort	Voorziening	
Looptijd	Start datum: 01-01-2008 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Het benodigde minimale of maximale peil is gebaseerd op vastgestelde GRP, dat iedere vijf jaar wordt geactualiseerd. Het saldo moet voldoende zijn om de extreme schommelingen in de rioolheffing te kunnen opvangen.	
Storting	Jaarlijks op basis vastgestelde GRP.	
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gebaseerd op het uitvoeringsprogramma en kostendekkingsplan van het vastgestelde GRP.	
Algemene opmerkingen	De benodigde stand van deze voorziening is gebaseerd op het geldende door de raad vastgestelde GRP. Noot: voor nu is dit het GRP dat is vastgesteld op 2021.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand voorziening 1-1-	3.311	3.311		3.913	3.994	4.070
Storting conform GRP	91	602	-511	82	76	70
Totaal toevoegingen	91	602	-511	82	76	70
Totaal onttrekkingen						
Stand voorziening 31-12-	3.402	3.913	-511	3.994	4.070	4.140

V.2 Compensatiegelden Nunhems

Voorziening V.2		83004001 Compensatiegelden Nunhems
Doel (aard en reden)	Kwaliteitsverbeterende maatregelen voor ontwikkeling van het open gebied tussen Buggenum, Neer en de Napoleonsweg.	
Historische achtergrond	Door de gemeenteraad is op 11 februari 2014 de "Structuurvisie Buggenumse veld" vastgesteld. De structuurvisie is vastgesteld in relatie tot de nieuwbouw van Nunhems Netherlands B.V. aan de oostzijde van de Napoleonsweg (het Buggenumse veld). Door nieuwbouw gaan omgevingskwaliteiten in het Buggenumse veld verloren. Een van de doelen van de structuurvisie is door realisatie van compensatiemaatregelen de aantasting van de kwaliteit van het Buggenumse veld te compenseren, of zelfs te verbeteren. In het kader van de vaststelling van de Structuurvisie Buggenumse veld is een gebiedsfonds (voorziening) ingesteld. Het gebiedsfonds wordt gevuld door kwaliteitsbijdragen die verschuldigd zijn als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen in het Buggenumse veld. Door Nunhems Netherlands B.V. is in 2016 een bijdrage voldaan van € 2.844.743. Op grond van de structuurvisie is 95% hiervan ten gunste van het gebiedsfonds gestort. Derhalve € 2.702.506.	
Soort	Voorziening	
Looptijd	Start datum:	01-01-2016
	Eind datum:	niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.	
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze voorziening.	
Onttrekking	Financiële bijdragen in kwaliteitsverbeterende maatregelen Buggenumse veld.	
Algemene opmerkingen	De raad heeft het college gemandateerd om uitgaven tot maximaal € 10.000 te doen, waarbij verantwoording achteraf plaats mag vinden.	

(bedrag x 1.000)						
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand voorziening 1-1-	1.407	1.407		1.202	1.202	1.202
Totaal toevoegingen						
Project de Schans van Neer		-60	60			
Project vossenvangkooien		-6	6			
Belevingsplekken Buggenums veld		-100	100			
Project romeinse villa's		-17	17			
Project verfraaiings- en landschapselementen		-2	2			
Subsidie landschapsbiografie Buggenumse veld		-20				
Project akkersvogels 2022						
Totaal onttrekkingen		-205	185			
Stand voorziening 31-12-	1.407	1.202	185	1.202	1.202	1.202

V.3 Afrekening BBZ leningen niet-starters

Voorziening V.3		83001001 Afrekening BBZ-leningen niet-starters
Doel (aard en reden)	De ontvangsten op de verstrekte BBZ-leningen worden jaarlijks afgerekend met het Rijk. De voorziening is bedoeld om deze afrekening te realiseren.	
Historische achtergrond	De gemeenteraad heeft op 3 juli 2018, bij bestemming resultaat jaarrekening 2017, ingestemd om € 150.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen voorziening afrekening BBZ-leningen niet-starters.	
Soort	Voorziening	
Looptijd	Start datum: 03-07-2018 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.	
Storting	De voorziening kan jaarlijks worden aangevuld uit de ontvangsten in het kader van de verstrekte BBZ-leningen.	
Onttrekking	Het Rijk stelt jaarlijks vast of een bedrag dient te worden terugbetaald. Het vastgestelde bedrag wordt jaarlijks onttrokken uit de voorziening.	
Algemene opmerkingen	Het bedrag van de afrekening met het bedrijf wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening bepaald. Middels de Sisa-verantwoording wordt deze kenbaar gemaakt aan het Rijk. Het Rijk stelt daarop het bedrag vast dat moet worden terugbetaald.	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand voorziening 1-1-	150	150		150	150	150
Totaal toevoegingen						
Totaal onttrekkingen						
Stand voorziening 31-12-	150	150		150	150	150

V.4 APPA Pensioenen

Voorziening V.4		83001002 APPA Pensioenen
Doel (aard en reden)	Op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdrager (APPA) is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenrechten voor de wethouders. Voor de invulling van deze wettelijke verplichting is voor de aanspraken van enkele wethouders een verzekeringspolis afgesloten. Het opgebouwde kapitaal wordt bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd aan de gemeente uitgekeerd. Uit dit kapitaal moeten de toekomstige pensioenbetalingen aan deze wethouders worden gedekt. Het is niet meer mogelijk om nieuwe polissen af te sluiten. Op lopende polissen kan ook niet meer worden bijgestort. Daarom dient het tekort op het doelvermogen dat nodig is om aan de toekomstige pensioenverplichtingen van actieve wethouders te kunnen voldoen ook te worden opgenomen in de voorziening.	
Historische achtergrond	Op grond van de BBV zijn gemeenten verplicht om te beschikken over een toereikend saldo om aan toekomstige pensioenverplichtingen voor politieke ambtsdragers (wethouders) te kunnen voldoen. Jaarlijks wordt een actuariële berekening opgesteld door PROambt om te beoordelen of de voorziening en de waarde van de verzekeringspolissen toereikend zijn. Als uit deze berekening blijkt dat een aanvullende storting noodzakelijk is dan vindt deze ultimo dienstjaar alsnog plaats. De te betalen pensioenuitkeringen worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.	
Soort	Voorziening	
Looptijd	Start datum: 01-01-2022 Eind datum: niet bepaald	
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.	
Storting	Indien de voorziening en de waarde van de verzekeringspolissen niet toereikend zijn, vindt er een aanvullende storting plaats.	
Onttrekking	De te betalen pensioenuitkeringen.	
Algemene opmerkingen	APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers).	

	(bedrag x 1.000)					
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand voorziening 1-1-	1.535	1.535		2.769	2.769	2.769
Bestemming resultaat jaarrekening 2023 Via ASR Pensioenen bedragen ontvangen van deelnemers met pensioen	171	171 1.165	-1.165			
Totaal toevoegingen	171	1.337	-1.165			
Pensioenuitkeringen 2024		-103	103			
Totaal onttrekkingen		-103	103			
Stand voorziening 31-12-	1.706	2.769	-1.063	2.769	2.769	2.769

4.2.3.3 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

(bedrag x 1.000)		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.736	37.712
Binnenlandse bedrijven	0	0
Openbare lichamen	15.000	14.000
Overige binnenlandse sectoren	0	0
Buitenlandse instellingen	0	0
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	0	0
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	58.736	51.712

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het 2024:

(bedrag x 1.000)				
	Boek- waarde 31-12- 2023	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Boek- waarde 31-12- 2024
Obligatieleningen	0			0
Onderhandse leningen van:				
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0			0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.736		-6.024	37.712
Binnenlandse bedrijven	0			0
Openbare lichamen	15.000		-1.000	14.000
Overige binnenlandse sectoren	0			0
Buitenlandse instellingen	0			0
Door derden belegde gelden	0			0
Waarborgsommen	0			-8
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0			0
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	58.736		-7.024	51.704

De totale rentelast voor het jaar 2024 voor de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar bedraagt € 1.385.000.

4.2.4 Vlottende passiva

Voor de toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging wordt verwezen naar "Programmaverantwoording".

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

4.2.4.1 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	992	3.384
Totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	992	3.384

4.2.4.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

<i>(bedrag x 1.000)</i>		
	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	7.908	4.384
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	5.304	11.207
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	712	699
Totaal overlopende passiva	13.924	16.289

De post verplichtingen ultimo 2024 betreft voornamelijk:

Nog te betalen rente langlopende geldleningen	€ 820.328
nog te betalen inzake jeugdhulp	€ 556.233
Nog te betalen inzake wmo	€ 500.391
Nog te betalen uitvoeringskosten 3D	€ 186.933
Nog te betalen inhuur personeel	€ 175.465
Nog te betalen eindtermijn maaien bermen en sloten	€ 243.000
Nog te betalen nieuwe huisvesting brandweer	€ 216.000

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	(bedrag x 1.000)				
	Boek- waarde 31-12- 2023	Ontvangen bedragen	Beste- dingen/ vrijval	Terug- betalingen	Boek- waarde 31-12- 2024
van Europese overheidslichamen en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen:					
Rijk:					
Bijdrage OHBA-regeling	51	2.456	-119		2.388
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	108		-43		65
BBZ niet-starters (oude regeling)	86	133			219
BBZ niet-starters (nieuwe regeling)	-11		-25		-36
Algemene uitkering en IU Sociaal domein	319	67		-295	91
Stimulering sport (SPUK-Sport)	0	713	-265		448
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	1.046		-515		531
Energiemaatregelen huiseigenaren	658		-241		417
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (SPUK NP Onderwijs)	399		-96		303
Uitkering Wet Inburgering (incl. onderwijsroute)	190	236		-38	389
Regeling Opvang ontheemden Oekraïne 2024		30			30
Brede SPUK	131		-116		15
Decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	483	421			904
Lokale Aanpak Isolatie	1.624	3.157			4.781
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie		312			312
Lokale bibliotheek		88			88
Overige Nederlandse overheidslichamen:					
Leerplicht/RMC	153	8			161
Bestrijding zwarte rat	18		-2		17
Regionale aanpak ondermijning	21			-21	0
Doe mee(r) met taal	29				29
Subsidie 4L Leven Lang		67	-10		56
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	5.304	7.688	490	-353	11.207

4.3 Niet in de balans opgenomen

Waarborgen en garanties

De gemeente heeft haar garanties voor hypothecaire geldleningen en sociale woningbouwprojecten overgedragen. Het betreft:

- De risico's van in het verleden door de gemeenten gegarandeerde hypothecaire geldleningen zijn allen onder de Nationale Hypotheek Garantie gebracht. Er kunnen zich situaties voordoen waardoor het aflossen van de hypotheek niet meer mogelijk is. Het kan zijn dat dan de woning moet worden verkocht. Als de opbrengst van de woning onvoldoende blijkt staat het Waarborgfonds garant voor de restantschuld aan de geldverstrekker.
- De WSW geeft garanties aan financiers die woningcorporaties leningen verstrekken voor sociale woningbouwprojecten en leningen van maatschappelijk vastgoed. Dankzij deze garanties kunnen corporaties geld lenen tegen gunstige voorwaarden. Het WSW beschikt over een zeer solide zekerheidsstructuur en haar garanties staan zeer hoog aangeschreven (ratings Triple A en Aaa). Het sluitstuk van de zekerheidsstructuur van het WSW wordt gevormd door de achtervangpositie van het rijk en gemeenten. Rijk en gemeenten verplichten zich via de achtervangpositie om onder bepaalde condities renteloze leningen aan het WSW ter beschikking te stellen. De kans dat rijk en gemeenten op deze posten worden aangesproken is echter minimaal.

De WSW achtervang wordt vanaf 2016 opgenomen.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten van het rekeningjaar opgenomen.

De gemeente heeft bij haar huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten een rekening-courant limiet van € 2,5 miljoen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aantal leningen	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	%	Risico-bedrag 31-12-2023	Nieuw gewaarborgd	(bedrag x 1.000)	
						Aflossingen	Risico-bedrag 31-12-2024
	Garant-/borgstelling:						
1	Rekening-courant krediet	1.400	100,00%	28			28
3	Accommodaties	555	100,00%	360		-11	349
2	Woningfinanciering	250	100,00%	26	200		226
85	Woningfinanciering (WSW achtervang)	912.226	50,00%	47.272	5.434	-255	52.451
1	Stichting Mariabosch	700	100,00%	613		-20	593
1	GR RD Maasland	1.000	46%%	460		-46	414
	Garantstellingen (OML):						
1	Borgstelling BNG-krediet	2.000	21,60%	432			432
Totaal garantstellingen		918.131		49.190	5.634	-332	54.491

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor de rente- en aflossingsverplichtingen van deze lening. De gemeente dient als achtervang van het WSW.

Gemeenten werken samen met woningcorporaties aan het realiseren en in stand houden van de sociale huurvoorraad. Woningcorporaties trekken leningen aan om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat hiervoor borg. Als een woningcorporatie niet meer kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen, dan neemt WSW de leningen over. Er zijn verschillende vangnetten en buffers bij WSW. Als deze toch niet toereikend zijn, vraagt WSW renteloze leningen op bij het Rijk en de gemeenten.

Per 1 mei 2021 gelden nieuwe afspraken ten aanzien van de achtervang overeenkomsten. Dit is gedaan ter verbetering en modernisering van het borgstelsel. Hierbij is onder meer een nieuwe verdelingssystematiek bij aanspraken op WSW geïntroduceerd. Deze nieuwe overeenkomst bestond naast de oude overeenkomst van voor 2021. In 2023/2024 is geconcludeerd, dat het niet meer wenselijk is verschillende overeenkomsten naast elkaar te hebben en daarom is per 1 mei 2024 één nieuwe overeenkomst per gemeente (en Rijk) aangegaan. De nieuwe overeenkomst bevat een beperkt aantal wijzigingen ten opzichte van de Overeenkomst 2021. Desondanks wijzigt de essentie niet; doordat gemeenten en Rijk een achtervangpositie innemen zijn en blijven deelnemende woningcorporaties in staat om tegen optimale financieringsvoorwaarden volkshuisvestelijke prestaties te leveren in de gemeente.

Regeling tegemoetkoming herplaatsing flexwoningen

Tegemoetkoming aan corporaties om te kunnen blijven investering in flexwoningen. Het rijk heeft hiervoor een zogenaamde 'herplaatsingsregeling' (met een garantstelling) ontworpen voor flexwoningen in het sociale huursegment of voor de opvang van ontheemden.

Via deze regeling wordt hulp bij herplaatsing aangeboden om de kans te vergroten dat de flexwoning een tweede en derde locatie krijgt. Tevens is in deze regeling een financiële ondersteuning opgenomen voor de onrendabele top van de flexwoning bij verkoop.

Voor de gemeente Leudal gaat het om een garantstelling van maximaal € 200.000 als de woningen niet kunnen worden verkocht. Wanneer er sprake is van een verkoopopbrengst, dan wordt het bedrag lager. Wanneer de woningen kunnen worden verplaatst, is er geen aanspraak op een vergoeding.

Tot slot wordt een niet in de balans opgenomen verplichting gemeld ten aanzien van Landgoed Leudal. In 2020 is een schadeclaim ingediend door Landgoed Leudal. De gemeente Leudal acht de kans klein dat deze claim gehonoreerd wordt. Derhalve is deze claim niet opgenomen in de risicobeheermatrix. Gezien de omvang van het bedrag is wel besloten dit separaat te benoemen in onze jaarstukken.

4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die impact hebben op hetgeen in de jaarstukken is opgenomen.

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

(bedrag x 1.000)												
Omschrijving	Realisatie 2023			Begroting 2024 vóór wijziging			Begroting 2024 na wijziging			Realisatie 2024		
	Totaal	Inciden- teel	Waarvan Structu- reel	Totaal	Inciden- teel	Waarvan Structu- reel	Totaal	Inciden- teel	Waarvan Structu- reel	Totaal	Inciden- teel	Waarvan Structu- reel
Baten per programma												
1. Bestuur en ondersteuning	-87.192	-179	-87.013	-77.885		-77.885	-95.157	-1.040	-94.117	-95.449	-662	-94.787
2. Veiligheid	-526	-362	-164	-165		-165	-208		-208	-261	-42	-219
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	-316		-316	-242		-242	-398		-398	-455		-455
4. Economie	-2.247	-477	-1.770	-1.284	-100	-1.184	-3.751	-1.377	-2.375	-2.140	-141	-1.999
5. Onderwijs	-1.238	-216	-1.023	-75		-75	-999	-399	-600	-1.099	-408	-690
6. Sport, cultuur en recreatie	-1.476	-761	-715	-754	-123	-630	-923	-176	-747	-1.245	-496	-749
7. Sociaal domein	-13.349	-3.231	-10.118	-8.720		-8.720	-12.806	-2.474	-10.333	-13.189	-2.749	-10.441
8. Volksgezondheid en milieu	-12.475	-3.233	-9.243	-9.516		-9.516	-9.587	-406	-9.181	-10.310	-626	-9.684
9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-4.617	-568	-4.049	-1.088	-52	-1.036	-4.341	-2.822	-1.519	-2.887	-1.043	-1.845
Subtotaal baten programma's	-123.438	-9.028	-114.409	-99.728	-275	-99.453	-128.169	-8.694	-119.476	-127.035	-6.166	-120.869
Lasten per programma												
1. Bestuur en ondersteuning	20.240	535	19.705	20.224	278	19.947	23.314	278	23.036	21.843	192	21.651
2. Veiligheid	4.208	79	4.129	4.716		4.716	4.849		4.849	4.484		4.484
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.482		4.482	4.482		4.482	4.496		4.496	4.226		4.226
4. Economie	1.717	219	1.498	1.329	48	1.280	3.439	1.790	1.649	1.504	247	1.256
5. Onderwijs	3.990	561	3.429	2.919		2.919	3.835		3.835	3.797	372	3.425
6. Sport, cultuur en recreatie	9.801	1.012	8.790	9.082	35	9.047	10.158	168	9.990	9.178	264	8.914
7. Sociaal domein	39.505	4.810	34.695	35.887		35.887	42.410	3.172	39.238	39.946	2.188	37.759
8. Volksgezondheid en milieu	14.216	3.187	11.030	11.016		11.016	11.257	-198	11.456	12.970	626	12.343

(bedrag x 1.000)												
Omschrijving	Realisatie 2023			Begroting 2024 vóór wijziging			Begroting 2024 na wijziging			Realisatie 2024		
	Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
		Inciden- teel	Structu- reel		Inciden- teel	Structu- reel		Inciden- teel	Structu- reel		Inciden- teel	Structu- reel
9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	5.395	-587	5.983	4.311	149	4.162	8.565	3.722	4.843	5.333	710	4.623
Subtotaal lasten programma's	103.555	9.815	93.740	93.967	510	93.457	112.324	8.931	103.392	103.281	4.599	98.682
Saldo van baten en lasten	-19.883	787	-20.668	-5.761	235	-5.996	-15.846	237	-16.083	-23.754	-1.566	-22.187
Onttrekkingen uit reserves	-7.330	-6.311	-1.019	-7.173	-5.948	-1.225	-10.274	-9.059	-1.215	-10.146	-9.009	-1.136
Totaal onttrekkingen uit reserves	-7.330	-6.311	-1.019	-7.173	-5.948	-1.225	-10.274	-9.059	-1.215	-10.146	-9.009	-1.136
Toevoegingen aan reserves	14.584	14.318	266	6.198	5.690	508	23.819	23.556	263	28.145	27.881	263
Totaal toevoegingen aan reserves	14.584	14.318	266	6.198	5.690	508	23.819	23.556	263	28.145	27.881	263
Saldo mutaties reserves	7.254	8.007	-753	-974	-258	-716	13.545	14.497	-952	17.999	18.872	-873
Gerealiseerd resultaat	-12.629	8.794	-21.423	-6.735	-23	-6.712	-2.300	14.735	-17.035	-5.755	17.306	-23.061

Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierboven weergegeven. De benoemde incidentele bedragen, zijn in de volgende tabellen nader toegelicht.

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
Incidentele baten per programma:			<i>Bedragen x € 1</i>
P1 - Bestuur en ondersteuning	0	-1.040.000	-661.648
Spuk interbestuurlijk programma VTH (Spuk IBP) doorbetaling vanuit de RUD Limburg Noord			-33.189
Verkoop pand voormalig gemeentehuis Haelen		-625.000	-622.259
Verkoop pand Dorpstraat 51 Heythuysen		-415.000	0
Boekwinst vereffening verbonden partij Publiek Belang			-6.200
P2 - Veiligheid	0	0	-41.616
Spuk Integraal Zorgakkoord ontvangst declaratie gemeente Venlo			-41.616
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0
P4 - Economie	-99.738	-1.376.555	-140.509
Grondexploitatie bedrijventerreinen	-99.738	-1.356.977	-102.604
Grondverkoop		-19.578	-37.905
P5 - Onderwijs	0	-399.198	-408.385
Spuk Nationaal programma onderwijs ontvangsten t/m 2023		-399.198	-408.385
P6 Sport, cultuur en recreatie	-123.291	-175.884	-495.614
Spuk Lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024	-87.940	-175.884	-175.884
Spuk informatiepunten Digitale overheid (nu structureel)	-35.351		
Spuk Integraal Zorgakkoord ontvangst declaratie gemeente Venlo			-6.843
Spuk Sport ontvangsten tot en met 2024			-285.087
Bijdrage vereniging 50% kosten uitzagen glasmosaïek			-3.000
Subsidie project aanleg voedselbos Nunhem			-10.800
Eigen bijdrage aanplantregeling 2022-2024			-14.000
P7 - Sociaal domein	0	-2.473.560	-2.748.915
Spuk Opvang ontheemden Oekraïne		-2.451.013	-2.597.561
Spuk Integraal Zorgakkoord ontvangst declaratie gemeente Venlo		-20.000	-140.420
Compensatie hersteloperatie toeslagenaffaire		-4.666	-13.053
Restant Doe mee aan taal 2023		-28.724	-28.724
Kwijtschelding schulden hersteloperatie ontvangst Rijk		-5.336	-5.336
terugbetaling TOZO 2023		36.179	36.179
P8 - Volkgezondheid en milieu	0	-406.303	-626.450
Spuk aanpak energiearmoede			-240.906
Spuk Capaciteit klimaat en energie (CDOKE)		-724.583	-362.344
Spuk Lokale aanpak isolatie		318.280	-23.200
P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-52.151	-2.822.220	-1.042.758
Grondexploitatie woningbouw	-52.151	-2.483.657	-592.763
Faciliterend grondbeleid		-338.563	-449.995
Totaal incidentele baten	-275.180	-8.693.720	-6.165.895

Incidentele onttrekkingen uit reserves per programma:				
P1 - Bestuur en ondersteuning		-257.750	-1.009.452	-878.287
Algemene reserve	Bestemming resultaat jaarrekening 2023 t.g.v. voorziening APPA		-171.087	-171.087
Bedrijfsvoering	mutaties P-budgetten	-257.750	-494.532	-482.988
Egalisatiereserve	Vrijval taakmutaties		-86.108	-86.108
Gemeentefonds-taakmutaties				
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Wet Open Overheid (WOO)		-128.005	-128.005
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Rekenkamer onderzoek VP)		-10.099	-10.099
Verkoop vastgoed	Dekking boekverlies verkoop pand		-119.621	0
P2 - Veiligheid		0	-244.727	-244.727
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Bommenregeling		-244.727	-244.727
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		0	0	0
P4 - Economie		0	-279.500	-278.465
Algemene reserve	Bestemming resultaat jaarrekening 2023 t.g.v. projectsubsidie Passend Wonen		-250.000	-250.000
Uitvoeringsplan	Bijdrage project "Vitaal en Onderscheidend"		-7.500	-7.500
Recreatie en toerisme				
Uitvoeringsplan	Subsidie PP Coördinator		-12.500	-12.500
Recreatie en toerisme				
Uitvoeringsplan	Subsidie projecten communicatie en inventarisatie		-9.500	-8.465
Recreatie en toerisme				
P5 - Onderwijs		0	-55.984	-55.984
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Onderwijsdossiers		-26.075	-26.075
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Huisvesting SG St Ursula		-29.909	-29.909
P6 Sport, cultuur en recreatie		-3.000.000	-3.515.250	-3.382.760
Accommodatie Beach Sports Leudal	Extra afschrijving 2024		-175.000	-60.500
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Speeltuinenbeleid	-3.000.000	-3.000.000	-3.000.000
Algemene reserve	Budget voor organisatie Oud Limburgs Schuttersfeest 2025		-250.000	-250.000
Egalisatiereserve	Taakmutatie kerkenvisie		-25.000	-7.010
Gemeentefonds-taakmutaties				
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Inventarisatie speeltoestellen		-50.000	-50.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Onderzoek toekomst zwembaden		-13.000	-13.000
Groenfond	Bijdrage overwaluwwand Groot Buggenum Grathem		-2.250	-2.250

P7 - Sociaal domein		0	-317.105	-317.105
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutatie energietoeslag		-148.061	-148.061
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Inburgering		-98.992	-98.992
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Behoeft onderzoek jeugd		-15.000	-15.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - 4e Tranche coronacompensatie		-55.052	-55.052
P8 - Volkgezondheid en milieu		0	0	0
P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		-2.690.275	-3.636.630	-3.851.968
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Overdracht woonwagenzaken	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Huidige woonwagens	-1.155.275	-1.155.275	-1.155.275
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	-100.000	-100.000	-100.000
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	-335.000	-335.000	-335.000
Algemene reserve	Nieuw te vormen dekkingsreserve Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel	-100.000	-100.000	-100.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Omgevingswet		-556.355	-556.355
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Woningmarktonderzoek		-40.000	-40.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2023 naar 2024 - Overdracht woonwagenlocaties		-350.000	-350.000
Grondexploitatie	Boekwaarden Op den Heuvel, Zillenveld en Linderveld			-213.820
Grondexploitatie	Grondwaardering Stec groep			-1.519
Totaal incidentele onttrekkingen uit reserves		-5.948.025	-9.058.648	-9.009.297
Niet specifiek toegelichte incidentele baten		0	0	0
Totaal incidentele baten		-6.223.205	-17.752.368	-15.175.192

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
Incidentele lasten per programma	<i>Bedragen x € 1</i>		
P1 - Bestuur en ondersteuning	277.750	277.750	192.241
Inhuur project IPPC	124.416	124.416	84.812
Inhuur projectleider economische zaken	77.500	77.500	37.779
Inhuur projectondersteuner	55.834	55.834	46.076
Vennootschapsbelasting	20.000	20.000	23.574
P2 - Veiligheid	0	0	0
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0
P4 - Economie	48.083	1.790.216	247.169
Grondexploitatie bedrijventerreinen	48.083	1.790.216	247.169
P5 - Onderwijs	0	0	371.557
Spuk Nationaal programma onderwijs		0	371.557
P6 Sport, cultuur en recreatie	35.351	167.944	264.390
Doorbetaling spec. uitkering SPUK informatiepunten Digitale overheid	35.351	0	0
Advieskosten opstellen zwembadvisie		30.000	27.354
Organisatie OLS 2025		25.000	135.790
Uitzagen glasmozaïek		0	6.292
Advieskosten opstellen kerkenvisie		25.000	7.010
Spuk lokale bibliotheken		87.944	87.944
P7 - Sociaal domein	0	3.171.949	2.187.525
Opvang vluchtelingen Oekraïne		2.451.013	1.405.892
Restant subsidie ZonMW budgetoverheveling naar 2025		0	56.050
Compensatie hersteloperatie toeslagenaffaire		0	3.347
Doe mee aan taal		28.724	28.724
Van taakmutaties verhoging energietoeslag		130.000	131.300
Mutsaertstichting		562.212	562.212
P8 - Volkgezondheid en milieu	0	-198.463	626.448
Spuk aanpak energiearmoede		-33.000	240.906
Spuk Capaciteit klimaat en energie (CDOKE)		152.817	362.342
Spuk Lokale aanpak isolatie		-318.280	23.200
P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	148.800	3.721.713	710.090
Omgevingswet	175.000	646.355	68.736
Grondexploitatie woningbouw	-25.596	2.613.112	443.686
Faciliterend grondbeleid	-604	338.563	134.217
Planschadevergoedingen		23.683	42.671
Opstellen Omgevingsvisie		100.000	20.780
Totaal incidentele lasten	509.984	8.931.109	4.599.420

Incidentele toevoegingen aan reserves per programma:				
P1 - Bestuur en ondersteuning		0	12.911.240	13.242.727
Algemene reserve	Bestemming resultaat jaarrekening 2023		11.829.334	11.829.334
Egalisatiereserve Gemeentefonds	Storting tot maximaal (meicirculaire 2024)		77.061	77.061
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	DU Uitvoeringskosten Omgevingswet		204.845	204.845
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	DU Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven			146.101
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Organisatie- en dienstverleningsvisie			14.501
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Wet Open Overheid (WOO)			170.885
Regiodeal	Bestemming resultaat jaarrekening 2023		800.000	800.000
P2 - Veiligheid		0	0	0
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		0	4.500.000	4.500.000
Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit begrotingssaldo 2024		4.500.000	4.500.000
P4 - Economie		0	19.578	270.676
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Thema Passend wonen		19.578	37.905
Grondexploitatie	Overige grondverkoppen			232.771
P5 - Onderwijs		0	0	16.229
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Onderwijsdossiers			6.229
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Hoger beroep Klomp			10.000
P6 Sport, cultuur en recreatie		3.000.000	3.204.000	3.330.187
Accommodatie Beach Sports Leudal	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit begrotingssaldo 2024		175.000	175.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Toekomst zwembaden			2.644
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Organisaeren OLS 2025			114.190
Monumentenzorg	Niet-uitgegeven subsidiegelden		29.000	38.353
Speeltuinenbeleid	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	3.000.000	3.000.000	3.000.000
P7 - Sociaal domein		0	0	154.044
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Inburgering			98.992
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - 4e Tranche coronacompensatie			55.052
P8 - Volkgezondheid en milieu		0	0	0

P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		2.690.275	2.921.265	6.367.578
Bedrijfsvoering	Restant P-budgetten 2024			1.487.270
Fondsvorming	Overeenkomst gebiedsontwikkeling			
Wijnaerden			130.000	118.686
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Aanpak landelijk gebied			117.497
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Omgevingswet			577.619
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Garantiefonds Agrarisch Natuurbeheer			200.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Inhuur expertise overdracht woonwagenlocaties			183.799
Groenfonds	Kwaliteitsbijdragen		100.990	181.590
Grondexploitatie	Verkoop grond vrm. Bevelanden II			529.598
Grondexploitatie	Winstneming P. van Donstraat Heibloem			81.244
Grondexploitatie	Winstneming CPO Grasheim Grathem			200.000
Huidige woonwagens	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	1.155.275	1.155.275	1.155.275
Overdracht woonwagengzaken	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	100.000	100.000	100.000
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	335.000	335.000	335.000
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel	Nieuw te vormen dekkingsreserve uit Algemene reserve	100.000	100.000	100.000
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves		5.690.275	23.556.083	27.881.441
Niet specifiek toegelichte incidentele lasten		0	0	0
Totaal incidentele lasten		6.200.259	32.487.192	32.480.861

Naast het nader specificeren van de incidentele baten en lasten, dient ook een overzicht van de structurele reserve mutaties opgenomen te worden.

De benoemde structurele reserve mutaties, zijn in de volgende tabellen nader toegelicht.

		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
Structurele onttrekkingen uit reserves per programma:		<i>Bedragen x € 1</i>		
P1 - Bestuur en ondersteuning		-306.860	-336.809	-336.809
Bedrijfsvoering	Afschrijvingslasten	-41.200	-41.200	-41.200
Bedrijfsvoering	Inhuur systeembeheer		-38.733	-38.733
Bedrijfsvoering	Inhuur applicatiebeheerder		-38.733	-38.733
	Afschrijvingslasten			
Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)		-153.580	-106.063	-106.063
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-112.080	-112.080	-112.080
P2 - Veiligheid		0	0	0
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		-293.815	-262.554	-263.076
Infrastructuur	Afschrijvingslasten	-196.413	-196.413	-196.413
Onderhoud overweg Napoleonsweg	Jaarlijkse bijdrage overweg Napoleonsweg	-37.277	-37.277	-37.799
Openbare verlichting	Afschrijvingslasten	-60.125	-28.864	-28.864
P4 - Economie		-6.093	-19.343	-13.343
Dekkingsreserve BMV Roggel	Afschrijvingslasten	-6.093	-6.093	-6.093
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Bijdrage projectplan Datahub Limburg		-7.250	-7.250
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Belevingsplekken Buggenums veld		-6.000	0
P5 - Onderwijs		-184.570	-184.570	-116.002
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-184.570	-184.570	-116.002
P6 Sport, cultuur en recreatie		-328.159	-328.159	-328.159
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-285.723	-285.723	-285.723
Groenfonds	Afschrijvingslasten	-10.576	-10.576	-10.576
Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	Aflossing	-26.660	-26.660	-26.660
Revolverend duurzaamheidsfonds	Afschrijvingslasten	-5.200	-5.200	-5.200
P7 - Sociaal domein		0	0	0
P8 - Volkgezondheid en milieu		-3.983	-3.983	-3.983
Dekkingsreserve BMV Roggel	Afschrijvingslasten	-3.983	-3.983	-3.983

P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		-101.054	-79.654	-75.110
Huidige woonwagens	Afschrijvingslasten	-79.654	-79.654	-75.110
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Ell	Afschrijvingslasten	-4.000		
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Haelen	Afschrijvingslasten	-13.400		
Uitbreiding standplaatsen woonwagens Roggel	Afschrijvingslasten	-4.000		
Totaal structurele onttrekkingen uit reserves		-1.224.534	-1.215.072	-1.136.482

		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
Structurele toevoegingen aan reserves per programma:		<i>Bedragen x € 1</i>		
P1 - Bestuur en ondersteuning		335.012	118.544	118.544
Egalisatiereserve	Taakmutaties			
Gemeentefonds- taakmutaties		335.012	118.544	118.544
P2 - Veiligheid		0	0	0
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		133.131	4.537	4.538
Onderhoud jachthaven	Erfpachtcanon Hanssum	4.537	4.537	4.538
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2018-2022	128.594		
P4 - Economie		0	100.000	100.000
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Meeropbrengst toeristenbelasting (maximum)		100.000	100.000
P5 - Onderwijs		40.000	40.000	40.000
Dekkingsreserve	Jaarlijkse toevoeging			
BMV Roggel		40.000	40.000	40.000
P6 Sport, cultuur en recreatie		0	0	0
P7 - Sociaal domein		0	0	0
P8 - Volkgezondheid en milieu		0	0	0
P9 - Volkhuysvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		0	0	0
Totaal structurele toevoegingen aan reserves		508.143	263.081	263.082

4.6 Rechtmatigheidsverantwoording

4.6.1 Verantwoordelijkheid College van B&W

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de gemeenteraad op 10 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.314.300. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

4.6.2 Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.824.700 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.314.300. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.751.500 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium		(Bedragen x 1.000)
1a. Overschrijding lasten programma's		1.713
1b. Overschrijding investeringsbudgetten		39
2. Ongeautoriseerde reservemutaties		0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van laste, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld		
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		1.752
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduïd.		
De niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.		0
Voorwaardencriterium		
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed		73
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium		
Geen bevindingen		0
Totaal onrechtmatigheden		1.825
Waarvan acceptabel		1.752
Waarvan niet-acceptabel		73

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen (niet-acceptabel) geconstateerd boven de gestelde verantwoordingsgrens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de gemeenteraad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.7 WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op gemeente Leudal. Het voor gemeente Leudal toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023		J.J.Th.L.
Bedragen x € 1	W.A.L.M. Cornelissen	Geraedts
Functiegegevens	Griffier	Gemeente-secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 112.618	€ 130.460
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.187	€ 21.607
<i>Subtotaal</i>	€ 130.805	€ 152.067
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 130.805	€ 152.067
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2024		J.J.Th.L.
Bedragen x € 1		W.A.L.M. Cornelissen
		Geraedts
Functiegegevens	Griffier	Gemeente-secretaris
Aanvang en einde functieervulling in 2023	01/01-10/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.764	€ 135.955
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.120	€ 22.959
<i>Subtotaal</i>	€ 142.884	€ 158.914
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 219.631	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 142.884	€ 158.914
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5 Bijlagen

5.1 Overzicht baten en lasten per taakveld

(Bedrag x 1.000)													
Omschrijving		Realisatie 2023			Begroting 2024 voor wijziging			Begroting 2024 na wijziging			Realisatie 2024		
1	Bestuur en ondersteuning	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.1	Bestuur				1.842	-1	1.842	2.088	0	2.088	2.187	-4	2.183
1.10	Mutaties reserves				6.198	-7.173	-974	23.819	-22.903	916	28.145	-22.775	5.369
1.2	Burgerzaken				1.760	-669	1.091	1.658	-751	908	1.738	-780	958
1.3	Beheer overige gebouwen en gronden				320	-19	301	1.290	-1.048	242	1.037	-621	416
1.4	Overhead				13.325	-1.220	12.104	17.006	-1.075	15.931	15.670	-1.151	14.520
1.5	Treasury				999	-1.576	-578	832	-1.538	-707	810	-1.876	-1.066
1.61	OZB woningen				198	-4.948	-4.751	248	-4.994	-4.746	243	-4.999	-4.756
1.62	OZB niet-woningen				84	-2.183	-2.099	106	-2.129	-2.023	104	-2.128	-2.024
1.64	Belastingen overig				31	0	31	38	-4	34	34	-4	30
1.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF				0	-67.268	-67.268	0	-70.925	-70.925	0	-71.194	-71.194
1.8	Overige baten en lasten				1.646	0	1.646	27	-63	-36	-5	-63	-68
1.9	Vennootschapsbelasting (VpB)				20	0	20	20	0	20	24	0	24
Totaal					26.423	-85.057	-58.634	47.133	-105.430	-58.297	49.988	-105.594	-55.607
2	Veiligheid	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2.1	Crisisbeheersing en brandweer				3.494	-155	3.339	3.538	-157	3.381	3.448	-175	3.274
2.2	Openbare orde en veiligheid				1.222	-10	1.212	1.311	-51	1.260	1.036	-86	949
Totaal					4.716	-165	4.551	4.849	-208	4.641	4.484	-261	4.223

3	Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3.1	Verkeer en vervoer				4.389	-237	4.152	4.403	-393	4.010	4.134	-451	3.684
3.2	Parkeren				12	0	12	12	0	12	12	0	12
3.3	Economische havens en waterwegen				66	-5	61	66	-5	61	65	-5	61
3.4	Openbaar vervoer				16	0	16	16	0	16	15	0	15
	Totaal				4.482	-242	4.241	4.496	-398	4.099	4.226	-455	3.771
4	Economie	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4.1	Economische ontwikkeling				361	0	361	648	0	648	378	-1	377
4.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur				332	-220	112	2.086	-1.932	155	476	-350	126
4.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				344	-103	240	362	-101	260	344	-85	259
4.4	Economische promotie				292	-961	-669	343	-1.718	-1.375	306	-1.703	-1.398
	Totaal				1.329	-1.284	44	3.439	-3.751	-313	1.504	-2.140	-636
5	Onderwijs	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5.1	Openbaar basisonderwijs				0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Onderwijshuisvesting				1.402	0	1.402	1.337	-3	1.334	1.287	0	1.287
5.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken				1.517	-75	1.442	2.499	-996	1.503	2.509	-1.099	1.411
	Totaal				2.920	-75	2.845	3.835	-999	2.836	3.797	-1.099	2.698

6	Sport, cultuur en recreatie	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.1	Sportbeleid en activering				522	-232	290	611	-312	299	568	-328	240
6.2	Sportaccommodaties				2.812	-270	2.542	3.196	-249	2.947	2.720	-536	2.184
6.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.				1.498	0	1.498	1.826	0	1.826	1.634	-6	1.629
6.4	Musea				49	-11	37	52	-15	36	100	-3	97
6.5	Cultureel erfgoed				223	-16	208	212	-16	197	164	-16	148
6.6	Media				725	-218	507	836	-306	530	830	-306	524
6.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie				3.253	-6	3.247	3.424	-24	3.401	3.163	-51	3.112
	Totaal				9.082	-754	8.329	10.158	-923	9.235	9.178	-1.245	7.933
7	Sociaal domein	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7.1	Samenkracht en burgerparticipatie				4.091	-684	3.406	6.885	-3.776	3.110	5.269	-3.954	1.316
7.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				2.162	0	2.162	2.164	-5	2.159	2.223	-77	2.146
7.3	Inkomensregelingen				6.778	-5.405	1.373	8.072	-6.211	1.861	7.693	-6.275	1.418
7.4	WSW en beschut werk				3.368	0	3.368	3.710	0	3.710	3.696	0	3.696
7.5	Arbeidsparticipatie				1.513	0	1.513	1.590	-75	1.515	1.604	-60	1.544
7.6	Maatwerkvoorziening (WMO)				1.215	-11	1.204	1.271	-11	1.261	1.261	-10	1.251
7.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)				3.589	-220	3.369	4.199	-270	3.929	4.065	-284	3.781
7.71b	Begeleiding (WMO)				3.201	0	3.201	3.702	2	3.704	2.910	0	2.910
7.72a	Jeugdhulp begeleiding				2.508	0	2.508	2.558	0	2.558	2.098	-13	2.085
7.72b	Jeugdhulp behandeling				391	0	391	426	0	426	442	0	442
7.72c	Jeugdhulp dagbesteding				628	0	628	708	0	708	798	0	798
7.72c	Dagbesteding (WMO)				190	0	190	190	0	190	732	0	732
7.73a	Pleegzorg				425	0	425	498	0	498	506	0	506

7.73c	Jeugdhulp met verblijf overig				998	0	998	1.801	0	1.801	1.820	0	1.820
7.74a	Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf				2.984	0	2.984	2.901	0	2.901	2.997	0	2.997
7.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				506	0	506	208	0	208	251	0	251
7.74c	Gesloten plaatsing				316	0	316	255	0	255	292	0	292
7.81a	Beschermd wonen (WMO)				73	-1.800	-1.726	162	-1.850	-1.688	180	-1.907	-1.726
7.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)				20	-600	-579	19	-610	-591	19	-610	-591
7.82a	Jeugdbescherming				915	0	915	1.089	0	1.089	1.089	0	1.089
7.82b	Jeugdreclassering				14	0	14	0	0	0	0	0	0
Totaal					35.887	-8.720	27.168	42.410	-12.806	29.604	39.946	-13.189	26.757
8	Volksgezondheid en milieu	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
8.1	Volksgezondheid				1.798	-204	1.594	1.824	-246	1.578	1.823	-262	1.561
8.2	Riolering				3.564	-4.873	-1.309	3.609	-5.009	-1.400	3.985	-4.950	-965
8.3	Afval				3.946	-4.432	-486	4.282	-3.919	363	4.777	-4.411	366
8.4	Milieubeheer				1.695	0	1.695	1.506	-406	1.100	2.360	-682	1.679
8.5	Begraafplaatsen en crematoria				11	-7	4	36	-7	29	25	-6	19
Totaal					11.014	-9.516	1.498	11.257	-9.587	1.670	12.970	-10.310	2.660
9	Volkshuisv., leefomgev.+ sted. vernieuw.	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
9.1	Ruimte en leefomgeving				2.335	-38	2.298	3.412	-286	3.126	2.807	-638	2.169
9.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)				103	-52	51	2.952	-2.822	129	578	-1.043	-465
9.3	Wonen en bouwen				1.872	-998	874	2.201	-1.232	969	1.948	-1.207	742
Totaal					4.311	-1.088	3.223	8.565	-4.341	4.224	5.333	-2.887	2.446
Totaal		118.138	-130.768	-12.629	100.164	-106.900	-6.737	136.143	-138.443	-2.300	131.426	-137.181	-5.755

* In verband met de nieuwe programmastructuur is de onderverdeling per taakveld eenmalig niet in te lezen

5.2 Kerngegevens

Sociale structuur	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Inwoners			
Aantal inwoners	36.003	36.150	36.108
waarvan tot 20 jaar	6.229	6.500	6.210
vanaf 65 jaar	9.593	9.500	9.853
Organisatie/formatie-sterkte			
Fte personeel	234,59	229,92	245,36
Fte Griffie/rekenkamer	3	3	2
Fte raad	25	25	25
Fte college	4,6	4,6	4,6
Sociale zaken			
Aantal lage inkomens	-		
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden	328	324	318
waarvan:			
W.W.B.	313	309	308
I.O.A.W.	11	12	6
I.O.A.Z.	3	2	3
B.B.Z.	1	1	1
Personen werkzaam in sociale werkplaatsen	130	134	118
Onderwijs			
Aantal leerlingen basisonderwijs	2.170	2.250	2.166
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1.991	2.075	1.984
Aantal leerlingen speciaal onderwijs (basis+voortgezet etc.)	216	285	218
Scholen			
Basisonderwijs	13	12	13
Speciaal onderwijs	2	2	2
Voortgezet onderwijs	2	2	2
Voortgezet speciaal onderwijs	1	1	1

Fysieke structuur	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Oppervlakte			
Gemeente	16.491	16.491	16.490
- oppervlakte land in m2	16.242	16.242	16.240
- oppervlakte binnenwater in m2	249	249	250
Bebouwing			
Verblijfsobjecten met woonfunctie:			
Aantal woningen	16.312	16.312	16.355
Overige verblijfsobjecten met logiesfunctie	482	482	482
Aantal huurwoningen	3.700	3.705	3.724
Woonwagenlocaties:			
standplaatsen (eigendom gemeente)	49	44	50
standplaatsen (eigendom derden)	11	11	10
Woonwagens (eigendom gemeente)	18	20	18
Woonwagens (eigendom derden)	32	30	32
Lengte van wegennet			
Wegen	685.500	685.500	685.500
Waarvan:			
binnen bebouwde kom	239.000	239.000	239.000
buiten bebouwde kom	446.500	446.500	446.500
Recreatieve fiets-, en wandelpaden	64.000	64.000	64.000
Recreatieve ruiterspaden	70.000	70.000	70.000
Zand, grond- en stolwegen	180.000	180.000	180.000
Trottoirs	151.000	151.000	151.000
Sportaccommodaties			
Aantal voetbalvelden	29	29	29
Aantal tennisbanen	35	35	35
Atletiekbaan	1	1	1

		<i>(bedrag x 1.000)</i>	
Financiële structuur	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Lokale heffingen			
Onroerende zaakbelastingen	-7.113	-7.123	-7.127
Toeristenbelasting	-1.303	-1.616	-1.612
Baatbelasting	-4	-4	-4
Afvalstoffenheffing	-3.825	-3.649	-3.649
Rioolheffing	-4.877	-4.933	-4.940
Begraafrechten		-7	-6
Leges titel 1	-463	-788	-842
Leges titel 2	-1.151	-1.025	-974
Leges titel 3	-10	-19	-5
Gemeentefonds			
Algemene uitkering	-63.131	-67.593	-67.753
Integratieuitkering sociaal domein:			
Participatie	-3.166	-3.406	-3.406
Voogdij/18+	-1.985		
Totaal algemene uitkering	-68.283	-70.999	-71.159

Financiële structuur	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Gemeentelijke woonlasten			
- Eigenaar	-585	-585	-592
- Gebruiker	-257	-294	-288
- Eigenaar + gebruiker	-842	-879	-880
OZB	-302	-303	-309
(aanneمة gemiddelde woz-waarde van woningen; 222.000)			
Afvalstoffenheffing woningen	-257	-294	-288
Rioolheffing	-283	-283	-283

Producten	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Burgerzaken; aantallen			
Paspoorten	1.433	3.000	3.471
ID-kaarten	1.141	3.500	3.224
Rijbewijzen	2.880	2.500	3.202
Afschriften BRP (vh GBA)	816	800	960
Bouwzaken; aantallen			
Conceptaanvraag	159	200	155
Omgevingsvergunningen	209	200	193
Informatieverzoeken	230	230	230
Bouwmeldingen WKB	0	111	1
Sloopvergunningen en meldingen	186	180	159

5.3 Risicobeheermatrix

Overige economische ontwikkelingen	
CAO ontwikkelingen	
Beschrijving risico	De loonstijgingen door de CAO ontwikkelingen zijn een risico omdat pas na vaststelling van een CAO de financiële gevolgen bekend zijn.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Stijging van de loonkosten.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Het structureel in de begroting opnemen van een stelpost CAO stijgingen
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	Jaar na de lopende begroting

Gemeente Garanties	
Beschrijving risico	Risico's van in het verleden gegarandeerde hypothecaire geldleningen zijn ondergebracht bij de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Dit is een waarborg die de nederlandse overheid biedt wanneer iemand niet in staat is de hypotheek af te lossen en de NHG een mogelijke restschuld aan de bank moet voldoen. Op het moment dat de NHG niet aan haar verplichtingen kan voldoen wordt de gemeente aangesproken.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Op het moment dat de gemeente wordt aangesproken voor de achtervang, moet er geld beschikbaar zijn om het voortbestaan van het waarborgfonds te garanderen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	De Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen, verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de Nationale Hypotheek Garantie, staat voor een toegankelijke koopwoningmarkt voor kwetsbare groepen en consumenten in kwetsbare situaties, ook wanneer de macro-economische situatie ongunstig is.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	

Gemeente garanties sociale woningbouw

Beschrijving risico	Woningcorporaties zijn als kapitaalintensieve organisaties voor hun financieringsbehoefte sterk afhankelijk van vreemd vermogen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) helpt bij investeringen door woningcorporaties en borgt leningen (rente- en aflossingsverplichtingen) van woningcorporaties die deelnemer zijn van WSW. Dit zorgt er mede voor dat sociale woningbouw financieel mogelijk blijft. Wanneer de WSW niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen dan heeft de WSW met de gemeenten en het Rijk de afspraak dat WSW, indien nodig, kan beschikken over renteloze leningen. De gemeenten en het Rijk hebben hiervoor een achtervangovereenkomst afgesloten.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico dat achtervanggemeenten renteloze leningen aan WSW moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn, is zeer klein en de impact beperkt. De gemeenten worden pas aangesproken als de andere zekerheidsconstructies binnen de corporaties en vervolgens binnen de WSW niet meer toereikend zijn. Als de gemeente wordt aangesproken zijn er geen middelen voorzien. Uitgangspunt is dat leningen afgedekt moeten worden door de WOZ-waarde van de desbetreffende panden.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Het waarborgfonds ziet toe op een goede verdeling van de achtervangposities.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 0

Koersrisico beleggingen

Beschrijving risico	De ontvangen gelden na de verkoop van de aandelen Essent zijn grotendeels belegd. Beleggen kan financiële risico's met zich meebrengen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Gedurende de looptijd van de portefeuille fluctueert de marktwaarde maar eindigt deze op het einde van de looptijd in principe op de nominale waarde.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	ASR Vermogensbeheer beheert onze beleggingsportefeuille. Vanwege het huidige schatkistbankieren vinden er geen tussentijdse herbeleggingen meer plaats. De bestaande obligatie portefeuille wordt geleidelijk afgebouwd. Zonder tussentijdse verkopen van posities in de beleggingsportefeuille is het risico op koersverliezen nihil. Beleggingen niet hoger dan de nominale waarde worden opgenomen op de balans.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	

Risico rentelasten toekomstige investeringen

Beschrijving risico	Voor toekomstige investeringen zullen geldleningen afgesloten moeten worden, welke rentelasten met zich meebrengen. Aangezien het nog niet zeker is wanneer deze leningen aangetrokken moeten worden, nemen we deze op in de risicobeheermatrix.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De rentelasten stijgen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Periodiek bijstellen van rentevisie in het treasury statuut en het onderhouden van een liquiditeitsplanning.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 150

Verlof sparen

Beschrijving risico	Met de invoering van de cao gemeenten 2021/2022 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens -en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie uren verjaren niet. Het verlofsparen kan leiden tot verlofstuwmeren die medewerkers bijvoorbeeld inzetten voor een sabbatical of om eerder met pensioen te gaan. Normaliter worden er geen voorzieningen getroffen voor arbeidsgerelateerde voorspelbare kosten, maar het betreft hier een verplichting met een onvoorspelbare karakter, waardoor er wel een voorziening getroffen dient te worden.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico bestaat dat verlofspaarders zich niet aanmelden maar wel verlof sparen waardoor er geen voorziening wordt opgebouwd. Hierdoor kan een financieel risico ontstaan wanneer de werkzaamheden door inhuur of een nieuwe medewerker moeten worden gedaan. Het risico is echter nog laag omdat verlofsparen nog niet zo lang mogelijk is en er nog geen duidelijke verlofstuwmeren zijn. Monitoren van het bovenwettelijk verlof kan hierbij helpen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Monitoren van het bovenwettelijk verlof
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 100

Overige risico's	
Algemene rampen	
Beschrijving risico	Er kunnen zich rampen en crisissen voordoen, zoals bijvoorbeeld hoog water, corona en vluchtelingen Oekraïne
Risico categorie	Bestuurlijk/financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeente moet personeel en materieel inzetten. Het is mogelijk dat een gedeelte van deze kosten onder verzekering, schadefonds valt of door het rijk wordt gecompenseerd. Er zullen ook kosten voor de gemeente zijn.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Door een goede voorbereiding op rampen/calamiteiten en een adequate aanpak de schade beperken. Hiervoor zijn diverse plannen voorbereid zoals een bestrijdingsplan hoogwater Maas. Ook wordt geïnvesteerd in opleiding/oefening functionarissen Oranje Kolom.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 125

Bezwaar aanslagen rioolheffingen	
Beschrijving risico	Het cassatieberoep van de woningstichting is ongegrond verklaard. en is 2014 is nu definitief afgerond
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	

Bodemsanering en illegale dumpingen	
Beschrijving risico	Door illegale dumpingen kan de grond of andere verontreinigingen in openbaar gebied kan de grond verontreinigd worden. Daarnaast gaat het ruimen van xtc afval gepaard met hoge kosten, waarbij een verplichting is ten aanzien van het ruimen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Indien de grond (voor zover het gemeentelijke eigendommen betreft) schoongemaakt moet worden, brengt dat kosten met zich mee. De onderzoek-, ruiming- en vernietigingskosten zijn erg hoog. Verder grote kans op bodemvervuiling waardoor sanering van grond dient plaats te vinden. Deel van de kosten bij xtc afval worden vergoed door rijkssubsidie.
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Inzetten op actief opsporen amfetaminelabs zodat illegale dumpingen worden voorkomen. Preventief inzetten op vergroten meldingsbereidheid van signalen.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 3000

Burgerzaken	
Beschrijving risico	Diefstal van data, documenten, kasgeld.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Beperkte financiële gevolgen.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Er wordt gewerkt volgens vaste procedures o.a. 4 ogen principe, waarbij beveiliging en persoonlijke (op naam geregistreerde) toegang van toepassing is. Per 2025 de functiescheiding nog verder uitgebreid naar minimaal 6 ogen per document. Aanvragen, inklaar en uitgifte
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 0

Hoog water	
Beschrijving risico	Er kan zich een ramp en crisis ontstaan bij hoog water.
Risico categorie	Bestuurlijk/financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeente moet personeel inzetten. Het is mogelijk dat een gedeelte van deze kosten onder verzekering, schadefonds valt of door het rijk wordt gecompenseerd. Er zullen ook kosten voor rekening gemeente zijn.
Verantwoordelijke PHO	P. Houben
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Door een goede voorbereiding op rampen/calamiteiten en een adequate aanpak de schade beperken. Hiervoor zijn diverse plannen voorbereid zoals een bestrijdingsplan hoogwater Maas. Ook wordt geïnvesteerd in opleiding/oefening functionarissen Oranje Kolom.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 0

Inbreuk persoonsgegevens	
Beschrijving risico	Vrijkomen, lekken of oneigenlijk gebruik van persoonsgegevens.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Afhankelijk van de aard, de ernst en de duur van de inbreuk wordt een bestuurlijke boete opgelegd. Door de inbreuk kan een inwoner een negatief beeld krijgen van de gemeente Leudal. Financieel risico is een schatting op basis van de eerder uitgegeven boetes door de Autoriteit Persoonsgegevens in Nederland.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmätschlager
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Er zijn procedures opgesteld voor het melden van datalekken en rechten van betrokkenen. Systemen zijn beveiligd en in het informatiebeveiligingsbeleid en het privacybeleid is ook veel aandacht voor bewustwording bij de medewerkers.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 300

Informatiebeveiliging, privacy en audits	
Beschrijving risico	De gemeentelijke gegevens en persoonsgegevens dienen goed beschermd te worden tegen (ongeeoorloofde) toegang (door onbevoegden). De gevolgen hiervan kunnen toezien op: verlies van vertrouwen van burgers, reputatieschade, politieke impact en/of een (bestuurlijke) boete uit privacywetgeving.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Dit kan leiden tot uitval van de gemeentelijke dienstverlening en het openbaren van persoonsgegevens. Het niet voldoen aan de normen gesteld in audits (bijvoorbeeld ENSIA) kan leiden tot afsluiting van bepaalde diensten, zoals DigiD en Suwinet.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	De gemeente Leudal is verplicht te voldoen aan (nieuwe) EU-wet- en regelgeving ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy (NIS 2-richtlijn/Cyberbeveiligingswet, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), Wet politiegegevens (WPG)). De beveiligingseisen en normen volgen onder meer uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is het normenstelsel voor informatiebeveiliging dat geldt voor de gehele overheid. Hiermee worden handvaten gegeven om de informatiehuishouding op een veilige manier in te richten. Dit alles wordt geaudit, via onder meer ENSIA en de WPG.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 800

Materiële, financiële gelijkstelling onderwijs in verband met opheffingsnorm	
Beschrijving risico	De verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal kent een bijlage 'Voorziening exploitatielasten'. Deze voorziet in een bijdrage aan scholen binnen het primair onderwijs, die zich bevinden in één van de kleine kernen en het aantal leerlingen onder de opheffingsnorm valt. De bijdrage bekostigt het verschil tussen exploitatielasten en Rijksfinanciering.
Risico categorie	
Gevolgen als het risico zich voordoet	Schoolbesturen die voldoen aan de criteria en een aantoonbaar exploitatietekort hebben kunnen bij de gemeente Leudal een verzoek tot een bijdrage indienen. Het college heeft een 'subsidieplafond' vastgesteld van €150.000,- en maximaal €50.000,- per school voor dit jaar.
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Het college kan een subsidieplafond vaststellen.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 150

Rechtszaken/ aansprakelijkstellingen	
Beschrijving risico	In 2024 zijn van de 24 zaken 16 toegekend. Er zijn 8 afwijzingen waar nog bezwaar op gemaakt kan worden. Dit kan een risico met zich meebrengen. Kosten van rechtsbijstand en uitkeringen tot een maximum eigen risico ad. € 2.500 - /- claim komen voor rekening van de gemeente.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico van de aan de WA-verzekeraar voorgelegde claims bedraagt maximaal het eigen risico ad. € 2.500 per claim. Afgaande op de afwijzingen en toekenningen, zal het maximale risico ca. € 20.000 bedragen.
Verantwoordelijke PHO	Diversen
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Getracht wordt zoveel mogelijk lering te trekken uit schadegevallen zodat toekomstige schadegevallen worden voorkomen. Voorts wordt er geprocedeerd om betaling van schade te voorkomen. Schadegevallen die onder dekking van de WA-verzekering vallen, worden voorgelegd aan de verzekeraar.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 20

Tijdelijke regeling exploitatietekort scholen voor schooljaar 2024-2025	
Beschrijving risico	Per raadsbesluit (5-11-2024) is een tijdelijke voorziening getroffen die een eenmalige bijdrage aan schoolbesturen mogelijk maakt voor het in stand houden van reguleren onderwijsinstellingen, basis en voortgezet onderwijs, waarbij het voortbestaan van de betreffende school door financiële omstandigheden wordt bedreigd.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Schoolbesturen met een aantoonbaar exploitatietekort kunnen bij de gemeente Leudal een verzoek tot een bijdrage indienen.
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	De regeling is voorzien van een 'subsidieplafond' van €1.000.000,-.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	€ 1.000

Zorgcontinuïteit Sociaal Domein	
Beschrijving risico	Borgen van de continuïteit van zorg voor jeugdigen en ouderen en behoud van personeel voor de Wmo en jeugdzorg. Hiervoor wordt een meerjarenherstelplan opgesteld.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Als gemeente hebben we een wettelijke verplichting tot het borgen van de jeugdhulp en de Wmo. Wettelijke verplichtingen nemen altijd risico's met zich mee. We borgen die zo goed als mogelijk mede met behulp van de regio. We proberen inzicht te hebben in de lange termijn (ook van de financiële) risico's maar die zijn lang niet altijd volledig voorspelbaar.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Een brede taskforce Jeugd gaat een duurzame oplossing zoeken voor de problemen in de Limburgse jeugdzorg. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd biedt daarvoor de basis. In de regio Midden-Limburg West bouwen we verder aan sterke lokale teams en de verbinding met andere domeinen.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 1.000

Vastgoed & Grondexploitatie**"Risico haalbaarheid plannen als gevolg van de marktsituatie en stijgende kosten**

Beschrijving risico	Algemene post om niet benoemde tegenvallers (o.a. procedurekosten; prijsstijgingen en andere negatieve ontwikkelingen) op te vangen. Het betreft hier o.a. kosten die niet afgedekt worden binnen de lopende plannen. De kosten hebben betrekking op plannen die vertraging oplopen als gevolg van: 1. diverse aanvullende procedure die doorlopen dienen te worden om plannen tot uitvoer te brengen of 2. Het feit dat de plannen niet van de grond komen en waarbij wij het wel noodzakelijk achten te onderzoeken wat de oorzaak is van de vertraging en welke maatregelen noodzakelijk zijn om de noodzakelijke/gewenste plannen vlot te trekken.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Door vertragingen kunnen vervolgschades optreden ten aanzien van de plannen.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 934.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Afzetrisico's a.g.v. marktvertraging

Beschrijving risico	Extra (rente)kosten omdat plannen langer in exploitatie zijn. De langere looptijd van de exploitatie kunnen een gevolg zijn van macro-economische ontwikkelingen en hebben gevolgen voor de prijs en het volume.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Exploitatie wordt negatief.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 181.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Exploitatie	
Beschrijving risico	de keuzes voor het overtollige/incourante gemeentelijke vastgoed zijn gemaakt en grotendeels uitgevoerd. Omdat de resultaten van de keuzes over dit vastgoed niet van te voren kunnen worden vastgesteld, nemen we dit in de risicoparagraaf.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico is dat (een deel van) dit vastgoed langer dan verwacht niet of beperkt in gebruik blijft (negatief imago) en in onze financiële administratie blijft staan. Door vermindering van dit vastgoed nemen de risico's af. We schatten het risico als 'gemiddeld', maximaal voor de periode tot aan afronding van een herontwikkeling, herbestemming of sloop.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	De acties met betrekking tot overtollig vastgoed zoals privatisering en verkoop laten zien dat er kansen zijn om dit vastgoedaandeel te verminderen en daarmee de risico's. Er is in toenemende mate, mede in samenhang met de actualisering van het accommodatiebeleid, zicht op de toekomst van ons gemeentelijk vastgoed en daarmee de keuzes ten aanzien van instandhouding en afstoting. In voorkomende gevallen hebben we gekozen voor leegstandsbeheer of tijdelijke verhuur. Daarmee houden we grip op dit vastgoed en kunnen ter dekking van (een deel van) de kosten huuropbrengsten genereren. Alle acties tezamen zorgen ervoor dat het risico verder afneemt.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 175

Onderhoud	
Beschrijving risico	het vastgoed is in beeld en in samenhang met de ingezette actualisatie van het accommodatiebeleid is de basis zo goed als op orde. De hieruit voortgekomen keuzes voor instandhouding, afstoten of slopen van vastgoed zijn deels gerealiseerd. Voor het te behouden vastgoed is het opstellen van een Duurzaam MeerJarenOnderhoudsPlan (DMJOP) in uitvoering. Op basis hiervan kan duurzaam planmatig onderhoud worden uitgevoerd aan accommodaties. Dit gebeurt in samenhang met de keuzes in het accommodatiebeleid waarmee ook een verdere optimalisatie van het gemeentelijk vastgoed wordt doorgevoerd.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het vastgoedbeheerbeleid en daarmee betrouwbaar inzicht in de staat van onderhoud en voorbereiding op uitvoering van duurzaam meerjarig onderhoud zorgen voor afname van de risico's in dit kader. Het gaat hierbij vooral om risico's als gevolg van onzekerheid over de toekomstige instandhouding van het vastgoed. Dit kan leiden tot uitgesteld onderhoud en daarmee onverwachte tegenvallers in het onderhoud. Omdat we gevorderd zijn met de acties voor beleid over beheer en onderhoud, beoordelen we dit risico als 'gemiddeld' en maximaal voor de periode die hiervoor nodig is..
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	De beschreven acties leiden tot afname van risico's. De uitvoering van die acties (beleid vastgoedbeheer en opstellen DMJOP) in samenhang met de verdere uitvoering van het accommodatiebeleid dragen hieraan in belangrijke mate bij.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 0

Onvoorziene risico 's	
Beschrijving risico	Algemene post om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Het betreft hier o.a. kosten die niet afgedekt worden binnen de lopende plannen. De kosten hebben betrekking op plannen die nog in voorbereiding. De kosten kunnen een gevolg zijn van: diverse procedure die nog in voorbereiding zijn en doorlopen dienen te worden om deze plannen tot uitvoer te brengen of het feit dat deze plannen niet van de grond komen en de gemeente het noodzakelijk acht te onderzoeken wat de oorzaak is dat deze niet van de grond en welke maatregelen noodzakelijk zijn om deze plannen vlot te trekken.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Door vertragingen kunnen vervolgschades optreden ten aanzien van de plannen die in voorbereiding zijn.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 393.000 opgenomen om dit risico te dekken
Restrisico	
Weerstands component in €	Afgedekt via reserve/voorziening

Risico's m.b.t. kostendekkendheid plannen	
Beschrijving risico	"Ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerrein Ittervoort is € 3.434.049 per 1 januari 2025 geïnvesteerd en de verwachte investering op de locatie aan de Noorderbaan. Invulling vindt plaats op basis van maatwerk, niet op basis van een concreet plan. Bovendien moeten er nog kosten worden gemaakt voor het bouwrijp maken. Het terugverdienen van de kosten is een risico."
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Exploitatie wordt negatief
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitatie en verliesvoorziening is € 1.553.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Risico's niet nakoming van overeenkomsten	
Beschrijving risico	Op dit moment rest nog de afwikkeling van het faillissement van Nieuwe Borg (o.a. Ittervoort Noord en Neeritter Op den Heuvel) wat extra risico's (€ 888.000) oplevert. De risico's hebben betrekking op zaken waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden bij de afwikkeling van het faillissement Nieuwe Borg.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Als het risico zich voordoet zijn dit de kosten (minus de marktwaarde voor de grond) die niet verhaald kunnen worden.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 888.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Verbonden partijen	
Ontwikkelingsmaatschap Midden-Limburg	
Beschrijving risico	De gemeente is aandeelhouder van de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML). De hoogte van het aandelenkapitaal voor Leudal is € 2,483 miljoen. OML heeft een financieringsovereenkomst bij de BNG Bank bestaande uit een kasgeldlening van € 12,5 miljoen en een rekening-courant faciliteit van € 2 miljoen. De financiële positie van OML is solide. De gemeente staat garant voor € 431.892 uit hoofde van publieke taak. Het risico dat de gemeente wordt aangesproken op deze waarborg is gering.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Verlies aandelenkapitaal
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Sturing via het aandeelhouderschap.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 432

Sociaal Domein (Omnibuzz, VRLN-GGD, Westrom, Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord	
Beschrijving risico	De gemeentelijke bijdrage aan verbonden partijen kan stijgen door tegenvallende inkomsten of kosten die stijgen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeentelijke bijdrage aan verbonden partijen kan stijgen door tegenvallende inkomsten of kosten die stijgen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Rapportages worden ontvangen waarin de ramingen worden afgezet tegen actuele prognoses
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 400

5.4 Overzicht gecommitteerde reserve

Programma	Overheveling budgetten van 2023	(Primair) budget 2024	Uitgaven 2024	Overhevelen restant budgetten 2023	Overhevelen budgetten 2024	Totaal overhevelen budgetten naar 2025	Toelichting
Prgr 1 Bestuur en ondersteuning		24.195	9.694		14.501	14.501	Organisatie- en dienstverleningsvisie.
Prgr 1 Bestuur en ondersteuning	128.005	144.474	101.594	170.885		170.885	Wet Open Overheid (WOO).
Prg 4 Economie	250.000		17.229	232.771		232.771	Vanuit de Zomernota 2023-2026 is projectbudget van € 250.000 gereserveerd voor het thema Passend Wonen. Het gaat hierbij om het versnellen en aanjagen van projecten door ketenversterking. Het project is niet in 2023 gestart maar wordt 2024, omdat het niet lukte om de openstaande vacature (senior) projectleider in te vullen.
Prgr 5 Onderwijs	26.075 29.909		48.213 1.543	6.229		6.229	Tijdelijke ondersteuning onderwijsdossiers
Prgr 5 Onderwijs		10.000	-		10.000	10.000	Mogelijke kosten in verband met hoger beroep leerlingenvervoer.
Prgr 6 Sport, cultuur en recreatie	13.000	17.000	27.356		2.644	2.644	Onderzoek toekomst zwembaden.
Prgr 6 Sport, cultuur en recreatie		250.000	135.810		114.190	114.190	De kosten van het organiseren van het Oud Limburgs Schuttersfeest 2025 in Heythuysen door stichting OLS Heitse 2025 en de gemeente. In de raad van 10 december 2024 besloten genoemd budget toe te voegen aan de gecommitteerde reserve in 2024.
Prgr 7 Sociaal domein	98.992		-	98.992		98.992	Voor inburgeraars uit de oude wet die onvoldoende geld hebben om de cursus af te maken zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk (Elip). Gezien de huidige toestroom is de verwachting dat hiervoor nog iets nodig is.

Programma	Overheveling budgetten van 2023	(Primair) budget 2024	Uitgaven 2024	Overhevelen restant budgetten 2023	Overhevelen budgetten 2024	Totaal overhevelen budgetten naar 2025	Toelichting
Prgr 7 Sociaal domein	55.052	-	-	55.052		55.052	Incidentele gelden 4e tranche coronacompensatie meicirculaire 2021 Algemene uitkering (subsidie Synthese 2022).
Prg 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing		160.000	42.503		117.497	117.497	Vanwege de landelijke Verkiezingen, formatie en installatie nieuw Kabinet is de landelijke aanpak vertraagd. Hiervan merken ook de provincies en gemeenten te gevolgen. Omdat op dit moment onzeker is of en zo ja welke middelen (al dan niet via de provincie aan de gemeenten ter beschikking worden gesteld voor de aanpak Landelijk Gebied is nog niet met een gebiedsproces gestart. De huidige inzet is gericht op de uitvoering van de LBV en LBV+ regelingen, waarmee met name de piekbelasting wordt aangepakt.
Prg 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	646.355		68.736	577.619		577.619	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (opnieuw) uitgesteld en wel tot 1 januari 2024 . Tot inwerkingtreding is de inzet van de gemeente Leudal gericht op het voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Denk aan de aanpassing van werkprocessen, het nemen van besluiten over nieuwe verordeningen, regels, bevoegdheden en het inrichten van (de lokale onderdelen van) het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Implementatiewerkzaamheden die niet voor inwerkingtreding noodzakelijke zijn worden in beginsel alleen voorbereid maar niet afgerond (dit kan in de meeste gevallen ook niet). Dit betekent dat kosten voor de inrichting van de instrumenten Omgevingsvisie, Omgevingsplan en Programma voor een groot deel verschuiven naar 2024 en verder.

Programma	Overheveling budgetten van 2023	(Primair) budget 2024	Uitgaven 2024	Overhevelen restant budgetten 2023	Overhevelen budgetten 2024	Totaal overhevelen budgetten naar 2025	Toelichting
Prg 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing		200.000	-		200.000	200.000	Het Garantiefonds Agrarisch Natuurbeheer is ervoor bedoeld om de door de agrariërs gerealiseerde natuurlijke zones (die in de eerste zes jaar door de provincie worden gesubsidieerd) doelmatiger, voor een langere periode, te laten onderhouden en in stand houden. Het fonds levert een garantie aan de agrariërs zodat zij de natuur in stand houden, ook wanneer de provincie de bijdrage niet meer levert of voor zolang dat nog onzeker is. Doel van het fonds: het bevorderen van de biodiversiteit en het stimuleren van de natuurbeleving in het buitengebied door agrariërs voor langere tijd zekerheid te geven over de inkomsten die nodig zijn om de natuurzone of landschapselement te onderhouden als de bijdrage van de provincie hiervoor niet meer wordt gegarandeerd. Via gecommiteerde reserve overgehevelen naar 2025, omdat wordt overwogen het Garantiefonds op te nemen in de reserve 'Groenfonds'. Voor het Groenfonds bestaat nu een Nota Kwaliteit en is gericht op de kwaliteitsverbetering in het buitengebied. Het Garantiefonds maakt daarvan als het ware ook onderdeel uit. De Nota Kwaliteit wordt om deze, en andere redenen, herzien en deze herziening leidt tot een nieuwe / hervormde reserve. Mogelijk onderdeel hiervan is tevens het sloopfonds.

Programma	Overheveling budgetten van 2023	(Primair) budget 2024	Uitgaven 2024	Overhevelen restant budgetten 2023	Overhevelen budgetten 2024	Totaal overhevelen budgetten naar 2025	Toelichting
Prg 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	350.000		166.201	183.799		183.799	Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 is een bedrag van € 350.000 geormerkt voor de inhuur van expertise (o.a. projectleiding en juridische expertise) voor de overdracht van onze woonwagenlocaties aan de woningbouwverenigingen. Het verhuur van woonwagens en -standplaatsen is immers geen 'corebusiness' van de gemeentelijke overheid. Deze overdracht is een complex en langdurig traject. In juli jl. heeft de raad groen licht gegeven om tot overdracht van de woonwagenlocaties over te gaan. Dit proces loopt. Voorgesteld wordt een bedrag van € 183.799 via de 'gecommitteerde reserve' over te hevelen naar 2025.
	1.597.388	805.669	618.878	1.325.347	458.832	1.784.179	

5.5 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			0	19	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i> €2.744	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i> € 42.306	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i> €13.300	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i> €65.892	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i> €0

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €2.744	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 35.350	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 5	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 252	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 14	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01 € 377.717	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02 € 9.952	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03 € 0	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/04 € 0 <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05 € 108.234	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aard controle R Indicator: D8/06 € 65.122
		Gemeenten	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07 1 2 100	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (flasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10		

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 41.229	€ 0	€ 64.050				
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07			
			€ 0	€ 399.197	€ 303.107	Nee			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11			
			1						
			2						
			10						
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentie nummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t Indicator: D23/06	
			1	SB230182	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 87.940	€ 87.944	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 87.940
			2						
			100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
			1	Nee					
			2						
			100						

lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>
			€ 0	€ 359.307	€ 179.654	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>
		1	106 Aanleg van een drempel op fietskruispunt gebiedsontsluitingsweg / erftoegangsweg aantal in st	Ja	1	Kruising Schoorstraat - Stationstraat Baexem
		2	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	2	Neerderweg Roggel
		3	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Ja	3	Centrumplan Heythuysen
		4	117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Ja	260	Vlasstraat Heythuysen
		5	124 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen aantal in meters	Ja	320	Koelenstraat/Roodvenweg Baexem
		6	132 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom aantal in st	Nee	0	Rotondes Zevelen (enkel voorbereiding)
		7	205 Verbreden van fietspaden aantal in meters	Nee	0	Kelperweg Kelpen Oier
		8	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1	Maasweg Neer (enkel voorbereiding)
		9	224 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen aantal in meters	Nee	0	Leudalweg Roggel - Neer (enkel voorbereiding)
		10				
		50				

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 201.667	€ 201.667	€ 585.408	€ 585.408
			2 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 40.000	€ 40.000	€ 132.334	€ 132.334
			3 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 060983 Gemeente Venlo	5000006738	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkningsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			2 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			3 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			4 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			5 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			6 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Nee			
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkningsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Winterstraat en omgeving Neer	Nee		
			2 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Reconstructie Neerderweg Roggel	Nee		
			3 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Reconstructie brigittastraat Ittervoort	Nee		
			4 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Reconstructie irisstraat Ittervoort	Nee		
			5 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Klimaatmaatregelen kern Neeritter	Nee		
			6 060983 Gemeente Venlo	5000006738	Reconstructie Tramstraten omgeving Roggel	Nee		
			15					

IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 2.498	€ 111.186	€ 55.211	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen(aantal in Stuks	Nee	0	Diverse schoollocaties (Ittervoort)		
			2 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)(aantal in Meters	Nee	0	Leudalweg Roggel - Neer		
			3 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h(aantal in Stuks	Ja	3	Ringstraat Neeritter		
			4					
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 4.948.101	€ 58.192	€ 174.794	€ 3.882	€ 73.183	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 22.535	€ 7.527	€ 0	€ 708.957	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 100.000	€ 20.592	€ 177.747	€ 0	€ 0	€ 15.531
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
Gemeente			Gemeente			Gemeente		
Aard controle R Indicator: G3/07			Aard controle R Indicator: G3/08			Aard controle R Indicator: G3/09		
Aard controle R Indicator: G3/10			Aard controle R Indicator: G3/11			Aard controle n.v.t. Indicator: G3/12		
€ 0			€ 0			€ 0		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.154	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.274	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.093	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 29.521	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja					
6 Totaal	0	0	N.v.t.					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.154	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.274	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.093	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 29.521	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01 € 511.403	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01 € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01 € 42.971	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 712.523	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 264.892			

			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Privatisering accommodatie Beachs Sports Leudal	€ 10.890	€ 10.890	€ 0	€ 0	
			2 Voorbereidingskrediet sportpark 't Maasveld Neer	€ 6.036	€ 6.036	€ 0	€ 0	Renovatie en verduurzaming van de sportaccommodatie
			3 Sportstimulering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tennisbanen	€ 17.751	€ 0	€ 17.751	€ 0	
			5 Groene sportterreinen	€ 167.406	€ 0	€ 167.406	€ 0	
			6 Tennispark Galgenberg	€ 5.973	€ 0	€ 5.973	€ 0	
			7 Zwembaden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			8 Sporthallen	€ 21.036	€ 0	€ 21.036	€ 0	
			9 Sport- en gymzalen	€ 26.304	€ 0	€ 26.304	€ 0	
			10 Sportzaal Mico-sport	€ 9.496	€ 0	€ 9.496	€ 0	
			11					
			12					
			100					
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 27.966	€ 33.336	€ 54.814	Ja	N.v.t.
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 191.462	€ 228.429	€ 376.293	Ja	N.v.t.
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 43.025	€ 51.287	€ 84.329	Ja	N.v.t.
			4 Kansrijke Start	€ 34.421	€ 40.616	€ 65.398	Ja	N.v.t.
			5 Mentale Gezondheid	€ 10.757	€ 13.648	€ 25.213	Ja	N.v.t.
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 37.647	€ 44.875	€ 73.764	Ja	N.v.t.
			7 Valpreventie	€ 102.185	€ 123.456	€ 208.540	Ja	N.v.t.
			8 Leefomgeving	€ 21.513	€ 25.643	€ 42.164	Ja	N.v.t.
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.378	€ 6.412	€ 10.542	Ja	N.v.t.
			10 Versterken sociale basis	€ 77.446	€ 92.523	€ 152.825	Ja	N.v.t.
			11 Mantelzorg	€ 21.513	€ 25.645	€ 42.166	Ja	N.v.t.
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 21.512	€ 25.643	€ 42.164	Ja	N.v.t.
			13 Welzijn op recept	€ 20.437	€ 22.709	€ 31.795	Ja	N.v.t.
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.378	€ 5.379	€ 10.542	Ja	N.v.t.
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 15.704	€ 12.853	€ 19.513	Ja	N.v.t.
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>					
			Nee					

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 060983 Gemeente Venlo	€ 188.428				
			2					
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			83	€ 10.782	€ 33.429	84	€ 25.280	€ 36.902
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			167	€ 204.845	€ 299.674			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			2.030	2.532	109	0	167	27
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA/23-03475605	€ 23.200	0	0	0	€ 23.200
			2 LA/24-03724135	€ 0	0	0	0	€ 0
			100					

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
		1	€ 23.200	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 209.044	€ 50.859	€ 102.439	€ 385.829	€ 147.944	€ 156.651
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 1.781.200			€ 0	€ 0	€ 130.191
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 22.724	€ 0	€ 1.934.115	€ 6.998.140	

5.6 Specificatie gemeentefonds

Opgave berekening			
Gemeente:	Leudal		
Opgave:	Berekening 2024 decembercirculaire 2024 (o.b.v. eigen basiseenheden/-waarden)		
Circulaire:	Decembercirculaire 2024		
Jaar:	2024		
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen		
Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	5.572.000	-0,2933	-1.634.268
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	5.036.500	-0,2231	-1.123.643
1a Waarde woningen eigenaren	43.580.000	-0,089	-3.878.620
Subtotaal			-6.636.531

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers	341	5.179,66	1.766.264
2 Inwoners	36.006	375,23	13.510.531
7c-5 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	2.705	3.797,99	10.273.563
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	1.506	385,83	581.060
3c Eenpersoonshuishoudens	5.053	166,19	839.758
8b Loonkostensubsidie	51	5.179,66	264.163
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.539	567,53	3.143.549
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	207	1.047,75	216.884
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	2.207	1.326,62	2.927.373
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	4.339	263,83	1.144.864
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	31.300	10,86	339.918
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	7.340	155,35	1.140.269
14c-2 Landelijke centrumfunctie	4.300	45,41	195.263
15e Leerlingen VO	1.254	384,9	482.511
15d Leerlingen (V)SO	1.259	528,66	665.816
15h-3 Onderwijsachterstand	518	150,84	78.159
38 Bedrijfsvestigingen	4.560	134,78	614.597
36 Kernen	18	114.518,58	2.061.334
36a Kernen met 500 of meer adressen	9	75.166,66	676.500
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	2.028	31,4	63.679
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	4.428	13,42	59.426
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	6.769	86,31	584.214

23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	184	2.935,95	540.215
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	269	10.743,51	2.890.004
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	184	7.925,10	1.458.218
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	269	6.818,51	1.834.179
19 Oppervlakte binnenwater	250	126,1	31.525
16 Oppervlakte land	16.240	39	633.360
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	16.240	25,72	417.693
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	17.007	11,62	197.621
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	17.007	52,99	901.201
39 Vast bedrag	1	982.055,84	982.056
Subtotaal			51.515.767
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)			
Uitkeringsfactor			1,42
Subtotaal (B x C (=uf))			73.152.389

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is		
Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	104.582	104.582
183 Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	305.770	305.770
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	54.601	54.601
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	90.063	90.063
266 Maatschappelijke begeleiding (DU)	7.110	7.110
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	35.897	35.897
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062	7.062
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	8.000	8.000
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	5.777	5.777
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	35.047	35.047
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	204.845	204.845
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	24.372	24.372
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	5.073	5.073
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	41.131	41.131
441 Wet betaalbare huur (DU)	29.170	29.170
448 Energietoeslag (DU)	35.577	35.577
459 Alleenverdienersproblematiek	24.280	24.280
460 Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	165.643	165.643
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	4.044	4.044
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	10.000	10.000
477 Spreidingswet (DU)	39.035	39.035

Subtotaal		1.237.079
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein		
Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	3.405.596	3.405.596
Subtotaal		3.405.596
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker		
Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:		
Subtotaal		0
Totaal uitkering 2024:		71.158.533

5.7 Lijst van begrotingssubsidies

Naam	Begroting 2024	1e rrap 2024	2e rrap 2024	Rekening 2024
Algemeen maatschappelijk werk ML	401.432	401.432	401.432	401.432
Algemeen maatschappelijk werk ML (cliëntondersteuning)	40.056	40.056	40.056	40.056
Bibliocenter	520.200	520.200	520.200	520.200
Bibliocenter (specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid)	35.351	35.351	35.351	35.350
Centrum voor jeugd en gezin	1.709.129	1.709.129	1.709.129	1.709.129
Cultuurperron (combinatiefunctie)			95.860	95.860
Cultuurregio Noord-Limburg	7.500	7.500	7.500	7.500
Cultuur Theater Bombardon	8.500	8.500	8.500	8.200
Guus droesen tuinen	2.685	2.685	2.685	2.000
Huis voor de Sport (participatiebijdrage)	1.850	1.850	1.850	1.800
Kerngezond	20.300	20.300		
Mutsaersstichting			562.212	562.212
ML5 (omroepbijdrage)	24.900	24.900	24.900	24.900
Molensichting (vrijwilligersbijdragen)	15.635	15.635	15.635	15.635
Molensichting (promotie activiteiten)	2.725	2.725	2.725	2.725
Negen (combinatiefunctie)			359.134	359.134
Pogorzela comité Hunsel	3.000	3.000	3.000	3.000
Promotieplatform Limburg	12.500	12.500	12.500	12.500
Slachtofferhulp Nederland	13.401	13.401	13.401	11.525
Spolt (cultuureducatie)	20.000	20.000	20.000	20.000
Stichting Urgente Noden (SUN) Midden Limburg			11.805	11.802
Starterscentrum Limburg	17.348	17.348	17.348	17.348
Stichting Bezoekerscentrum Leudal	39.000	39.000	39.000	39.000
Stichting BIZ Centrummanagement	7.000	7.000	7.000	7.000
Stichting Kunst en Cultuur	19.800	19.800	19.800	19.800
Stichting Limburg Festival	27.000	27.000	27.000	27.000
Stichting Routebureau Noord en Midden Limburg	16.623	16.623	17.286	17.286
Stichting sleuteloverdracht Leudal	5.700	5.700	5.700	5.700
Stichting studiegroep Leudal	2.079	2.079	2.079	2.079
Stichting Veteranen Leudal	3.000	3.000	3.000	3.000
Stichting VVV Midden-Limburg/Limburg Marketing	53.171	53.171	55.161	55.161
Synthese	558.570	558.570	558.570	488.932
Vluchtelingenwerk Limburg	172.311	172.311	172.311	172.311
TOTAAL	3.760.766	3.760.766	4.772.130	4.699.578

5.8 Lijst van gebruikte afkortingen

Lijst gebruikte afkortingen

ASL	Afvalsamenwerking Limburg
AU	Algemene uitkering
AZC	Asielzoekerscentrum
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW –compensatiefonds
BIB	Buitengebied in Beweging
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIZ	Bedrijveninvesteringszones
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRP	Basisrioleringsplan
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BT	Bedrijventerreinen
BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
BZK	Binnenlandse Zaken
CAK	Stichting Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CdJ	Crisisdienst Jeugd
CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
COELO	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden
CML	Centrummanagement Leudal
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DM	Dekkingsmiddelen
DMJOP	Duurzaam Meerjarig onderhoudsplannen
D'S	Decentralisaties
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
DOP'S	Dorpsontwikkelingsplannen
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMU	Economische en Monetaire Unie
FIDO	Financiering decentrale overheden
FMA	Fonds Maatschappelijke Activiteiten
GALA	Gezond en Actief Leven Gezond
GFT	Groente, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOTPOO	Gemeenschappelijk Orgaan Toezicht Primair Openbaar Onderwijs

Lijst gebruikte afkortingen

GR	Gemeenschappelijke Regeling
GreX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoer Plan
Hof	Wet houdbare gemeentefinanciën
I&A	Informatisering en Automatisering
IC	Interne controle
ICT	Informatie- en communicatie technologie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKL	Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IV	Informatievoorziening
IVN	Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid
JB	Jeugdbescherming
JR	Jeugdreclassering
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LPLG	Limburgs Programma Landelijk Gebied
MAP	Module Arbeidsmarkt en Participatie
MEOZ	Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
MIP	Meerjarig Investeringsplan
MO	Maatschappelijke opvang
MOB	Mensontwikkelbedrijf
MJOP	Meerjarig onderhoudsplan
NIP	Nationaal Isolatie Programma
NJI	Nederlands Jeugd Instituut
NLW	Noord Limburg West
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbare verlichting
OZA	Onderwijs Zorg Arrangement
OZB	Onroerende zaakbelastingen
P&C	Planning en Control
PGB	Persoonsgebonden budget
PGZ	Preventieve gezondheidszorg
PIO	Platteland in ontwikkeling
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering
PLOOI	Platform Open Overheidsinformatie
PMD	Plastic, metaal en drankkartons
PO	Privacy Officer
P&O	Personeel en organisatie
POH	Praktijk Ondersteuner Huisartsenzorg
PW	Participatiewet
Rarap	Raadsrapportage

Lijst gebruikte afkortingen

RDM	Reinigingsdienst Maasland
RET	Regionaal expertteam
RMC	Regionaal meld- en coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden
SML	Samenwerking Midden-Limburg
SMP	Soorten Management Plan
SPUK	Specifieke Uitkering Sport
TVW	Transitievisie Warmte
UMP	Uitvoeringsplan Mobiliteit
VPB	Vennootschapsbelasting
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
VRLN	Veiligheidsregio Limburg Noord
Wet Hof	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
Wkb	Wet kwaliteitsborging
WML	Waterleidingmaatschappij
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WSW	Wet sociale werkvoorziening
ZBB	Zero Based Budgetting
ZiN	Zorg in Natura